

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ, SUSIJUSIŲ SU STRUKTŪRINE PENSIJŲ REFORMA
(TAP-18-632(3) (18-5602(4))**

2018-05-22 Nr. NV-1317

Vilnius

Projektų rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projektų tikslas: Reformuoti pensijų kaupimo sistemą, užtikrinti didesnes senatvės pensijas, sustiprinti įmokų ir išmokų ryšį, darbo užmokesčio apmokestinimą padaryti patrauklesniu, aiškesniu ir konkurencingesniu.

Dabartinė situacija:

- II pensijų kaupimo pakopoje gyventojai gali kaupiti:
 - pagal schemą 2+2+2 (2 proc. pervedami iš „Sodros“, 2 proc. nuo savo algos sumoka pats žmogus ir 2 proc. nuo šalies vidutinio darbo užmokesčio sumokama iš valstybės biudžeto. Nuo 2020 m. numatyta schema 3,5+2+2. Kaupime dalyvauja 605 tūkst. žmonių.
 - arba pagal schemą 2+0+0 (2 proc. pervedami iš „Sodros“, o asmuo prie kaupimo neprisideda). Taip kaupia 695,5 tūkst. žmonių.

Pensijų kaupimo sistema nepakankamai efektyvi ir turi tam tikrų trūkumų: apima ne visus gyventojus, dalis žmonių kaupime dalyvauja per maža apimti, mokamos įmokos dydis neužtikrina gerų kaupimo rezultatų, 69,7 proc. dalyvių kaupia netinkamame pagal rizikos pobūdį fonde atsižvelgiant į jų amžių (jauni kaupia pernelyg konservatyviai, o vyresni rizikuoja), nesudarytos sąlygos didėti anuitetų (t.y. mokamų periodinių pensinių išmokų) skaičiui. Nesiimant pokyčių dėl demografinės „duobės“ po poros dešimtmečių senatvės pensija gali sudaryti tik 34 proc. buvusio darbo užmokesčio (dabar pakeitimo norma 42 proc.).

- Iš „Sodros“ į pensijų kaupimo fondus pervedama 189 mln. Eur, į Užimtumo fondą aktyvioms darbo rinkos politikos priemonėms – 29 mln. Eur.

Pažeidžiamas socialinio draudimo principas, pagal kurį dabartiniams senatvės pensininkams pensijos mokamos iš dabartinių dirbančiųjų įmokų, supriešinami esami ir būsimi pensijų gavėjai. Surinktos nedarbo draudimo įmokos turėtų būti skiriamos tik nedarbo draudimo išmokoms mokėti, o ne užimtumui remti.

- Darbdavys moka pensijų, ligos, motinystės, nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų, sveikatos draudimo įmokas (30,5 proc.), taip pat 0,2 proc. įmoką į Garantinį fondą ir 0,5 proc. įmoką į Ilgalaikio darbo išmokų fondą. Darbuotojas moka pensijų (3 proc.) ir sveikatos draudimo (6 proc.) įmokas.

Įmokų sistema neaiški, darbuotojas nežino, kokia jo darbo vietos kaina, atlyginimai išmokami „vokeliuose“, darbo apmokestinimas nepakankamai konkurencingas.

- Jeigu darbo užmokestis mažesnis nei minimalioji mėnesinė alga (MMA), draudėjas soc. draudimo įmokas sumoka nuo MMA (netaikoma pensininkams, jaunimui iki 24 metų ir dirbant pas du darbdavius). Tai užtikrina socialines garantijas mažiausiai uždirbantiems.
- Socialinio draudimo išmokų ir kitų išmokų (rentų) dydžiai susieti su darbo užmokesčiu (pvz. ligos išmoka lygi 80 proc., motinystės, tėvystės išmoka – 100 proc. gavėjo uždarbio ir kt.).

- Senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, neįgijusiems minimalaus pensijų draudimo stažo arba gaunantiems labai mažas pensijas, mokama 0,9 šalpos pensijų bazės dydžio (117 Eur) šalpos pensija. Apie 90 tūkst. asmenų suminės pensinės pajamos neviršija 230 Eur.
- Socialinės pašalpos gavėjams, kurie įsidarbina, 6 mėn. papildomai mokama 50 proc. mokėtos socialinės pašalpos dydžio pašalpa. Tai didina ilgalaikių pašalpos gavėjų motyvaciją įsidarbinti (2017 m. papildomą socialinės pašalpos dalį gavo apie 2,1 tūkst. įsidarbinusių asmenų).

Projektų esmė:

DARBDAVIO IR DARBUOTOJO ĮMOKŲ SUJUNGIMAS

- **Darbuotojas mokės pensijų, ligos, motinystės ir sveikatos soc. draudimo įmokas** (18,5 proc.), darbdavys – nedarbo bei nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų soc. draudimo įmokas (1,47 proc.). GPM tarifas – 21 proc.
- Darbuotojo neto darbo užmokestis padidinamas **1,289 karto**.
- **Atsižvelgiant į didesnę bruto darbo užmokestį perskaičiuojami:**
 - ✓ **išmokų, kompensacijų, subsidijų dydžiai, kad atitiktų šiuo metu galiojančius** (pvz. ligos išmoka bus 62,06 proc. uždarbio (vietoj 80 proc.), 65,94 proc. (vietoj 85 proc.) ir 77,58 proc. (vietoj 100 proc.); motinystės/tėvystės, vaiko priežiūros išmoka – 77,58 proc. uždarbio (vietoj 100 proc.), taip pat perskaičiuojami sportininkų, signatarų ir kitų rentų, valstybinių pensijų dydžiai, netekto darbingumo, nedarbo draudimo išmokos, šeimynų dalyvių pajamos, subsidijų socialinėms įmonėms dydžiai ir kt.).
 - ✓ **sveikatos draudimo įmokų tarifai, kad atitiktų esamą apmokestinimą** (vietoj 9 proc. bus mokama 6,98 proc. sveikatos draudimo įmoka).
 - ✓ **įmokų tarifai į Garantinį fondą bei į Ilgalaikio darbo išmokų fondą** (į Garantinį fondą vietoj 0,2 proc. bus mokama 0,16 proc., į Ilgalaikio darbo išmokų fondą vietoj 0,5 proc. – 0,16 proc. (mažėja labiau, nes įmokų į šį fondą surenkama daugiau nei išmokama).

Darbo užmokesčio apmokestinimas taps teisingesniu, aiškesniu ir konkurencingesniu.

„SODROS“ ĮMOKŲ LUBOS

- 2019 m. – **120** vidutinių darbo užmokesčių (VDU) **per metus**
- 2020 m. – **84 VDU per metus**
- nuo 2021 m. – **60 VDU per metus**

Bus padidintos paskatos verslui, investuotojams, sustiprintas soc. draudimo įmokų ir išmokų ryšys – soc. draudimo įmokų lubos palaipsniui atitiks išmokų lubas.

NAUJAS PENSIJŲ KAUPIMO MODELIS

- **Keičiama 2+2+2 kaupimo schema.** Sujungus darbdavio ir darbuotojo įmokas ir padidėjus darbuotojo darbo užmokesčiui bus taikoma schema **3+1,5** (iš „Sodros“ nepervedama nieko, 3 proc. moka pats asmuo, o 1,5 proc. padidėjusio vidutinio darbo užmokesčio priemoka mokama iš valstybės). Nesujungus darbdavio ir darbuotojo įmokų atitiktą schemą 0+4+2. Numatomas laipsniškas įmokos didinimas iki 3 proc. arba galimybė iškart mokėti viso dydžio įmoką.
- **1,55 proc. mažinama įmoka „Sodrai“** (nesujungus darbdavio ir darbuotojo įmokų būtų mažinama 2 proc.), todėl kaupiantiems pagal schemą 2+2+2, perėjimas į naują schemą 3+1,5 neturės jokio poveikio (vietoje 2 proc. jie mokės 3 proc. nuo išaugusio darbo užmokesčio, o padidėjimą kompensuos sumažėjusi soc. draudimo įmoka), o nekaupiantiems pensijų fonduose ar kaupiantiems tik 2 proc., reiks skirti 1,45 proc. nuo savo išaugusio darbo užmokesčio.

- **Taikomas automatinis įtraukimas:** visi dabartiniai kaupiantieji ir nekaupiantys **asmenys iki 40 metų automatiškai įtraukiami** į pensijų kaupimą su teise atsisakyti. Įtrauktas asmuo iki įtraukimo metų kovo 1 d. galės informuoti kaupimo bendrovę apie atsisakymą dalyvauti. Jei atsisakymo nepareikš, dalyvaus iki senatvės pensijos amžiaus. Automatinio įtraukimo procedūra bus taikoma ne daugiau kaip 3 kartus.
- **Suteikiamos galimybės:**
 - ✓ **nutraukti pensijų kaupimą**, o sukauptas lėšas pervesti arba į „Sodrą“ (soc. draudimo pensija atstatoma į tokį lygį, tarsi asmuo nebūtų dalyvavęs pensijų kaupime), arba palikti sukauptą dalį fonde tolimesniam investavimui iki pensinio amžiaus.
 - ✓ **daryti pertrauką** – 12 mėn. sustabdyti kaupimą privačiame fonde ir vėl jį atnaujinti.
 - ✓ **pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą.**
 - ✓ **mokėti daugiau** – patys dalyviai arba jų darbdaviai galės mokėti papildomas įmokas. Jų mokėjimo tvarką nustatys Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.
- **Nustatomos pensijų anuiteto:**
 - ✓ **įsigijimo ribos:** maksimali riba – 60 tūkst. Eur, minimali – 10 tūkst. Eur. Dydžiai indeksuojami kas 5 metus.
 - ✓ **konkrečios rūšys: atidėtas** pensijų anuitetas (tai anuitetas, kurį dalyvis įsigyja sulaukęs senatvės pensijos amžiaus, tačiau pensijų išmokos pradedamos mokėti tik sulaukus 85 metų ir mokamos iki gyvos galvos) ir **standartinis** pensijų anuitetas (kai pensijų išmokos pradedamos mokėti iš karto įsigijus anuitetą). Kai sukauptas pensijų turtas yra mažesnis/lygus 3 tūkst. Eur arba didesnis kaip 60 tūkst. Eur bus galima gauti vienkartinę pensijų išmoką. *Pensijų anuitetų mokėjimo funkciją vykdys „Sodros“ valdyba.*
- **Pensijų fondams įtvirtinama prievolė taikyti „gyvenimo ciklo“ fondų koncepciją** – reikalaujama turėti 7 tikslinės grupės pensijų fondus, kurie skirsis savo investavimo strategija atsižvelgiant į tikslinės grupės amžių, bei *Turto išsaugojimo pensijų fondą*, į kurį bus perkeliama dalyviai, sulaukę senatvės pensijos amžiaus ir nesudarę pensijų išmokos sutarties, ir kuris investuos į mažiausios rizikos turtą.
- **Sumažinami pensijų fondų įkainiai** (palaipsniui per 2 metus) susiejant su pensijų fondo valdomo turto vidutine metine verte (0,2-0,6 proc.) (dabar atskaitymai iš pensijų turto yra 1 proc. dalyvio sąskaitoje esančių lėšų vidutinės metinės vertės, o konservatyvaus investavimo pensijų fonde – 0,65 proc.).

***Naujos pensijų kaupimo sistemos privalumai:** išgryninta soc. draudimo sistema, nesupriešinami pensijų gavėjų ir kaupiančiųjų interesai, dalyvaujantiems kaupime nemažinamos soc. draudimo pensijos, kaupimas tampa efektyvesnis ir patrauklesnis, mažėja gyventojų neracionalių sprendimų rizika, sudaromos papildomos galimybės darbdaviams skatinti darbuotojus.*

ŠALPOS SENATVĖS PENSIJŲ PADIDINIMAS

- **įvedama nauja pensijos priemoka** asmenims, kurių gaunamų pensinio pobūdžio išmokų (soc. draudimo pensijos, valstybinės pensijos ir kt.) suma per mėnesį yra mažesnė nei 95 proc. minimalaus vartojimo poreikių dydžio (MVPD šiuo metu yra 238 Eur). Šią priemoką gautų apie 90 tūkst. asmenų (vidutiniškai 20 Eur) ir jų bendrosios pajamos siektų 226,10 Eur.
- **padidinama šalpos senatvės pensija nuo 117 iki 130 Eur (nuo 0,9 iki 1 šalpos pensijų bazės)** asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių ir neturintiems minimalaus pensijų stažo (virš 5 tūkst. asmenų).

Padidės mažas pensijas gaunančių gyventojų pajamos, mažės jų socialinė atskirtis.

Kiti svarbūs pakeitimai:

- **Atsisakoma pervedimų iš „Sodros“ į II pakopos pensijų fondus ir Užimtumo fondą** (surinktos įmokos bus naudojamos tik draudimo išmokoms mokėti)
- **Soc. draudimo pensijų bendroji dalis finansuojama iš valstybės biudžeto** (socialiniame draudime neliks įmokomis nepagrįstų išmokų).
- **Praplečiamas ratas asmenų, už kuriuos darbdaviui neprivalu mokėti įmokas nuo MMA** – gaunantys šalpos neįgalumo ar šalpos senatvės pensiją, draudžiami pensijų soc. draudimu valstybės lėšomis, turintys 0-55 proc. darbingumo lygį, gaunantys motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką.
- **Prailginamas papildomos socialinės pašalpos dalies (50 proc. gautos socialinės pašalpos) mokėjimo laikotarpis įsidarbinusiems pašalpos gavėjams nuo 6 iki 12 mėnesių** (padidinama ilgalaikių socialinės pašalpos gavėjų motyvacija integruotis į darbo rinką).
- **Nustatomas perskaičiuotas valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis – 170,79 Eur (tokio pat dydžio kaip ir 2018 m.)**

Protokoliniu sprendimu siūloma pavesti kiekvienai ministerijai įvertinti ministro valdymo sričiai priskirtus įstatymus, kuriuose numatytas MMA, VDU, įvairių bazinių dydžių taikymas, kurie galėtų keistis perdavus socialinio draudimo įmokų mokėjimą iš darbdavio darbuotojui, ir esant poreikiui, per 2 savaites pateikti Vyriausybei šių įstatymų pakeitimo projektus.

Lėšų poreikis

- Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimams: 2019 m. – 11,5 mln. Eur, 2020 m. – 29,3 mln. Eur, 2021 m. – 46,2 mln. Eur.
- Šalpos pensijų įstatymo pakeitimams – apie 21 mln. Eur.
- Bendrosios (pagrindinės) pensijos dalies finansavimui iš valstybės biudžeto – 1 716 mln. Eur.
- Socialinio draudimo pensijų įstatymui iš „Sodros“ biudžeto – 0,6 mln. Eur.
- Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimams papildomų lėšų nereikės.
- Socialinėms pašalpoms (213 tūkst. Eur) papildomų lėšų nebus skiriama, kadangi savivaldybės 2018 m. iš paramai skirtų 223,3 mln. Eur, numato nepanaudoti apie 105,7 mln. Eur (47,3 proc.).

Derinimas: Pastabas ir pasiūlymus dėl projektų pateikė Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybės saugumo departamentas, Generalinė prokuratūra, Valstybinė ligonių kasa, „Sodros“ valdyba, Lietuvos bankas, Lietuvos laisvosios rinkos institutas, Valstybinė lietuvių kalbos komisija, Humanitarinių ir socialinių mokslų asociacijų sąjūdis, Lietuvos medikų sąjūdis, Lietuvos socialinių darbuotojų asociacija, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga, Lietuvos profesinės sąjunga „Solidarumas“, Žemės ūkio ministerijos darbuotojų profesinė sąjunga, Lietuvos pensininkų sąjunga „Bočiai“, Lietuvos pensininkų sąjungos Vilniaus miesto „Bočių“ bendrija, Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacija, Lietuvos pensininkų sąjūdis, Europos pagyvenusių žmonių federacijos EURAG Lietuvos asociacija, VŠĮ „Karių teisių gynimo centras“, Lietuvos verslo konfederacija, Investuotojų forumas, Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija, Lietuvos investicijų ir pensijų fondų asociacija, Lietuvos gyvybės draudimo įmonių asociacija, UAGDPB „Aviva Lietuva“, UAB „INVL Asset Management“, UAB „Luminor investicijų valdymas“.

Projektai svarstyti 2018-05-18 tarpinstituciniame pasitarime ir 2018-05-21 Vyriausybės pasitarime. Po pasitarimų projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės, Teisingumo ministerijos ir Finansų ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektai įgyvendina Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 4.3.2 darbo priemonės, susijusias su mokesčių sistemos struktūros tobulinimu, mokesčių bazės optimizavimu, darbdavio ir darbuotojo socialinio draudimo įmokų sujungimu, bei 4.3.3 darbo priemonės, susijusias su II pakopos pensijų kaupimo fondų sistemos tobulinimu.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektus svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-05-22

Nr. (23.1-21) SD- 2956

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO IR JO LYDIMŲJŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, papildydama Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2018-05-21 raštą Nr. (23.1-21)SD-2929 bei įvertinusi 2018 m. gegužės 21 d. Ministrų pasitarime pateiktas pastabas, parengė ir teikia svarstyti patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 8, 10, 23, 25 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-902 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 4, 5, 6, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6, 14, 18, 21, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 15, 19, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-888 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo Nr. XI-681 12 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių

2018-SD-3422

pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 4 straipsnio pakeitimo ir 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo Nr. IX-1789 6 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Prezidento valstybinės rentos įstatymo Nr. X-980 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 3, 7, 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą ir jo lydimuosius įstatymų projektus.

Nutarimo projektas ir jo lydimieji įstatymų pakeitimo projektai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje bei teikti išvadoms gauti.

Nutarimo projektą ir jo lydimuosius įstatymų pakeitimo projektus parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistai (socialinės apsaugos ir darbo viceministrė Eglė Radišauskienė, tel. 8 706 642 08, el. p. egle.radisauskiene@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Vyriausybės posėdžio protokolo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projektas, 3 lapai.
3. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 159 lapai.
4. Aiškinamasis raštas, 32 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

 Linas Kukuraitis

Vaidotas Kalinauskas, tel. 8 706 642 15, el. p. vaidotas.kalinauskas@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 7, 8, 10, 23, 25 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-902 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. IX-547 4, 5, 6, 7 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110 6, 14, 18, 21, 22, 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1509 3, 15, 19, 26 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 6, 16, 17 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 51, 52, 53 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS DARBUOTOJŲ PAPILDOMŲ UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ GARANTIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1541 4, 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 5 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIO MOKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-450 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-888 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2251 14, 15, 17 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠEIMYNŲ ĮSTATYMO NR. XI-681 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GARANTIJŲ DARBUOTOJAMS JŲ DARBDAVIUI TAPUS NEMOKIAM IR ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. XII-2604 5, 10, 11 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. IX-1691 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1, 2, 6, 7, 8 IR 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO VI¹ SKYRIUMI ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 17, 18 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO NR. XIII-882 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 3 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-730 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-549 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PENSIJŲ SISTEMOS REFORMOS ĮSTATYMO NR. IX-1215 PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

**AKTO SIGNATARŲ IR LIETUVOS LAISVĖS KOVOS SĄJŪDŽIO TARYBOS 1949
M. VASARIO 16 D. DEKLARACIJĄ PASIRAŠIUSIŲ ASMENŲ STATUSO
ĮSTATYMO NR. IX-1789 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO VALSTYBINĖS RENTOS ĮSTATYMO NR. X-980 3
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAREIGŲNŲ
IR KARIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-693 3, 7, 9 IR 16
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGINĖS
SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS ĮSTATYMO NR.
IX-1675 8, 10 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-949
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS POLITIKŲ,
TEISĖJŲ, VALSTYBĖS PAREIGŲNŲ, VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ BEI
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ
PAREIGINĖS ALGOS (ATLYGINIMO) BAZINIO DYDŽIO, TAIKOMO 2019
METAIS, ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMUI**

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 8, 10, 23, 25 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-902 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 4, 5, 6, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6, 14, 18, 21, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 15, 19, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-888 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo Nr. XI-681 12 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir

įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 4 straipsnio pakeitimo ir 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo Nr. IX-1789 6 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Prezidento valstybinės rentos įstatymo Nr. X-980 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 3, 7, 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projektams ir pateikti juos svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti socialinės apsaugos ir darbo ministrą Liną Kukuraitį, o jam negalint dalyvauti – socialinės apsaugos ir darbo viceministrę Eglę Radišauskienę atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėja

Milda Bareišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 7, 8, 10, 23, 25 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-902 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. IX-547 4, 5, 6, 7 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110 6, 14, 18, 21, 22, 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NELAIMINGŲ ATSIDIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1509 3, 15, 19, 26 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 6, 16, 17 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 51, 52, 53 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS DARBUOTOJŲ PAPILDOMŲ UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ GARANTIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1541 4, 9, 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEĮGALIJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 5 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIO MOKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-450 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-888 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2251 14, 15, 17 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠEIMYNŲ ĮSTATYMO NR. XI-681 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GARANTIJŲ DARBUOTOJAMS JŲ DARBDAVIUI TAPUS NEMOKIAM IR ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. XII-2604 5, 10, 11 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. IX-1691 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1, 2, 6, 7, 8 IR 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO VI¹ SKYRIUMI ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 17, 18 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO NR. XIII-882 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 3 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-730 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-549 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PENSIJŲ SISTEMOS REFORMOS ĮSTATYMO NR. IX-1215 PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO

**SIGNATARŲ IR LIETUVOS LAISVĖS KOVOS SĄJŪDŽIO TARYBOS 1949 M. VASARIO
16 D. DEKLARACIJĄ PASIRAŠIUSIŲ ASMENŲ STATUSO ĮSTATYMO NR. IX-1789 6
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO
VALSTYBINĖS RENTOS ĮSTATYMO NR. X-980 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAREIGŲNŲ IR KARIŲ VALSTYBINIŲ
PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-693 3, 7, 9 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS
GYVENTOJAMS ĮSTATYMO NR. IX-1675 8, 10 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XIII-949 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS POLITIKŲ, TEISĖJŲ, VALSTYBĖS PAREIGŲNŲ, VALSTYBĖS
TARNAUTOJŲ BEI VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ
DARBUOTOJŲ PAREIGINĖS ALGOS (ATLYGINIMO) BAZINIO DYDŽIO, TAIKOMO
2019 METAIS, ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Įstatymų projektai parengti vykdant reformą 6 srityse: švietimo, sveikatos apsaugos, mokesčių, inovacijų, šešėlinės ekonomikos mažinimo, pensijų. Šios reformos rezultatai, minėtų sričių tarpusavio sinergija pakeis Lietuvos socialinę ir ekonominę būklę ir spręs demografijos problemas. Siekiant padidinti darbo rinkos patrauklumą, reformuojama mokesčių sistema: mažinamos socialinio draudimo įmokos, nustatomos socialinio draudimo įmokų lubos, sujungiamos darbdavio ir darbuotojo mokamos socialinio draudimo įmokos. Taip darbo užmokesčio apmokestinimas taps teisingesnis ir patrauklesnis investuotojams, bus aiškesnis darbuotojams. Kartu bus padidintos paskatos verslui veikti legaliai, užtikrinta sąžiningos konkurencijos aplinka ir pasunkės galimybės veikti nedeklaruojant veiklos. Socialinio draudimo srityje taip pat siekiama užtikrinti teisingesnes socialines garantijas, ypač – finansiškai saugią senatvę. Todėl viena iš reformos krypčių – pensijų reforma. Socialiniame draudime nebeliks įmokomis nepagrįstų išmokų (bendroji pensijos dalis bus finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto). Svarbu tai, kad dėl vykdant struktūrinę reformą gautų investicijų, didinančių bendrąjį vidaus produktą, padidės viešųjų biudžetų pajamos, tai reiškia didesnius resursus pensijoms mokėti. Be to, numatomos įvesti socialinio draudimo įmokų lubos palaipsniui atitiks socialinio draudimo išmokų lubas.

Taip pat įstatymų projektai parengti siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 4.3.2 darbo priemonę „Įvertinus galimybę ir nustačius tikslingumą, visos ar dalies darbdavio socialinio draudimo įmokos (įskaitant privalomojo sveikatos draudimo įmokas) perkėlimas darbuotojui, gyventojų pajamų mokesčio ir bendrajai pensijai finansuoti skirtos valstybinio socialinio draudimo įmokų dalies sujungimas“, 4.3.3 darbo priemonės „Antrosios pakopos pensijų fondų finansavimo šaltinio pakeitimo iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto (toliau – VSDF biudžetas) į valstybės biudžetą tikslingumo įvertinimas ir įgyvendinimas, jeigu įvertinimo rezultatai teigiami“, „Antrosios ir trečiosios pakopų sistemos tobulinimas ir profesinių pensijų kaupimo skatinimas“.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4, 7, 8, 10, 23, 25 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-902 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6, 14, 18, 21, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 15, 19, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-888 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo Nr. XI-681 12 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai parengti siekiant dalį darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos (pensijų, ligos, motinystės, privalomojo sveikatos draudimo įmokas) perkelti darbuotojui, sustiprinti socialinio draudimo įmokų ir išmokų ryšį, taip pat atitinkamai pakeisti išmokų dydžius, kad bruto išmokų dydžiai nesikeistų.

Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo Nr. XI-1691 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektai parengti siekiant įgyvendinti II pakopos pensijų kaupimo fondų sistemos pertvarką.

Pensijų kaupimo sistemos pakeitimų tikslas – užtikrinti, kad sulaukę pensinio amžiaus žmonės gautų didesnes pajamas nei iki šiol, kad pensijų sistema būtų vientisa ir nepriešinganti esamų ir būsimų pensijų gavėjų bei apimtų visus gyventojus. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad, naudodamasis diskrecija pasirinkti pensijų sistemą, įstatymų leidėjas gali nustatyti įvairius Konstitucijos 52 straipsnyje garantuojamų senatvės pensijų sistemos modelius. 2003 m. sausio 1 d. įsigaliojusiame Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatyme buvo pasirinkta susieti valstybinės socialinio draudimo pensijų sistemos ir privačios II pakopos pensijų fondų sistemos modelius. Įvertinus šiuo metu veikiančio pensijų kaupimo modelio trūkumus (dalis žmonių pensijas kaupia per mažą apimtį, dalis įmokos į pensijų kaupimą pervedama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) biudžeto – tai kelia socialinę įtampą tarp esamų ir būsimų pensijų gavėjų, pensijų kaupimo dalyviai dažnai prisiima nepamatuotą investicinę riziką, išmokų iš pensijų kaupimo sistemos srities teisinis reguliavimas nesudaro pakankamų sąlygų didėti periodinių išmokų ir anuitetų skaičiui) ir atsižvelgiant į šalyje susiklosčiusią demografinę situaciją, būtina imtis pertvarkos, nes kyla reali rizika nepasiekti užsibrėžto ilgalaikio pensijų sistemos reformos tikslo – užtikrinti, kad sulaukę pensinio amžiaus žmonės gautų didesnes pajamas.

Vienas iš svarbiausių veiksnių, skatinančių vykdyti papildomo pensijų kaupimo sistemos pertvarką, yra prastėjanti demografinė situacija šalyje. Lietuvos visuomenė, kaip ir kitų Europos

valstybių, senėja – žmonės gyvena vis ilgiau, gimstamumas mažėja. Tai reiškia, kad vis mažėjantis dirbančių žmonių skaičius turės „uždirbti“ pensijas didesniai pensijų gavėjų skaičiui. Remiantis vėliausiomis Lietuvos gyventojų skaičiaus prognozėmis, šiandieninė demografinė situacija ir ateities demografinės situacijos prognozės yra labai pakitusios, jas lyginant su buvusia ir prognozuota demografinė situacija, kai buvo kuriama II pakopos pensijų kaupimo sistema. Anksčiau Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atliktos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu projekcijos (jų pagrindas – Eurostato demografinės projekcijos Lietuvai) 2050 m. skaičius buvo 1,18 milijono (2005 m. projekcijos), o pagal šiandienines projekcijas šis skaičius 2050 m. krenta iki 0,69 milijono (2017 m. projekcijos). Pagrindinė šių pokyčių priežastis – be prastėjančios demografinės situacijos (sumažėjęs gimstamumas ir padidėjęs pensijų gavėjų skaičius), itin išaugusi emigracija. Toks darbingo amžiaus gyventojų mažėjimas lems, kad jau ir anksčiau prognozuota demografinė „duobė“ bus dar gilesnė bei prasidės 2030–2040 metais. Atsižvelgiant į prastėjančią demografinę situaciją šalyje, buvo reformuota valstybinio socialinio draudimo pensijų sistema (nuo 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujas Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymas), siekiant užtikrinti šios sistemos tvarumą ir finansinį stabilumą ilguoju laikotarpiu, tačiau reformuota socialinio draudimo pensijų sistema dėl demografinių pokyčių negali ateityje užtikrinti didesnės pakeitimo normos. Taigi, siekiant sušvelninti prognozuojamos demografinės „duobės“ pasekmes ir užtikrinti didesnę ar bent išlaikyti esamą pensijų pakeitimo normą, būtina reformuoti ir pensijų kaupimo sistemą, kad ši užtikrintų efektyvesnį kaupimą didesniai ratui apdraustųjų ir tokiu būdu padėtų siekti užsibrėžto ilgalaikio pensijų sistemos reformos tikslo.

Kitas labai svarbus veiksnys, skatinantis imtis pensijų kaupimo sistemos pertvarkos, yra nepakankamas pagal šiandieninį reglamentavimą veikiančios papildomo pensijų kaupimo sistemos efektyvumas ir dėl to kylanti rizika nepasiekti užsibrėžto reformos tikslo didelės kaupiančiųjų asmenų dalies atžvilgiu. Pensijų sistemos reformos įstatyme nustatyta, kad dalyvaujančiųjų II pakopos pensijų kaupimo sistemoje pensijų įmoka yra sudaryta iš trijų dalių: 2 proc. dalyvio socialinio draudimo pensijų įmokos dalies, 2 proc. dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos ir 2 proc. dydžio vidutinio darbo užmokesčio vidurkio priemokos, skiriamos iš valstybės biudžeto (trinarė kaupimo schema). Tokiu būdu kaupiančiųjų šiuo metu yra apie 605 tūkst. Pažymėtina, kad kaupime dalyvauja ir apie 695,5 tūkst. kaupiančiųjų tik 2 proc. socialinio draudimo pensijų įmokos dalies, nepasinaudojusių Pensijų sistemos reformos įstatymo 1, 2, 3, 4, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XI-2418 suteikta galimybe 2013 metais pasirinkti dalyvauti pensijų kaupime pagal trinarę kaupimo schemą. Taip pat apie 24 tūkst. dalyvių yra sustabdę įmokų pervedimą į pensijų fondus, tad iki dalyvavimo sustabdymo į pensijų fondus pervestos lėšos yra investuojamos pagal asmens pasirinkto pensijų fondo strategiją, iki asmuo sukaks senatvės pensijos amžių.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atlikti skaičiavimai ir kitų šalių praktika rodo, kad 6 proc. asmens pajamų kaupimas kiekvieną mėnesį yra minimali riba norint senatvei sukaupti pakankamas sumas, kurios galėtų užtikrinti kaupusiems asmenims papildomas pastovias mėnesines išmokas – anuitetą. Įvertinus tai, kad apie 61 proc. tik valstybinio socialinio draudimo įmokos dalį II pakopos pensijų fonduose kaupiančių asmenų uždirba mažesnę nei vidutinį darbo užmokestį (VSDF valdybos duomenys), tikėtina, kad asmenys, dalyvaujantys pensijų kaupime ir kaupiantys tik 2 procentus valstybinių socialinio draudimo pensijų įmokų, dėl pernelyg mažos įmokos II pakopos pensijų kaupimo sistemoje nesukaups pakankamos lėšų sumos, leisiančios sukakti senatvės pensijos amžių įsigyti pensijų anuitetą. Toks kaupimas sulaukus pensinio amžiaus jiems

gali užtikrinti tik vienkartinę išmoką, kuri iš esmės neatitinka pensijų sistemos paskirties – periodinių išmokų senatvėje.

Taip pat dėl šiuo metu vykdomo valstybinių socialinio draudimo įmokų dalies pervedimo į II pakopos pensijų fondus dalyvaujantiems II pakopos pensijų kaupimo sistemoje sumažėja socialinio draudimo pensijos, skiriamos iš VSDF biudžeto. Todėl galiojanti sistema visiems kaupiantiems lems sumažėjusią socialinio draudimo pensiją, o kaupiantiems tik valstybinio socialinio draudimo įmokos dalį greičiausiai neužtikrins ir reguliarių išmokų iš II pakopos pensijų fondų senatvėje – taip reguliarios pajamos senatvėje ne padidės, o netgi sumažės.

Šiuo metu kaupiantiems tik socialinio draudimo pensijų įmokos dalį nenumatyta galimybė pereiti į trinarę kaupimo sistemą ir tokiu būdu pensijų fonduose kaupti didesne apimtimi. Taip pat nenumatyta ir galimybė kaupiantiems II pakopos pensijų kaupimo sistemoje prisimokėti papildomai savo iniciatyva. Prie dalyvių kaupimo negali prisidėti ir jų darbdaviai, tad tarp darbdavių, norinčių paskatinti darbuotojus ir prisidėti prie jų gerovės senatvėje, susiformavo praktika darbuotojų naudai mokėti įmokas į papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondus, veikiančius pagal Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą. Taigi šiuo metu nepakankama apimtimi kaupiantiems (tik valstybinio socialinio draudimo įmokos dalį) II pakopos pensijų kaupimo sistemos dalyviams nėra galimybių padidinti į pensijų fondus pervedamų įmokų sumą – taip sistemiškai apribojamos jų galimybės gauti didesnes pensines išmokas ir skatinama pajamų nelygybė senatvėje.

Dar vienas siūlomos pensijų kaupimo sistemos reformos tikslas yra didinti dalyvaujančiųjų II pakopos pensijų kaupimo sistemoje skaičių, taip užtikrinant didesnes pajamas senatvėje kuo didesniai gyventojų skaičiui. Šis tikslas sutampa su ilgalaikiu pensijų sistemos reformos tikslu, kad reformuota pensijų kaupimo sistema apimtų visus gyventojus. Šiuo metu beveik 1 300 tūkst. dirbančiųjų dalyvauja II pakopos pensijų kaupimo sistemoje, nekaupiančiųjų – apie 440 tūkst. Kuo daugiau darbingo amžiaus jaunų asmenų pradės dalyvauti kaupime dabar, tuo mažesnė pajamų nelygybė tarp senatvės pensijos gavėjų laukia ateityje.

Taip pat Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo Nr. XI-1691 pakeitimo įstatymo projektu siekiama sumažinti pensijų kaupimo dalyviui tenkančią investicinę riziką, sumažinti atskaitymus nuo turto, spręsti išmokų iš II pakopos pensijų sistemos (toliau – II pakopos pensijų išmokų sistema) problemas, kylančias dėl per aukštos privalomo anuiteto ribos, ir kt.

VSDF valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktais duomenimis, 2018 metų kovo mėnesį Lietuvoje buvo apie 90 tūkst. asmenų, kurių suminės pensinės pajamos (socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo pensija, valstybinė pensija) neviršijo 230 eurų. Iš jų apie 30 tūkst. asmenų turėjo būtinąją pensijų socialinio draudimo stažą. Be to, daugiau nei 5 tūkst. asmenų, kurie nėra įgiję minimalaus pensijų socialinio draudimo stažo socialinio draudimo pensijai gauti arba jų gaunama pensija yra labai maža, gauna 0,9 šalpos pensijų bazės dydžio (šiuo metu – 117 eurų) šalpos pensijas.

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektu siekiama mažinti bent minimalų pensijų socialinio draudimo stažą įgijusių asmenų socialinę atskirtį, nustatant su minimalių vartojimo poreikių dydžiu (toliau – MVPD) susietas jų gaunamų pensinių pajamų lubas bei didinti senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims mokamas pačias mažiausias šalpos pensijas. Socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemonę siūloma nustatyti Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme, nes šio įstatymo tikslas yra nustatyti

mėnesines pinigines išmokas, užtikrinančias minimalias pajamas asmenims netekto darbingumo, senatvės ir kt. atvejais. Be to, pensijos priemoka bus mokama ne iš VSDF biudžeto, bet iš valstybės biudžeto lėšų.

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 4 straipsnio pakeitimo ir 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo, taip pat Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo (dėstomas nauja redakcija) projektai yra Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projekto lydimieji teisės aktų projektai.

Atsižvelgiant į tai, kad, įgyvendinant mokesčių reformą, bus sujungtos darbuotojo ir darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos, atitinkamai perskaičiuojami darbo jėgos mokesčių tarifai, o tai iš esmės sąlygos didesnę darbo užmokestį asmeniui ir atitinkamai didins Lietuvos statistikos departamento skelbiamą bruto vidutinį darbo užmokestį (toliau – vidutinis darbo užmokestis), bei siekiant išlaikyti pensinio pobūdžio išmokų, mokamų iš valstybės biudžeto, kurių dydžio apskaičiavimas susietas su darbo užmokesčiu, dydį tokį, koks yra šiuo metu nustatytas (t. y. išvengti nepagrįsto jų padidėjimo), Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siekiama patikslinti Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo nuostatas, susijusias su sportininkų rentos dydžio apskaičiavimu, Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu – Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo nuostatas, susijusias su valstybinių pensijų dydžio ribojimu, Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 3, 7, 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu – Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 nuostatas, susijusias su pareigūnų ir karių valstybinių pensijų dydžio bei pareigūnų apskaičiavimo tvarka, Lietuvos Respublikos Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu – Lietuvos Respublikos Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo Nr. IX-1789 nuostatas, kuriomis nustatomas valstybinės signataro rentos dydis, bei Lietuvos Respublikos Prezidento valstybinės rentos įstatymo Nr. X-980 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu – Lietuvos Respublikos Prezidento valstybinės rentos įstatymo Nr. X-980 nuostatas, kuriomis nustatomas Respublikos Prezidento valstybinės rentos dydis.

Pagrindinis piniginės socialinės paramos sistemos tikslas yra susijęs su skurdo ir socialinės atskirties mažinimu, garantuojant minimalias pajamas būtiniausiems poreikiams patenkinti (išlaidoms maistui, aprangai, būsto išlaikymo išlaidoms iš dalies padengti ir pan.), tačiau išvengiant ilgalaikės priklausomybės nuo socialinės paramos sistemos ir užtikrinant, kad darbingo amžiaus darbingi nepasiturintys gyventojai išsaugotų paskatas aktyviai dalyvauti darbo rinkoje. Todėl Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projektu siekiama didinti ilgalaikių socialinės pašalpos gavėjų motyvaciją integruotis į darbo rinką, tobulinant piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teisinį reguliavimą, susijusį su papildomos socialinės pašalpos dalies įsidarbinus skyrimu, taip pat užtikrinti Šalpos pensijų

įstatymo bei Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatų suderinamumą.

Taip pat teikiamas Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projektas, kuriuo siūloma atitinkamai (1,289 karto) padidinti Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų, darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektų iniciatorė – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Įstatymų projektus parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Pagal šiuo metu galiojantį Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą, darbdavys moka pensijų, ligos, motinystės, nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų, sveikatos draudimo įmokas. Apdraustasis moka pensijų ir sveikatos draudimo įmokas. Socialinio draudimo įmokos nėra ribojamos. Socialinio draudimo pensijų bendroji dalis finansuojama tiek VSDF fondo, tiek valstybės biudžeto lėšomis. Iš VSDF skiriamos lėšos Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms finansuoti. Tais atvejais, kai apdraustajam apskaičiuotas darbo užmokestis mažesnis nei minimalioji mėnesinė alga, draudėjas socialinio draudimo įmokas už tarnautojus ar darbuotojus sumoka nuo darbo užmokesčio, ne mažesnio kaip minimalioji mėnesinė alga.

Socialinio draudimo išmokas reglamentuojančiuose įstatymuose (Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatyme) nustatyti išmokų dydžiai, pavyzdžiui, ligos išmoka lygi 80 proc. išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, motinystės išmoka – 100 proc. kompensuojamojo uždarbio dydžio, tėvystės – 100 proc. kompensuojamojo uždarbio dydžio, kintama nedarbo draudimo išmokos dalis pirmą-trečią nedarbo draudimo išmokos mokėjimo mėnesį – 50 proc. apdraustojo vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų ir t. t.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatyta, kad, įvykus draudžiamajam įvykiui, ligos išmoka apdraustajam mokama pagal apdraustojo asmens darbo (pamainų) grafiką.

Nedarbo socialinio draudimo įstatyme nustatyta, kad aktyvios darbo rinkos politikos priemonės finansuojamos VSDF biudžeto lėšomis, nėra reglamentuotas nedarbo socialinio draudimo stažo apskaičiavimas savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie draudžiami nedarbo socialiniu draudimu. Taip pat nereglamentuota, kad bedarbiams, gaunantiems ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos socialinio draudimo išmoką, paskirtą iki įsiregistravimo teritorinėje darbo biržoje dienos, nedarbo draudimo išmoka būtų pradėdama mokėti ne anksčiau, negu baigiasi šių išmokų mokėjimo laikas, o gaunantiems ligos išmokas dėl nelaimingų atsitikimų

darbe bei ligos socialinio draudimo išmokas, iš nedarbo draudimo lėšų mokama tik nedarbo draudimo išmokos dalis, viršijanti gaunamų išmokų sumą. Nedarbo socialinio draudimo įstatyme numatyta, kad terminas neteisėtai gautai nedarbo draudimo išmokai grąžinti pradedamas skaičiuoti nuo nelegalaus darbo fakto nustatymo.

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 17 ir 18 straipsniuose nustatyti privalomojo sveikatos draudimo įmokų tarifai visoms šiuo draudimu draudžiamoms asmenų kategorijoms, pavyzdžiui, nustatyta, kad draudėjas moka 3 proc. dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, o apdraustieji moka 6 proc. privalomojo sveikatos draudimo įmokas, asmenys, įsigiję verslo liudijimus, – 9 proc. dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas ir t. t.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatyme nustatyta, kad dalis pensijų socialinio draudimo įmokos pervedama pensijų kaupimo bendrovėms, aktyvios darbo rinkos politikos priemonės finansuojamos VSDF biudžeto lėšomis, tvirtinama darbdavio bendroji pensijų, ligos, motinystės, nedarbo ir nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmoka, o apdraustojų – tik pensijų socialinio draudimo įmoka.

Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatyme nustatyta, kad į Garantinį fondą mokama 0,2 proc. dydžio įmoka nuo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, o į Ilgalaikio darbo išmokų fondą – 0,5 proc. dydžio įmoka nuo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos. Taip pat nustatyta, kad teisę į ilgalaikio darbo išmoką turinčiam darbuotojui, jį atleidus iš darbo ir kai tarp jo ir darbdavio per trijų mėnesių laikotarpį po atleidimo nesudaroma nauja darbo sutartis, iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo skiriama: jo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio ilgalaikio darbo išmoka – kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsėsi nuo penkerių iki dešimt metų; dviejų jo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio ilgalaikio darbo išmoka – kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsėsi nuo dešimt iki dvidešimt metų; trijų jo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio ilgalaikio darbo išmoka – kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsėsi dvidešimt ir daugiau metų. Ilgalaikio darbo išmoka skiriama ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo atleidimo iš darbo dienos, o išmokama už praėjusį mėnesį ne rečiau kaip kartą per mėnesį tol, kol išmokama visa darbuotojui paskirta išmoka.

Šiuo metu galiojančiame Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatyme numatyta, kad dalyvaujančiųjų II pakopos pensijų kaupimo sistemoje pensijų įmoka sudaryta iš 2 proc. dalyvio pensijų socialinio draudimo įmokos dalies, 2 proc. dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, ir 2 proc. vidutinio darbo užmokesčio dydžio priemokos iš valstybės biudžeto. Kaupime dalyvauja ir tik 2 proc. valstybinio socialinio draudimo įmokos dalį kaupiantys dalyviai, kurie pradėjo dalyvauti kaupime iki 2012 metų ir 2013 metais neišreiškė noro dalyvauti kaupime pervedant trinarę įmoką, kaip tai buvo numatyta Pensijų sistemos reformos įstatymo 1, 2, 3, 4, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatyme Nr. XI-2418.

Šiuo metu kaupiantiesiems tik socialinio draudimo pensijų įmokų dalį nenumatyta galimybė pereiti į trinarę kaupimo sistemą ar į II pakopos pensijų fondus prisimokėti papildomai savo iniciatyva ar jų darbdaviams. Dalyvauti II pakopos pensijų kaupimo sistemoje, remiantis galiojančio Pensijų kaupimo įstatymo nuostatomis, gali asmenys, turintys draudžiamųjų pajamų, nuo kurių privalomai skaičiuojamos pensijų socialinio draudimo įmokos. Dalyvavimas II pakopos

pensijų kaupimo sistemoje prasideda savanoriškai sudarius pensijų kaupimo sutartį su pensijų fondą valdančia pensijų kaupimo bendrove ir šią sutartį įregistravus VSDF valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įsteigtame ir tvarkomame Pensijų kaupimo sutarčių registre (toliau – Sutarčių registras).

Pagal galiojantį Pensijų kaupimo įstatymą, dalyvavimas pensijų kaupime prasideda asmeniui savanoriškai su pasirinkta pensijų kaupimo bendrove sudarius pensijų kaupimo sutartį. Pagal minėtąjį įstatymą nėra galimybės pensijų kaupimo dalyviui laikinai sustabdyti pensijų įmokų pervedimo į pensijų fondą.

Šiuo metu galiojantis Pensijų kaupimo įstatymas nenustato tvarkos, kuria vadovaudamasis pensijų kaupime dalyvaujantis asmuo galėtų priimti racionalų ir informacija pagrįstą sprendimą dėl pensijų įmokų kaupimo konkrečiame pensijų fonde. Dažna praktika, kai dalyvis, net ir susipažinęs su jam pateiktu pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų ir jiems būdingos rizikos aprašymu, priima neracionalų sprendimą – jauni dalyviai kaupia pernelyg konservatyviai, o dėl ypač mažų tarpbankinių palūkanų kyla rizika, kad sukauptas pensijų turtas nekompensuos dėl infliacijos patiriamų turto vertės praradimų. Ir priešingai – vyresnio amžiaus dalyviai, pensijų kaupimo sutarties sudarymo metu pasirinkę kaupti jiems pagal rizikos pobūdį tinkamame fonde, vėliau, artėjant senatvės pensijos amžiui, savo pasirinkimo nekeičia, todėl susiduria su rinkos svyravimo rizika, dėl kurios, sulaukus senatvės pensijos amžiaus ir įgijus teisę į pensijų išmokas, sukauptas pensijų turtas gali būti konvertuojamas į pensijų išmokas finansų rinkoms esant nuosmukio fazėje, – tokiu atveju dalyvis galėtų patirti didelių nuostolių, o gaunama pensijų išmoka neužtikrintų orios senatvės ir būtiniausių poreikių patenkinimo (remiantis Lietuvos banko atlikta analize, 69,7 proc. dalyvių kaupia netinkamame pagal rizikos pobūdį fonde atsižvelgiant į jų amžių, o jaunų asmenų (iki 39 m. amžiaus), kaupiančių netinkamame fonde, dalis sudaro net 73,2 proc., be to, daugiau nei 78 proc. visų dalyvių nėra keitę pensijų fondo, o kasmet savo pensijų fondą vidutiniškai keitė tik 3,28 proc. dalyvių). Galiojantis teisinis reguliavimas iš esmės nesprendžia anksčiau išvardintų problemų ir neužkerta kelio galimoms neigiamoms pasekmėms ateityje atsirasti.

Šiuo metu senatvės pensijos amžių sukakęs asmuo pensijų išmoką iš sukaupto turto gali gauti vienkartinės, periodinės išmokos (pastarosios pensijų išmokų rūšys yra galimos tik esant tam tikroms sąlygoms) arba pensijų anuiteto būdu. Jei pagal Lietuvos banko valdybos 2012 m. gruodžio 6 d. nutarimu Nr. 03-249 „Dėl Bazinio pensijų anuiteto skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ patvirtintą Bazinio pensijų anuiteto skaičiavimo metodiką apskaičiuotas bazinis pensijų anuitetas yra mažesnis nei 0,5 valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos (toliau – bazinė pensija), sukauptos lėšos asmeniui gali būti išmokamos kaip vienkartinė arba periodinė išmoka. Jei apskaičiuotas bazinis pensijų anuitetas yra lygus arba didesnis negu 0,5 bazinės pensijos, asmuo turi prievolę įsigyti gyvybės draudimo bendrovėje pensijų anuitetą, mokamą iki gyvos galvos. Tais atvejais, kai apskaičiuotas bazinis anuitetas yra didesnis negu 3 bazinės pensijos, asmuo turi prievolę įsigyti pensijų anuitetą, likusią lėšų dalį pasiimdamas kaip vienkartinę arba periodinę išmoką. Bazinis pensijų anuitetas – tai tik rodiklis, kurį naudodama pensijų kaupimo bendrovė vertina pensijų fondo dalyvio, sulaukusio senatvės pensijos amžiaus, galimybę gauti vieną ar kitą Pensijų kaupimo įstatyme įtvirtintą pensijų išmokos rūšį. Nors pensijų fondo dalyviui apskaičiuotas bazinio pensijų anuiteto dydis sudaro įspūdį, kad tokio pat dydžio pensijų anuitetą bus galima įsigyti ir gyvybės draudimo įmonėje, vykdančioje pensijų anuitetų veiklą, asmeniui gyvybės draudimo įmonės pasiūlytas pensijų anuiteto dydis paprastai yra mažesnis dėl gyvybės draudimo

įmonės naudojamų prielaidų ir atskaitymų dydžio neatitikties bazinio pensijų anuiteto formulėje naudojamiems parametrams, todėl neretai kyla gyventojų nepasitenkinimas.

Galiojančiame Pensijų kaupimo įstatyme įtvirtintas teisinis reguliavimas nesudaro sąlygų santykinai brangiems anuitetams pigti.

Šiuo metu aiškiai nereglamentuota, kaip traktuotinos asmens II pakopos pensijų kaupimo sistemoje sukauptos ir išmokamos lėšos, kai vykdomas išieškojimas pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksą iš skolininkui mokėtinų sumų.

Galiojančiame Pensijų sistemos reformos įstatyme nustatyta, kad nuo 2020 m. pensijų įmoką sudarys 3,5 proc. dalyvio pensijų socialinio draudimo įmokų, 2 proc. dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, ir 2 proc. dydžio vidutinio darbo užmokesčio skatinamoji įmoka, skiriama iš valstybės biudžeto (3,5+2+2).

Taip pat nustatytos pensijų kaupimo dalyvių teisės pasirinkti ir keisti pensijų kaupimo bendrovę, nustatytas valstybinio socialinio draudimo ir kaupiamųjų pensijų išmokų santykis.

Galiojančiame Pensijų kaupimo įstatyme nustatyti tokie atskaitymai iš pensijų turto: 1 proc. dalyvio sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės, o konservatyvaus investavimo pensijų fonde – 0,65.

Galiojantis Pensijų kaupimo įstatymas numato prievolę lyginti pensijų fondų rezultatus su lyginamuoju indeksu.

Pagal Pensijų kaupimo įstatymo nuostatas, VSDF valdyba steigia ir tvarko Pensijų kaupimo sutarčių registrą, t. y. šiame registre kaupiami duomenys tik apie pensijų kaupimo sutartis. Pensijų kaupimui pasibaigus (pvz., asmeniui sukakus senatvės pensijos amžių), į šį registrą įrašomas pensijų kaupimo sutarties pabaigos pagrindas. Duomenų apie asmeniui mokamas pensijų išmokas (pavyzdžiui, apie sudarytas pensijų anuiteto ar periodinių išmokų sutartis) šiame registre nėra.

Su MVPD susietų priemokų socialinio draudimo pensijų gavėjams jokie teisės aktai šiuo metu nenustato. Vadovaujantis Šalpos pensijų įstatymu, senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, neįgijusiems minimalaus pensijų socialinio draudimo stažo arba gaunantiems labai mažas pensijas, mokama 0,9 šalpos pensijų bazės dydžio (117 eurų) šalpos pensija.

Kūno kultūros ir sporto įstatyme nustatyta, kad sportininkų rentos dydis yra 1,5 vidutinio darbo užmokesčio dydžio.

Valstybinių pensijų įstatyme nustatyta, kad valstybinės pensijos dydis bei šios pensijos dydžio ir tam pačiam asmeniui paskirtų valstybinių pensijų ir socialinio draudimo pensijų bendra suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio.

Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatyme nustatyta, kad pareigūnų ir karių valstybinė pensija už tarnybą skiriama pagal pareigūno ar kario nurodytą paciliui ištarnautų 5 tarnybos metų palankiausių nuosekliai einančių 12 mėnesių jam nustatyto darbo užmokesčio vidurkį.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatyme nustatyta, kad valstybinės signataro rentos dydis yra 50 procentų Seimo nario pareiginės algos per mėnesį.

Prezidento valstybinės rentos įstatyme nustatyta, kad Respublikos Prezidento valstybinė renta yra 50 procentų Respublikos Prezidento darbo užmokesčio dydžio per mėnesį.

Šiuo metu galiojantis Socialinio draudimo pensijų įstatymas (toliau – Pensijų įstatymas) nereglamentuoja iš II pakopos pensijų fondų į VSDF biudžetą pervedamų dalyvių sukaupytų lėšų

apskaičiavimo pensijų apskaitos vienetais ir įskaitymo į VSDF biudžetą tvarkos, nes galimybės gražinti į VSDF pensijų fonduose sukauptas lėšas nenumato galiojantys teisės aktai.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje

nustatyta, kad bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui įsidarbinus papildomai skiriama socialinė pašalpa, kurios dydis lygus 50 proc. socialinės pašalpos, mokėtos per praėjusius 6 mėnesius iki įsidarbinimo, vidutinio dydžio, už kiekvieną su darbo ar tarnybos santykiais susijusį mėnesį, bet ne ilgiau kaip 6 mėnesius. Šios priemonės tikslas – didinti ilgalaikių socialinės pašalpos gavėjų motyvaciją įsidarbinti. Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (SPIS) turimais duomenimis, 2017 m. papildomą socialinės pašalpos dalį įsidarbinus gavo apie 2 100 asmenų (t. y. 11,4 proc. socialinės pašalpos gavėjų, registruotų Lietuvos darbo biržoje).

Siekiant sumažinti ilgalaikę priklausomybę nuo socialinės paramos sistemos (piniginės socialinės paramos teikimas negali būti patrauklesnė priemonė nei įsidarbinimas), skatinti socialinės pašalpos gavėjus įsidarbinti oficialiai (tai turėtų įtakos mažinant šešėlinės ekonomikos mastą), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas turėtų būti tobulinamas, nes paramos gavėjų aktyvinimas, taikant įvairias integracines priemones, sudaro palankesnes sąlygas neprarasti darbinių įgūdžių ir motyvacijos įsidarbinti.

Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatyme nustatyta, kad darbdaviams, steigiantiems kompensuojamąsias darbo vietas, į kurias pagal individualius planus įdarbinami atleisti iš darbo darbuotojai, už kiekvieną darbo vietą išmokamos 24 minimalių mėnesinių algų (toliau – MMA) dydžio kompensacijos: 1) sudarius darbo sutartį, pervedama 12 MMA; 2) praėjus 12 mėnesių nuo darbo sutarties sudarymo dienos, pervedama po 1 MMA kas mėnesį įdarbintųjų darbo laikotarpiu. Atleistiems iš darbo darbuotojams, kurie per ne ilgesnį kaip 3 metų laikotarpį nuo atleidimo iš darbo Ignalinos AE dienos apsisprendžia išvykti į kitą gyvenamąją vietovę Lietuvos Respublikoje arba užsienyje nuolat gyventi, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apmokamos faktinės persikėlimo išlaidos, bet ne didesnės kaip po 3 MMA kiekvienam šeimos nariui. Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatyme nustatytos užimtumo ir socialinės garantijos yra finansuojamos Užimtumo fondo, valstybės biudžeto ir kitų šaltinių lėšomis.

Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme nustatyta, kad mokymo lėšos formaliajam ir neformaliajam profesiniam mokymui, taip pat lėšos profesinio mokymo įstaigoms finansuoti gali būti skiriamos iš Užimtumo fondo.

Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatyme nustatyta, kad subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms yra apskaičiuojama procentais nuo kiekvienam socialinėje įmonėje dirbančiam tikslinei asmenų grupei priklausančiam darbuotojui tą mėnesį apskaičiuoto visų rūšių darbo užmokesčio, tačiau neviršijant dviejų tą mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių, ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumos. Subsidija neįgalaus darbuotojo darbo vietai įsteigti ar pritaikyti ir jo darbo priemonėms įsigyti ar pritaikyti negali būti didesnė kaip 40 subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių. Subsidija vieno neįgalaus darbuotojo darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti negali būti didesnė kaip 6 subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžiai ir negali būti skiriama

dažniau kaip kartą per 36 mėnesius. Subsidija asistento (gestų kalbos vertėjo) išlaidoms sudaro 40 proc. subsidijos skyrimo mėnesį galiojančio Vyriausybės patvirtinto minimaliojo valandinio atlygio dydžio už kiekvieną sunkų ar vidutinį neįgalumo lygį turintį neįgalų darbuotoją ar neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas neviršijantis 25 proc. darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir 20 proc. už kiekvieną neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas 30–40 proc. darbingumo lygis, atsižvelgiant į neįgalaus darbuotojo faktiškai dirbtą laiką.

Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme nustatyta, kad profesinės reabilitacijos paslaugų teikimas gali būti finansuojamas Užimtumo fondo lėšomis.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti, kad:

1) apdraustasis moka pensijų, ligos, motinystės ir sveikatos socialinio draudimo įmokas. Draudėjas moka nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokas. Taip darbo užmokesčio apmokestinimas taps teisingesnis ir aiškesnis darbuotojams, taip pat bus atsižvelgta į socialinių įmokų prigimtį bei įmokų sąsajas su jų mokėtojais. Perkėlus draudėjo pensijų, ligos, motinystės ir sveikatos draudimo įmokas apdraustajam, darbo užmokestis darbuotojui turėtų būti nominaliai padidintas 1,289 karto;

2) socialinio draudimo įmokos ribojamos: 2019 metais – 120 vidutinių darbo užmokesčių (toliau – VDU) per metus, 2020 metais – 84 VDU per metus ir 2021 metais – 60 vidutinių darbo užmokesčių per metus. Bus padidintos paskatos verslui, investuotojams, bus sustiprintas socialinio draudimo įmokų ir išmokų ryšys;

3) socialinio draudimo pensijų bendroji dalis finansuojama valstybės biudžeto lėšomis. Tai užtikrins, kad socialiniame draudime neliks įmokomis nepagrįstų išmokų;

4) VSDF biudžeto lėšos nebebus skiriamos Užimtumo įstatymo nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms finansuoti, jos bus finansuojamos iš valstybės biudžeto. Surinktos nedarbo draudimo įmokos bus skirtos tik nedarbo draudimo išmokoms mokėti.

5) tais atvejais, kai apdraustajam apskaičiuotas darbo užmokestis mažesnis nei minimalioji mėnesinė alga, draudėjas apdraustojo ir draudėjo socialinio draudimo įmokas už tarnautojus ar darbuotojus iš savo lėšų išskaičiuoja ir sumoka nuo darbo užmokesčio, ne mažesnio kaip minimalioji mėnesinė alga. Tai leis užtikrinti didesnes socialines garantijas mažiausiai uždirbantiems;

6) darbdaviai, kurie darbuotojams moka mažesnę nei minimali mėnesinė alga per mėnesį atlyginimą, socialinio draudimo įmokas apskaičiuoja nuo minimalios mėnesinės algos. Įstatymo projekte nustatomos socialiai jautriausios asmenų grupės, už kurias gali būti mokamos socialinio draudimo įmokos nuo faktiškai apskaičiuoto atlyginimo;

7) Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba vykdo naują funkciją – moka pensijų anuitetus;

8) valstybiniu socialiniu draudimu draudžiamas Lietuvos Respublikos Prezidentas.

Priėmus siūlomus pakeitimus, darbo jėgos apmokestinimas taps patrauklesnis, aiškesnis ir konkurencingesnis. Įvedamas socialinio draudimo įmokų ribojimas pamažu suvienodės su socialinio draudimo išmokoms taikomu ribojimu, bus sustiprintas socialinio draudimo įmokų ir išmokų ryšys, socialinio draudimo sistema taps patrauklesnė. Tam, kad dėl socialinio draudimo

įmokų tarifų perskaičiavimo darbuotojams nesumažėtų neto atlyginimas ir jie neprarastų garantijų, siūloma nustatyti prievolę draudėjams atitinkamai perskaičiuoti darbuotojų bruto darbo užmokestį.

Preliminariai siūloma (rengiant VSDF biudžetą) nustatyti tokius socialinio draudimo

tarifus:

	Iki reformos			Po reformos		
	Darbdavio	Apdraustoj o	Iš viso	Darbdavio	Apdraustoj o	Iš viso
Pensijų socialinis draudimas	22,3	3,0	25,3	0,00	8,72	8,72
Ligos socialinis draudimas	1,4		1,4	0,00	1,09	1,09
Motinystės socialinis draudimas	2,2		2,2	0,00	1,71	1,71
Nedarbo socialinis draudimas (terminuotoms sutartims)	1,4 (2,8)		1,4 (2,8)	1,31 (2,03)		1,31 (2,03)
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinis draudimas	0,2		0,2	0,16		0,16
Iš viso	27,5	3,0	30,5	1,47	11,52	12,99
Sveikatos draudimas	3,0	6,0	9,0	0,00	6,98	6,98
Bendras tarifas (VSD+PSD)	30,5	9,0	39,5	1,47	18,50*	19,97
Įmoka į Ilgalaikio darbo išmokų fondą	0,5		0,5	0,16		0,16
Įmoka į Garantinį fondą	0,2		0,2	0,16		0,16
Pensijų kaupimo įmoka		2+2			3	3
Skatinamoji įmoka		2			1,5	1,5

***1,55 proc.punkto sumažintas apdraustojų tarifas**

(nemažinant šiuo dydžiu, bendras įmokos tarifas būtų 20,05)

Atsižvelgiant į tai, kad dalis draudėjo socialinio draudimo įmokų perkeliama apdraustajam ir atitinkamai didėja bruto darbo užmokestis, siūloma socialinio draudimo išmokas reglamentuojančiuose įstatymuose (Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo projektuose) nustatyti naujus išmokų dydžius, kad jie atitiktų dabar galiojančius. Taip pat turės būti pritaikyta socialinio draudimo išmokų dydžių nemažinimo taisyklė. Dėl šios taisyklės papildomos Valstybinio socialinio draudimo fondo patiriamos išlaidos dėl gyventojų pajamų mokesčio sumokėjimo bus dengiamos iš valstybės biudžeto.

Atsižvelgiant į Europos Teisingumo Teismo (dešimtosios kolegijos) 2018 m. kovo 7 d. sprendimą (Byloje C 651/16), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas papildomas nuostata, kad tais atvejais, kai apdraustasis, turintis teisę gauti motinystės išmoką, draudžiamųjų pajamų neturėjo visai ar iš dalies dėl to, kad dirbo užsienyje, motinystės išmokos dydis apskaičiuojamas iš paskutinių draudžiamųjų pajamų, gautų kalendoriniais mėnesiais, kuriais asmuo dirbo Lietuvoje. Nuo 2019 m. sausio 1 d. pasikeitus neapmokestinamojo pajamų dydžio skaičiavimui bei gyventojų pajamų mokesčio taikymui galima situacija kai iki Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo paskirtos ir po šio įstatymo įsigaliojimo mokamos ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokos sumažės. Siekiant išvengti galimo sumažėjimo Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme siūloma nustatyti, kad visos socialinio draudimo išmokos perskaičiuojamos pagal naujus darbo užmokesčio bei išmokų dydžius ir mokamos ne mažesnės, nei buvo paskirtos iki minėto įstatymo įsigaliojimo.

Yra atvejų, kai nelaimingas atsitikimas darbe įvyksta darbovietėje, kurioje asmuo dirba ne visą darbo dieną arba ne visą darbo savaitę, todėl, įvykus nelaimingam atsitikimui darbe, apskaičiuotos išmokos dydis yra mažesnis, nei šis dydis būtų apskaičiuotas taikant 5 darbo dienų savaitę. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekte papildomai siūloma ligos išmoką dėl nelaimingo atsitikimo darbe mokėti taikant 5 darbo dienų savaitę. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistai ne vieną kartą nagrinėjo apdraustųjų asmenų nusiskundimus, kad jiems apskaičiuotas ligos išmokos dydis pagal asmens darbo (pamainų) grafiką yra mažesnis, nei jis būtų apskaičiuotas taikant 5 darbo dienų savaitę.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekte siūloma atsisakyti aktyvios darbo rinkos politikos priemonių finansavimo iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto (jos bus finansuojamos iš valstybės biudžeto), reglamentuoti nedarbo socialinio draudimo stažo apskaičiavimą savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie draudžiami nedarbo socialiniu draudimu, nustatant, kad Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų individualių įmonių savininkų, mažųjų bendrijų narių ir ūkinių bendrijų tikrųjų narių, kurie yra draudžiami nedarbo socialiniu draudimu, nedarbo draudimo stažas nustatomas pagal sumokėtas socialinio draudimo įmokas. Taip pat siūloma bedarbiams, gaunantiems ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos socialinio draudimo išmoką, paskirtą iki įsiregistravimo teritorinėje darbo biržoje dienos, nedarbo draudimo išmoką pradėti mokėti ne anksčiau, negu baigiasi šių išmokų mokėjimo laikas, o gaunantiems ligos išmokas dėl nelaimingų atsitikimų darbe bei ligos socialinio draudimo išmokas iš nedarbo draudimo lėšų mokėti tik nedarbo draudimo išmokos dalį, viršijančią gaunamų išmokų sumą. Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti 3 mėnesių terminą nuo VSDF valdybos teritorinio skyriaus kreipimosi dienos susidariusiai nedarbo draudimo išmokos permokai grąžinti.

Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-888 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai parengti įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės valstybinio audito 2017 m. rugsėjo 29 d. ataskaitoje Nr. FA-2017-

P-10-11-5-1 „Valstybinio socialinio draudimo fondo 2016 metų ataskaitų rinkinio teisingumas bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“ pateiktą rekomendaciją (toliau – ~~Valstybės kontrolės rekomendacija~~). ~~Valstybės kontrolės rekomendacijoje nurodyta, kad aktyvios~~ darbo rinkos politikos priemonės yra vykdomos nedarbo socialinio draudimo įmokomis finansuojamo Užimtumo fondo ir valstybės biudžeto lėšomis, tačiau toks šių priemonių finansavimo išskaidymas neleidžia objektyviai suplanuoti šiam tikslui reikalingų lėšų, įvertinti bendrų šių lėšų naudojimo rezultatų. Atsižvelgiant į tai, šiuo projektu siūloma panaikinti Užimtumo fondą ir nustatyti, kad aktyvios darbo rinkos politikos priemonės būtų finansuojamos tik valstybės biudžeto lėšomis.

Dalį darbdavio socialinio draudimo įmokos tarifo perkėlus apdraustajam, išaugs bruto darbo užmokestis, todėl Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekte siūloma apdraustiesiems ir draudėjams nustatyti naujus (perskaičiuotus) privalomojo sveikatos draudimo įmokų tarifus, kurie atitiktų dabartinį apmokestinimą. Taip pat siūloma aiškiai įtvirtinti iki šiol naudotą VDU dydį, t. y. neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio, nuo kurio skaičiuojamos sveikatos draudimo įmokos už valstybės lėšomis draudžiamą asmenį, duomenų.

Atsižvelgiant į Valstybinio socialinio draudimo įstatymo ir Socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimų projektus, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo pakeitimu siūloma atsisakyti nuostatų, kad pensijų socialinio draudimo įmokos dalis pervedama pensijų kaupimo bendrovėms, aktyvios darbo rinkos politikos priemonės finansuojamos VSDF biudžeto lėšomis.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti naujus (perskaičiuotus dėl dalies darbdavio įmokų perkėlimo apdraustajam) įmokų tarifus į Garantinį fondą bei į Ilgalaikio darbo išmokų fondą. Be to, įmoka į Ilgalaikio darbo išmokų fondą mažinama papildomai, nes įmokų į šį fondą surenkama daugiau įmokų nei išmokama išmokų, taigi siūloma dalį įmokos tarifo (0,23 proc.) pridėti prie draudėjo mokamos nedarbo socialinio draudimo įmokos. Atsižvelgiant į tai, kad, perkeltant draudėjo mokamas pensijų, ligos, motinystės ir sveikatos draudimo įmokas apdraustajam, darbuotojo bruto darbo užmokestis didėja, tačiau, siekiant mokėti tokio paties dydžio ilgalaikio darbo išmokas, siūloma įstatyme nustatyto dydžio išmokas mokėti 77,58 proc. Taip pat siūloma nustatyti, kad ~~ilgalaikio darbo išmokų mokėjimas taptų paprastesnis ir išmokos greičiau pasiektų atleistą~~ darbuotoją, t. y. asmeniui paskirta ilgalaikio darbo išmoka būtų išmokama vienu kartu (kaip ir šiuo metu pagal Lietuvos Respublikos darbo kodeksą skiriamos išeitinės išmokos), o ne per kelis mėnesius.

Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti:

1. Atsisakoma socialinio draudimo įmokos dalies pervedimo į II pakopos pensijų kaupimo sistemos pensijų fondus nustatant, kad ~~į šiuos pensijų fondus pervedamą pensijų įmoką sudarys~~ 3 proc. dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, ir 1,5 proc. vidutinio darbo užmokesčio dydžio priemoka, skiriama iš valstybės biudžeto (3+1,5). Taip panaikinamas esamų ir būsimų pensijų gavėjų supriešinimas, kai dalis įmokos į privačius pensijų fondus buvo pervedama iš VSDF biudžeto, taip mažinant šio biudžeto pajamas. Pažymėtina, kad jei nebūtų taikomas numatomas darbdavio socialinio draudimo įmokos tarifo perkėlimas apdraustajam, dėl kurio išaugs bruto darbo užmokesčiai, į pensijų fondus siūlomą pervedti pensijų įmoką sudarytų 4 proc. dalyvio draudžiamųjų pajamų dalis ir 2 proc. vidutinio darbo užmokesčio dydžio priemoka iš valstybės biudžeto. Todėl lyginant šiuo metu į II pakopos pensijų fondus pervedamos trinarės

įmokos dydį (2+2+2) su siūlomos pensijų įmokos (3+1,5) dydžiu, svarbu atkreipti dėmesį, kad nominaliai šie dydžiai iš esmės nesiskiria. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad pensijų įmokos, mokamos iš valstybės biudžeto lėšų, dydis yra skaičiuojamas pagal užpraeitų metų vidutinį darbo užmokestį šalyje, Pensijų kaupimo įstatymo projekto 2 straipsnyje siūloma nustatyti, jog skaičiuojant 2019 m. ir 2020 m. pervestinos pensijų įmokos iš valstybės biudžeto lėšų dydį, Lietuvos statistikos departamento paskelbtas 2017 m. ir 2018 m. keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkis didinamas 1,289 karto. Didinti pensijų įmokos, mokamos iš valstybės biudžeto, apskaičiavimo bazę būtina, kad dalyviams pervedama pensijų įmoka iš valstybės biudžeto 2019 m. ir 2020 m. nesumažėtų dėl mokesčių konsolidavimo ir patvirtinto mažesnio kaupiamosios įmokos tarifo.

Asmenims, tapusiems pensijų sistemos dalyviais nuo 2019 m. sausio 1 d. ir vėliau, siūloma pensijų įmoką nuo 1,8 proc. draudžiamųjų dalyvio pajamų kasmet didinti laipsniškai, kol ši pasieks 3 proc. per 5 metus, taip nesukeliant naujiems dalyviams nepatogumų dėl staiga smarkiai išaugusių išlaidų pensijų kaupimui. Dalyviui pageidaujant, į jo pensijų sąskaitą gali būti iškart mokama viso dydžio pensijų įmoka, laipsniškai jos nedidinant. Kaip ir šiuo metu galiojančiame įstatyme, taip ir projekte siūloma palikti galioti taisyklę, kad įmoka iš valstybės biudžeto yra susieta su kita pensijų įmokos dalimi, t.y. dalyvio lėšomis mokama įmoka. Įmoka iš valstybės biudžeto mokama tik tuo atveju, jei yra mokama pensijų įmoka dalyvio lėšomis (išskyrus pensijų įmoką už tėvus), o jos dydis taip pat priklauso nuo dalyvio lėšomis mokamos įmokos dydžio: jei dalyvis moka laipsniškai didėjančią pensijų įmoką, tai ir valstybės biudžeto mokama pensijų įmoka laipsniškai didėja. Jei dalyvis pasirenka iš karto mokėti viso dydžio (3 proc.) pensijų įmoką savo lėšomis, ir pensijų įmoka iš valstybės biudžeto pradedama mokėti viso dydžio (1,5 proc.).

Šiam asmens lėšomis mokamos įmokos į pensijų fondus padidėjimui kompensuoti numatomas 1,55 procentinių punktų (atitinkmuo 2 procentiniams punkтам, jei nebūtų mokesčių konsolidavimo) valstybinio socialinio draudimo įmokos tarifo sumažinimas. Šį mažinimą siūloma taikyti visiems valstybinio socialinio draudimo įmokas mokantiems asmenims. Asmenims, šiuo metu dalyvaujantiems kaupime pagal trinarę schemą (2+2+2), perėjimas į schemą 3+1,5 dėl bendro pensijų tarifo sumažinimo neturės jokio poveikio jo gaunamoms pajamoms (vietoje 2 proc. savo pajamų jie mokės 3 proc. nuo išaugusio bruto darbo užmokesčio, tačiau padidėjimą kompensuos sumažėjusi valstybinio socialinio draudimo įmoka). Atsižvelgiant į tai, kad pagal trinarę schemą dalyvaujantiems pensijų kaupime asmenims iš esmės išlaikoma *status quo*, t. y. šie asmenys ir dabar pveda įmoką savo lėšomis, o jos padidėjimą kompensuos sumažintas valstybinio socialinio draudimo tarifas, jiems laipsniškas pensijų įmokos didėjimas nesiūlomas. Asmenims, šiuo metu nekaupiantiems II pakopos pensijų fonduose ar kaupiantiems tik valstybinio socialinio draudimo įmokos dalį (2 proc.), iš dalyvio lėšomis mokamos įmokos dalies padidėjimas iki 3 proc. reikš, kad jiems dalyvaujant II pakopos pensijų kaupimo sistemoje jų gaunamos pajamos dėl kaupimo II pakopos pensijų fonde sumažės 1,45 proc. (1,55 proc. kompensuos mažinamas valstybinių socialinio draudimo įmokų tarifas), tačiau svarbu pažymėti, kad įstatymo projekte siūlomas laipsniškas įmokos didėjimas ir tik norintieji galės iš karto pradėti mokėti viso dydžio įmoką į savo pensijų sąskaitą. Laipsniškas įmokos didėjimas uždirbančiajam minimalų darbo užmokestį reikštų, kad 2019 m. jo įmoka į savo pensijų sąskaitą būtų 9,46 euro, iš kurių 7,88 euro padengtų sumažintas socialinio draudimo tarifas, o jo paties atlyginimas faktiškai pamažėtų 1,58 euro. Atkreiptinas dėmesys, kad visi socialinio draudimo tarifai tvirtinami kiekvienais metais priimant Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymą. Visi ir

su mokestine reforma (mokesčių konsolidavimas) susiję valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai bus tvirtinami Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatyme, tačiau ~~Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto~~ baigiamosiose nuostatose siūloma Lietuvos Respublikos Vyriausybei, teikiant VSDF biudžeto 2019 m. rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, numatyti 1,55 proc.punkto mažesnę pensijų socialinio draudimo įmokos tarifą.

Pažymėtina, kad nuo 2019 m. siūlomas keitimas pensijų įmoką sudaryti iš dviejų dalių (3+1,5) lems mažesnę įmoką į II pakopos pensijų fondus, nei nuo 2020 m. numato šiuo metu galiojantis Pensijų sistemos reformos įstatymas (3,5+2+2). Konstitucinis Teismas 2007 m. lapkričio 22 d. ir 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimuose yra konstatavęs, kad jeigu, pertvarkant socialinių garantijų sistemą ar atskirų socialinių garantijų struktūrą, yra sumažinama socialinių garantijų apimtis, juolab jei tam tikrų socialinių garantijų nebelineka, turi būti nustatytas teisingas patirtų praradimų kompensavimo asmenims, kuriems tos socialinės garantijos buvo pagrįstai nustatytos, mechanizmas. Siekiant nepažeisti dalyvių teisėtų lūkesčių ir kompensuoti dėl siūlomo įstatymo pakeitimo kaupimo sistemos dalyvių galimai patirsimus praradimus, laikoma, kad tą aplinkybę, jog įmokos dydis nuo 2020 m. nedidės, kaip buvo numatyta įstatyme, kompensuoja tai, kad siūloma numatyti galimybę II pakopos pensijų fondų dalyviams į pensijų fondus savo lėšomis mokėti įmokas, viršijančias 3 proc. dalyvio lėšų, taikant šioms įmokoms gyventojų pajamų mokesčio lengvatą, taip suteikiant galimybę dalyvauti pensijų kaupime II pakopos pensijų fonduose dalyvių norima apimtimi ir prie dalyvių kaupimo prisidėti ir jų darbdaviams. Taip pat nuo 2019 m. dėl dalyvavimo II pakopos pensijų kaupime nebebus mažinamos socialinio draudimo pensijos. Jei nuo 2020 m. Pensijų sistemos reformos įstatymo numatyta tvarka iš valstybinio socialinio draudimo įmokų į II pakopos pensijų fondus pervedama pensijos įmokos dalis padidėtų iki 3,5 proc., socialinio draudimo pensijos dėl dalyvavimo kaupime taip pat mažėtų labiau, nei pervedant 2 proc. dydžio pensijų įmokos dalį iš valstybinio socialinio draudimo įmokų. Taigi valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies pervedimo į pensijų fondus ir jos didinimo atsisakymas dalyviams kompensuojamas ir atsisakant socialinio draudimo pensijų mažėjimo dėl kaupimo II pakopos pensijų fonduose. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Konstitucinis Teismas, vertindamas teisinio reguliavimo, kuriuo už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis visai nepervedamos įmokos į ~~privačius pensijų fondus, atitiktį Konstitucijai, pažymėjo, kad, „vertinant, ar Įstatymo 4 straipsnio~~ 4 dalyje (2009 m. sausio 15 d. redakcija) nustatčius, kad kaupiamosios pensijų įmokos už asmenis, draudžiamus valstybės lėšomis, neskaičiuojamos ir nemokamos, turėjo būti nustatytas už tokius asmenis nebemokamų kaupiamųjų pensijų įmokų kompensavimo mechanizmas, pažymėtina, kad nebemokamų kaupiamųjų pensijų įmokų už tokius asmenis dalimi proporcingai padidinama jų valstybinė socialinio draudimo senatvės pensija. Pažymėtina ir tai, kad, kaip minėta, už kaupiamųjų pensijų įmokų lėšas įsigyto turto (įskaitant laikinai neinvestuotą šių lėšų dalį) bei investicijų pajamų (sąnaudų), gautų iš šio turto, suma bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso kiekvienam pensijų kaupimo sistemos dalyviui ir yra paveldima, todėl įstatymo leidėjui nusprendus, kad kaupiamosios pensijų įmokos už tokius asmenis neskaičiuojamos ir nemokamos, privačiuose pensijų fonduose sukauptos lėšos išliko jų nuosavybė“ (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2012 m. birželio 29 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatymo, jo pakeitimo ir papildymo įstatymų nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“; toliau – Konstitucinio Teismo nutarimas). Taip pat pažymėtina, kad Konstitucinio Teismo nutarime konstatuota, jog „kaupiamųjų pensijų įmokų dydis yra kintamas ir iš anksto, t. y. iki pensijų

kaupimo sistemos dalyvių draudžiamųjų pajamų gavimo dienos, negali būti tiksliai nustatytas, nes priklauso nuo dalyvių gautų draudžiamųjų pajamų dydžio, kuris bet kada gali pakisti. Taigi pensijų kaupimo bendrovės negali turėti teisėto lūkesčio, kad į pensijų kaupimo fondus bus pervestos tam tikro dydžio iš anksto apskaičiuojamo dydžio kaupiamosios pensijų įmokos“.

2. Numatyti automatinį dalyvių įtraukimą į papildomą pensijų kaupimą II pakopos pensijų fonduose. Atsižvelgiant į tai, kad keičiama prisijungimo prie pensijų kaupimo sistemos tvarka (vietoje savanoriško prisijungimo įvedama automatinio įtraukimo į sistemą tvarka, t. y. atsiranda privalomumo elementas), siūloma atsisakyti sudaryti sutartį. Asmenį automatiškai priskyrus atitinkamam pensijų fondui, lieka neaiškus sutarties turinys, t. y. dėl ko ir kokios šalys turi susitarti. Asmenys atsitiktine tvarka bus po lygiai paskirstyti visoms automatinio įtraukimo dieną veikiančioms pensijų kaupimo bendrovėms. Kiekvienas asmuo taps tos kaupimo bendrovės, kuriai jis priskirtas, valdomo jo gimimo datą atitinkančio tikslinės grupės pensijų fondo dalyviu. Siūloma, kad asmenis automatiškai pensijų kaupimo bendrovėms paskirstys VSDF valdyba. Toks mechanizmas siūlomas siekiant užtikrinti visoms pensijų kaupimo bendrovėms vienodas sąlygas gauti naujus pensijų kaupimo dalyvius. VSDF valdybai šią funkciją siūloma nustatyti atsižvelgiant į tai, kad ji valdo Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybinių socialiniu draudimu ir socialinio draudimo išmokų registrą (toliau - Apdraustųjų registras) ir turi duomenis, reikalingus automatiniam asmenų įtraukimui vykdyti (duomenis apie asmens amžių ir jo draustumą). Automatiškai įtraukiami asmenys bus informuojami apie jų priskyrimą atitinkamam pensijų fondui ir galės pasirinkti arba iš esmės nesutikti dalyvauti pensijų kaupime, arba pateikti prašymą dalyvauti kitame, nei priskirtasis, pensijų fonde. Visos kitos teisės (pavyzdžiui: teisė nutraukti dalyvavimą, teisė pasirinkti išmokas ir pan.) numatytos įstatyme. Pensijų kaupimo sutartys ir šiuo metu nenumato jokių kitų teisių ir pareigų, nei jos išdėstytos įstatyme. Siūloma, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. kas trejus metus pilnamečiai asmenys, kurie tą dieną dar nėra sukakę 40 metų amžiaus ir kurie Apdraustųjų registre yra apdraustieji, automatiškai būtų įtraukiami į pensijų kaupimą. 40 metų amžiaus riba pasirinkta atsižvelgiant į tai, kad pensijų kaupimas turi būti ilgalaikis, t. y. trukti bent jau apie 30 metų, kad pasiektų savo tikslą. Kadangi nustatytas pensinis amžius yra 65 metai, manytina, kad 25 metai yra minimalus galimas dalyvavimo pensijų kaupime metų skaičius. Įmokos už automatiškai įtrauktus asmenis pradedamos skaičiuoti ir pervedinėti į II pakopos pensijų fondus nuo įtraukimo metų kovo 1 d. Vyresni kaip 40 metų asmenys, kurie iki 2018 m. gruodžio 31 d. nedalyvavo pensijų kaupime, automatiškai į II pakopos pensijų fondus nebūtų įtraukiami, tačiau galės tapti dalyviais, sudarydami pensijų kaupimo sutartis su pasirinkta pensijų kaupimo bendrove savo iniciatyva.

Siekiant nepažeisti teisingumo, asmenų laisvės, nuosavybės apsaugos ir kitų teisinės valstybės principų, automatiškai į pensijų kaupimą įtrauktiems asmenims siūloma suteikti teisę atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime. Į kaupimą pensijų fonduose automatiškai įtrauktas asmuo iki įtraukimo metų kovo 1 d. gali informuoti pensijų kaupimo bendrovę apie atsisakymą dalyvauti pensijų kaupime. Jei atsisakymo per nustatytą terminą įtrauktas asmuo nepareiškia, jis tampa kaupimo dalyviu ir dalyvauja pensijų kaupime, iki sukaks senatvės pensijos amžių ar dalyvavimas pensijų kaupime baigsis kitais teisės aktuose nustatytais pagrindais. 40 metų nesukakusiems asmenims, kurie atsisakė dalyvauti pensijų kaupime, automatinio įtraukimo procedūra taikoma ne daugiau kaip 3 kartus.

3. Asmenys, iki 2018 m. gruodžio 31 d. pradėję dalyvauti II pakopos pensijų kaupimo sistemoje, nuo 2019 m. sausio 1 d. ir toliau automatiškai dalyvauja kaupime – pervedama į pensijų

fondus 3 proc. asmens draudžiamųjų pajamų ir 1,5 proc. vidutinio šalies darbo užmokesčio iš valstybės biudžeto skiriama įmoka. Dalyviams, kurie iki 2018 m. gruodžio 31 d. pensijų fonduose kaupė tik 2 proc. valstybinio socialinio draudimo įmokų, siūloma taikyti analogišką tvarką, pensijų įmoką nuo 1,8 proc. draudžiamųjų dalyvio pajamų kasmet siūloma laipsniškai didinti, kol ši pasieks 3 proc. 2023 m.

Dalyviams, kurie II pakopos pensijų kaupimo fonde pradėjo dalyvauti iki 2018 m. gruodžio 31 d., taip pat siūloma suteikti teisę iki 2019 m. kovo 1 d. atsisakyti toliau dalyvauti pensijų kaupime. Nusprendę dalyvavimo II pakopos pensijų kaupimo sistemoje netęsti, dalyviai gali pateikti prašymą nutraukti pensijų kaupimo sutartį, pensijų sąskaitoje sukauptas lėšas pervedant į VSDF biudžetą, arba dalyvavimą sustabdyti, sukauptas lėšas paliekant pensijų fonde tolesniam jų investavimui, iki asmuo įgis teisę į pensines išmokas pagal Pensijų kaupimo įstatymą.

Dalyviui, pradėjusiam kaupti pensijų fonduose iki 2018 m. gruodžio 31 d., per nustatytą terminą pateikus prašymą nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime ir grąžinti lėšas į VSDF biudžetą, pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje esantys pensijų fondo vienetai konvertuojami į pinigines lėšas ir šios lėšos pervedamos į VSDF biudžetą (įskaitant ir asmens lėšomis mokėtų įmokų dalį ir iš valstybės biudžeto skirtų skatinamųjų išmokų dalį, jei dalyvis buvo pasirinkęs dalyvauti kaupime trinare schema). Šiems asmenims už dalyvavimo pensijų kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d. laikotarpius Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytas socialinio draudimo senatvės pensijų mažinimas netaikomas, socialinio draudimo pensijos gražinamos į tokį lygį, tarsi asmuo nebūtų dalyvavęs pensijų kaupime. Jei iš pensijų fondo pervestų lėšų suma viršija iš VSDF biudžeto už asmenį į pensijų fondus pervestų valstybinio socialinio draudimo įmokų sumą, viršijanti sumos dalis laikoma pervedimo metais sumokėtomis asmens pensijų socialinio draudimo įmokomis individualiajai pensijos daliai. Jei į VSDF biudžetą pervedama lėšų suma yra mažesnė už valstybinio socialinio draudimo įmokų, pervestų už asmenį iš VSDF biudžeto, sumą, šiam asmeniui nustatytas socialinio draudimo senatvės pensijų mažinimas už dalyvavimo pensijų kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d. laikotarpius taip pat netaikomas.

Siūloma tvarka užtikrina, kad II pakopos pensijų kaupimo sistemoje dalyvavusių asmenų turtinės teisės nebūtų pažeistos. Pasirinkus nutraukti dalyvavimą kaupime ir pervesti II pakopos pensijų fonde sukauptas lėšas į VSDF biudžetą, asmuo atsisakytų teisės į pensijų išmoką iš II pakopos pensijų fondo, pakeisdamas ją į dėl dalyvavimo pensijų kaupime nesumažintą socialinio draudimo pensiją, o jei lėšų II pakopos pensijų kaupimo fonde buvo sukaupta daugiau, tada šios lėšos „perskaičiuojamos“ į papildomas pensines teises Valstybinio socialinio draudimo pensijų sistemoje, taip užtikrinant, kad dalyvavimą kaupime nutraukiantys asmenys nepatirtų jokių praradimų – jiems atkuriami dėl kaupimo sumažintų socialinio draudimo pensijų dydžiai, lyg tie asmenys nebūtų dalyvavę kaupime, o papildomai sukauptos lėšos perskaičiuojamos, asmenims įgyjant papildomų pensinių teisių valstybinio socialinio draudimo sistemoje.

Jei iki 2018 m. gruodžio 31 d. kaupime dalyvavęs asmuo pateikia prašymą stabdyti pensijų įmokų pervedimą, pensijų įmokos į jo sąskaitą II pakopos pensijų kaupimo fonde nebepervedamos, tačiau jo sukauptos lėšos lieka šiame fonde ir toliau investuojamos pagal šio fondo taisykles. Kaupimą sustabdyusiems asmenims, nepriklausomai nuo jų amžiaus, ne daugiau kaip 3 kartus atliekama automatinio įtraukimo procedūra, taip siekiant juos paskatinti kaupti toliau. Jei automatinio įtraukimo procedūros metu asmuo nepareikia noro atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime, pensijų įmokų pervedimas į šio pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitą atnaujinamas.

Sustabdę įmokų pervedimą asmenys bet kuriuo metu gali savo iniciatyva pateikti pensijų kaupimo bendrovei prašymą atnaujinti pensijų kaupimo įmokų pervedimą.

4. Papildomai numatoma suteikti galimybių kaupiantiesiems į savo pensijų sąskaitą pensijų fonde mokėti papildomą, didesnę nei 3 proc. dalyvio draudžiamųjų pajamų įmoką. Taip pat siekiama nustatyti galimybę prie darbuotojų kaupimo savanoriškai prisidėti ir darbdaviams. Tokiu būdu siekiama, kad visi dalyvaujantieji II pakopos pensijų sistemoje kauptų pakankamai ir norėdami galėtų primokėti papildomai ar gauti papildomą darbdavių įmoką, taip dar labiau didindami senatvei sukauptų lėšų pensijų fonduose sumas.

5. Dalyviai laikinai, ne ilgiau kaip 12 mėnesių per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį ir ne trumpiau kaip 1 mėnesiui, galės stabdyti pensijų įmokų pervedimą į pensijų fondus. Siūloma numatyti, kad prašymą laikinai stabdyti pensijų įmokų pervedimą asmuo turi pateikti pensijų kaupimo bendrovei. Toks mechanizmas siūlomas atsižvelgiant į tai, kad asmuo yra pensijų fondą sudarančio turto, kurį valdo, naudoja ir juo disponuoja pensijų kaupimo bendrovė turto patikėjimo teisės pagrindais, savininkas bendrosios dalinės nuosavybės teise. Taigi visi asmens prašymai, susiję su šia nuosavybe, teikiami turto valdytojui, o ne Sutarčių registro tvarkytojui ir įmokų administratoriui (VSDF valdybai).

6. Kiekviena pensijų kaupimo bendrovė turės įsteigti ir valdyti tikslinės grupės pensijų fondus ir pensijų turto išsaugojimo pensijų fondą (į šį fondą bus perkeliama pensijų fondo dalyviai, sulaukę senatvės pensijos amžiaus ir nustatyta tvarka nesudarę pensijų išmokos sutarties) – įgyvendinama Gyvenimo ciklo fondų sistema. Tikslinės grupės pensijų fondo pavadinime privalės būti nurodytos dalyvių tikslinės grupės gimimo metų ribos, skaičiuojamos kas 7 metus ir privalomos visoms pensijų kaupimo bendrovėms. Pagrindiniai privalumai, susiję su tikslinės grupės pensijų fondų modelio įgyvendinimu, yra šie:

1) daugiau aiškumo ir skaidrumo. Dalyviams pasiūloma aiški ir nesunkiai suprantama investavimo strategija, kai jiems tenkanti investavimo rizika mažinama automatiškai jiems senstant, todėl visu kaupimo laikotarpiu jiems nekiltų poreikio keisti pensijų fondą. Dalyviams bus lengviau palyginti tikslinės grupės pensijų fondo, kuriame kaupiama, rezultatus su kitų pensijų kaupimo bendrovių valdomų atitinkamos datos tikslinės grupės pensijų fondų rezultatais;

2) sukuriamos sąlygos pelningesnei II pakopos pensijų kaupimo sistemai. Užtikrinant tinkamas investavimo strategijos fondų pasirinkimą pagal gyventojų amžių, sudaromos sąlygos pasiekti optimalią investicijų grąžą ilguoju laikotarpiu: jaunesni gyventojai, toleruodami didesnės rizikos investicijas, ilgesniu laikotarpiu sulauktų ir didesnio pelno, o iki pensijos likus mažiau laiko, siekiama išsaugoti iki tol sukaupto pensijų turto vertę;

3) maža gyventojų neracionalių sprendimų rizika. Siūlomi pakeitimai padidina galimybes išvengti neracionalaus dalyvių elgesio, jiems netinkamu metu pasirenkant netinkamo rizikos lygio fondą. Nors dalyviams ir išliks galimybė patiems nuspręsti, kuriame fonde jie pageidauja kaupti pensijų įmokas, Lietuvos ir kitų šalių patirtis rodo, kad gyventojai nėra linkę keisti pasirinktą fondą, atsižvelgdami į tai, ar pasirinktas fondas jiems yra tinkamas, ar ne. Gyvenimo ciklo fondų sistemos įdiegimas užtikrintų, kad gyventojams priskirtas fondas yra skirtas „visam gyvenimui“ ir kad dauguma gyventojų dalyvauja jiems tinkamiausiame fonde visą kaupimo laikotarpį;

4) tvaresnė II pakopos pensijų kaupimo sistema ilguoju laikotarpiu. Sumažinus dalyviams tenkančias rizikas, išsaug visuomenės pasitikėjimas pensijų sistema.

Dėl Gyvenimo ciklo fondų sistemos įdiegimo administravimo kaštai, tenkantys pensijų kaupimo dalyviams, neišaug. Priešingai, įstatymo projektu siūloma sumažinti maksimalius atskaitymų iš pensijų fondų dalyvių dydžius.

7. Kiekvieno tikslinės grupės pensijų fondo turto investavimo strategija bus nustatoma, atsižvelgiant į Lietuvos banko patvirtintus reikalavimus tikslinės grupės pensijų fondų investavimo strategijai. Laikui bėgant, turto sudėtis tolygiai kis, mažinant pensijų fondo prisiimamą investavimo riziką ir didinant mažiau rizikingų turto klasių dalį atitinkamo pensijų fondo portfelyje. Tačiau dalyvis išsaugos teisę savo nuožiūra keisti pensijų fondą, jis galės kaupti pensijų įmokas ir kitai tikslinei dalyvių grupei skirtame tikslinės grupės pensijų fonde, taip pat turto išsaugojimo pensijų fonde.

8. Tikslinės grupės pensijų fondas, kurio tikslinės dalyvių grupės visi nariai yra sulaukę senatvės pensijos amžiaus, bus likviduojamas, o likę šio likviduojamo pensijų fondo dalyviai kartu su jiems priklausančiu turtu bus perkelti į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą turto išsaugojimo pensijų fondą. Turto išsaugojimo pensijų fondo veiklos trukmė bus neribota, o šio fondo investicijų portfelis sudaromas ir valdomas siekiant išlaikyti sukaupto pensijų turto vertę, investuojant pensijų turtą į mažiausios investavimo rizikos turtą;

9. Bus nustatyta supaprastinta pensijų fondų steigimo tvarka – pensijų kaupimo bendrovė turės pateikti Lietuvos bankui pranešimą apie naujai steigiamą fondą, o Lietuvos bankas, įvertinęs šio fondo investavimo strategiją ir nenustatęs prieštaravimo nustatytiems reikalavimams, priims sprendimą pritarti pensijų fondo steigimui. Pensijų fondų veikla bus grindžiama Lietuvos banko patvirtintomis standartinėmis pensijų fondų taisyklėmis.

10. Bus sprendžiamos praktikoje išryškėjusios problemos, susijusios su klaidingu bazinio pensijų anuiteto rodiklio suvokimu, šio rodiklio atsisakant, o pensijų anuiteto privalomumo ribas išreiškiant absoliučiais dydžiais (siūloma minimali ir maksimali riba būtų atitinkamai 10 000 ir 60 000 eurų), kurie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliosios institucijos nustatyta tvarka kas 5 metus būtų indeksuojami.

11. Bus centralizuota pensijų anuitetų sistema nustatant, kad pensijų anuitetų veiklą, remiantis draudimo principais, nuo 2020 m. vykdytų VSDF valdyba. Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti dvi pensijų anuitetų rūšis: atidėtąjį pensijų anuitetą (tai anuitetas, kurį dalyvis įsigyja sulaukęs senatvės pensijos amžiaus, tačiau pensijų išmokos pradėdamos mokėti tik šiam sulaukus 85 metų amžiaus ir mokamos iki gyvos galvos) ir standartinį pensijų anuitetą (tai anuitetas, kai pensijų išmokos pradėdamos mokėti iš karto asmeniui, įsigijusiam anuitetą, ir mokamos iki gyvos galvos). Asmeniui, už nedidelę sukauptų lėšų dalį (10–15 proc.) įsigijusiam atidėtąjį pensijų anuitetą, pensijų fonde likusi suma išmokama periodinėmis išmokomis. Remiantis tarptautinių organizacijų (pvz., Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos) ekspertų ir akademikų (Moshe Milevsky ir kt.) nuomone, dalyviui, sulaukusiam senatvės pensijos amžiaus ir nors kiek toleruojančiam investavimo riziką, optimali strategija išmokų etape – pradžioje investuoti į augančias turto klases, o anuitetą įsigyti vėlesniame etape. Asmenys, netoleruojantys investavimo rizikos periodinių išmokų mokėjimo etape, galės įsigyti standartinį pensijų anuitetą. Periodinių pensijų išmokų ir iki 85 metų amžiaus atidėto pensijų anuiteto derinys užtikrina, kad dalyvis gaus pensines išmokas iki gyvenimo pabaigos, ir suteikia galimybę gauti didesnes pensijų išmokas nei, pavyzdžiui, standartinio pensijų anuiteto atveju. Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnyje siūloma numatyti, kad visas pensijų išmokų rūšis, buvusias iki siūlomų pakeitimų, nustato iki 2018 m. gruodžio 31 d. galioję teisės aktai. Atkreiptinas dėmesys, kad

analogiška tvarka, kuomet dėstant naują įstatymo redakciją, senos iki tam tikros datos galiojusios tvarkos nėra dėstomos atskiromis konkrečių straipsnių redakcijomis, o teikiama bendro pobūdžio nuoroda į anksčiau galiojusius teisės aktus, galioja 2016 m. birželio 29 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimta Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I -549 pakeitimo įstatyme Nr. XII-2512.

12. Bus nustatytos 20 ir 30 procentų turto išsaugojimo fondų investicijų į nuosavybės vertybinius popierius ribos. Turto išsaugojimo pensijų fondo investavimo strategija grindžiama investavimu į mažiausios rizikos turto klasių finansines priemones ir kitą turtą, kuris galėtų apsaugoti sukauptą pensijų turtą nuo infliacijos rizikos. Tam, kad būtų pasiektas užsibrėžtas tikslas, nepakanka investuoti tik į valstybės narės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių vyriausybių, centrinių bankų ir Europos Centrinio Banko išleistas ar jų garantuotas obligacijas ir kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius ar indėlius kredito įstaigose, nes šios priemonės, nors ir saugios, ilguoju laikotarpiu negali apsaugoti sukaupto turto nuo infliacijos, todėl fondo tikslas nebūtų pasiektas. Atsižvelgiant į tarptautinę praktiką, didžiausių užsienio tikslinės grupės pensijų fondų investavimo strategijoje nustatyta, kad sukakus pensinį amžių pakankamai didelę investicijų dalį (nuo 20 iki 30 proc.) gali sudaryti nuosavybės vertybiniai popieriai. Taip pat siekiant didesnio turto diversifikavimo, įstatymo projekte nustatyta, kad ne daugiau kaip 20 proc. turto išsaugojimo pensijų fondo grynujų aktyvų vertės gali būti investuojama į nuosavybės vertybinius popierius ir kolektyvinio investavimo subjektus, investuojančius į nuosavybės vertybinius popierius, ir ne daugiau kaip 30 proc. turto išsaugojimo pensijų fondo grynujų aktyvų vertės gali būti investuojama į kitas, nei Pensijų kaupimo įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nurodytos, obligacijas ir kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius, į šias priemones lėšas investuojančius kolektyvinio investavimo subjektus.

13. Bus mažinami atskaitymai iš turto, atskaitymų dydį susiejant su pensijų fondų valdomo turto vidutine metine verte. Atskaitymus siūloma mažinti palaipsniui per 2 metus.

14. Bus atsisakyta lyginamojo indekso. Priežiūros institucija turės parengti reikalavimus tikslinės datos pensijų fondų investavimo strategijai, jos aprašymo formai, investicijų portfelio atitikties pasirinktai investavimo strategijai vertinimo būdui bei kontrolei. Šiuose reikalavimuose bus nustatyta pareiga pasirinkti investavimo strategiją atitinkantį lyginamąjį indeksą, kad būtų užtikrinta pasirinktos strategijos laikymosi kontrolė, tačiau bus atsisakoma pareigos lyginti pensijų fondų rezultatus su lyginamuoju indeksu, nes toks lyginimas yra sunkiai suprantamas pensijų fondų dalyviams ir tam tikrais atvejais gali juos klaidinti.

15. Bus išplėstas VSDF valdybos tvarkomas Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo sutarčių registras, įsteigiant jo pagrindu Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo dalyvių ir pensijų išmokų gavėjų registrą, kuriame būtų registruojamos ne tik sudarytos kaupimo sutartys, bet ir patys dalyviai bei saugomi duomenys apie asmeniui mokamas pensijų išmokas (pavyzdžiui, apie sudarytas pensijų anuiteto ar periodinių išmokų sutartis, išmokos mokėtoją, išmokos rūšį ir pan.). Taip pat bus numatyta, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. VSDF valdyba yra centralizuota anuitetų mokėtoja. Pagal pensijų anuitetų sutartis, sudarytas iki 2019 m. gruodžio 31 d., anuitetai toliau bus mokami gyvybės draudimo įmonių pagal sudarytų sutarčių sąlygas iki pasibaigs šių anuitetų mokėjimo terminas. Pensijų išmokų segmentas yra labai svarbi visos pensijų sistemos dalis, nes šio segmento veiklos efektyvumas tiesiogiai veikia privačiai kauptos pensijos išmokos lygį. Dėl mažo rinkos dydžio ir atitinkamai ribotų galybių keliems rinkos dalyviams efektyviai valdyti ilgaamžiškumo riziką Lietuvoje pensijų anuitetai yra santykinai brangūs. Pensijų anuitetų paslaugą

teikiant centralizuotai pensijų anuitetų mokėtojai – VSDF valdybai – pensijų anuitetai pigių dėl masto ekonomijos, efektyvesnio rizikos valdymo, pelno maržos nebuvimo ir mažesnių pensijų anuitetų administravimo sąnaudų. Be to, gyventojams pereiti iš kaupimo į išmokų etapą būtų daug paprasčiau ir aiškiau, o pensijų anuiteto mokėtojas būtų daug lengviau pasiekiamas. Šiuo metu rinkoje veikia 3 gyvybės draudimo įmonės, vykdančios pensijų anuitetų veiklą. Nuo sistemos veikimo pradžios yra sudaryta 481 pensijų anuiteto sutartis. Siūlymai dėl įstatymų pakeitimų numato, kad privačios įmonės ir toliau vykdys įsipareigojimus pagal šias sutartis. Atsižvelgiant į tai, kad privačiame pensijų kaupime iš viso dalyvauja daugiau kaip 1 mln. šalies gyventojų, galima teigti, jog dabartinės pensijų anuitetų veiklos apimtys yra santykinai menkos. Dėl šios priežasties pensijų anuitetų segmento pertvarkymas nepadarytų reikšmingos neigiamos įtakos bendrai šalies verslo aplinkai, tačiau sudarytų prielaidas pensijų anuitetų veiklą vykdyti efektyviau ir užtikrinti didesnę naudą visuomenei.

16. Bus aiškiai nustatyta, kad iš skolininkui mokamų periodinių išmokų ar pensijų anuiteto išieškojimas vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko pensijos, nustatyta tvarka, o iš vienkartinės pensijų išmokos – šio kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko piniginių lėšų, nustatyta tvarka.

17. Bus pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatymas. Šio įstatymo tikslas buvo nustatyti valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies pervedimą į privačius pensijų fondus bei apibrėžti santykį tarp valstybinio socialinio draudimo sistemos ir pensijų kaupimo sistemos. Atsisakius valstybinio socialinio draudimo pensijų įmokos dalies pervedimo, šis įstatymas netenka prasmės, o atitinkamos nuostatos, pavyzdžiui, apie įmokos dydį, kai kurios sąvokos yra perkeltos į Pensijų kaupimo įstatymą.

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad:

1) socialinio draudimo pensijų gavėjai, kurių gaunamų pensinio pobūdžio išmokų (socialinio draudimo pensijos, valstybinės pensijos ir kt.) suma per mėnesį neviršija 95 proc. MVPD, turi teisę gauti pensijos priemonę. 95 proc. MVPD „lubos“ pasirinktos įvertinus, kad asmuo, dirbęs už minimalią mėnesinę algą visą gyvenimą, su būtinuoju pensijų socialinio draudimo stažu įgytų teisę gauti apie 220 eurų pensiją. Tam, kad nebūtų visiškai eliminuotos paskatos mokėti socialinio draudimo įmokas, „lubos“ asmenims su būtinuoju stažu įvedamos panašaus dydžio, o kuo mažesnis įgytas stažas, tuo „lubos“ žemesnės;

2) šalpos pensijos dydis senatvės pensijos amžių sukačusiems asmenims – 1 šalpos pensijų bazė (130 eurų). Asmuo, 15 metų dirbęs už minimalią mėnesinę algą, tikėtina gaus apie 100 eurų socialinio draudimo pensiją ir, jeigu ši jo gaunama pensija bus vienintelė, jam papildomai bus skiriama 65 eurų pensijos priemonė. Taigi, siekiant išlaikyti paskatas mokėti socialinio draudimo įmokas, šalpos pensijos dydis nustatomas mažesnis;

3) vertinant asmens teisę gauti šalpos pensiją, atsižvelgiama ne tik į asmens gaunamas pensijas ir pensijų išmokas, bet ir į pensijos priemonę.

Lydimaisiais įstatymo projektais siūloma suderinti Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 ir Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo taip pat Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo nuostatas su

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI-1 skyriumi įstatymo projekto nuostatomis.

Atsižvelgiant į tai, kad, perkėlus draudėjo pensijų, ligos, motinystės ir sveikatos draudimo

įmokas apdraustajam, darbo užmokestis darbuotojui turėtų būti nominaliai padidintas 1,289 karto ir pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prognozuojamą vidutinį darbo užmokestį pertvarkius mokesčių sistemą (jis bus taip pat 1,289 karto didesnis: 2019 m. – 1226,1 euro, 2020 m. – 1299,8 euro, 2021 m. – 1377,7 euro) ir siekiant nustatyti naują pensinio pobūdžio išmokų, mokamų iš valstybės biudžeto, kurių dydžių apskaičiavimas susietas su darbo užmokesčiu, dydžių nustatymo tvarką, kad šių išmokų dydžiai atitiktų dydžius, kurie nustatomi pagal šiuo metu galiojančią tvarką, siūloma:

1) Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte perskaičiuoti vidutiniu darbo užmokesčiu išreikštą rentos sportininkams dydį, nustatant jį proporcingai mažesnę – 1,1637 vidutinio darbo užmokesčio (1,5 vidutinio darbo užmokesčio / 1,289). Taip pat, atsižvelgiant į vidutinio darbo užmokesčio paskelbimo tvarką, nustatytą 2001 m. balandžio 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 409 „Dėl darbo užmokesčio statistinės informacijos rinkimo, apdorojimo ir skelbimo kas ketvirtį“, siūloma, kad šio įstatymo projekto nuostatos įsigaliotų nuo 2019 m. birželio 1 d. (iki 2019 m. gegužės mėnesio, apskaičiuojant sportininkų rentų dydį, bus naudojamas 2018 m. vidutinis darbo užmokestis);

2) Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu perskaičiuoti vidutiniu darbo užmokesčiu išreikštą valstybinių pensijų dydžio ribojimą, nustatant jį proporcingai mažesnę – 1,1637 vidutinio darbo užmokesčio (1,5 vidutinio darbo užmokesčio / 1,289). Taip pat siūloma, kad šio įstatymo projekto nuostatos įsigaliotų nuo 2019 m. liepos 1 d. numatant, kad valstybinės pensijos dydis bei šios pensijos dydžio ir tam pačiam asmeniui paskirtų valstybinių pensijų ir socialinio draudimo pensijų bendra suma vienam asmeniui už 2019 m. birželio mėnesį būtų ribojama pagal tvarką, buvusią iki šių nuostatų įsigaliojimo (t. y. taikant vidutinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio ribą). Toks siūlymas teikiamas įvertinus tai, kad: pensijų dydžio ribojimui nustatyti yra naudojamas užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, vidutinio darbo užmokesčio dydis (valstybinėms pensijoms riboti 2019 m. pirmojo ketvirčio vidutinis darbo užmokestis bus naudojamas nuo 2019 m. liepos 1 d.); didžioji dalis valstybinių pensijų mokama už praėjusį mėnesį;

3) Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 3, 7, 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu nustatyti, kad jeigu į pareigūno ar kario nurodytą laikotarpį darbo užmokesčio vidurkiui apskaičiuoti patenka ir laikotarpis nuo 2019 m. sausio 1 d., šio laikotarpio darbo užmokestį reikia mažinti dalijant jį iš 1,289;

~~4) Lietuvos Respublikos Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu nustatyti, kad valstybinės signataro rentos dydis yra 38,79 proc. Seimo nario pareiginės algos per mėnesį (50 proc. Seimo nario pareiginės algos per mėnesį / 1,289);~~

5) Lietuvos Respublikos Prezidento valstybinės rentos įstatymo X-980 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Respublikos Prezidento valstybinė renta skiriama 38,79 proc. Respublikos Prezidento darbo užmokesčio dydžio per mėnesį (50 proc. Respublikos Prezidento darbo užmokesčio / 1,289).

Taip pat, atsižvelgiant į šiuo metu esamą valstybinių pensijų dydžio ribojimo praktiką ir siekiant aiškesnio teisinio reguliavimo, Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūloma patikslinti nuostatas, kuriose įtvirtinta valstybinių pensijų dydžio ribojimo taisyklė, numatanti, kad ribojimo matas yra vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų. Pažymėtina, kad siūlymas patikslinti formuluotę dėl valstybinių pensijų ribojimo nurodant, kad valstybinių pensijų riba nustatoma pagal vidutinį mėnesinį bruto darbo užmokestį, neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų, teikiamas įvertinus ir tai, kad vidutinio darbo užmokesčio paskelbimo tvarkos, nustatytos 2001 m. balandžio 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 409 „Dėl darbo užmokesčio statistinės informacijos rinkimo, apdorojimo ir skelbimo kas ketvirtį“ 2 punkte nustatyta, jog į ketvirčio šalies ūkio vidutinį mėnesinį darbo užmokestį neįskaitomas individualių įmonių darbuotojų darbo užmokestis. Be to, vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, įtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenis, taip pat skelbiamas kas ketvirtį (iki 2011 m. toks vidutinis mėnesinis darbo užmokestis buvo skelbiamas kartą per metus), todėl būtina aiškiai nustatyti, kokią oficialiai skelbiamą vidutinį darbo užmokestį naudoti, taikant valstybinių pensijų ribojimą.

Priėmus Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 3, 7, 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Prezidento valstybinės rentos įstatymo X-980 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus, bus išvengta nepagrįsto (dėl pensijų, ligos, motinystės ir sveikatos draudimo įmokų perkėlimo iš draudėjo apdraustajam, kas darbo užmokestį turėtų nominaliai padidinti 1,289 karto) iš valstybės biudžeto mokamų papildomų išmokų didėjimo. Perskaičiuotas koeficientas sportininkų rentų bei valstybinių pensijų dydžio ribojimui apskaičiuoti būtų pradėtas taikyti tik apskaičiuojant sportininkų rentų dydį ar ribojant valstybinės pensijos dydį pagal didesnę – 2019 m. I ketvirčio – vidutinį darbo užmokestį.

~~Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad asmenų, dalyvavusių pensijų kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d., ir nusprendusių dalyvavimą II pakopos pensijų fonduose nutraukti, kaip tai numatyta nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiame Lietuvos Respublikos Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatyme, visos pensijų fonde sukauptos lėšos pervedamos į VSDF. Asmeniui nusprendus nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime ir jo sukauptas lėšas pervedus į VSDF, laikytina, kad buvo grąžintos valstybinio socialinio draudimo įmokų sumos, pervedtos iš VSDF į pensijų fondą, taip netaikant socialinio draudimo pensijų mažinimo dėl dalyvavimo kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d. Pervedamų lėšų suma, viršijanti už asmenį pervedtą valstybinio socialinio draudimo įmokų sumą, įskaitytina kaip pervedimo metais VSDF biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai, netaikant 5 apskaitos vienetų apribojimo per metus. Jei į VSDF biudžetą pervedama lėšų suma yra mažesnė už valstybinio socialinio draudimo įmokų, pervedtą už asmenį iš VSDF biudžeto, sumą, siūloma nustatyti, kad šiam asmeniui socialinio draudimo senatvės pensijų mažinimas už dalyvavimo pensijų kaupime iki 2018 m.~~

gruodžio 31 d. laikotarpis taip pat netaikomas. Dalyvavimą nutraukiantis asmuo atsiimti sukauptų lėšų negali, visa sukauptą sumą, nutraukus dalyvavimą, pervedama į VSDF biudžetą.

~~Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo~~
Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projektu siūloma:

1) siekiant didinti ilgalaikių socialinės pašalpos gavėjų motyvaciją integruotis į darbo rinką, tobulinti papildomos socialinės pašalpos dalies įsidarbinus mokėjimo mechanizmą, pailginant papildomai skiriamos socialinės pašalpos dalies įsidarbinus terminą nuo 6 iki 12 mėnesių. Siekiant sudaryti vienodas sąlygas visiems įsidarbinusiems socialinės pašalpos gavėjams gauti papildomai skiriamą socialinės pašalpos dalį įsidarbinus 12 mėnesių, asmenims, kuriems ši pašalpa jau paskirta iki įstatymo įsigaliojimo 6 mėnesiams, siūloma pratęsti papildomai skiriamos socialinės pašalpos dalies įsidarbinus mokėjimo terminą iki 12 mėnesių be atskiro asmens prašymo;

2) siekiant Šalpos pensijų įstatymo bei Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatų suderinamumo, nustatyti, kad, skiriant piniginę socialinę paramą, socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemoka įskaitoma į asmenų gaunamas pajamas atsižvelgiant į tai, kad šios priemokos paskirtis, kaip ir piniginės socialinės paramos, ta pati – užtikrinti minimalias pajamas asmenims netekto darbingumo, senatvės ir kitais atvejais;

3) atlikti atskirų Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatų pakeitimus, kad piniginės socialinės paramos teisinis reguliavimas taptų aiškesnis ir tikslesnis:

– patikslinti nuostatas, susijusias piniginės socialinės paramos teikimu, kai piniginę socialinę paramą gaunantys nepasiturintys gyventojai dalyvauja ar atsisako dalyvauti savivaldybės administracijos parengtoje užimtumo didinimo programoje;

– patikslinti nuostatą, susijusią su bendrai gyvenančių asmenų sudėties nustatymu apskaičiuojant neįskaitomą darbinių pajamų dalį, nurodant, kad vyresni kaip 18 metų pilnamečiai vaikai (įvaikiai) įskaitomi į bendrai gyvenančių asmenų sudėtį pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 2 straipsnio 2 dalį;

– atlikti kitus redakcinio pobūdžio pakeitimus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo projekto privalumai, susiję su II pakopos pensijų kaupimo sistemos tobulinimu:

1) sustabdžius valstybinio socialinio draudimo įmokų pervedimą į II pakopos pensijų fondus, visos surenkamos valstybinio socialinio draudimo lėšos galėtų būti naudojamos pagal tikslinę paskirtį, t. y. socialinio draudimo išmokoms mokėti. Tokiu būdu būtų išgryninta valstybinė socialinio draudimo sistema ir visos surenkamos socialinio draudimo įmokos būtų skiriamos dabartinių pensininkų poreikiams tenkinti, nepriešinant pensijų gavėjų ir kaupiančiųjų interesų. Dėl dalyvavimo pensijų kaupime nemažėtų socialinio draudimo pensijos kaupiantiesiems, todėl dvi sistemos – socialinio draudimo pensijų ir pensijų kaupimo – nekonkuruotų. Dalyvaujantiems pensijų kaupime ateityje socialinio draudimo pensijos nemažės (nusprendusiems nutraukti

dalyvavimą ir grąžinti lėšas į VSDF biudžetą pensijos nebemažės ir už praeitį), todėl asmenims nereikės svarstyti, ar apsimoka dalyvauti pensijų kaupime, ar sukauptos lėšos kompensuos ateityje socialinio draudimo pensijos sumažėjimą;

2) taikant automatinio įtraukimo į II pakopos pensijų kaupimą mechanizmą, asmenys būtų skatinami kaupti lėšas senatvei papildomai ir domėtis būsimomis išmokomis. Tokiu būdu būtų siekiama vieno iš pagrindinių kaupimo sistemos tikslų – visuotinio dalyvavimo kaupiant pensijas VSDF biudžete ir II pakopos pensijų fonduose. Visuotinis dalyvavimas reikštų mažesnę pajamų nelygybę ateityje;

3) suteikiant galimybę kaupiantiesiems mokėti į pensijų fondus papildomai bei prisidėti darbdaviams, kaupimas II pakopos pensijų fonduose taptų efektyvesnis daugiau uždirbantiesiems ir patrauklesnis daugiau uždirbantiesiems, taip suteikiama papildomai galimybių darbdaviams skatinti darbuotojus;

4) kiekvienam, turinčiam draudžiamųjų pajamų, būtų suteikta galimybė apsispręsti, ar nori dalyvauti II pakopos pensijų kaupime. Kaupiantieji tik valstybinio socialinio draudimo įmokos dalį galėtų kaupti pensijų fonduose didesne apimtimi arba visi, pradėję kaupti iki 2018 m. gruodžio 31 d., turėtų teisę stabdyti kaupimą palikdami sukauptas lėšas tolesniam investavimui pensijų fonde arba nutraukti dalyvavimą ir grąžinti sukauptas lėšas į VSDF biudžetą atkuriant jų dėl dalyvavimo kaupime sumažintas socialinio draudimo pensijas bei, priklausomai nuo sukauptų lėšų sumos, įgyti papildomų pensinių teisių valstybinėje socialinio draudimo sistemoje („nusipirkti“ pensijos apskaitos vienetų);

5) atsisakius bazinio pensijų anuiteto rodiklio, būtų eliminuotos problemos, kylančios dėl klaidingo bazinio pensijų anuiteto paskirties suvokimo, o tai lemtų mažesnę dalyvių nepasitenkinimą;

6) nustatius centralizuotą anuitetų mokėtoją, mažėtų pensijų anuitetų kaina.

Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo projekto privalumai, susiję su tikslinės grupės pensijų fondų modelio įgyvendinimu:

1) daugiau aiškumo ir skaidrumo. Dalyviams pasiūloma aiški ir nesunkiai suprantama investavimo strategija, kai jiems tenkanti investavimo rizika mažinama automatiškai senstant, todėl pensijų kaupimo sistemos dalyviams pakaktų kaupti viename fonde visą kaupimo laikotarpį. ~~Dalyviui bus lengviau palyginti tikslinės datos pensijų fondo, kuriame kaupiama, rezultatus su kitų pensijų kaupimo bendrovių valdomų atitinkamos tikslinės datos pensijų fondų rezultatais;~~

2) sukuriamos sąlygos pelningesnei II pakopos pensijų kaupimo sistemai. Užtikrinant tinkamos investavimo strategijos fondų pasirinkimą pagal gyventojų amžių, sudaromos sąlygos pasiekti optimalią investicijų grąžą ilguoju laikotarpiu: jaunesni gyventojai, toleruodami didesnės rizikos investicijas, ilgesniu laikotarpiu sulaukia ir didesnio pelno, o kai iki pensijos lieka mažiau laiko, siekiama išsaugoti iki tol sukaupto pensijų turto vertę;

3) maža gyventojų neracionalių sprendimų rizika. Atsiranda daugiau galimybių išvengti neracionalaus dalyvių elgesio, jiems netinkamu metu pasirenkant netinkamo rizikos lygio fondą. Nors dalyviams ir išliks galimybė patiems nuspręsti, kuriame fonde jie pageidauja kaupti pensijų įmokas, didesnę psichologinį barjerą pasirinkti fondą, kuris nėra jiems tinkamas, sukeltų faktas, kad kiekvienas fondas yra skirtas „visam gyvenimui“ ir kad didžioji dalis gyventojų dalyvauja jiems tinkamiausiame viename fonde visą gyvenimą;

4) tvaresnė II pakopos pensijų kaupimo sistema ilguoju laikotarpiu. Sumažinus rizikas dalyviams, išaugs visuomenės pasitikėjimas sistema.

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektu siūlomos priemonės didins socialinio draudimo pensijų, taip pat šalpos pensijų gavėjų pajamas ir mažins šių asmenų socialinę atskirtį.

Socialinio draudimo įmokas ir trumpalaikės socialinio draudimo išmokas reglamentuojančiais įstatymais bus užtikrinamas darbo užmokesčio perskaičiavimas ir didinimas 1,289 karto bei atitinkamu koeficientu mažinamas socialinio draudimo išmokų tarifas, kad bruto išmokų dydis nesikeistų.

Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projektu siūloma priemonė – pratęsti papildomai skiriamos socialinės pašalpos dalies mokėjimo įsidarbinus terminą nuo 6 iki 12 mėnesių – sustiprins ilgalaikių socialinių pašalpos gavėjų motyvą dirbti ir taip įsitvirtinti darbo rinkoje.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti Įstatymų projektai neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus siūlomus pakeitimus, bus padidintas darbo rinkos patrauklumas, reformuojant mokesčių sistemą, mažinant socialinio draudimo įmoką, nustatant socialinio draudimo įmokų „lubas“, sujungiant darbdavio ir darbuotojo socialinio draudimo įmokas. Taip darbo užmokesčio apmokestinimas taps teisingesnis ir patrauklesnis investuotojams, bus aiškesnis darbuotojams. Kartu bus padidintos paskatos verslui veikti legaliai, užtikrinta sąžiningos konkurencijos aplinka ir apsunkintos galimybės veikti nedeklaruojant veiklos.

Numatoma, kad Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo projekto įgyvendinimas geriau užtikrins pensijų kaupimo sistemos dalyvių interesus sukaupti ir išsaugoti pensijų turtą senatvei, didins dalyvavimo apimtį, sumažins dėl ekonomikos vystymosi cikliško patiriamų neigiamų pokyčių finansų rinkose įtaką galutiniams pensijų fondų rezultatams, išaugs visuomenės pasitikėjimas II pakopos pensijų fondais ir juos valdančiomis pensijų kaupimo bendrovėmis.

Perėjus prie tikslinės grupės pensijų fondų koncepcijos, reikės pensijų kaupimo bendrovių investicijų, todėl tikėtinas kai kurių bendrovių nepritikimas siūlomam reguliavimui, o kraštutiniu atveju kai kurios pensijų kaupimo bendrovės gali nuspręsti nevykdyti pensijų kaupimo veiklos. Sprendimą nevykdyti pensijų kaupimo veiklos pensijų kaupimo bendrovės gali priimti ir tuo atveju, jei ženklus asmenų, šiuo metu dalyvaujančių pensijų kaupimo sistemoje, skaičius nuspręstų nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime (pavyzdžiui, sprendimą nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime priimtų 80-90 procentų dabartinių dalyvių). Jei, įgyvendinus pakeitimus, asmenų, prisijungiančių prie pensijų kaupimo sistemos, dalyvavimo procentas palyginti su dabartiniu (88 proc. jaunų dirbančiųjų iki 40 metų šiuo metu dalyvauja pensijų kaupime) sumažės, tai neigiamai paveiks bendrovių, užsiimančių pensijų kaupimo veikla, situaciją ir plėtros galimybes.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymų projektus, nereikės keisti galiojančios Lietuvos Respublikos ir Kanados sutarties dėl socialinės apsaugos, kurios taikymas apima ir Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatymą, nes esminės įstatymo nuostatos perkeliamos į Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą, o sutarties 2 straipsnis numato, kad sutartis taikoma Pensijų sistemos reformos įstatymui ir su juo susijusiems teisės aktams. Ši sutartis taip pat taikoma įstatymams ir kitiems teisės aktams, kurie iš dalies keičia, papildo, konsoliduoja arba pakeičia minėto straipsnio 1 dalyje nurodytus teisės aktus.

Priėmus įstatymų projektus dėl darbo užmokesčio didėjimo 1,289 karto, Lietuvos Respublikos Vyriausybė turės priimti sprendimus dėl nuo 2019 m. sausio 1 d. perskaičiuoto minimaliosios mėnesinės algos dydžio patvirtinimo.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte vartojamos sąvokos įvertintos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymų projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Valstybinio socialinio draudimo įstatymui įgyvendinti turės būti keičiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 14 d. nutarimas Nr. 647 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“. Pensijų kaupimo įstatymui įgyvendinti turės būti keičiami Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugsejo 26 d. nutarimas Nr. 1037 „Dėl Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo sutarčių registro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“ ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. birželio 26 įsakymu patvirtintas Kaupiamųjų pensijų įmokų apskaičiavimo ir pervedimo į pensijų fondus tvarkos aprašas, kurių projektus iki įstatymo įsigaliojimo parengs Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Lietuvos bankas iki priimto įstatymo įsigaliojimo turės priimti nutarimus, reikalingus įsteigti tikslinės grupės ir turto išsaugojimo pensijų fondus bei įgyvendinti tikslinės grupės pensijų fondų koncepciją, išmokų iš pensijų fondų rūšių ribų indeksavimo tvarką, periodinių pensijų išmokų dydžio apskaičiavimo tvarką ir metodiką.

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projekto lydimuoju įstatymo projektu keičiamam Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymui Nr. XIII-882 įgyvendinti socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. turės patvirtinti Šalpos pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatus. Kartu bus įvertintos ir Lietuvos Respublikos šalpos pensijų

įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projekto nuostatos.

Iki Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 15, 19, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo įsigaliojimo turės būti pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimas Nr. 309 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“.

Iki Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo įsigaliojimo turės būti pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimas Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų ir Dalinio darbo išmokų nuostatų patvirtinimo“.

Iki Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiu galios įstatymo įsigaliojimo turės būti pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 5 d. nutarimas Nr. 979 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą“ ir pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 3 d. įsakymas Nr. A1-471 „Dėl Užimtumo fondo lėšų sąmatos sudarymo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“.

Iki Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įsigaliojimo turės būti keičiamas Lietuvos Respublikos 2017 m. liepos 5 d. nutarimas Nr. 576 „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatų patvirtinimo“.

Iki Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo įsigaliojimo:

1) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministras turės patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 27 d. įsakymą Nr. A1-183 „Dėl kai kurių socialinei paramai gauti reikalingų formų patvirtinimo“;

2) savivaldybių institucijos turės priimti ar pakeisti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus; prirėikus patikslinti piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašus, atsižvelgdamos į įstatymo projekte siūlomus pakeitimus.

Iki Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo įsigaliojimo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministras patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. A1-4 „Dėl teisės aktų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatyme patvirtinimo“ pakeitimą.

Iki Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo įsigaliojimo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministras patvirtinti šių teisės aktų pakeitimus:

1) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. kovo 9 d. įsakymo Nr. A1-135 „Dėl Valstybės pagalbos teikimo socialinėms įmonėms tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. A1-279 „Dėl Socialinių įmonių ataskaitų apie iš visų šaltinių gautą ir panaudotą valstybės pagalbą teikimo tvarkos aprašo bei Sutarties dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos tipinės formos patvirtinimo“;

3) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. A1-225 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektui įgyvendinti 2019 m. iš valstybės biudžeto reikės apie 20 mln. eurų (apie 90 tūkst. asmenų; vidutinė pensijos priemoka – 20 eurų). Vėliau lėšų poreikį lems MVPD dydžio kitimas. Dar 0,9 mln. eurų planuojama skirti šalpos pensijoms nuo 0,9 iki 1 šalpos pensijų bazės dydžio padidinti.

Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo projektui įgyvendinti prognozuojamas papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų poreikis:

Metai	Lėšų poreikis iš VB pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus, mln. eurų	Lėšų poreikis iš VB po reformos, mln. eurų	Papildomas VB lėšų poreikis po reformos, mln. eurų
2019	114,4	125,9	11,5
2020	123,1	152,4	29,3
2021	134,0	180,2	46,2

Skaičiavimų prielaidos:

1. Mokantys 2+2+2 dalyviai: 88 proc. jaunesnių nei 40 m. dalyvių liks dalyvauti pensijų kaupime, 12 proc. grąžins lėšas į VSDF biudžetą; 80 proc. vyresnių nei 40 m. dalyvių liks dalyvauti, 20 proc. grąžins lėšas į VSDF biudžetą.

2. Mokantys 2+2+2 dalyviai, kurie liks dalyvauti pensijų kaupime, mokės 3 proc.+1,5 proc.

3. Mokantys 2+0+0 dalyviai: 88 proc. jaunesnių nei 40 m. dalyvių liks dalyvauti pensijų kaupime, 12 proc. grąžins lėšas į VSDF biudžetą; 80 proc. vyresnių nei 40 m. dalyvių liks dalyvauti, 20 proc. grąžins lėšas į VSDF biudžetą.

4. Mokantys 2+0+0 dalyviai, kurie liks dalyvauti pensijų kaupime: 70 proc. pasirinks mokėti laipsniškai didėjančią įmoką, 30 proc. iš karto kaups visos apimties 3 proc.+1,5 proc.

5. Turintys draudžiamųjų pajamų jaunesni nei 40 m. amžiaus asmenys, šiuo metu nedalyvaujantys pensijų kaupime (156 tūkst. asmenų): 88 proc. dalyvaus pensijų kaupime, 12 proc. liks socialinio draudimo sistemoje. Pasirinkusiųjų dalyvauti 70 proc. rinksis laipsniškai didėjančią įmoką, 30 proc. iš karto pradės kaupti visos apimties 3 proc. + 1,5proc.

6. 70 proc. naujų dalyvių, pradedančių dalyvauti pensijų kaupime, po 2019 m. pasirinks laipsniškai didėjančią įmoką, 30 proc. iš karto pradės kaupti visos apimties 3 proc. + 1,5 proc.

Jei asmenų, dalyvaujančių pensijų kaupimo sistemoje, skaičius sumažėtų, atitinkamai pagal sumažėjusį žmonių skaičių mažėtų ir lėšų poreikis skatinamajai įmokai iš valstybės biudžeto mokėti.

Preliminariais skaičiavimais, pailginus papildomai skiriamos socialinės pašalpos dalies įsidarbinus terminą nuo 6 iki 12 mėnesių, reikėtų apie 213 tūkst. eurų. Remiantis savivaldybių administracijų pateiktais duomenimis, 2015 m. nepanaudota 125,7 mln. eurų (55 proc. skirtų lėšų), 2016 m. nepanaudota 140,8 mln. eurų (62,1 proc. skirtų lėšų), 2017 m. nepanaudota 143 mln. eurų (63,1 proc. skirtų lėšų). 2018 m. piniginei socialinei paramai finansuoti numatyta 223,3 mln. eurų, numatoma nepanaudoti apie 105,7 mln. eurų (47,3 proc. skirtų lėšų). Todėl, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima teigti, kad Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projekte siūlomoms nuostatomis įgyvendinti papildomų lėšų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybių biudžetų nereikės.

Bendrosios (pagrindinės) pensijos dalies finansavimui iš valstybės biudžeto 2019 m. iš viso reikės apie 1,716 mln. eurų.

Dėl aktyvių darbo rinkos priemonių finansavimo iš valstybės biudžeto nuo 2019 m. VSDF biudžetas sutaupys apie 30 mln. eurų. Valstybės biudžeto ar kitų šaltinių (pvz.: ES struktūrinės lėšos) lėšų papildomas poreikis – 30 mln. eurų.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Pasiūlymus pateikė Lietuvos laisvosios rinkos institutas, Lietuvos investicijų ir pensijų fondų asociacija, Humanitarinių ir socialinių mokslų asociacijų sąjūdis, Lietuvos medikų sąjūdis, Lietuvos socialinių darbuotojų asociacija, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga, Lietuvos bankas, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos gyvybės draudimo įmonių asociacija, UAGDPB „Aviva Lietuva“, UAB „INVL Asset Management“, UAB „Luminor investicijų valdymas“, Lietuvos pensininkų sąjunga „Bočiai“, Lietuvos pensininkų sąjungos Vilniaus miesto „Bočių“ bendrija, Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacija, Lietuvos pensininkų sąjūdis, Europos pagyvenusių žmonių federacijos EURAG Lietuvos asociacija, VSI „Karių teisių gynimo centras“.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Valstybinis socialinis draudimas, valstybinis draudimas, socialinio draudimo įmoka, socialinio draudimo išmoka, ligos išmoka, motinystės išmoka, tėvystės išmoka, nedarbo socialinis draudimas, nedarbo draudimas, nedarbo socialinio draudimo išmoka, nedarbo pašalpa, nelaimingas atsitikimas darbe, profesinė liga, tikslinės datos pensijų fondas, pensijų turto išsaugojimo pensijų fondas, pensijų išmoka, pensijų anuitetas, pensijos priemoka, renta buvusiems sportininkams, valstybinė pensija, socialinė pašalpa, užimtumo didinimo programa, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukuraičius

Teisės skyriaus
vedio pavaduotoja

Milda Bareišaitė

2018-05-22

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336
7, 8, 10, 23, 25 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmenys, draudžiami pensijų socialiniu draudimu, išskyrus sukakusius senatvės pensijos amžių asmenis, turi teisę kaupti įmokas pensijų kaupimo bendrovėse pagal Pensijų kaupimo įstatymą. Kaupiamosios pensijų įmokos už asmenis, draudžiamus valstybės biudžeto lėšomis, neskaičiuojamos ir nemokamos. Kaupiamosios pensijų išmokos mokamos Pensijų kaupimo įstatyme nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Socialinio draudimo įmokos, skirtos šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų socialinio draudimo rūšių išmokoms finansuoti, mokamos į Fondo biudžetą. Šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1–3 ir 6 punktuose nurodytų socialinio draudimo rūšių įmokas į Fondo biudžetą moka apdraustieji, o šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytų socialinio draudimo rūšių įmokas į Fondo biudžetą moka draudėjai.“

2. Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Socialinio draudimo įmokų tarifai, jų dydžiai (jų dalys) atskirų rūšių socialiniam draudimui tvirtinami Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 66 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytoms terminuotoms darbo sutartims nedarbo draudimo įmokos tarifas, nustatytas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu, didinamas 1,55 karto.“

3. Pripažinti netekusia galios 8 straipsnio 4 dalį.

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Kai apdraustajam apskaičiuotas darbo užmokestis mažesnis nei Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, draudėjas apdraustojo ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokas už tarnautojus ar darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, apskaičiuoja ir iš savo lėšų sumoka nuo darbo užmokesčio sumos, ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, išskyrus atvejus, kai jie atitinkamą mėnesį:

1) buvo drausti pas kitą draudėją pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1, 2, 3 ar 4 dalis arba dėl jų socialinio statuso ypatybių draudžiami pensijų socialiniu draudimu valstybės lėšomis pagal šio įstatymo 6 straipsnį;

2) gavo valstybinę socialinio draudimo senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, šalpos neįgalumo ar šalpos senatvės pensiją, su socialinio draudimo santykiais susijusią (socialinio draudimo) senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos arba šalies, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos taikymo;

3) buvo ne vyresni kaip 24 metų (taikoma iki kalendorinio mėnesio, kai asmeniui sukanka 24 metai);

4) turi nustatytą 0–55 procentų darbingumo lygį;

5) gavo motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Pagal darbo sutartį dirbančiam darbuotojui ar tarnautojui, nurodytam šio įstatymo 4 straipsnio 1 ar 2 dalyse, kuriam priskaičiuotas darbo užmokestis yra mažesnis kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga dėl to, kad jis nedirbo dėl nedraudžiamojo laikotarpio ar gavo ligos išmoką ar ligos išmoką dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba profesinės ligos, socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos ir mokamos nuo nustatyto darbo užmokesčio, bet ne mažesnio kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, perskaičiuota proporcingai atitinkamo mėnesio darbo dienų skaičiui (taikoma 5 darbo dienų savaitė), kai asmuo nedirbo dėl nedraudžiamojo laikotarpio ar gavo ligos išmoką ar ligos išmoką dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba profesinės ligos.“

3. Papildyti 10 straipsnį 9 dalimi:

„9. Pagal šio įstatymo 4 straipsnį draudžiamų asmenų socialinio draudimo įmokų bazė, kurią privalo taikyti kiekvienas draudėjas už apdraustąjį skaičiuodamas socialinio draudimo įmokas, 2019 metais yra 120 VDU suma, 2020 metais – 84 VDU suma, 2021 ir vėlesniais metais – 60 VDU suma. Priskaičiavus vienos iš socialinio draudimo rūšies socialinio draudimo įmokas virš VDU sumos, lygios šioje dalyje nustatytai atitinkamų kalendorinių metų socialinio draudimo įmokų bazei, toliau skaičiuojamos kitų socialinio draudimo rūšių socialinio draudimo įmokos iki bus pasiekta atitinkamų kalendorinių metų atitinkamos socialinio draudimo rūšies įmokų bazės riba. Jeigu asmuo atitinkamais kalendoriniais metais yra draudžiamas pagal šio įstatymo 4 straipsnį pas daugiau negu vieną draudėją, jo socialinio draudimo įmokų bazė nustatoma pas kiekvieną draudėją atskirai.“

4. Papildyti 10 straipsnį 10 dalimi:

„10. Socialinio draudimo įmokos, kurios per kalendorinius metus sumokėtos virš šio straipsnio 9 dalyje nustatytos atitinkamų kalendorinių metų socialinio draudimo įmokų bazės, grąžinamos draudėjams iki kitų metų gegužės 31 d.“

4 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Fondo biudžeto ir valstybės biudžeto santykiai

1. Socialinio draudimo pensijų bendroji dalis finansuojama valstybės biudžeto lėšomis.

2. Valstybės biudžeto asignavimų Fondo biudžetui dydžiai nustatomi Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu.

3. Asignavimai iš valstybės biudžeto gali būti skiriami, kai dėl Seimo ar Vyriausybės priimtų teisės aktų padidėja kurios nors socialinio draudimo rūšies išlaidos arba sumažėja pajamos, o socialinio draudimo įmokų tarifai šiai socialinio draudimo rūšiai nekeičiami arba keičiami nepakankamu dydžiu.“

5 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 25 straipsnio 3 dalį.

2. Pakeisti 25 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Už įmokų pervedimą ar surinkimą ir pervedimą į fondus pensijų kaupimo bendrovės, Privalomojo sveikatos draudimo fondas, Ilgalaikio darbo išmokų fondas, Garantinis fondas moka

Fondo valdybai Fondo veiklos sąnaudų kompensacijas. Šių kompensacijų apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką nustato Fondo valdybos direktorius. Nustatytu laiku nepervedus kompensacijos ar jos dalies, už kiekvieną pradelstą dieną skaičiuojami finansų ministro nustatyto dydžio delspinigiai, taikomi už pavėluotą mokesčių mokėjimą, nuo nepervestos kompensacijos ar jos dalies sumos.“

6 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 32 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) organizuoja kaupiamųjų pensijų įmokų pervedimą į apdraustųjų asmenų pasirinktus pensijų kaupimo bendrovių valdomus pensijų fondus, privalomojo sveikatos draudimo įmokų pervedimą į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto sąskaitą;“.

2. Papildyti 32 straipsnio 1 dalį nauju 23 punktu:

„23) vykdo pensijų anuitetų mokėjimo veiklą;“.

3. Buvusį 32 straipsnio 1 dalies 23 punktą laikyti 24 punktu.

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalis, šio straipsnio 2–3 dalis, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo draudėjas (darbdavys), kurio valstybinio socialinio draudimo įmokos perkeliamos pagal darbo sutartį dirbančiam darbuotojui, privalo perskaičiuoti darbuotojo bruto darbo užmokestį jį padidindamas 1,289 karto ir atitinkamai pakeisdamas darbo sutartį su darbuotoju be išankstinio jo sutikimo. Pagal šią dalį perskaičiuotas pagal darbo sutartį dirbančio darbuotojo atlyginimas darbuotojui mokamas nuo šio įstatymo įsigaliojimo. Iki šio įstatymo įsigaliojimo buvęs pagal darbo sutartį dirbančio darbuotojo neto darbo užmokestis negali sumažėti dėl pagal darbo sutartį dirbančio darbuotojo atlyginimo perskaičiavimo ir (ar) draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokų perkėlimo apdraustajam. Šios dalies nuostatos taip pat taikomos draudėjams ir apdraustiesiems asmenims, turintiems santykius, savo esme atitinkančius darbo santykius ir draudžiamus valstybiniu socialiniu draudimu. 4. Po šio įstatymo įsigaliojimo 2018 metų ar jų ketvirčių šalies vidutiniam darbo užmokesčiui apskaičiuoti naudojamas iki 2018 m. gruodžio 31 d. buvusių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkis didinamas 1,289 karto.

5. Kai po šio įstatymo įsigaliojimo darbuotojui pagal Lietuvos Respublikos darbo kodeksą ar kitas darbo teisės normas ar darbo sutartį turi būti mokamas vidutinis darbo užmokestis (arba jo dalis), priklausantis (priklausanti) nuo iki šio įstatymo įsigaliojimo gauto vidutinio šalies darbo užmokesčio, ir apskaičiuojant šį užmokestį jį skaičiuojamąjį laikotarpį (ar jo dalį) patenka atitinkami mėnesiai iki šio įstatymo įsigaliojimo, jį vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimą traukiama atitinkamais mėnesiais iki šio įstatymo įsigaliojimo apskaičiuota vidutinio šalies darbo užmokesčio suma, padidinta 1,289 karto.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos Seimui teikdama Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir atsižvelgdama į darbo užmokesčio padidinimą 1,289 karto, nustato proporcingai perskaičiuotus apdraustojo ir draudėjo socialinio draudimo įmokos tarifus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraičius

Teisės skyriaus
vedėjas ir vaduotoja

Vilija Bareišaitė

2018-05-22

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336
7, 8, 10, 23, 25 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmenys, draudžiami pensijų socialiniu draudimu, išskyrus sukakusius senatvės pensijos amžių asmenis, turi teisę jų pačių pasirinkimu kaupti pensijų socialinio draudimo įmokos dalį **įmokas** pensijų kaupimo bendrovėse pagal Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatymą ir Pensijų kaupimo įstatymą. Kaupiamosios pensijų įmokos už asmenis, draudžiamus valstybės biudžeto lėšomis, neskaičiuojamos ir nemokamos. Kaupiamosios pensijų išmokos mokamos Pensijų kaupimo įstatyme nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Socialinio draudimo įmokos, skirtos šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų socialinio draudimo rūšių išmokoms finansuoti, mokamos į Fondo biudžetą. **Šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1–3 ir 6 punktuose nurodytų socialinio draudimo rūšių įmokas į Fondo biudžetą moka apdraustieji, o šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytų socialinio draudimo rūšių įmokas į Fondo biudžetą moka draudėjai.**“

2. Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Socialinio draudimo įmokų tarifai, jų dydžiai (jų dalys) atskirų rūšių socialiniam draudimui tvirtinami Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 66 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytoms terminuotoms darbo sutartims nedarbo draudimo įmokos tarifas, nustatytas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu, didinamas ~~du kartus~~ **1,55 karto.**“

3. Pripažinti netekusia galios 8 straipsnio 4 dalį.

4. ~~Apdraustųjų asmenų, dalyvaujančių pensijų kaupime, pensijų socialinio draudimo įmokos dalies, pervedamos pensijų kaupimo bendrovėms, tarifas pagal Pensijų sistemos reformos įstatymą nustatomas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu.~~

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. **Draudėje Kai apdraustajam apskaičiuotas darbo užmokestis mažesnis nei Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, draudėjas apdraustojo ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokos įmokas už tarnautojus ar darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ne visą darbo laiką, skaičiuojamos ir mokamos apskaičiuoja ir iš savo lėšų sumoka**

nuo nustatyto darbo užmokesčio sumos, bet ne mažesnio mažesnės kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, išskyrus atvejus, kai jie atitinkamą mėnesį:

1) buvo drausti pas kitą draudėją pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1, 2, 3 ar 4 dalis arba dėl jų ~~socialinio statuso ypatybių draudžiami pensijų socialiniu draudimu valstybės lėšomis pagal šio įstatymo 6 straipsnį;~~

2) gavo valstybinę socialinio draudimo senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, šalpos neįgalumo ar šalpos senatvės pensiją, su socialinio draudimo santykiais susijusią (socialinio draudimo) senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos arba šalies, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos taikymo;

3) buvo ne vyresni kaip 24 metų (taikoma iki kalendorinio mėnesio, kai asmeniui sukanka 24 metai);

4) turi nustatytą 0–55 procentų darbingumo lygį;

5) gavo motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. ~~Ne visą darbo laiką pagal~~ Pagal darbo sutartį dirbančiam darbuotojui ar tarnautojui, nurodytam šio įstatymo 4 straipsnio 1 ar 2 dalyse, kuriam priskaičiuotas darbo užmokestis yra mažesnis kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga dėl to, kad jis nedirbo dėl nedraudžiamojo laikotarpio ar gavo ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmoką ar ligos išmoką dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba profesinės ligos, socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos ir mokamos nuo nustatyto darbo užmokesčio, bet ne mažesnio kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, perskaičiuota proporcingai atitinkamo mėnesio kalendorinių darbo dienų skaičiui (taikoma 5 darbo dienų savaitė), kai asmuo nedirbo dėl nedraudžiamojo laikotarpio ar gavo ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmoką ar ligos išmoką dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba profesinės ligos.“

3. Papildyti 10 straipsnį 9 dalimi:

„9. Pagal šio įstatymo 4 straipsnį draudžiamų asmenų socialinio draudimo įmokų bazė, kurią privalo taikyti kiekvienas draudėjas už apdraustąjį skaičiuodamas socialinio draudimo įmokas, 2019 metais yra 120 VDU suma, 2020 metais – 84 VDU suma, 2021 ir vėlesniais metais – 60 VDU suma. Priskaičiavus vienos iš socialinio draudimo rūšies socialinio draudimo įmokas virš VDU sumos, lygios šioje dalyje nustatytai atitinkamų kalendorinių metų socialinio draudimo įmokų bazei, toliau skaičiuojamos kitų socialinio draudimo rūšių socialinio draudimo įmokos iki bus pasiekta atitinkamų kalendorinių metų atitinkamos socialinio draudimo rūšies įmokų bazės riba. Jeigu asmuo atitinkamais kalendoriniais metais yra draudžiamas pagal šio įstatymo 4 straipsnį pas daugiau negu vieną draudėją, jo socialinio draudimo įmokų bazė nustatoma pas kiekvieną draudėją atskirai.“

4. Papildyti 10 straipsnį 10 dalimi:

„10. Socialinio draudimo įmokos, kurios per kalendorinius metus sumokėtos virš šio straipsnio 9 dalyje nustatytos atitinkamų kalendorinių metų socialinio draudimo įmokų bazės, grąžinamos draudėjams iki kitų metų gegužės 31 d.“

4 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Fondo biudžeto ir valstybės biudžeto santykiai

1. Socialinio draudimo pensijų bendroji (pagrindinė) dalis finansuojama valstybinio

socialinio draudimo fondo biudžeto ir valstybės biudžeto lėšomis.

2. ~~Apskaičiuojant pensijų socialinio draudimo įmokos dydį, įvertinami asignavimai iš valstybės biudžeto, kurie skiriami socialinio draudimo pensijos bendrajai (pagrindinei) daliai finansuoti.~~

3. Valstybės biudžeto asignavimų Fondo biudžetui dydžiai nustatomi Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu.

4. 3. Asignavimai iš valstybės biudžeto gali būti skiriami, kai dėl Seimo ar Vyriausybės priimtų teisės aktų padidėja kurios nors socialinio draudimo rūšies išlaidos arba sumažėja pajamos, o socialinio draudimo įmokų tarifai šiai socialinio draudimo rūšiai nekeičiami arba keičiami nepakankamu dydžiu.

5. ~~Asignavimai iš valstybės biudžeto ar kitų valstybės piniginių išteklių gali būti skiriami išlaidoms, susijusioms su pensijų sistemos reforma, kompensuojant socialinio draudimo įmokų sumas, pervedamas į pensijų kaupimo bendrovių valdomus pensijų fondus.“~~

5 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 25 straipsnio 3 dalį.

3. ~~Fondo valdyba nedarbo socialinio draudimo lėšas Užimtumo įstatymo nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms įgyvendinti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais terminais ir tvarka pveda Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) Užimtumo fondui sudaryti. Nedarbo socialinio draudimo lėšų Užimtumo įstatymo nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms įgyvendinti dydis nustatomas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu.~~

2. Pakeisti 25 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Už įmokų pervedimą ar surinkimą ir pervedimą į fondus pensijų kaupimo bendrovės, Privalomojo sveikatos draudimo fondas, Ilgalaikio darbo išmokų fondas, Garantinis fondas ir Užimtumo fondas moka Fondo valdybai Fondo veiklos sąnaudų kompensacijas. Šių kompensacijų apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką nustato Fondo valdybos direktorius. Nustatytu laiku nepervedus kompensacijos ar jos dalies, už kiekvieną pradelstą dieną skaičiuojami finansų ministro nustatyto dydžio delspinigiai, taikomi už pavėluotą mokesčių mokėjimą, nuo nepervestos kompensacijos ar jos dalies sumos.“

6 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 32 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) organizuoja kaupiamųjų pensijų įmokų pervedimą į apdraustųjų asmenų pasirinktus pensijų kaupimo bendrovių valdomus pensijų fondus, privalomojo sveikatos draudimo įmokų pervedimą į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto sąskaitą ir ~~nedarbo socialinio draudimo lėšų pervedimą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai Užimtumo fondui sudaryti;“.~~

2. Papildyti 32 straipsnio 1 dalį nauju 23 punktu:

„23) vykdo pensijų anuitetų mokėjimo veiklą;“.

3. Buvusį 32 straipsnio 1 dalies 23 punktą laikyti 24 punktu.

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalis, šio straipsnio 2–3 dalis,

įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo draudėjas (darbdavys), kurio valstybinio socialinio draudimo įmokos perkeliamos pagal darbo sutartį dirbančiam darbuotojui, privalo perskaičiuoti darbuotojo bruto darbo užmokestį jį padidindamas 1,289 karto ir atitinkamai pakeisdamas darbo sutartį su darbuotoju be išankstinio jo sutikimo. Pagal šią dalį perskaičiuotas pagal darbo sutartį dirbančio darbuotojo atlyginimas darbuotojui mokamas nuo šio įstatymo įsigaliojimo. Iki šio įstatymo įsigaliojimo buvęs pagal darbo sutartį dirbančio darbuotojo neto darbo užmokestis negali sumažėti dėl pagal darbo sutartį dirbančio darbuotojo atlyginimo perskaičiavimo ir (ar) draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokų perkėlimo apdraustajam. Šios dalies nuostatos taip pat taikomos draudėjams ir apdraustiesiems asmenims, turintiems santykius, savo esme atitinkančius darbo santykius ir draudžiamus valstybiniu socialiniu draudimu.

4. Po šio įstatymo įsigaliojimo 2018 metų ar jų ketvirčių šalies vidutiniam darbo užmokesčiui apskaičiuoti naudojamas iki 2018 m. gruodžio 31 d. buvusių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkis didinamas 1,289 karto.

5. Kai po šio įstatymo įsigaliojimo darbuotojui pagal Lietuvos Respublikos darbo kodeksą ar kitas darbo teisės normas ar darbo sutartį turi būti mokamas vidutinis darbo užmokestis (arba jo dalis), priklausantis (priklausanti) nuo iki šio įstatymo įsigaliojimo gauto vidutinio šalies darbo užmokesčio, ir apskaičiuojant šį užmokestį į skaičiuojamąjį laikotarpį (ar jo dalį) patenka atitinkami mėnesiai iki šio įstatymo įsigaliojimo, į vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimą traukiama atitinkamais mėnesiais iki šio įstatymo įsigaliojimo apskaičiuota vidutinio šalies darbo užmokesčio suma, padidinta 1,289 karto.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos Seimui teikdama Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, ir atsižvelgdama į darbo užmokesčio padidinimą 1,289 karto, nustato proporcingai perskaičiuotus apdraustojo ir draudėjo socialinio draudimo įmokos tarifas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja

Milda Bareišaitė

2018-05-22

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-902 1
STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme, Lietuvos Respublikos Prezidento įstatyme, Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatyme, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nurodyti valstybės politikai, teisėjai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai (išskyrus valstybės tarnautojus, nurodytus šio straipsnio 3 ir 4 dalyse), Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatyme nurodyti asmenys, kuriems darbo užmokestį ir nuo jo socialinio draudimo įmokas moka asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija (toliau – deleguoti asmenys), gaunantys darbo užmokestį Lietuvos Respublikos Seimo (toliau – Seimas), Seimo Pirmininko, Respublikos Prezidento ar Ministro Pirmininko skiriami į pareigas asmenys draudžiami pensijų, ligos, motinystės, nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukys

Teisės skyriaus
vedėjas
Milda Čirčiškaitė
2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-902 1
STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme, Lietuvos Respublikos Prezidento įstatyme, Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatyme, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nurodyti valstybės politikai, teisėjai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai (išskyrus valstybės tarnautojus, nurodytus šio straipsnio 3 ir 4 dalyse), Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatyme nurodyti asmenys, kuriems darbo užmokestį ir nuo jo socialinio draudimo įmokas moka asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija (toliau – deleguoti asmenys), gaunantys darbo užmokestį Lietuvos Respublikos Seimo (toliau – Seimas), Seimo Pirmininko, Respublikos Prezidento ar Ministro Pirmininko skiriami į pareigas asmenys draudžiami pensijų, ligos, motinystės, nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraičius

Teisės skyriaus
vedėja, avaduotoja

Milda Barčišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO SANDAROS
ĮSTATYMO NR. IX-547 4, 5, 6, 7 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusi galios 4 straipsnio 2 dalį.

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„5 straipsnis. Fondo biudžeto išlaidos

1. Fondo biudžeto išlaidų pagrindą sudaro Fondo išlaidos atskirų rūšių socialiniam draudimui, tai yra:

1) pensijų socialiniam draudimui – Fondo išlaidos socialinio draudimo pensijoms, išankstinėms socialinio draudimo senatvės pensijoms ir kompensacijoms už ypatingas darbo sąlygas, numatytoms Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme, taip pat šių išmokų gavėjus laidojusiems asmenims šioje dalyje nurodyto įstatymo nustatyta tvarka išmokėtos sumos;

2) ligos socialiniam draudimui – Fondo biudžeto išlaidos socialinio draudimo išmokoms, numatytoms Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme, ir savanoriškojo socialinio draudimo ligos išmokoms;

3) motinystės socialiniam draudimui – Fondo biudžeto išlaidos socialinio draudimo išmokoms, numatytoms Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme, ir savanoriškojo socialinio draudimo motinystės išmokoms;

4) nedarbo socialiniam draudimui – Fondo biudžeto išlaidos nedarbo socialinio draudimo išmokoms ir dalinio darbo išmokoms, numatytoms Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatyme;

5) nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniam draudimui (toliau – nelaimingų atsitikimų darbe socialinis draudimas) – Fondo biudžeto išlaidos visų rūšių socialinio draudimo išmokoms, numatytoms Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme.

2. Kitas Fondo išlaidas sudaro:

1) neatgautinos ir abejotinais atgautinos sumos – Fondo valdybos nustatyta tvarka įvertinta neatgautinų ir abejotinais atgautinų sumų nuvertėjimo nuostolių padidėjimo suma;

2) Fondo veiklos sąnaudos – Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčio ir už juos mokamų įmokų sumos, prekių ir paslaugų įsigijimo, ~~ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, ilgalaikio turto likutinės vertės dalis, viršijanti pajamas, gautinas pardavus šį turtą, ekspertinių paslaugų išlaidos, kitos Fondo sąnaudos (palūkanos, delspinigiai, nuostolis dėl į Fondo apskaitą įtraukto turto vertės sumažėjimo ir kt.), patiriamos administruojant visų rūšių socialinį draudimą, socialinio draudimo išmokas, mokamas pagal tarptautines sutartis ar Europos Sąjungos reglamentus dėl socialinės apsaugos, Fondo valdybos administruojamus registrus, išmokų, finansuojamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ar kitų šaltinių, apskaičiavimą ir mokėjimą, atliekant kitas Fondo administravimo įstaigoms pavestas funkcijas.~~

3. Fondo išlaidos išmokoms, kurioms taikomos tarptautinės sutartys ar Europos Sąjungos reglamentai dėl socialinės apsaugos, priskiriamos Fondo išlaidoms atskiroms socialinio draudimo rūšims pagal šių išmokų pobūdį.

4. Fondo administravimo įstaigų veiklos sąnaudoms gali būti skiriama iki 3 procentų Fondo biudžeto išlaidų.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Fondo biudžeto išlaidų planavimas kitiems biudžetiniams metams

Fondo biudžeto išlaidos kitiems biudžetiniams metams planuojamos:

1) atskiroms socialinio draudimo rūšims – atsižvelgiant į šalies ekonominės raidos scenarijų, demografinius rodiklius, kitiems biudžetiniams metams numatomus įmokų tarifus atskiroms socialinio draudimo rūšims, taip pat draudžiamųjų pajamų bazės, savarankiškai dirbančių ar savanoriškuoju socialiniu draudimu apsidraudusių asmenų socialiniam draudimui deklaruotų pajamų sumų, apdraustųjų ir socialinio draudimo išmokų gavėjų skaičiaus kitimą ~~per paskutinius dvejus metus;~~

2) neatgautinos ir abejotinai atgautinos sumos – atsižvelgiant į neatgautinų ir abejotinai atgautinų sumų nuvertėjimo nuostolių sumą bei jos kitimo tendencijas per paskutinius dvejus metus;

3) Fondo veiklos sąnaudos – atsižvelgiant į Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčio kitimo prognozes, numatomus pokyčius Fondo administravimo įstaigų sistemoje ir veiklos sąnaudų kitimo per paskutinius dvejus metus tendencijas;

4) Fondo veiklos sąnaudos, skirtos išmokų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, skyrimo, mokėjimo ir pristatymo sąnaudoms atlyginti, planuojamos atsižvelgiant į numatomą išmokų sumą ir procentinę dalį, skiriamą šioms išmokoms administruoti. Fondo veiklos sąnaudos, skirtos įmokų surinkimo ir pervedimo į fondus sąnaudoms atlyginti, planuojamos atsižvelgiant į numatomą įmokų sumą ir procentinę dalį, skiriamą šioms išmokoms administruoti.“

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Pinigų cirkuliacijai užtikrinti kasos apyvartos lėšų suma turi būti ne mažesnė kaip vidutinė Fondo biudžeto pusės mėnesio išlaidų suma.“

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu atitinkamiems biudžetiniams metams tvirtinami:

- 1) Fondo biudžetas (pajamos, išlaidos, planuojamas metų rezultatas);
- 2) Fondo biudžeto atitinkamų biudžetinių metų piniginės įplaukos ir išlaidos bei kasos apyvartos lėšos;
- 3) įmokų tarifai (draudėjų nedarbo draudimo įmokų tarifas; šalies bendrasis nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifas, nelaimingų atsitikimų darbe įmokos tarifų grupių skaičius ir šių grupių tarifai; apdraustųjų bendrasis pensijų, ligos ir motinystės draudimo įmokų tarifas);
- 4) valstybės biudžeto asignavimų, skirtų bendrajai pensijos daliai finansuoti, dydis;
- 5) asignavimų iš valstybės biudžeto ir (ar) kitų valstybės piniginių išteklių dydis;
- 6) dydis, skirtas Fondo veiklos sąnaudų kompensacijai už išmokų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, skyrimą, mokėjimą, pristatymą ir išieškojimą apskaičiuoti, išreikštas kaip procentinė dalis nuo šioms išmokoms skirtos valstybės biudžeto lėšų sumos;
- 7) dydis, skirtas Fondo veiklos sąnaudų kompensacijai už įmokų pervedimą ar įmokų surinkimą ir pervedimą į fondus apskaičiuoti, išreikštas kaip procentinė dalis nuo planuojamos šių įmokų surinkimo sumos;
- 8) kiti rodikliai, būtini Fondo biudžetui vykdyti.“

6 straipsnis. Įstatymo taikymas

Šio įstatymo nuostatos taikomos rengiant, tvirtinant, vykdančiam, vertinant 2019 metų ir vėlesnių metų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą ir atsiskaitant už 2019 metų ir vėlesnių metų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto vykdymą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėja, vaduotoja

Milda Ercišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO SANDAROS
ĮSTATYMO NR. IX-547 4, 5, 6, 7 IR 11 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 4 straipsnio 2 dalį.

~~2. Fondo biudžeto pajamos iš valstybės biudžeto ir (ar) kitų valstybės piniginių išteklių, skirtos padengti šio biudžeto išlaidoms dėl pensijų socialinio draudimo įmokų dalies pervedimo pensijų kaupimo bendrovėms, planuojamos atsižvelgiant į šio straipsnio 1 dalies 1 punkte ir 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytus rodiklius.~~

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„5 straipsnis. Fondo biudžeto išlaidos

1. Fondo biudžeto išlaidų pagrindą sudaro Fondo išlaidos atskirų rūšių socialiniam draudimui, tai yra:

1) pensijų socialiniam draudimui – Fondo išlaidos socialinio draudimo pensijoms, išankstinėms socialinio draudimo senatvės pensijoms ir kompensacijoms už ypatingas darbo sąlygas, numatytoms Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme, taip pat šių išmokų gavėjus laidojusiems asmenims šioje dalyje nurodyto įstatymo nustatyta tvarka išmokėtos sumos;

~~2) lėšos, pervedamos į pensijų fondus, pensijų kaupimo bendrovėms pervedamos pensijų socialinio draudimo įmokų dalies, numatytos Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatyme, sumos;~~

~~3~~ 2) ligos socialiniam draudimui – Fondo biudžeto išlaidos socialinio draudimo išmokoms, numatytoms Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme, ir savanoriškojo socialinio draudimo ligos išmokoms;

4 3) motinystės socialiniam draudimui – Fondo biudžeto išlaidos socialinio draudimo išmokoms, numatytoms Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme, ir savanoriškojo socialinio draudimo motinystės išmokoms;

5 4) nedarbo socialiniam draudimui – Fondo biudžeto išlaidos nedarbo socialinio draudimo išmokoms ir dalinio darbo išmokoms, numatytoms Lietuvos Respublikos nedarbo

socialinio draudimo įstatyme, bei Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms įgyvendinti;

6 5) nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniam draudimui (toliau – nelaimingų atsitikimų darbe socialinis draudimas) – Fondo biudžeto išlaidos visų rūšių socialinio draudimo išmokoms, numatytoms Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme.

2. Kitas Fondo išlaidas sudaro:

1) neatgautinos ir abejotinais atgautinos sumos – Fondo valdybos nustatyta tvarka įvertinta neatgautinų ir abejotinais atgautinų sumų nuvertėjimo nuostolių padidėjimo suma;

2) Fondo veiklos sąnaudos – Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčio ir už juos mokamų įmokų sumos, prekių ir paslaugų įsigijimo, ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, ilgalaikio turto likutinės vertės dalis, viršijanti pajamas, gautinas pardavus šį turtą, ekspertinių paslaugų išlaidos, kitos Fondo sąnaudos (palūkanos, delspinigiai, nuostolis dėl į Fondo apskaitą įtraukto turto vertės sumažėjimo ir kt.), patiriamos administruojant visų rūšių socialinį draudimą, socialinio draudimo išmokas, mokamas pagal tarptautines sutartis ar Europos Sąjungos reglamentus dėl socialinės apsaugos, Fondo valdybos administruojamus registrus, ~~pensių socialinio draudimo įmokų dalies pervedimą pensijų kaupimo bendrovėms, išmokų, finansuojamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ar kitų šaltinių, apskaičiavimą ir mokėjimą,~~ **atliekant kitas Fondo administravimo įstaigoms pavestas funkcijas.**

3. Fondo išlaidos išmokoms, kurioms taikomos tarptautinės sutartys ar Europos Sąjungos reglamentai dėl socialinės apsaugos, priskiriamos Fondo išlaidoms atskiroms socialinio draudimo rūšims pagal šių išmokų pobūdį.

4. Fondo administravimo įstaigų veiklos sąnaudoms gali būti skiriama iki 3 procentų Fondo biudžeto išlaidų.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Fondo biudžeto išlaidų planavimas kitiems biudžetiniams metams

Fondo biudžeto išlaidos kitiems biudžetiniams metams planuojamos:

1) atskiroms socialinio draudimo rūšims – atsižvelgiant į šalies ekonominės raidos scenarijų, demografinius rodiklius, kitiems biudžetiniams metams numatomus įmokų tarifus atskiroms socialinio draudimo rūšims, taip pat draudžiamųjų pajamų bazės, savarankiškai dirbančių ar savanoriškuoju socialiniu draudimu apsidraudusių asmenų socialiniam draudimui deklaruotų pajamų sumų, apdraustųjų ir socialinio draudimo išmokų gavėjų skaičiaus kitimą per paskutinius dvejus metus;

~~2) lėšos, pervedamos į pensijų fondus, — atsižvelgiant į šalies ekonominės raidos scenarijų, kitiems biudžetiniams metams patvirtintą pensijų socialinio draudimo įmokų tarifą pensijų kaupimui, draudžiamųjų pajamų bazės, savarankiškai dirbančių asmenų socialiniam draudimui deklaruotų pajamų sumų ir asmenų, sudariusių pensijų kaupimo sutartis, skaičiaus kitimą per paskutinius dvejus metus, naujai sudarytų pensijų kaupimo sutarčių, įsigaliojančių kitais biudžetiniais metais, skaičių;~~

3) 2) neatgautinos ir abejotinais atgautinos sumos – atsižvelgiant į neatgautinų ir abejotinais atgautinų sumų nuvertėjimo nuostolių sumą bei jos kitimo tendencijas per paskutinius dvejus metus;

4) 3) Fondo veiklos sąnaudos – atsižvelgiant į Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčio kitimo prognozes, numatomus pokyčius Fondo administravimo įstaigų sistemoje ir veiklos sąnaudų kitimo per paskutinius dvejus metus tendencijas;

5) 4) Fondo veiklos sąnaudos, skirtos išmokų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, skyrimo, mokėjimo ir pristatymo sąnaudoms atlyginti, planuojamos atsižvelgiant į numatomą išmokų sumą ir procentinę dalį, skiriamą šioms išmokoms administruoti. Fondo veiklos sąnaudos, skirtos įmokų ~~pervedimo ar įmokų~~ surinkimo ir pervedimo į fondus sąnaudoms atlyginti, planuojamos atsižvelgiant į numatomą įmokų sumą ir procentinę dalį, skiriamą šioms išmokoms administruoti.“

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Pinigų cirkuliacijai užtikrinti kasos apyvartos lėšų suma turi būti ne mažesnė kaip vidutinė Fondo biudžeto pusės mėnesio išlaidų suma ~~ir vidutinė vieno mėnesio įmokų, pervedamų į kaupiamųjų pensijų socialinio draudimo įmokų sąskaitą, suma.~~“

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu atitinkamiems biudžetiniams metams tvirtinami:

- 1) Fondo biudžetas (pajamos, išlaidos, planuojamas metų rezultatas);
- 2) Fondo biudžeto atitinkamų biudžetinių metų piniginės įplaukos ir išlaidos bei kasos apyvartos lėšos;
- 3) įmokų tarifai (draudėjų ~~bendrasis pensijų, ligos, motinystės ir nedarbo draudimo~~ įmokų tarifas ir jo dydžiai atskiroms socialinio draudimo rūšims; šalies bendras nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifas, nelaimingų atsitikimų darbe įmokos tarifų grupių skaičius ir šių grupių tarifai; apdraustųjų bendras **pensijų, ligos ir motinystės draudimo** įmokų tarifas);

~~4) nedarbo socialinio draudimo lėšų Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo nustatyto aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms įgyvendinti dydis;~~

~~5) apdraustųjų, dalyvaujančių pensijų kaupime, pensijų socialinio draudimo įmokų dalies, pervedamos pensijų kaupimo bendrovėms, tarifas;~~

~~6) pensijų socialinio draudimo įmokų tarifo dalis, skirta socialinio draudimo pensijos individualiajai daliai gauti;~~

~~7) pensijų socialinio draudimo įmokų tarifo dalis, skirta socialinio draudimo pensijos bendrajai daliai gauti;~~

~~8) 4) valstybės biudžeto asignavimų, skirtų bendrajai pensijos daliai finansuoti, dydis;~~

~~9) 5) asignavimų iš valstybės biudžeto ir (ar) kitų valstybės piniginių išteklių dydis;~~

~~10) 6) dydis, skirtas Fondo veiklos sąnaudų kompensacijai už išmokų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, skyrimą, mokėjimą, pristatymą ir išieškojimą apskaičiuoti, išreikštas kaip procentinė dalis nuo šioms išmokoms skirtos valstybės biudžeto lėšų sumos;~~

~~11) 7) dydis, skirtas Fondo veiklos sąnaudų kompensacijai už įmokų pervedimą ar įmokų surinkimą ir pervedimą į fondus apskaičiuoti, išreikštas kaip procentinė dalis nuo planuojamos šių įmokų surinkimo sumos;~~

~~12) 8) kiti rodikliai, būtini Fondo biudžetui vykdyti.“~~

6 straipsnis. Įstatymo taikymas

Šio įstatymo nuostatos taikomas rengiant, tvirtinant, vykdanč, vertinant 2019 metų ir vėlesnių metų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą ir atsiskaitant už 2019 metų ir vėlesnių metų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto vykdymą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kleiza

Teisės skyriaus
vedėjas
Milda Bareikaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110
6, 14, 18, 21, 22, 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kompensuojamasis uždarbis, pagal kurį nustatomas motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokų dydis, yra apskaičiuojamas pagal apdraustojo asmens draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius 12 kalendorinių mėnesių, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš teisės gauti motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką atsiradimo mėnesį. Kai apdraustasis asmuo, turintis teisę gauti motinystės išmoką, per šioje dalyje nurodytą laikotarpį draudžiamųjų pajamų neturėjo iš viso ar iš dalies dėl to, kad dirbo užsienyje, motinystės išmokos dydis apskaičiuojamas iš paskutinių kalendorinių mėnesių, kuriais apdraustasis asmuo dirbo Lietuvoje, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš teisės gauti motinystės išmoką atsiradimo mėnesį, Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Ligos išmokos dydis

1. Ligos išmoka, kurią moka darbdavys dvi pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas, negali būti mažesnė negu 62,06 procentai ir didesnė negu 100 procentų išmokos gavėjo vidutinio darbo užmokesčio, apskaičiuoto Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Ligos išmoka, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, yra lygi 62,06 procentams išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

3. Ligos išmoka, tapus laikinai nedarbingam dėl audinių, ląstelių ar organų paėmimo transplantacijai donorystės tikslu, mokama 77,58 procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio.

4. Ligos išmoka sergančiam šeimos nariui slaugyti arba vaikui prižiūrėti, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, yra lygi 65,94 procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

5. Ligos išmoka, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, per mėnesį negali būti mažesnė negu 11,64 procentų šalies vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, galiojusio užpraeitą ketvirtį iki laikinojo nedarbingumo nustatymo mėnesio.

6. Ūkininkams ir jų partneriams, šeimynos dalyviams, individualiųjų įmonių savininkams, mažųjų bendrijų nariams ir ūkinių bendrijų tikriesiems nariams, įgijusiems teisę gauti ligos išmoką, ligos išmoka mokama neatsižvelgiant į pajamas. Mokant ligos išmoką, neatsižvelgiama į meno kūrėjo statusą turinčio asmens draudimo valstybės lėšomis sumas.

7. Kai ligos išmokos gavimo laikotarpiu apdraustajam asmeniui išmokamos su darbo santykiais susijusios kompensacinio ar skatinamojo pobūdžio vienkartinės išmokos, ligos išmoka mokama neatsižvelgiant į tai, kad nuo šių išmokų mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

8. Ligos išmoka apskaičiuojama ir mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Motinystės išmoka nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu mokama 77,58 procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.“

4 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tėvystės išmoka mokama 77,58 procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.“

5 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti motinystės išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 77,58 procentų išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota motinystės išmoka arba vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti vaiko priežiūros išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 77,58 procentų išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka. Vaiko priežiūros išmokos mokamos neatsižvelgiant į tai, kurio vaiko priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos.“

6 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vaiko priežiūros išmokos dydis iki vaikui sueis vieni metai yra 77,58 procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, jeigu apdraustasis pasirenka gauti šią išmoką, kol vaikui sueis vieni metai. Jeigu apdraustasis pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką, kol vaikui sueis 2 metai, šios išmokos dydis iki vaikui sueis vieni metai yra 54,31 procentų, o iki vaikui sueis 2 metai – 31,03 procentai išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

2. Pakeisti 24 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų ir jam yra suteiktos šių vaikų priežiūros atostogos, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, vaiko priežiūros išmoka (šio straipsnio 1 ir 2 dalys) didinama atsižvelgiant į vienu metu gimusių ar įvaikintų arba globojamų vaikų skaičių, tačiau mokama bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 77,58 procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.“

7 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Profesinės reabilitacijos išmoka, mokama pagal šį įstatymą, lygi 65,94 procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros ar profesinės reabilitacijos socialinio draudimo išmokos (toliau kartu – išmokos), kurios paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo ir kurių mokėjimas tęsiamas po šio įstatymo įsigaliojimo, perskaičiuojamos didinant draudžiamąsias pajamas, pagal kurias jos buvo apskaičiuotos, 1,289 karto ir pagal nuo 2019 m. sausio 1 d. galiojančius išmokų dydžius, toliau mokamos ne mažesnės nei buvo mokamos iki šio įstatymo įsigaliojimo.

3. Kai po šio įstatymo įsigaliojimo išmokoms apskaičiuoti imami draudžiamųjų pajamų laikotarpiai iki 2018 m. gruodžio 31 d., apskaičiuojant išmokų dydį, šios draudžiamosios pajamos didinamos 1,289 karto.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
vedėja

Milda Bareišaitė

2018-05-21

Teisės skyriaus patarėja

Indrė A. Gveckienė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110
6, 14, 18, 21, 22, 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kompensuojamasis uždarbis, pagal kurį nustatomas motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokų dydis, yra apskaičiuojamas pagal apdraustojų asmens draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius 12 kalendorinių mėnesių, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš teisės gauti motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką atsiradimo mėnesį. Kai apdraustasis asmuo, turintis teisę gauti motinystės išmoką, per šioje dalyje nurodytą laikotarpį draudžiamųjų pajamų neturėjo iš viso ar iš dalies dėl to, kad dirbo užsienyje, motinystės išmokos dydis apskaičiuojamas iš paskutinių kalendorinių mėnesių, kuriais apdraustasis asmuo dirbo Lietuvoje, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš teisės gauti motinystės išmoką atsiradimo mėnesį, Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Ligos išmokos dydis

1. Ligos išmoka, kurią moka darbdavys dvi pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas, negali būti mažesnė negu ~~80 procentų~~ **62,06 procentai** ir didesnė negu 100 procentų išmokos gavėjo vidutinio darbo užmokesčio, apskaičiuoto Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Ligos išmoka, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, yra lygi ~~80 procentų~~ **62,06 procentams** išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

3. Ligos išmoka, tapus laikinai nedarbingam dėl audinių, ląstelių ar organų paėmimo transplantacijai donorystės tikslu, mokama ~~100~~ **77,58** procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio.

4. Ligos išmoka sergančiam šeimos nariui slaugyti arba vaikui prižiūrėti, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, yra lygi ~~85 procentams~~ **65,94 procentų** išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

5. Ligos išmoka, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, per mėnesį negali būti mažesnė negu ~~15~~ **11,64** procentų šalies vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, galiojusio užpraeitą ketvirtį iki laikinojo nedarbingumo nustatymo mėnesio.

6. Ūkininkams ir jų partneriams, šeimynos dalyviams, individualiųjų įmonių savininkams, mažųjų bendrijų nariams ir ūkinių bendrijų tikriesiems nariams, įgijusiems teisę gauti ligos išmoką,

ligos išmoka mokama neatsižvelgiant į pajamas. Mokant ligos išmoką, neatsižvelgiama į meno kūrėjo statusą turinčio asmens draudimo valstybės-lėšomis sumas.

7. Kai ligos išmokos gavimo laikotarpiu apdraustajam asmeniui išmokamos su darbo santykiais susijusios kompensacinio ar skatinamojo pobūdžio vienkartinės išmokos, ligos išmoka mokama neatsižvelgiant į tai, kad nuo šių išmokų mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

8. Ligos išmoka apskaičiuojama ir mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Motinystės išmoka nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu mokama 100 **77,58** procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.“

4 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tėvystės išmoka mokama 100 **77,58** procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.“

5 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti motinystės išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 100 **77,58** procentų išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota motinystės išmoka arba vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti vaiko priežiūros išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 100 **77,58** procentų išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka. Vaiko priežiūros išmokos mokamos neatsižvelgiant į tai, kurio vaiko priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos.“

6 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vaiko priežiūros išmokos dydis iki vaikui sueis vieni metai yra 100 **77,58** procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, jeigu apdraustasis pasirenka gauti šią išmoką, kol vaikui sueis vieni metai. Jeigu apdraustasis pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką, kol vaikui sueis 2 metai, šios išmokos dydis iki vaikui sueis vieni metai yra 70 **54,31** procentų, o iki vaikui sueis 2 metai – 40 procentų **31,03 procentai** išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

2. Pakeisti 24 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų ir jam yra suteiktos šių vaikų priežiūros atostogos, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, vaiko priežiūros išmoka (šio straipsnio 1 ir 2 dalys) didinama atsižvelgiant į vienu metu gimusių ar įvaikintų arba globojamų

vaikų skaičių, tačiau mokama bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 100 ~~77,58~~ procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.“

7 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Profesinės rehabilitacijos išmoka, mokama pagal šį įstatymą, lygi ~~85 procentams~~ **65,94 procentų** išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros ar profesinės rehabilitacijos socialinio draudimo išmokos (toliau kartu – išmokos), kurios paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo ir kurių mokėjimas tęsiamas po šio įstatymo įsigaliojimo, perskaičiuojamos didinant draudžiamąsias pajamas, pagal kurias jos buvo apskaičiuotos, 1,289 karto ir pagal nuo 2019 m. sausio 1 d. galiojančius išmokų dydžius, toliau mokamos ne mažesnės nei buvo mokamos iki šio įstatymo įsigaliojimo.
3. Kai po šio įstatymo įsigaliojimo išmokoms apskaičiuoti imami draudžiamųjų pajamų laikotarpiai iki 2018 m. gruodžio 31 d., apskaičiuojant išmokų dydį, šios draudžiamosios pajamos didinamos 1,289 karto.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kiskrenitis

Teisės skyriaus
vedėja

Indrė Jucavičiūtė

2018-05-21

Teisės skyriaus patarėja

Indrė Jucavičiūtė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO
ĮSTATYMO NR. VIII-1509 3, 15, 19, 26 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**7. Kompensavimo koeficientas (k) lėtinės profesinės ligos atveju** – asmens socialinio draudimo pensijų apskaitos vienetų, apskaičiuotų Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta tvarka, vidurkis per visą įskaitytiną to asmens draudimo laikotarpį (stažą).“

2. Pakeisti 3 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**8. Kompensavimo koeficientas (k) nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba ūmios profesinės ligos atveju** – asmens vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų per paskutinius paeiliui einančius 12 mėnesių, skaičiuojant atgal nuo pabaigos užpraeito kalendorinio mėnesio, buvusio prieš nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba ūmios profesinės ligos nustatymo mėnesį, santykis su nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba susirgimo ūmia profesine liga nustatymo metu galiojančiu užpraeito ketvirčio šalies vidutiniu mėnesiniu darbo užmokesčiu. Šis koeficientas taip pat taikomas skaičiuojant netekto darbingumo periodinę kompensaciją, kai asmuo, kuriam nustatyta lėtinė profesinė liga, pagal Socialinio draudimo pensijų įstatymą neturi teisės gauti valstybinės socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) arba valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos arba kai šis koeficientas yra didesnis nei apskaičiuotas šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**15 straipsnis. Ligos išmokų dydis**

1. ~~Apdraustajam asmeniui tapus laikinai nedarbingam dėl įvykio, pripažinto draudžiamuoju šio įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka, jam mokama ligos išmoka, kurios dydis yra 77,58 procentų kompensuojamojo uždarbio, taikomo ligos išmokoms skaičiuoti. Išmoka mokama pagal darbo dienų skaičių (taikoma 5 darbo dienų darbo savaitę).~~

2. Kol nelaimingas atsitikimas darbe, bus ištirtas, ligos išmoka nuo trečios laikinojo nedarbingumo dienos mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka. Pripažinus įvykį draudžiamuoju, ligos išmoka perskaičiuojama šiame įstatyme nustatyta tvarka ir išmokamas skirtumas, tačiau tais atvejais, kai pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą išmokėta ligos išmoka yra didesnė negu pagal šį įstatymą apskaičiuota ligos išmoka dėl nelaimingo atsitikimo darbe (ar jai lygi), išmokėtoji išmoka neperskaičiuojama.“

3 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**1.** Jeigu nukentėjusysis dėl draudžiamojo įvykio terminuotai netenka iki 20 procentų darbingumo, jam išmokama netekto darbingumo vienkartinė kompensacija, kurios dydis yra 7,76 procentų jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio, taikomo vienkartinei kompensacijai apskaičiuoti.“

2. Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**2.** Jeigu nukentėjusysis dėl draudžiamojo įvykio terminuotai netenka daugiau kaip 20, bet mažiau kaip 30 procentų darbingumo, jam išmokama netekto darbingumo vienkartinė

kompensacija, kurios dydis yra 15,52 procentų jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio, taikomo vienkartinėi kompensacijai apskaičiuoti.“

4 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) mirusiojo sutuoktiniui, sukačusiam Socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių, – iki gyvos galvos;“

5 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apdraustajam asmeniui mirus dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba ūmios profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais, mirusiojo šeimai išmokama vienkartinė draudimo išmoka, lygi vidutinio šalies darbo užmokesčio (D), galiojusio mirties dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba ūmios profesinės ligos mėnesį, 46,55 dydžių. Ši išmoka lygiomis dalimis išmokama kiekvienam mirusiojo šeimos nariui.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 ir 4 straipsnius bei šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Šiame įstatyme nustatyti išmokų dydžiai taikomi skiriant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo nustatytas išmokas dėl draudžiamųjų įvykių, įvykusių po šio įstatymo įsigaliojimo, t. y. dėl nelaimingų atsitikimų darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykusių po šio įstatymo įsigaliojimo, bei profesinių ligų, nustatytų po šio įstatymo įsigaliojimo. Ligos išmokos, kurios paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo ir jų mokėjimas tęsiamas po šio įstatymo įsigaliojimo, neperskaičiuojamos pagal šiuo įstatymu nustatytą naują ligos išmokos dydį ir mokamos ne mažesnės nei buvo (turėjo būti) mokamos iki šio įstatymo įsigaliojimo.

3. Šio įstatymo 2 straipsnio nuostatos taikomos skiriant ir mokant ligos išmokas asmenims, tapusiems laikinai nedarbingais ir įgijusiems teisę į ligos išmoką įsigaliojus šiam įstatymui.

4. Kai po šio įstatymo įsigaliojimo skiriamoms Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo nustatytoms išmokoms apskaičiuoti patenka asmens draudžiamųjų pajamų laikotarpiai iki šio įstatymo įsigaliojimo, apskaičiuojant šių išmokų dydį, asmens draudžiamosios pajamos, patenkančios į laikotarpį iki šio įstatymo įsigaliojimo, didinamos 1,289 karto.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukaitis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja
Milda Kareišaitė
20180521

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO
ĮSTATYMO NR. VIII-1509 3, 15, 19, 26 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Kompensavimo koeficientas (k) lėtinės profesinės ligos atveju – ~~metinių~~ asmens socialinio draudimo pensijų apskaitos vienetų, apskaičiuotų Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta tvarka, vidurkis per visą įskaitytiną to asmens draudimo laikotarpį (stažą).“

2. Pakeisti 3 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Kompensavimo koeficientas (k) nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba ūmios profesinės ligos atveju – asmens vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų per paskutinius paeiliui einančius 12 mėnesių, skaičiuojant atgal nuo pabaigos užpraeito kalendorinio mėnesio, buvusio prieš nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba ūmios profesinės ligos nustatymo mėnesį, santykis su nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba susirgimo ūmia profesine liga nustatymo metu galiojančiu užpraeito ketvirčio šalies vidutiniu mėnesiniu darbo užmokesčiu. Šis koeficientas taip pat taikomas skaičiuojant netekto darbingumo periodinę kompensaciją, kai asmuo, kuriam nustatyta lėtinė profesinė liga, pagal ~~Valstybinių socialinio~~ **Socialinio** draudimo pensijų įstatymą neturi teisės gauti valstybinės socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) arba valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos **arba kai šis koeficientas yra didesnis nei apskaičiuotas šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.**“

2 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„15 straipsnis. Ligos išmokų dydis

1. Apdraustajam asmeniui tapus laikinai nedarbingam dėl įvykio, pripažinto draudžiamuoju šio įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka, jam mokama ligos išmoka, kurios dydis yra ~~100~~ **77,58** procentų kompensuojamojo uždarbio, taikomo ligos išmokoms skaičiuoti. Išmoka mokama ~~už darbo laiką pagal asmens darbo (pamainų) grafiką tos darbovietės, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe arba buvo nustatyta profesinė liga pagal darbo dienų skaičių (taikoma 5 darbo dienų darbo savaitę).~~

2. ~~Jeigu Kol nelaimingas atsitikimas darbe neištiriamas per 30 dienų nuo kreipimosi į Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinį skyrių ar Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrių, bus iširtas,~~ ligos išmoka nuo trečios laikinojo nedarbingumo dienos mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka. ~~Tais Pripažinus įvykį draudžiamuoju, ligos išmoka perskaiciuojama šiame įstatyme nustatyta tvarka ir išmokamas skirtumas, tačiau tais atvejais, kai pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą išmokėta ligos išmoka yra didesnė negu pagal šį įstatymą apskaičiuota ligos išmoka dėl nelaimingo atsitikimo darbe (ar jai lygi), išmokėtoji išmoka neperskaiciuojama.~~

3 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu nukentėjusysis dėl draudžiamąjo įvykio terminuotai netenka iki 20 procentų darbingumo, jam išmokama netekto darbingumo vienkartinė kompensacija, kurios dydis yra

~~10~~ 7,76 procentų procento jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio, taikomo vienkartinei kompensacijai apskaičiuoti.“

2. Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu nukentėjusysis dėl draudžiamąjį įvykio terminuotai netenka daugiau kaip 20, bet mažiau kaip 30 procentų darbingumo, jam išmokama netekto darbingumo vienkartinė kompensacija, kurios dydis yra ~~20~~ 15,52 procentų procento jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio, taikomo vienkartinei kompensacijai apskaičiuoti.“

4 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) mirusiojo sutuoktiniui, sukakusiam ~~Valstybinių socialinio~~ Socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių, – iki gyvos galvos;“

5 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apdraustajam asmeniui mirus dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba ūmios profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais, mirusiojo šeimai išmokama vienkartinė draudimo išmoka, lygi vidutinio šalies darbo užmokesčio (D), galiojusio mirties dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba ūmios profesinės ligos mėnesį, ~~60~~ 46,55 dydžių. Ši išmoka lygiomis dalimis išmokama kiekvienam mirusiojo šeimos nariui.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 ir 4 straipsnius bei šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Šiame įstatyme nustatyti išmokų dydžiai taikomi skiriant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo nustatytas išmokas dėl draudžiamųjų įvykių, įvykusių po šio įstatymo įsigaliojimo, t. y. dėl nelaimingų atsitikimų darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykusių po šio įstatymo įsigaliojimo, bei profesinių ligų, nustatytų po šio įstatymo įsigaliojimo. Ligos išmokos, kurios paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo ir jų mokėjimas tęsiamas po šio įstatymo įsigaliojimo, neperskaičiuojamos pagal šiuo įstatymu nustatytą naują ligos išmokos dydį ir mokamos ne mažesnės nei buvo (turėjo būti) mokamos iki šio įstatymo įsigaliojimo.

3. Šio įstatymo 2 straipsnio nuostatos taikomos skiriant ir mokant ligos išmokas asmenims, tapusiems laikinai nedarbingais ir įgijusiems teisę į ligos išmoką įsigaliojus šiam įstatymui.

4. Kai po šio įstatymo įsigaliojimo skiriamoms Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo nustatytoms išmokoms apskaičiuoti patenka asmens draudžiamųjų pajamų laikotarpiai iki šio įstatymo įsigaliojimo, apskaičiuojant šių išmokų dydį, asmens draudžiamosios pajamos, patenkančios į laikotarpį iki šio įstatymo įsigaliojimo, didinamos 1,289 karto.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukairaitis

Teisės skyriaus
vedėjas, paduotoja
Vilija Kareikaitė
2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 IR 19
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Nedarbo draudimas

Nedarbo draudimas yra socialinio draudimo rūšis. Nedarbo draudimas šio įstatymo nustatytais atvejais kompensuoja šios rūšies draudimu apdraustiems asmenims dėl nedarbo ar dalinio darbo negautas pajamas arba jų dalį.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. **Nedarbo draudimo stažas** – laikotarpiai, per kuriuos mokamos arba pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą turėjo būti mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos nedarbo draudimui, taip pat laikotarpiai, per kuriuos apdraustasis gavo šio ir kitų socialinio draudimo įstatymų nustatytas nedarbo draudimo ir dalinio darbo išmokas, ligos (įskaitant darbdavio mokamas 2 pirmąsias ligos dienas), profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokas, mokamas vadovaujantis Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymu, ligos dėl nelaimingų atsitikimų darbe arba profesinės ligos išmokas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų individualių įmonių savininkų, mažųjų bendrijų narių ir ūkinių bendrijų tikrųjų narių, kurie yra draudžiami nedarbo draudimu, nedarbo draudimo stažas nustatomas pagal sumokėtas nedarbo draudimo įmokas. Jeigu šios įmokos įmokėtos nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio sumos, įgyjamas vieno mėnesio nedarbo draudimo stažas. Tais atvejais, kai šios įmokos įmokėtos nuo mažesnės arba didesnės negu Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga sumos, nedarbo draudimo stažas laikomas proporcingai mažesniu arba didesniu. Nedarbo draudimo stažas taip pat nustatomas pagal ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros, ligos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų, nedarbo ir dalinio darbo socialinio draudimo išmokų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto gavimo laikotarpius. Nedarbo draudimo stažas apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintuose Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Bedarbiams, gaunantiems ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros ar ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos socialinio draudimo išmoką,

paskirtą iki įsiregistravimo Užimtumo tarnyboje dienos, nedarbo draudimo išmoka pradeda mokėti ne anksčiau, negu baigiasi šių išmokų mokėjimo laikas.“

4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pastovią nedarbo draudimo išmokos dalį sudaro 23,27 procentų mėnesį, už kurį mokama nedarbo draudimo išmoka, galiojančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos.“

2. Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kintama nedarbo draudimo išmokos dalis apskaičiuojama taip:

1) pirmą–trečią nedarbo draudimo išmokos mokėjimo mėnesį – 38,79 procentų apdraustojo vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų;

2) ketvirtą–šeštą nedarbo draudimo išmokos mokėjimo mėnesį – 31,03 procentų apdraustojo vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų;

3) septintą–devintą nedarbo draudimo išmokos mokėjimo mėnesį – 23,27 procentų apdraustojo vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų.

3. Pakeisti 8 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kiekvienu iš šio straipsnio 3 dalyje nurodytų laikotarpių mokama nedarbo draudimo išmoka negali būti didesnė kaip 58,18 procentai Lietuvos statistikos departamento skelbiamo vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio (įtraukiant ir individualių įmonių darbo užmokesčio duomenis) šalies ūkyje, galiojusio užpraeitą kalendorinį ketvirtį nuo bedarbio įsiregistravimo Užimtumo tarnyboje dienos.“

5 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmenims, gaunantiems valstybines socialinio draudimo, šalpos ar valstybines pensijas (išskyrus našlių, našlaičių ir maitintojo netekimo pensijas, kompensacijas už ypatingas darbo sąlygas, šalpos pensijas, gaunamas už kitus asmenis), taip pat netekto darbingumo periodines kompensacijas ar ligos išmokas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų, taip pat ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros socialinio draudimo išmokas, iš nedarbo draudimo lėšų mokama tik nedarbo draudimo išmokos dalis, viršijanti gaunamą pensiją, kompensaciją ar išmokų sumą.“

6 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu neteisėtai gauta nedarbo draudimo išmoka negrąžinama per 3 mėnesius nuo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinio skyriaus kreipimosi į asmenį grąžinti susidariusią nedarbo draudimo išmokos permoką, ji Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinio skyriaus direktoriaus sprendimu gali būti išieškota (išskaityta) iš bet kurios kitos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniame skyriuje jam paskirtos (mokamos) išmokos arba išieškoma Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Nedarbo draudimo lėšos

1. Nedarbo draudimui skirtos lėšos numatomos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžete.

2. Nedarbo draudimo pajamas sudaro draudėjų mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos šiai draudimo rūšiai. Įmokų tarifas nedarbo draudimui kiekvienais metais tvirtinamas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 6 dalį ir šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.

3. Šio įstatymo nuostatos taikomos skiriant nedarbo socialinio draudimo išmokas asmenims, kurie įsiregistravo Užimtumo tarnyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jiems suteiktas bedarbio statusas laikotarpiu po 2019 m. sausio 1 d. bei skiriant dalinio darbo išmokas asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka darbdavio sprendimas nustatyti dalinį darbą įsigalioja laikotarpiu po 2019 m. sausio 1 d.

4. Kai nedarbo draudimo ar dalinio darbo išmokoms apskaičiuoti patenka draudžiamųjų pajamų laikotarpiai iki 2018 m. gruodžio 31 d., asmens draudžiamosios pajamos (Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalis) perskaičiuojamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamuose Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose ir (ar) Dalinio darbo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka, ir didinamos 1,289 karto.

5. Nedarbo draudimo išmokos, kurios paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo ir kurių mokėjimas tęsiamas ar jos pradedamos mokėti po šio įstatymo įsigaliojimo (nepabaigus paskirtosios nedarbo draudimo išmokos mokėjimo, atnaujinus bedarbio statusą ar kitais nedarbo draudimo išmokos mokėjimo pratęsimo atvejais), neperskaičiuojamos pagal šiuo įstatymu nustatytus naujus nedarbo draudimo išmokų dydžius ir toliau mokamos ne mažesnės nei buvo (turėjo būti) mokamos iki šio įstatymo įsigaliojimo.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukutaitis

Teisės skyriaus
vedėja, raduotoja

Milda Barcišaitė

2018 05 21

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 IR 19
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Nedarbo draudimas

Nedarbo draudimas yra socialinio draudimo rūšis. Nedarbo draudimas šio įstatymo nustatytais atvejais kompensuoja šios rūšies draudimu apdraustiems asmenims dėl nedarbo ar dalinio darbo negautas pajamas arba jų dalį ir (arba) finansuoja Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo nustatytas aktyvios darbo rinkos politikos priemonės.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nedarbo draudimo stažas – laikotarpiai, per kuriuos mokamos arba pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą turėjo būti mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos nedarbo draudimui, taip pat laikotarpiai, per kuriuos apdraustasis gavo šio ir kitų socialinio draudimo įstatymų nustatytas nedarbo draudimo ir dalinio darbo išmokas, ligos (įskaitant darbdavio mokamas 2 pirmąsias ligos dienas), profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokas, mokamas vadovaujantis Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymu, ligos dėl nelaimingų atsitikimų darbe arba profesinės ligos išmokas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų individualių įmonių savininkų, mažųjų bendrijų narių ir ūkinių bendrijų tikrųjų narių, kurie yra draudžiami nedarbo draudimu, nedarbo draudimo stažas nustatomas pagal sumokėtas nedarbo draudimo įmokas. Jeigu šios įmokos įmokėtos nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio sumos, įgyjamas vieno mėnesio nedarbo draudimo stažas. Tais atvejais, kai šios įmokos įmokėtos nuo mažesnės arba didesnės negu Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga sumos, nedarbo draudimo stažas laikomas proporcingai mažesniu arba didesniu. Nedarbo draudimo stažas taip pat nustatomas pagal ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros, ligos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų, nedarbo ir dalinio darbo socialinio draudimo išmokų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto gavimo laikotarpius. Nedarbo draudimo stažas apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintuose Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Bedarbiams, gaunantiems ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, ~~ar~~ vaiko priežiūros **ar ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos** socialinio draudimo išmoka, – paskirtą iki įsiregistravimo Užimtumo tarnyboje dienos, nedarbo draudimo išmoka pradeda mokėti ne anksčiau, negu baigiasi šių išmokų mokėjimo laikas.“

4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pastovią nedarbo draudimo išmokos dalį sudaro ~~30~~ **23,27** procentų mėnesį, už kurį mokama nedarbo draudimo išmoka, galiojančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos.“

2. Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kintama nedarbo draudimo išmokos dalis apskaičiuojama taip:

1) pirmą–trečią nedarbo draudimo išmokos mokėjimo mėnesį – ~~50~~ **38,79** procentų apdraustojo vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų;

2) ketvirtą–šeštą nedarbo draudimo išmokos mokėjimo mėnesį – ~~40~~ **31,03** procentų apdraustojo vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų;

3) septintą–devintą nedarbo draudimo išmokos mokėjimo mėnesį – ~~30~~ **23,27** procentų apdraustojo vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų.

3. Pakeisti 8 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kiekvienu iš šio straipsnio 3 dalyje nurodytų laikotarpių mokama nedarbo draudimo išmoka negali būti didesnė kaip ~~75~~–**58,18** procentai Lietuvos statistikos departamento skelbiamo vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio (įtraukiant ir individualių įmonių darbo užmokesčio duomenis) šalies ūkyje, galiojusio užpraeitą kalendorinį ketvirtį nuo bedarbio įsiregistravimo Užimtumo tarnyboje dienos.“

5 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmenims, gaunantiems valstybines socialinio draudimo, šalpos ar valstybines pensijas (išskyrus našlių, našlaičių ir maitintojo netekimo pensijas, kompensacijas už ypatingas darbo sąlygas, šalpos pensijas, gaunamas už kitus asmenis), taip pat netekto darbingumo periodines kompensacijas **ar ligos išmokas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų**, taip pat **ligos**, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros socialinio draudimo išmokas, iš nedarbo draudimo lėšų mokama tik nedarbo draudimo išmokos dalis, viršijanti gaunamą pensiją, kompensacijų ar išmokų sumą.“

6 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu neteisėtai gauta nedarbo draudimo išmoka negražinama per 3 mėnesius nuo ~~nelegalaus darbo fakto nustatymo~~, **Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinio skyriaus kreipimosi į asmenį grąžinti susidariusi susidariusią** nedarbo draudimo išmokos ~~permoka permoka~~, **ji** Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinio skyriaus direktoriaus sprendimu gali būti išieškota (išskaityta) iš bet kurios kitos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniame skyriuje jam paskirtos (mokamos) išmokos arba išieškoma Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Nedarbo draudimo lėšos ir jų judėjimas

1. Nedarbo draudimui skirtos lėšos numatomos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžete.

2. Nedarbo draudimo pajamas sudaro draudėjų mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos šiai draudimo rūšiai. Įmokų tarifas nedarbo draudimui ir nedarbo draudimo lėšų Užimtumo įstatymo nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms įgyvendinti dydis kiekvienais metais tvirtinami tvirtinamas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

3. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba pagal patvirtintą įmokų tarifo dydį nedarbo draudimo lėšas Užimtumo įstatymo nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais terminais ir tvarka perveda Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai Užimtumo fondui sudaryti.

4. Pasibaigus finansiniams metams, nepanaudotos Užimtumo fondo lėšos įtraukiamos į kitų metų Užimtumo fondo lėšų sąmatą, jeigu Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme nenustatyta kitaip.

5. Pritrūkus lėšų nedarbo draudimo išlaidoms finansuoti, laikinas lėšų trūkumas dengiamas iš valstybės biudžeto.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 6 dalį ir šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.

3. Šio įstatymo nuostatos taikomos skiriant nedarbo socialinio draudimo išmokas asmenims, kurie įsiregistravo Užimtumo tarnyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jiems suteiktas bedarbio statusas laikotarpiu po 2019 m. sausio 1 d. bei skiriant dalinio darbo išmokas asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka darbdavio sprendimas nustatyti dalinį darbą įsigalioja laikotarpiu po 2019 m. sausio 1 d.

4. Kai nedarbo draudimo ar dalinio darbo išmokoms apskaičiuoti patenka draudžiamųjų pajamų laikotarpiai iki 2018 m. gruodžio 31 d., asmens draudžiamosios pajamos (Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalis) perskaičiuojamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamuose Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose ir (ar) Dalinio darbo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka, ir didinamos 1,289 karto.

5. Nedarbo draudimo išmokos, kurios paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo ir kurių mokėjimas tęsiasi ar jos pradamos mokėti po šio įstatymo įsigaliojimo (nepabaigus paskirtosios nedarbo draudimo išmokos mokėjimo, atnaujinus bedarbio statusą ar kitais nedarbo draudimo išmokos mokėjimo pratęsimo atvejais), neperskaičiuojamos pagal šiuo įstatymu nustatytus naujus nedarbo draudimo išmokų dydžius ir toliau mokamos ne mažesnės nei buvo (turėjo būti) mokamos iki šio įstatymo įsigaliojimo.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
ved. ju. pavaduotoja
Milda Barčišaitė
20180521

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343
6, 16, 17 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 4 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) nedarbingas darbingo amžiaus asmenys, turintys įstatymų nustatytą būtiną pensijų socialinio draudimo stažą socialinio draudimo senatvės pensijai gauti arba turintys iki 2017 m. gruodžio 31 d. įgytą ne mažesnę kaip 30 metų pensijų socialinio draudimo stažą socialinio draudimo senatvės pensijai gauti;“.

2 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos įmokos dydis vienam apdraustajam, draudžiamam valstybės lėšomis, 2018 metais sudaro 41 procentą, 2019 metais – 43 procentus, 2020 metais – 45 procentus Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) vidurkio, o nuo 2021 metų šios įmokos dydis kiekvienais metais didinamas 2 procentiniais punktais, kol sudarys ne mažiau kaip 6,98 procento užpraeitų metų 12 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio.“

3 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Privalomojo sveikatos draudimo įmokos

1. Asmenų, nurodytų šio straipsnio 2 dalyje, privalomojo sveikatos draudimo įmokas apskaičiuoja ir sumoka į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą draudėjai.

2. Asmenys, nurodyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1–5 dalyse, moka 6,98 procento dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka asmeniui apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos.

3. Asmenys, gaunantys pajamas pagal autorinę sutartį, pajamas iš sporto ar atlikėjo veiklos, išskyrus asmenis, kurie verčiasi atitinkama individualia veikla, taip pat asmenys, gaunantys

tantjemas arba atlygį už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete, mokamą vietoj tantjemų arba kartu su tantjemomis, moka 9 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos. Už meno kūrėjo statusą turinčius asmenis, negaunančius pajamų pagal autorinę sutartį ir nepriklausančius asmenims, nurodytiems šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, šio straipsnio 2 ir 4–10 dalyse, privalomojo sveikatos draudimo įmokas sumoka Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytas draudėjas (valstybės biudžeto asignavimų valdytojas) iš Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos lėšų Vyriausybės nustatyta tvarka. Šios įmokos dydis – 6,98 procento minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną.

4. 9 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo sumos, nuo kurios skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, moka asmenys, kurie verčiasi:

- 1) individualia ne žemės ūkio veikla (išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus asmenis);
- 2) individualia žemės ūkio veikla ir yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai (išskyrus šio straipsnio 8 dalyje nurodytus asmenis).

5. Asmenys, kurie, vykdydami individualią veiklą, gyventojų pajamų mokestį nuo individualios veiklos pajamų sumoka įsigydamį verslo liudijimus, kas mėnesį moka 6,98 procento minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas. Asmenų, nurodytų šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, šio straipsnio 2 dalyje, įmokos apskaičiuojamos proporcingai išduoto verslo liudijimo galiojimo laikotarpiui.

6. Draudėjai (individualios įmonės, ūkinės bendrijos ir mažosios bendrijos) už individualių įmonių savininkus, ūkinių bendrijų tikruosius narius ir mažųjų bendrijų narius moka 9 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo sumos, nuo kurios skaičiuojamos jų socialinio draudimo įmokos. Tais atvejais, kai draudėjai laikinai nevykdo veiklos ir apie tai yra informavę Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos jos nustatyta tvarka arba turintys likviduojamos ar bankrutuojančios įmonės statusą, individualių įmonių savininkai, ūkinių bendrijų tikrieji nariai ir mažųjų bendrijų nariai, jeigu jie nepriskiriami asmenims, išvardytiems šio straipsnio 2–5 ir 7–10 dalyse bei šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, kas mėnesį sumoka už save moka 6,98 procento minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

7. Mažųjų bendrijų vadovai, kurie pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tų mažųjų bendrijų nariai, moka 9 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos.

8. Asmenys, kurie nepriskiriami šio straipsnio 2, 3 dalyse, 4 dalies 1 punkte ir 5, 6, 7, 9 ir 10 dalyse bei šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje išvardytiems asmenims ir kurių žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra ne

didesnis kaip 2 ekonominio dydžio vienetai, kas mėnesį moka už save 2,33 procento minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

9. Asmenys, gaunantys Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšomis pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą mokamas išmokas, iš kurių Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nustatyta tvarka turi būti išskaitomas gyventojų pajamų mokestis, nuo šių pajamų moka 6 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

10. Draudėjai (paslaugų gavėjai), gaunantys pagal paslaugų kvitą teikiamas žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas, kurių teikimą nustato Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymas, sumoka už paslaugų teikėjus 9 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo atlygio sumos, priskaičiuotos paslaugų teikėjui už suteiktas paslaugas.

11. Asmenys, nepriskiriami šio straipsnio 2–10 dalyse ir šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje išvardytiems asmenims, kas mėnesį moka už save 6,98 procento minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

12. Asmenų, išskyrus asmenis, išvardytus šio straipsnio 2 ir 8 dalyse bei šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka negali būti mažesnė kaip 6,98 procento 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžio. Asmenų, išvardytų šio straipsnio 8 dalyje, metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka negali būti mažesnė kaip 2,33 procento 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžio.

13. Asmenų, nurodytų šio straipsnio 4 dalyje, metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka skaičiuojama nuo individualios veiklos pajamų sumos, ne didesnės negu numatyta Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje.“

4 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmenys, nurodyti šio Įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje, kas mėnesį moka 6,98 procento minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas. Įmoka už atitinkamą mėnesį sumokama iki to mėnesio paskutinės dienos. Asmenys, nurodyti šio Įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje, gali įmokų kas mėnesį nemokėti, jeigu jie moka ir (arba) už juos yra mokamos šio Įstatymo 17 straipsnio 2, 3, 5, 6, 7, 9 ir 10 dalyse nurodytos privalomojo sveikatos draudimo įmokos arba jeigu jie yra asmenys, išvardyti šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, – tokie asmenys įmokas sumoka šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja

Milda Bareišaitė

2018-05-22

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343
6, 16, 17 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 4 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) nedirbantys darbingo amžiaus asmenys, turintys įstatymų nustatytą būtinąjį ~~valstybinio~~ **socialinio** pensijų **socialinio** draudimo stažą ~~valstybinei~~ socialinio draudimo senatvės pensijai gauti arba turintys iki 2017 m. gruodžio 31 d. įgytą ne mažesnę kaip 30 metų pensijų socialinio draudimo stažą socialinio draudimo senatvės pensijai gauti;“.

2 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos įmokos dydis vienam apdraustajam, draudžiamam valstybės lėšomis, ~~nuo 2009 metų yra 32 procentai, 2010 metais – 33 procentai, 2011 metais – 34 procentai, 2012 metais – 35 procentai, 2013 metais – 36 procentai, 2014, 2015 ir 2016 metais – 37 procentai~~ **2018 metais sudaro 41 procentą, 2019 metais – 43 procentus, 2020 metais – 45 procentus** Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio (~~neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų~~) vidurkio, o nuo ~~2017~~ **2021** metų šios įmokos dydis kiekvienais metais didinamas 2 procentiniais punktais, kol sudarys ne mažiau kaip ~~9 procentus~~ **6,98 procento** užpraeitų metų 12 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio.“

3 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Privalomojo sveikatos draudimo įmokos

1. ~~Draudėjai moka 3 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, už asmenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 5 dalyse. Asmenų, nurodytų šio straipsnio 2 dalyje, privalomojo~~

sveikatos draudimo įmokas apskaičiuoja ir sumoka į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą draudėjai.

2. Asmenys, nurodyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1–5 dalyse, moka ~~6 procentų~~ **6,98 procento** dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka asmeniui apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos.

3. Asmenys, gaunantys pajamas pagal autorinę sutartį, pajamas iš sporto ar atlikėjo veiklos, išskyrus asmenis, kurie verčiasi atitinkama individualia veikla, taip pat asmenys, gaunantys tantjemas arba atlygį už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete, mokamą vietoj tantjemų arba kartu su tantjemomis, moka ~~6 9 procentų~~ dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas, ~~o draudėjai – 3 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas~~ nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos. Už meno kūrėjo statusą turinčius asmenis, negaunančius pajamų pagal autorinę sutartį ir nepriklausančius asmenims, nurodytiems šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, šio straipsnio 2 ir 4–10 dalyse, privalomojo sveikatos draudimo įmokas sumoka Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytas draudėjas (valstybės biudžeto asignavimų valdytojas) iš Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos lėšų Vyriausybės nustatyta tvarka. Šios įmokos dydis – ~~9 procentai~~ **6,98 procento** minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną.

4. 9 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo sumos, nuo kurios skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, moka asmenys, kurie verčiasi:

- 1) individualia ne žemės ūkio veikla (išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus asmenis);
- 2) individualia žemės ūkio veikla ir yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai (išskyrus šio straipsnio 8 dalyje nurodytus asmenis).

5. Asmenys, kurie, vykdydami individualią veiklą, gyventojų pajamų mokesčių nuo individualios veiklos pajamų sumoka įsigydami verslo liudijimus, kas mėnesį moka ~~9 procentų~~ **6,98 procento** minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas. Asmenų, nurodytų šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, šio straipsnio 2 dalyje, įmokos apskaičiuojamos proporcingai išduoto verslo liudijimo galiojimo laikotarpiui.

6. Draudėjai (individualios įmonės, ūkinės bendrijos ir mažosios bendrijos) už individualių ~~įmonių savininkus, ūkinių bendrijų tikruosius narius ir mažųjų bendrijų narius~~ moka ~~9 procentų~~ dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo sumos, nuo kurios skaičiuojamos jų socialinio draudimo įmokos. Tais atvejais, kai draudėjai laikinai nevykdo veiklos ir apie tai yra informavę Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos jos nustatyta tvarka arba turintys likviduojamos ar bankrutuojančios įmonės statusą, individualių įmonių savininkai, ūkinių bendrijų tikrieji nariai ir mažųjų bendrijų nariai, jeigu jie nepriskiriami asmenims, išvardytiems šio straipsnio 2–5 ir 7–10 dalyse bei šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, kas mėnesį

sumoka už save moka ~~9 procentų~~ **6,98 procento** minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

7. Mažųjų bendrijų vadovai, kurie pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tų mažųjų bendrijų nariai, moka ~~6 9 procentų~~ dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas, ~~o draudėjai (mažosios bendrijos) 3 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas~~ nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos.

8. Asmenys, kurie nepriskiriami šio straipsnio 2, 3 dalyse, 4 dalies 1 punkte ir 5, 6, 7, 9 ir 10 dalyse bei šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje išvardytiems asmenims ir kurių žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra ne didesnis kaip 2 ekonominio dydžio vienetai, kas mėnesį moka už save ~~3 procentų~~ **2,33 procento** minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

9. Asmenys, gaunantys Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšomis pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą mokamas išmokas, iš kurių Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nustatyta tvarka turi būti išskaitomas gyventojų pajamų mokestis, nuo šių pajamų moka 6 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

10. Draudėjai (paslaugų gavėjai), gaunantys pagal paslaugų kvitą teikiamas žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas, kurių teikimą nustato Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymas, sumoka už paslaugų teikėjus 9 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo atlygio sumos, priskaičiuotos paslaugų teikėjui už suteiktas paslaugas.

11. Asmenys, nepriskiriami šio straipsnio 2–10 dalyse ir šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje išvardytiems asmenims, kas mėnesį moka už save ~~9 procentų~~ **6,98 procento** minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

12. Asmenų, išskyrus asmenis, išvardytus šio straipsnio 4, 2 ir 8 dalyse bei šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka negali būti mažesnė kaip ~~9 procentai~~ **6,98 procento** 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžio. Asmenų, išvardytų šio straipsnio 8 dalyje, metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka negali būti mažesnė kaip ~~3 procentai~~ **2,33 procento** 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžio.

13. Asmenų, nurodytų šio straipsnio 4 dalyje, metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka skaičiuojama nuo individualios veiklos pajamų sumos, ne didesnės negu numatyta Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje.“

4 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmenys, nurodyti šio Įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje, kas mėnesį moka ~~9 procentų~~ **6,98 procento** minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas. Įmoka už atitinkamą mėnesį sumokama iki to mėnesio paskutinės dienos. Asmenys, nurodyti šio Įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje, gali įmokų kas mėnesį nemokėti, jeigu jie moka ir (arba) už juos yra mokamos šio Įstatymo 17 straipsnio 4, 2, 3, 5, 6, 7, 9 ir 10 dalyse nurodytos privalomojo sveikatos draudimo įmokos arba jeigu jie yra asmenys, išvardyti šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, – tokie asmenys įmokas sumoka šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėjo pavaduotoja

Milda Barcišaitė

2018-05-22

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 STRAIPSNŲ
PAKEITIMO IR 51, 52, 53 STRAIPSNŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti taikomos kompleksiskai, derinant skirtingas priemones. Asmeniui kompleksiskai taikomų aktyvios darbo rinkos politikos priemonių finansavimo suma negali viršyti 31,03 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių sumos. Kompleksinis aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymas tam pačiam asmeniui pakartotinai gali būti organizuojamas ne anksčiau kaip praėjus 3 metams nuo paskutinio kompleksinio šių priemonių taikymo.“

2 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 37 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Bedarbių ar užimtų asmenų profesinis mokymas gali būti finansuojamas iš šių šaltinių:

- 1) valstybės biudžeto lėšų;
- 2) Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų;
- 3) darbdavių lėšų;
- 4) kitų šaltinių.“

2. Pakeisti 37 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Bedarbiams ar užimtiems asmenims bendrai skiriamą lėšų sumą iš šio straipsnio 5 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų šaltinių negali viršyti 4,65 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių kvalifikacijai įgyti ir 2,33 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių kvalifikacijai tobulinti ar kompetencijai įgyti. Į šias lėšas neįskaičiuojamos išlaidos, numatytos šio straipsnio 14 dalies 2, 3, 4 ir 5 punktuose. Užimtam asmeniui iš šio straipsnio 14 dalyje nurodytų išlaidų finansuojamos tik profesinio mokymo paslaugos. Užimtam asmeniui, kuris profesinio mokymosi metu buvo atleistas iš darbo, profesinio mokymosi laikotarpiu papildomai mokama šio straipsnio 14 dalies 2 punkte nurodyta mokymo stipendija ir kompensuojamos šio straipsnio 14 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytos išlaidos. Lėšų nustatymo, skyrimo ir panaudojimo kontrolės tvarką nustato, dokumentų tipines formas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

3. Pakeisti 37 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Bedarbiams per visą profesinio mokymosi laikotarpį kartą per mėnesį mokama mokymo stipendija atsižvelgiant į lankytas valandas. Mokymo stipendijos dydis bedarbio pasirinkimu yra 0,47 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos arba bedarbiui priklausanti nedarbo socialinio draudimo išmoka, kurios dydis apskaičiuojamas ir mokėjimo

terminas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu. Mokymo stipendijos dydis mažinamas proporcingai numatytų, bet nelankytų valandų skaičiui. Pasibaigus nedarbo socialinio draudimo išmokos mokėjimo terminui, jeigu jis negali būti pratęstas Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka, likusį profesinio mokymosi laikotarpį bedarbiui mokama 0,39 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio mokymo stipendija.“

3 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 38 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Darbdaviams, vykdančioms profesinį mokymą pagal pameistrystės formą ir nurodytiems šio straipsnio 1 dalyje, kurie pagal pameistrystės darbo sutartį įdarbino Užimtumo tarnybos siūstus asmenis, jų rašytiniu prašymu kompensuojama 40 procentų darbo užmokesčio, nurodyto įdarbinto pagal pameistrystės darbo sutartį asmens darbo sutartyje, dalies, neviršijančios 0,78 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, ir nuo šios darbo užmokesčio dalies apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų dalis. Jeigu įdarbinto pagal pameistrystės darbo sutartį asmens darbo sutartis sudaryta ne visam darbo laikui arba jis dirbo ne visą mėnesio darbo laiką, kompensuojamas darbo užmokesčio dydis skaičiuojamas už faktiškai dirbtą laiką pagal apskaičiuotą ar darbo sutartyje nustatytą valandinį atlygį, neviršijantį 0,78 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto minimaliojo valandinio atlygio dydžio.“

4 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Bedarbiams per visą stažuotės laikotarpį kartą per mėnesį mokama stipendija, atsižvelgiant į stažavimosi valandas. Stipendijos dydis bedarbio pasirinkimu yra 0,39 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio arba bedarbiui priklausanti nedarbo socialinio draudimo išmoka, kurios dydis apskaičiuojamas ir mokėjimo terminas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu. Stipendijos dydis mažinamas proporcingai numatytų, bet nesistažuotų valandų skaičiui. Pasibaigus nedarbo socialinio draudimo išmokos mokėjimo terminui, jeigu jis negali būti pratęstas Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka, likusį stažuotės laikotarpį mokama 0,39 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio stipendija.“

5 straipsnis. 39¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39¹ straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Bedarbiams skiriamos lėšos neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytoms kompetencijoms pripažinti negali viršyti 0,47 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.“

6 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Paramos judumui dydis sudaro 26,60 procentus Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, jeigu asmens darbo užmokestis neviršija vieno Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, arba 19,39 procentus Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio,

jeigu asmens darbo užmokestis viršija vieną Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydį, bet neviršija Lietuvos statistikos departamento paskelbto paskutinio ketvirčio šalies ūkio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio dydžio. Jeigu asmens darbo užmokestis viršija Lietuvos statistikos departamento paskelbtą paskutinio ketvirčio šalies ūkio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio dydį, parama judumui tokiam asmeniui neskiriama.“

7 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Įgyvendinant remiamojo įdarbinimo priemonės, darbdaviams, įdarbinusiems Užimtumo tarnybos siūstus asmenis, mokama subsidija darbo užmokesčiui, nurodytam įdarbinto asmens darbo sutartyje, ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotoms draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokoms iš dalies kompensuoti (toliau – subsidija darbo užmokesčiui). Jeigu įdarbinto asmens darbo sutartyje nustatytas ne visas darbo laikas arba jis dirbo ne visą mėnesio darbo laiką, subsidijos darbo užmokesčiui dydis skaičiuojamas už faktiškai dirbtą laiką pagal apskaičiuotą ar darbo sutartyje nustatytą valandinį atlygį. Subsidijos darbo užmokesčiui dydis negali viršyti 1,55 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių. Subsidijos darbo užmokesčiui dydis, kai įdarbinami šio įstatymo 25 straipsnyje nurodyti asmenys, apskaičiuojamas procentais nuo įdarbinto asmens darbo užmokesčio ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų lėšų:

- 1) 75 procentai apskaičiuotų lėšų, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 25 straipsnio 1 ir 10 punktuose;
- 2) 60 procentų apskaičiuotų lėšų, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 25 straipsnio 2 punkte;
- 3) 50 procentų apskaičiuotų lėšų, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 25 straipsnio 3–9 punktuose.“

8 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Paramos darbo vietoms steigti dydis vienai darbo vietai negali viršyti 31,03 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių sumos. Šis dydis taikomas tais atvejais, kai numatoma įsteigti darbo vietas ir įdarbinti šio įstatymo 45, 46 ir 47 straipsniuose nurodytus asmenis, nustatant jiems Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatytą savaitės darbo laiko trukmę. Numatant įsteigti darbo vietas ir įdarbinti šio įstatymo 45, 46 ir 47 straipsniuose nurodytus asmenis nustatant jiems ne visą darbo dieną arba ne visą darbo savaitę, kaip tai nurodyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse, išskyrus šio įstatymo 25 straipsnio 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų asmenų, kurie dėl sveikatos būklės gali dirbti ne visą darbo dieną ar ne visą darbo savaitę, įdarbinimo atvejus, paramos dydis mažinamas proporcingai, atsižvelgiant į numatomą dirbti darbo laiką (valandas).“

9 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 50 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„50 straipsnis. Užimtumo rėmimo priemonių ir darbo rinkos paslaugų finansavimo šaltiniai

Darbo rinkos paslaugos ir užimtumo rėmimo priemonės finansuojamos iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių ir kitų fondų bei šaltinių. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų naudojimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

10 straipsnis. 51 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 51 straipsnį.

11 straipsnis. 52 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 52 straipsnį.

12 straipsnis. 53 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 53 straipsnį.

13 straipsnis. 54 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 54 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbo rinkos paslaugoms ir užimtumo rėmimo priemonėms finansuoti ir užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms įstaigoms išlaikyti bei jų plėtrai finansuoti skirtų valstybės lėšų (valstybės biudžeto ir kitų šaltinių) finansinę kontrolę atlieka Valstybės kontrolė ir kitos įgaliotos valstybės institucijos.“

14 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėja vadovė
Milda Marčiukaitė

2018 05 21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 STRAIPSNŲ
PAKEITIMO IR 51, 52, 53 STRAIPSNŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti taikomos kompleksiskai, derinant skirtingas priemones. Asmeniui kompleksiskai taikomų aktyvios darbo rinkos politikos priemonių finansavimo suma negali viršyti 40 **31,03** Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių sumos. Kompleksinis aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymas tam pačiam asmeniui pakartotinai gali būti organizuojamas ne anksčiau kaip praėjus 3 metams nuo paskutinio kompleksinio šių priemonių taikymo.“

2 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 37 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Bedarbių ar užimtų asmenų profesinis mokymas gali būti finansuojamas iš šių šaltinių:

- ~~1) Užimtumo fondo lėšų;~~
- 2) 1) valstybės biudžeto lėšų;
- 3) 2) Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų;
- 4) 3) darbdavių lėšų;
- 5) 4) kitų šaltinių.“

2. Pakeisti 37 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Bedarbiams ar užimtiems asmenims bendrai skiriama lėšų suma iš šio straipsnio 5 dalies 1, ir 2 ir 3 punktuose nurodytų šaltinių negali viršyti ~~6~~ **4,65** Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių kvalifikacijai įgyti ir ~~3~~ **2,33** Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių kvalifikacijai tobulinti ar kompetencijai įgyti. Į šias lėšas neįskaičiuojamos išlaidos, numatytos šio straipsnio 14 dalies 2, 3, 4 ir 5 punktuose. Užimtam asmeniui iš šio straipsnio 14 dalyje nurodytų išlaidų finansuojamos tik profesinio mokymo paslaugos. Užimtam asmeniui, kuris profesinio mokymosi metu buvo atleistas iš darbo, profesinio mokymosi laikotarpiu papildomai mokama šio straipsnio 14 dalies 2 punkte nurodyta mokymo stipendija ir kompensuojamos šio straipsnio 14 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytos išlaidos. Lėšų nustatymo, skyrimo ir panaudojimo kontrolės tvarką nustato, dokumentų tipines formas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

3. Pakeisti 37 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Bedarbiams per visą profesinio mokymosi laikotarpį kartą per mėnesį mokama mokymo stipendija atsižvelgiant į lankytas valandas. Mokymo stipendijos dydis bedarbio pasirinkimu yra ~~0,6~~ **0,47** Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos arba bedarbiui

priklausanti nedarbo socialinio draudimo išmoka, kurios dydis apskaičiuojamas ir mokėjimo terminas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu. Mokymo stipendijos dydis mažinamas proporcingai numatytų, bet nelankytų valandų skaičiui. Pasibaigus nedarbo socialinio draudimo išmokos mokėjimo terminui, jeigu jis negali būti pratęstas Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka, likusį profesinio mokymosi laikotarpį bedarbiui mokama ~~0,5~~ **0,39** Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio mokymo stipendija.“

3 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 38 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Darbdaviams, vykdančioms profesinį mokymą pagal pameistrystės formą ir nurodytiems šio straipsnio 1 dalyje, kurie pagal pameistrystės darbo sutartį įdarbino Užimtumo tarnybos siųstus asmenis, jų rašytiniu prašymu kompensuojama 40 procentų darbo užmokesčio, nurodyto įdarbinto pagal pameistrystės darbo sutartį asmens darbo sutartyje, dalies, neviršijančios ~~vieno 0,78~~ Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, ir nuo šios darbo užmokesčio dalies apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų dalis. Jeigu įdarbinto pagal pameistrystės darbo sutartį asmens darbo sutartis sudaryta ne visam darbo laikui arba jis dirbo ne visą mėnesio darbo laiką, kompensuojamas darbo užmokesčio dydis skaičiuojamas už faktiškai dirbtą laiką pagal apskaičiuotą ar darbo sutartyje nustatytą valandinį atlygį, neviršijantį ~~vieno 0,78~~ Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto minimaliojo valandinio atlygio dydžio.“

4 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Bedarbiams per visą stažuotės laikotarpį kartą per mėnesį mokama stipendija, atsižvelgiant į stažavimosi valandas. Stipendijos dydis bedarbio pasirinkimu yra ~~0,5~~ **0,39** Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio arba bedarbiui priklausanti nedarbo socialinio draudimo išmoka, kurios dydis apskaičiuojamas ir mokėjimo terminas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu. Stipendijos dydis mažinamas proporcingai numatytų, bet nesistažuotų valandų skaičiui. Pasibaigus ~~nedarbo socialinio draudimo išmokos mokėjimo terminui, jeigu jis negali būti pratęstas Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka, likusį stažuotės laikotarpį~~ mokama ~~0,5~~ **0,39** Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio stipendija.“

5 straipsnis. 39¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39¹ straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Bedarbiams skiriamos lėšos neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytoms kompetencijoms pripažinti negali viršyti ~~0,6~~ **0,47** Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.“

6 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Paramos judumui dydis sudaro ~~33~~ **26,60** procentus Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, jeigu asmens darbo užmokestis neviršija vieno Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, arba ~~25~~

19,39 procentus Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, jeigu asmens darbo užmokestis viršija vieną Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydį, bet neviršija Lietuvos statistikos departamento paskelbto paskutinio ketvirčio šalies ūkio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio dydžio. Jeigu asmens darbo užmokestis viršija Lietuvos statistikos departamento paskelbtą paskutinio ketvirčio šalies ūkio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio dydį, parama judumui tokiame asmeniui neskiriama.“

7 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Įgyvendinant remiamojo įdarbinimo priemones, darbdaviams, įdarbinusiems Užimtumo tarnybos siūstus asmenis, mokama subsidija darbo užmokesčiui, nurodytam įdarbinto asmens darbo sutartyje, ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotoms draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokoms iš dalies kompensuoti (toliau – subsidija darbo užmokesčiui). Jeigu įdarbinto asmens darbo sutartyje nustatytas ne visas darbo laikas arba jis dirbo ne visą mėnesio darbo laiką, subsidijos darbo užmokesčiui dydis skaičiuojamas už faktiškai dirbtą laiką pagal apskaičiuotą ar darbo sutartyje nustatytą valandinį atlygį. Subsidijos darbo užmokesčiui dydis negali viršyti $\geq 1,55$ Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių. Subsidijos darbo užmokesčiui dydis, kai įdarbinami šio įstatymo 25 straipsnyje nurodyti asmenys, apskaičiuojamas procentais nuo įdarbinto asmens darbo užmokesčio ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų lėšų:

- 1) 75 procentai apskaičiuotų lėšų, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 25 straipsnio 1 ir 10 punktuose;
- 2) 60 procentų apskaičiuotų lėšų, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 25 straipsnio 2 punkte;
- 3) 50 procentų apskaičiuotų lėšų, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 25 straipsnio 3–9 punktuose.“

8 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Paramos darbo vietoms steigti dydis vienai darbo vietai negali viršyti ~~40~~ **31,03** Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių sumos. Šis dydis taikomas tais atvejais, kai numatoma įsteigti darbo vietas ir įdarbinti šio įstatymo 45, 46 ir 47 straipsniuose nurodytus asmenis, nustatant jiems Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatytą savaitės darbo laiko trukmę. Numatant įsteigti darbo vietas ir įdarbinti šio įstatymo 45, 46 ir 47 straipsniuose nurodytus asmenis nustatant jiems ne visą darbo dieną arba ne visą darbo savaitę, kaip tai nurodyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse, išskyrus šio įstatymo 25 straipsnio 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų asmenų, kurie dėl sveikatos būklės gali dirbti ne visą darbo dieną ar ne visą darbo savaitę, įdarbinimo atvejus, paramos dydis mažinamas proporcingai, atsižvelgiant į numatomą dirbti darbo laiką (valandas).“

9 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 50 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„50 straipsnis. Užimtumo rėmimo priemonių ir darbo rinkos paslaugų finansavimo šaltiniai

Darbo rinkos paslaugos ir užimtumo rėmimo priemonės finansuojamos iš Užimtumo fondo, valstybės ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių ir kitų fondų bei šaltinių. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų naudojimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

10 straipsnis. 51 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 51 straipsnį.

~~51 straipsnis. Užimtumo fondas~~

~~1. Užimtumo fondas yra piniginės lėšos.~~

~~2. Užimtumo fondo lėšos naudojamos:~~

~~1) šio įstatymo 35 straipsnyje nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms;~~

~~2) bendriems Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir tarptautiniams užimtumo rėmimo projektams finansuoti;~~

~~3) kompensacijai už nedarbo socialinio draudimo įmokų pervedimą.~~

11 straipsnis. 52 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 52 straipsnį.

~~52 straipsnis. Užimtumo fondo lėšos~~

~~1. Užimtumo fondo lėšas sudaro:~~

~~1) nedarbo socialinio draudimo lėšos šiame įstatyme nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms įgyvendinti, kurių dydis tvirtinamas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu;~~

~~2) užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų pajamos;~~

~~3) valstybės biudžeto lėšos, kurių dydis tvirtinamas Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu;~~

~~4) kitos lėšos.~~

~~2. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas lėšas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais terminais ir tvarka perveda Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai Užimtumo fondui sudaryti.~~

~~3. Pasibaigus finansiniams metams, nepanaudotos Užimtumo fondo lėšos įtraukiamos į kitų metų Užimtumo fondo lėšų samatą, jeigu Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme nenustatyta kitaip.~~

~~4. Užimtumo fondo lėšos kaupiamos ir saugomos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sąskaitoje.~~

~~5. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas lėšas užimtumo politiką įgyvendinančios įstaigos perveda į Užimtumo fondo sąskaitą už praėjusį ketvirtį iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 15 dienos.~~

12 straipsnis. 53 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 53 straipsnį.

~~53 straipsnis. Užimtumo fondo administravimas~~

~~1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija administruoja Užimtumo fondo lėšas ir viešai skelbia, kaip jos naudojamos.~~

~~2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia Lietuvos Respublikos trišalei tarybai svarstyti Užimtumo fondo lėšų samatos projektą ir informaciją apie lėšų panaudojimą.~~

~~3. Lietuvos Respublikos trišalė taryba teikia pasiūlymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl Užimtumo fondo lėšų samatos projekto ir lėšų panaudojimo.~~

~~4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija tvirtina Užimtumo fondo lėšų samatą ir lėšų panaudojimo pagal šią samatą ataskaitą. Ji atsako už tinkamą šių lėšų paskirstymą.~~

~~5. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pagal patvirtintą Užimtumo fondo lėšų samatą perveda lėšas užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms įstaigoms.~~

~~6. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios įstaigos pagal patvirtintas Užimtumo fondo lėšų samatas disponuoja iš Užimtumo fondo gautomis lėšomis ir kas ketvirtį teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai veiklos ataskaitas ir gautų lėšų panaudojimo finansines ataskaitas.~~

~~7. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios įstaigos atsako už tinkamą iš Užimtumo fondo gautų lėšų panaudojimą.~~

~~8. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina Užimtumo fondo lėšų samatos sudarymo ir naudojimo taisykles.~~

13 straipsnis. 54 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 54 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbo rinkos paslaugoms ir užimtumo rėmimo priemonėms finansuoti ir užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms įstaigoms išlaikyti bei jų plėtrai finansuoti skirtų valstybės lėšų (Užimtumo fondo, valstybės biudžeto ir kitų šaltinių) finansinę kontrolę atlieka Valstybės kontrolė ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka įgaliotos valstybės institucijos.“

14 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukutaitis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja

Milda Bareikaitė

2018 00 21

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS DARBUOTOJŲ
PAPILDOMŲ UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ GARANTIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1541
4, 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Darbdaviams, steigiantiems kompensuojamąsias darbo vietas, į kurias pagal individualius planus įdarbinami atleisti iš darbo darbuotojai, už kiekvieną darbo vietą išmokamos 18,62 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų (toliau – MMA) dydžio kompensacijos:

- 1) sudarius darbo sutartį, pervedama 9,31 MMA;
- 2) praėjus 12 mėnesių nuo darbo sutarties sudarymo dienos, pervedama po 0,78 MMA kas mėnesį įdarbintųjų darbo laikotarpiu.“

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Persikėlimo išmokos skyrimas

Atleistiems iš darbo darbuotojams, kurie per ne ilgesnį kaip 3 metų laikotarpį nuo atleidimo iš darbo Ignalinos AE apsisprendžia išvykti į kitą gyvenamąją vietovę Lietuvos Respublikoje arba užsienyje nuolat gyventi, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apmokamos faktinės persikėlimo išlaidos, bet ne didesnės kaip po 2,33 MMA kiekvienam šeimos nariui.“

3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytos užimtumo ir socialinės garantijos finansuojamos valstybės biudžeto ir kitų šaltinių lėšomis.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukutaitis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja
Vilma Bareišaitė
20180521

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS DARBUOTOJŲ
PAPILDOMŲ UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ GARANTIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1541
4, 9, 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Darbdaviams, steigiantiems kompensuojamąsias darbo vietas, į kurias pagal individualius planus įdarbinami atleisti iš darbo darbuotojai, už kiekvieną darbo vietą išmokamos ~~24 minimalių~~ **18,62 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų** mėnesinių algų (toliau – MMA) dydžio kompensacijos:

- 1) sudarius darbo sutartį, pervedama ~~12~~ **9,31** MMA;
- 2) praėjus 12 mėnesių nuo darbo sutarties sudarymo dienos, pervedama po ~~1~~ **0,78** MMA kas mėnesį įdarbintųjų darbo laikotarpiu.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Priešpensinė bedarbio išmoka mokama kartą per mėnesį. Jos dydis apskaičiuojamas sudedant pastoviąją dalį, lygią 100 procentų valstybės remiamų pajamų dydžio, ir kintamąją dalį, sudarančią ~~20~~ **15,52** procentų asmens mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio. Priešpensinė bedarbio išmoka per kalendorinį mėnesį negali sudaryti daugiau kaip 70 procentų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų, galiojusių tą mėnesį, už kurį mokama išmoka.“

3 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Persikėlimo išmokos skyrimas

~~Atleistiems iš darbo darbuotojams, kurie per ne ilgesnį kaip 3 metų laikotarpį nuo atleidimo iš darbo Ignalinos AE apsisprendžia išvykti į kitą gyvenamąją vietovę Lietuvos Respublikoje arba užsienyje nuolat gyventi, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apmokamos faktinės persikėlimo išlaidos, bet ne didesnės kaip po 3~~ **2,33** MMA kiekvienam šeimos nariui.“

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytos užimtumo ir socialinės garantijos finansuojamos ~~Užimtumo fonde~~ **valstybės biudžeto** ir kitų šaltinių lėšomis.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėjas / vaduotoja

Milda Bareišaitė

2018 05 21

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 5 IR 21
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Neįgaliųjų socialinės integracijos sistema finansuojama iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų teisėtai įgytų lėšų.“

2 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Profesinės reabilitacijos paslaugų teikimas finansuojamas iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų lėšų.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraičius

Teisės skyriaus
vedėjas

Rūta Bareišaitė

2018 07 21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 5 IR 21
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Neįgaliųjų socialinės integracijos sistema finansuojama iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, ~~Užimtumo fondo~~, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų teisėtai įgytų lėšų.“

2 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Profesinės reabilitacijos paslaugų teikimas finansuojamas iš valstybės biudžeto, ~~Užimtumo fondo~~ Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų teisėtai įgytų lėšų.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja
Kiūta Bareišaitė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PROFESINIO MOKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-450 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-
888 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

**1 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo
įstatymo 35 straipsnio pakeitimas**

1. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 35 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„35 straipsnis. Profesinio mokymo įstaigų finansavimo lėšos

Profesinio mokymo įstaigų finansavimo lėšas sudaro:

- 1) valstybės ir savivaldybių biudžetų finansavimo lėšos;
- 2) valstybės ir savivaldybių investicijų programų ir valstybės investicijų projektų lėšos valstybinėms profesinio mokymo įstaigoms;
- 3) tarptautinių ir užsienio fondų ir organizacijų skiriamos lėšos;
- 4) lėšos, gautos kaip parama pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą;
- 5) socialinių partnerių lėšos;
- 6) kitos teisėtai gautos lėšos.“

**2 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo
įstatymo 36 straipsnio pakeitimas**

1. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Mokymo lėšos formaliajam profesiniam mokymui skiriamos iš valstybės biudžeto, valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, darbdavių lėšų ir (ar) kitų lėšų, taikant Vyriausybės patvirtintą profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodiką. Mokymo lėšos pataisos pareigūnų profesinio mokymo įstaigų vykdomam profesiniam mokymui skiriamos taikant Vyriausybės patvirtintą pataisos pareigūnų profesinio mokymo įstaigų profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodiką, o mokymo lėšos vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomam

profesiniam mokymui – taikant Vyriausybės patvirtintą vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodiką.“

2. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Neformalųjį profesinį mokymą finansuoja mokymą užsakantis fizinis ar juridinis asmuo, jis gali būti remiamas iš valstybės, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, darbdavių lėšų ir (ar) kitų lėšų.“

3. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Profesinio mokymo įstaigoms bei profesinio mokymo teikėjams, vykdančioms valstybės finansuojamą profesinį mokymą, mokymo lėšų skiriama iš valstybės biudžeto, valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, darbdavių lėšų ir (ar) kitų lėšų.“

4. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Valstybės ir savivaldybės profesinio mokymo įstaigai ūkio lėšas skiria savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), nevalstybinei profesinio mokymo įstaigai – savininkas (dalyvių susirinkimas). Viešosioms profesinio mokymo įstaigoms gali būti skiriama ūkio lėšų iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų arba kitų lėšų. Savivaldybių profesinio mokymo įstaigoms gali būti skiriama ūkio lėšų iš atitinkamų metų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams pagal Vyriausybės patvirtintą metodiką.“

~~3 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 39 straipsnio pakeitimas~~

Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 39 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Profesiniam mokymui, apmokamam valstybės biudžeto lėšomis ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis, neatsižvelgus į asignavimų valdytoją, nustatomas vienodas fiksuoto įkainio dydis.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukutaitis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja
Milda Barciskaitė
20180521

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PROFESINIO MOKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-450 PAKEITIMO ĮSTATYMO
NR. XIII-888 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 35 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 35 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„35 straipsnis. Profesinio mokymo įstaigų finansavimo lėšos

Profesinio mokymo įstaigų finansavimo lėšas sudaro:

- 1) valstybės ir savivaldybių biudžetų finansavimo lėšos;
- 2) valstybės ir savivaldybių investicijų programų ir valstybės investicijų projektų lėšos valstybinėms profesinio mokymo įstaigoms;
- ~~3) Užimtumo fondo lėšos;~~
- 4) 3) tarptautinių ir užsienio fondų ir organizacijų skiriamos lėšos;
- 5) 4) lėšos, gautos kaip parama pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą;
- ~~6) 5) socialinių partnerių lėšos;~~
- ~~7) 6) kitos teisėtai gautos lėšos.“~~

2 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Mokymo lėšos formaliajam profesiniam mokymui skiriamos iš valstybės biudžeto, valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, darbdavių lėšų, ~~Užimtumo fondo~~ ir (ar) kitų lėšų, taikant Vyriausybės patvirtintą profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodiką. Mokymo lėšos pataisos pareigūnų profesinio mokymo įstaigų vykdomam profesiniam mokymui skiriamos taikant Vyriausybės patvirtintą pataisos pareigūnų profesinio mokymo įstaigų profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodiką, o mokymo lėšos vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomam profesiniam mokymui – taikant Vyriausybės patvirtintą vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodiką.“

2. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. ~~Teisės aktu nustatyta tvarka neformalųjį~~ **Neformalųjį** profesinį mokymą finansuoja mokymą užsakantis fizinis ar juridinis asmuo, jis gali būti remiamas iš valstybės,

savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, darbdavių lėšų, ~~Užimtumo fonde ir (ar) kitų lėšų.~~

3. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Profesinio mokymo įstaigoms bei profesinio mokymo teikėjams, vykdančioms valstybės finansuojamą profesinį mokymą, mokymo lėšų skiriama iš valstybės biudžeto, valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, darbdavių lėšų, ~~Užimtumo fonde ir (ar) kitų lėšų.~~“

4. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Valstybės ir savivaldybės profesinio mokymo įstaigai ūkio lėšas skiria savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), nevalstybinei profesinio mokymo įstaigai – savininkas (dalyvių susirinkimas). Viešosioms profesinio mokymo įstaigoms gali būti skiriama ūkio lėšų iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ~~ar Užimtumo fonde~~ arba kitų lėšų. Savivaldybių profesinio mokymo įstaigoms gali būti skiriama ūkio lėšų iš atitinkamų metų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams pagal Vyriausybės patvirtintą metodiką.“

3 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 39 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Profesiniam mokymui, apmokamam valstybės biudžeto lėšomis, ~~Užimtumo fonde lėšomis~~ ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis, neatsižvelgus į asignavimų valdytoją, nustatomas vienodas fiksuoto įkainio dydis.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
vedėja

Indrė Bareisaite

20180524

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2251 14, 15, 17 IR 19 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta subsidija apskaičiuojama procentais nuo kiekvienam socialinėje įmonėje dirbančiam tikslinei asmenų grupei priklausančiam darbuotojui tą mėnesį apskaičiuoto visų rūšių darbo užmokesčio, tačiau neviršijant 1,55 tą mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių, ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumos.“

2 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Subsidija neįgalaus darbuotojo darbo vietai įsteigti ar pritaikyti ir jo darbo priemonėms įsigyti ar pritaikyti negali būti didesnė kaip 31,03 subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių.“

3 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Subsidija šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms išlaidoms kompensuoti už kiekvieną neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas sunkus neįgalumo lygis ar neviršijantis 25 procentų darbingumo lygis arba didelių specialiųjų poreikių lygis sudaro 80 procentų; už kiekvieną neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas vidutinis neįgalumo lygis ar 30–40 procentų darbingumo lygis arba vidutinių specialiųjų poreikių lygis – 70 procentų šių išlaidų sumos. Subsidija vieno neįgalaus darbuotojo darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti negali būti didesnė kaip 4,65 subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžiai ir negali būti skiriama dažniau kaip kartą per 36 mėnesius.“

4 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta subsidija sudaro 31,03 procentų subsidijos skyrimo mėnesį galiojančio Vyriausybės patvirtinto minimaliojo valandinio atlygio dydžio už kiekvieną sunkų ar vidutinį neįgalumo lygį turintį neįgalų darbuotoją ar neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas neviršijantis 25 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir 15,52 procentų už kiekvieną neįgalų darbuotoją,

kuriam nustatytas 30–40 procentų darbingumo lygis, atsižvelgiant į neįgalaus darbuotojo faktiškai dirbtą laiką.

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraičius

Teisės skyriaus
vedėja pavaduotoja

Vida Barčišaitė

20180221

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2251 14, 15, 17 IR 19 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta subsidija apskaičiuojama procentais nuo kiekvienam socialinėje įmonėje dirbančiam tikslinei asmenų grupei priklausančiam darbuotojui tą mėnesį apskaičiuoto visų rūšių darbo užmokesčio, tačiau neviršijant ~~dviejų~~ **1,55** tą mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių, ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumos.“

2 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Subsidija neįgalaus darbuotojo darbo vietai įsteigti ar pritaikyti ir jo darbo priemonėms įsigyti ar pritaikyti negali būti didesnė kaip ~~40~~ **31,03** subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių.“

3 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Subsidija šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms išlaidoms kompensuoti už kiekvieną neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas sunkus neįgalumo lygis ar neviršijantis 25 procentų darbingumo lygis arba didelių specialiųjų poreikių lygis sudaro 80 procentų; už kiekvieną neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas vidutinis neįgalumo lygis ar 30–40 procentų darbingumo lygis arba vidutinių specialiųjų poreikių lygis – 70 procentų šių išlaidų sumos. Subsidija vieno neįgalaus darbuotojo darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti negali būti didesnė kaip ~~6~~ **4,65** subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžiai ir negali būti skiriama dažniau kaip kartą per 36 mėnesius.“

4 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta subsidija sudaro ~~40~~ **31,03** procentų subsidijos skyrimo mėnesį galiojančio Vyriausybės patvirtinto minimaliojo valandinio atlygio dydžio už kiekvieną sunkų ar vidutinį neįgalumo lygį turintį neįgalų darbuotoją ar neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas neviršijantis 25 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir ~~20~~ **15,52** procentų už kiekvieną neįgalų darbuotoją,

kuriam nustatytas 30–40 procentų darbingumo lygis, atsižvelgiant į neįgalaus darbuotojo faktiškai dirbtą laiką.

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuras

Teisės skyriaus
vedėja padavėja
Milda Bareišaitė
20180021

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠEIMYNŲ ĮSTATYMO NR. XI-681 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šeimynos dalyviams garantuojamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintoje Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikoje nustatytos išlaikymo pajamos, kurios negali būti mažesnės negu 1,1637 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos (MMA) nepriklausomai nuo šeimynoje globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
vedėjas
20180524

Projekto

lyginamasis variantas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠEIMYNŲ ĮSTATYMO NR. XI-681 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šeimynos dalyviams garantuojamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintoje Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikoje nustatytos išlaikymo pajamos, kurios negali būti mažesnės negu ~~Vyriausybės nustatytos 1,5~~ **1,1637** Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos (MMA) nepriklausomai nuo šeimynoje globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėjas
Milda Bareišienė

20180521

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GARANTIJŲ DARBUOTOJAMS JŲ DARBDAVIUI TAPUS NEMOKIAM IR
ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. XII-2604
5, 10, 11 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Į Garantinį fondą 0,16 procento dydžio įmokas nuo darbuotojams, kuriems taikomi Lietuvos Respublikos socialinio draudimo teisės aktai, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, moka:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, jų filialai ir atstovybės, išskyrus Lietuvos banką, biudžetines įstaigas, politines partijas, profesines sąjungas, religines bendruomenes ir bendrijas;

2) fiziniai asmenys;

3) valstybių narių juridinių asmenų padaliniai, įsteigti Lietuvos Respublikoje.“

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teisę į ilgalaikio darbo išmoką turinčiam darbuotojui, jį atleidus iš darbo ir kai tarp jo ir darbdavio per trijų mėnesių laikotarpį po atleidimo nesudaroma nauja darbo sutartis, iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo skiriama:

1) jo 77,58 procentų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio ilgalaikio darbo išmoka – kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsiasi nuo penkerių iki dešimt metų;

2) dviejų jo 77,58 procentų vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio ilgalaikio darbo išmoka – kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsiasi nuo dešimt iki dvidešimt metų;

3) trijų jo 77,58 procentų vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio ilgalaikio darbo išmoka – kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsiasi dvidešimt ir daugiau metų.“

3 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ilgalaikio darbo išmokos šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytiems darbuotojams (išskyrus iš biudžetinių įstaigų ir Lietuvos banko atleistus asmenis), kurie ne vėliau kaip per šešis mėnesius po atleidimo iš darbo kreipėsi Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatuose (toliau – IDIF nuostatai) nustatyta tvarka į administratorių, skiriamos ne anksčiau kaip praėjus trims mėnesiams

nuo atleidimo dienos. Ilgalaikio darbo išmokos yra mokamos IDIF nuostatuose nustatyta iš karto išmokant visą išmokos sumą, apskaičiuotą šio įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka. Ilgalaikio darbo išmokos iš biudžetinių įstaigų ir Lietuvos banko atleistiems darbuotojams darbdavio skiriamos ir mokamos *mutatis mutandis* šiame įstatyme ir IDIF nuostatuose nustatyta tvarka.“

4 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Darbdaviai, išskyrus biudžetines įstaigas ir Lietuvos banką, į ilgalaikio darbo išmokų fondą moka 0,16 procento nuo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, dydžio įmokas.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Kai į ilgalaikio darbo išmokoms apskaičiuoti reikalingą laikotarpį, nurodytą Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje, patenka laikotarpiai iki 2018 m. gruodžio 31 d., su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, didinamos 1,289 karto.

4. Dėl pasikeitusio neapmokestinamojo pajamų dydžio, ilgalaikio darbo išmokos, kurios paskirtos iki 2018 m. gruodžio 31 d. ir kurių mokėjimas tęsiasi ar prasideda po šio įstatymo įsigaliojimo, mokamos ne mažesnio dydžio nei buvo (būtų) mokamos iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
Vadovo pavaduotoja
K. J. D. P. R. E. I. Š. A. I. T Ė

2018 01 01

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GARANTIJŲ DARBUOTOJAMS JŲ DARBDAVIUI TAPUS NEMOKIAM IR
ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. XII-2604
5, 10, 11 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Į Garantinį fondą ~~0,2~~ **0,16** procento dydžio įmokas nuo darbuotojams, kuriems taikomi Lietuvos Respublikos socialinio draudimo teisės aktai, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (~~toliau – Valstybinio socialinio draudimo įstatymas~~) nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, moka:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, jų filialai ir atstovybės, išskyrus Lietuvos banką, biudžetines įstaigas, politines partijas, profesines sąjungas, religines bendruomenes ir bendrijas;

2) fiziniai asmenys;

3) valstybių narių juridinių asmenų padaliniai, įsteigti Lietuvos Respublikoje.“

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teisę į ilgalaikio darbo išmoką turinčiam darbuotojui, jį atleidus iš darbo ir kai tarp jo ir darbdavio per trijų mėnesių laikotarpį po atleidimo nesudaroma nauja darbo sutartis, iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo skiriama:

1) jo **77,58 procentų** vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio ilgalaikio darbo išmoka – kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsiasi nuo penkerių iki dešimt metų;

2) dviejų jo **77,58 procentų** vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio ilgalaikio darbo išmoka – kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsiasi nuo dešimt iki dvidešimt metų;

3) trijų jo **77,58 procentų** vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio ilgalaikio darbo išmoka – kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsiasi dvidešimt ir daugiau metų.“

3 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ilgalaikio darbo išmokos šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytiems darbuotojams (išskyrus iš biudžetinių įstaigų ir Lietuvos banko atleistus asmenis), kurie ne vėliau kaip per šešis mėnesius po atleidimo iš darbo kreipėsi Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatuose (toliau – IDIF nuostatai) nustatyta tvarka į administratorių, skiriamos ne anksčiau kaip praėjus trims mėnesiams

nuo atleidimo dienos. Ilgalaikio darbo išmokos yra mokamos IDIF nuostatuose nustatyta tvarka už praėjusį mėnesį ne rečiau kaip kartą per mėnesį tol, kol išmokama visa darbuotojui paskirta šios išmokos suma apskaičiuota, iš karto išmokant visą išmokos sumą, apskaičiuotą šio įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka. Ilgalaikio darbo išmokos iš biudžetinių įstaigų ir Lietuvos banko atleistiems darbuotojams darbdavio skiriamos ir mokamos *mutatis mutandis* šiame įstatyme ir IDIF nuostatuose nustatyta tvarka.“

4 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Darbdaviai, išskyrus biudžetines įstaigas ir Lietuvos banką, į ilgalaikio darbo išmokų fondą moka 0,5 0,16 procento nuo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, dydžio įmokas.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Kai į ilgalaikio darbo išmokoms apskaičiuoti reikalingą laikotarpį, nurodytą Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje, patenka laikotarpiai iki 2018 m. gruodžio 31 d., su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, didinamos 1,289 karto.

4. Dėl pasikeitusio neapmokestinamojo pajamų dydžio, ilgalaikio darbo išmokos, kurios paskirtos iki 2018 m. gruodžio 31 d. ir kurių mokėjimas tęsiasi ar prasideda po šio įstatymo įsigaliojimo, mokamos ne mažesnio dydžio nei buvo (būtų) mokamos iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
ved. pavaduotoja

Millon Bareišaitė

20180521

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. IX-1691 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą Nr. IX-1691 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
PENSIJŲ KAUPIMO
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymas (toliau – šis įstatymas) nustato dalyvio išomomis mokamos pensijų įmokos ir iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos pensijų įmokos kaupimo (toliau – pensijų kaupimas) ir pensijų išmokų mokėjimo organizavimo sąlygas bei tvarką Lietuvos Respublikoje.

2 straipsnis. Kitų įstatymų taikymas

Šio įstatymo nustatytiems pensijų kaupimo ir pensijų išmokų mokėjimo santykiams Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymas, Lietuvos Respublikos draudimo įstatymas, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas ir kiti įstatymai taikomi tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Pensijų kaupimas** – pensijų įmokų kaupimas pensijų fonde šio įstatymo nustatyta tvarka.
2. **Finansinės priemonės** – Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytos finansinės priemonės, taip pat indėliai.
3. **Pensijų anuitetas** – pensijų fondo dalyviui iki gyvos galvos mokama periodinė pensijos išmoka, kurios visa išmokėjimo rizika tenka pensijų anuiteto mokėtojui.
4. **Pensijų fondas** – pensijas kaupiantiems fiziniams asmenims, taip pat šiame įstatyme nustatytais pagrindais kitiems asmenims bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausantis pensijų turtas, kurio valdymas perduotas pensijų kaupimo bendrovei. Gali būti tikslinių pensijų fondų dalyvių grupių pensijų fondai ir pensijų turto išsaugojimo pensijų fondai.
5. **Pensijų fondo dalyvis (toliau – dalyvis)** – fizinis asmuo, pagal šį įstatymą kaupiantis pensijos įmokas ir šio įstatymo nustatyta tvarka įregistruotas Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo dalyvių ir pensijų išmokų gavėjų registre (toliau – Dalyvių ir išmokų gavėjų registras), taip pat

asmuo, šio ir kitų pensijų kaupimo sritį reguliuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įgijęs reikalavimo teisę į pensijų fondo turto dalį.

6. Pensijų kaupimo bendrovė – pensijų fondų valdymo įmonė, veikianti pagal Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą ar Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą (toliau – valdymo įmonė), arba gyvybės draudimo įmonė (toliau – draudimo įmonė), veikianti pagal Akcinių bendrovių įstatymą ir Draudimo įstatymą, turinčios priežiūros institucijos išduotą licenciją Lietuvos Respublikos teritorijoje užsiimti šio įstatymo nustatyta pensijų kaupimo veikla.

7. Pensijos sąskaita – pensijų kaupimo bendrovėje nustatyta tvarka atidaryta asmeninė pensijų fondo dalyvio sąskaita, į kurią to dalyvio vardu įrašomi jam tenkantys apskaitos vienetai.

8. Pensijų turtas – už pensijų įmokų lėšas įsigyto turto (įskaitant laikinai neinvestuotą šių lėšų dalį) bei investicijų pajamų (sąnaudų), gautų iš šio turto (lėšų), suma.

9. Pensijų turto išsaugojimo pensijų fondas (toliau – turto išsaugojimo pensijų fondas) – pensijų fondas, kuris sudaromas ir valdomas siekiant apsaugoti dalyvio sukauptą pensijų turtą nuo infliacijos rizikos ir, kiek įmanoma, labiau apriboti dalyviui tenkančią investavimo riziką.

10. Priežiūros institucija – Lietuvos bankas, šio įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo ir kitų finansų rinkų priežiūrą reguliuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka atliekantis pensijų fondų valdymo įmonių ir draudimo įmonių veiklos priežiūros funkcijas.

11. Tikslinė pensijų fondų dalyvių grupė – šio įstatymo nustatytas gimimo metų ribas atitinkantys pensijų fondų dalyviai, kaupiantys pensijų įmokas jų amžių atitinkančiame pensijų fonde.

12. Tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondas (toliau – tikslinės grupės pensijų fondas) – tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės gyvenimo ciklo investavimo strategiją įgyvendinantis pensijų fondas, kurio investicijų portfelis sudaromas ir valdomas siekiant užtikrinti optimalų rizikingų ir mažiau rizikingų turto klasių santykį atsižvelgiant į likusią šio fondo dalyvių dalyvavimo pensijų kaupime trukmę, kad dalyvis gautų didžiausią investicijų naudą visu kaupimo laikotarpiu.

13. Valstybė narė – Europos Sąjungos valstybė narė, Europos ekonominės erdvės valstybė arba Šveicarijos Konfederacija.

14. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme.

II SKYRIUS

DALYVAVIMAS PENSIJŲ KAUPIME

4 straipsnis. Pensijų kaupimas

1. Teisę tapti dalyviu turi asmenys, kurie turi draudžiamųjų pajamų, nuo kurių privalomai skaičiuojamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, taip pat asmenys, pagal Lietuvos Respublikos Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymą turintys teisę pervesti lėšas iš Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemos, išskyrus asmenis, kurie jau yra sukakę Socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytą senatvės pensijos amžių (toliau – senatvės pensijos amžius).

2. Pensijų kaupimas prasideda asmenį įtraukus į pensijų kaupimą automatiškai šio įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka ir jam nepareiškus atsisakymo arba asmenį jo iniciatyva sudarytos pensijų kaupimo sutarties pagrindu įregistravus Dalyvių ir išmokų gavėjų registre.

3. Pensijų kaupimo bendrovė automatiškai įtraukiamam arba savo iniciatyva sutartį sudarančiam asmeniui privalo pasiūlyti kaupti pensijų įmokas dalyvio amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde.

4. Jei asmuo pageidauja kaupti pensijų įmokas ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, jis privalo raštu pateikti pensijų kaupimo bendrovei patvirtinimą apie atsisakymą kaupti pensijų įmokas jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, o pensijų kaupimo bendrovė turi pasirašytinai supažindinti pensijų kaupime ketinantį dalyvauti asmenį su papildomomis rizikomis, kylančiomis dėl pensijų įmokų kaupimo ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde.

5. Vienu metu dalyvis gali kaupti pensijų įmokas tik viename pensijų fonde. Pensijų kaupimo bendrovė privalo kiekvienam jos valdomame pensijų fonde pensijų įmokas kaupiančiam dalyviui atidaryti pensijos sąskaitą.

6. Duomenys apie dalyvius ir jų sudarytas pensijų išmokų sutartis registruojami Dalyvių ir išmokų gavėjų registre, kurio valdytoja ir tvarkytoja yra VSDF valdyba. Dalyvių ir išmokų gavėjų registro nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Jeigu pensijų kaupimo bendrovė atsisako pateikti ar priimti duomenis, būtinus dalyviams registruoti ir (ar) pensijų įmokoms pervesti pagal patvirtintas duomenų pateikimo sąlygas, sustabdomas pensijų įmokų pervedimas į tokios pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus iki duomenų pateikimo ir (ar) priėmimo atnaujinimo pagal šias duomenų pateikimo sąlygas. Šio įstatymo 39 straipsnyje nustatytų delspinigių mokėjimo prievolė tenka reikalavimų nevykdančiai pensijų kaupimo bendrovei. Atnaujinus pensijų įmokų pervedimą, pensijų įmokos pervedamos šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka. Pensijų kaupimo bendrovės atsako už VSDF valdybai pateiktą duomenų teisingumą.

7. VSDF valdyba, tvarkydama Dalyvių ir išmokų gavėjų registrą ir registruodama dalyvius, privalo užtikrinti kiekvieno dalyvio dalyvavimo pensijų kaupime nepertraukiamumą.

8. Pensijų kaupimas baigiasi, kai:

- 1) dalyvis sukanka senatvės pensijos amžių ir pagal pensijos išmokos sutartį jam išmokama visa pensijų išmoka;
- 2) dalyvis miršta;
- 3) dalyvis šio įstatymo 7 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka nutraukia pensijų kaupimo sutartį;
- 4) teismo sprendimu pensijų kaupimo sutartis pripažįstama negaliojančia;
- 5) Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo nustatyta tvarka dalyvio vardu sukauptos piniginės lėšos pervedamos į Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemą.

5 straipsnis. Dalyvio ir automatiškai į kaupimą įtraukto asmens teisės

1. Dalyvis turi teisę:

- 1) rinktis kitą negu jo gimimo datą atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą ar kitą pensijų kaupimo bendrovę;
- 2) savo iniciatyva sudaręs pensijų kaupimo sutartį asmuo – nutraukti pensijų kaupimo sutartį šio įstatymo 7 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka;
- 3) gauti iš pensijų kaupimo bendrovės informaciją apie jo pensijos sąskaitoje įrašytus pensijų fondo vienetų ir jų vertę, lėšų investavimo strategiją ir pagal ją gautą investicinę grąžą, pensijų kaupimo bendrovės ir pensijų fondo audito išvadą ir kitą šio įstatymo nustatytą informaciją;
- 4) ne ilgiau kaip 12 mėnesių (iškart ar dalimis) per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį stabdyti pensijų įmokų pervedimus į pensijos sąskaitą šio įstatymo 13 straipsnio nustatyta tvarka;
- 5) gauti šiame įstatyme nustatytas pensijų išmokas pagal savo vardu sukaupto pensijų turto dydį;
- 6) šio įstatymo nustatyta tvarka nukelti pensijų išmokos mokėjimo pradžią;
- 7) testamentu palikti jam priklausančią pensijų turto dalį;
- 8) kitas šiame ir kituose įstatymuose, standartinėse pensijų ~~fonde~~ fondų taisyklėse ir pensijų kaupimo sutartyje nustatytas teises.

2. Automatiškai į kaupimą įtrauktas asmuo turi teisę per šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą atsisakyti dalyvauti ir šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą teisę rinktis kitą negu jo gimimo datą atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą ar kitą pensijų kaupimo bendrovę.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas teisės dalyvis turi ir tuo atveju, kai jo vardu nemokamos pensijų įmokos.

6 straipsnis. Automatinis dalyvių įtraukimas

1. Nuo 2019 m. sausio 1 d. kas trejus metus pilnamečiai asmenys, kurie įtraukimo metu sausio 1 d. nėra sukakę 40 metų amžiaus ir Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir socialinio draudimo išmokų gavėjų registre yra duomenys apie jų draustumą, automatiškai įtraukiami į pensijų kaupimą. Su automatiškai į pensijų kaupimą įtraukiamais asmenimis pensijų kaupimo sutartys nesudaromos. Pensijų įmokos už šiuos asmenis pradedamos skaičiuoti nuo įtraukimo metų kovo 1 d.

2. Automatiškai į pensijų kaupimą įtrauktus dalyvius VSDF valdyba atsitiktine tvarka paskirsto po lygiai visoms automatinio įtraukimo dieną veikiančioms pensijų kaupimo bendrovėms. Kiekvienas asmuo tampa tos kaupimo bendrovės, kuriai jis priskirtas, valdomo jo gimimo datą atitinkančio tikslinės grupės pensijų fondo dalyviu. Dalyviai priskiriami tik toms pensijų kaupimo bendrovėms, kurioms per praėjusius 3 metus nebuvo taikytos poveikio priemonės už šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pensijų kaupimo bendrovių veiklą, pažeidimus. Informaciją apie pensijų kaupimo bendroves, kurioms gali būti priskiriami dalyviai, priežiūros institucija pateikia VSDF valdybai ne vėliau kaip metų, einančių prieš įtraukimo metus, spalio 31 d.

3. Pensijų kaupimo bendrovė, į kurios valdomą pensijų fondą asmuo įtraukiamas, ir VSDF valdyba ne vėliau kaip iki įtraukimo metų sausio 15 dienos raštu ar elektroniniu būdu informuoja asmenį apie įtraukimo į pensijų kaupimą faktą, jo teisę atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime, dalyvavimo pradžios datą ir sąlygas, galimybę rinktis kitą negu jo gimimo datą atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą ar kitą pensijų kaupimo bendrovę, bei pateikia standartines tikslinės grupės pensijų fondo, kuriam asmuo priskirtas, taisykles.

4. Automatiškai į pensijų kaupimą įtraukti asmenys iki įtraukimo metų kovo 1 d. gali informuoti pensijų kaupimo bendrovę apie atsisakymą dalyvauti pensijų kaupime. Pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo asmens atsisakymo dalyvauti pensijų kaupime gavimo dienos privalo informuoti VSDF valdybą apie asmens pateiktą atsisakymą dalyvauti pensijų kaupime. VSDF valdyba, gavusi informaciją apie asmens atsisakymą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo dienos įregistruoja atsisakymą dalyvauti pensijų kaupime Dalyvių ir išmokų gavėjų registre. Nuo atsisakymo įregistravimo Dalyvių ir išmokų registre dienos ~~asmenys atsisakę dalyvauti pensijų kaupime nėra dalyviai iki jie apsispręs kaupti pensijų įmokas~~ arba bus šio straipsnio nustatyta tvarka automatiškai įtraukti į pensijų kaupimą ir nepasinaudos teise atsisakyti kaupti pensijų įmokas. Nepareiškę noro atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime asmenys yra dalyviai ir kaupia pensijų įmokas šio įstatymo ir standartinių tikslinės grupės pensijų fondų, kuriems dalyviai yra priskirti, taisyklių nustatyta tvarka iki tol, kol jų pensijų kaupimas pasibaigia šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nustatytais pagrindais.

5. 40 metų amžiaus nesukakusiems asmenims, kurie atsisakė dalyvauti pensijų kaupime, automatinio įtraukimo procedūra taikoma ne daugiau kaip 3 kartus.

6. Tarp šio straipsnio 1 dalyje nurodytų automatinio įtraukimo laikotarpių atsisakę dalyvauti pensijų kaupime ir vyresni kaip 40 metų asmenys gali tapti dalyviais, sudarydami pensijų kaupimo sutartis su pasirinkta pensijų kaupimo bendrove savo iniciatyva.

7 straipsnis. Pensijų kaupimo sutartis

1. Pensijų kaupimo sutarties šalys yra savo iniciatyva pensijų kaupimo sutartį sudaręs dalyvis ir pensijų kaupimo bendrovė. Pensijų kaupimo sutartis dalyvio naudai negali būti sudaryta su jo darbdaviu ar kitais asmenimis.

2. Pirmą kartą sudaryta pensijų kaupimo sutartis įsigalioja trečio mėnesio, skaičiuojant nuo šios sutarties įregistravimo Dalyvių ir išmokų gavėjų registre mėnesio, pirmą dieną. Asmenų,

turinčių teisę perkelti pensines teises iš Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemos pagal Lietuvos Respublikos Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymą, sudarytos pensijų kaupimo sutartys įsigalioja nuo įregistravimo Dalyvių ir išmokų gavėjų registre.

3. Pensijų kaupimo sutartis sudaroma rašytine forma. Pensijų kaupimo sutarties šalys negali šioje sutartyje nustatyti tokių pensijų kaupimo sutarties sąlygų, kurios pablogintų dalyvio padėtį, palyginti su ta, kurią nustato šis įstatymas. Šio įstatymo ar su juo susijusių teisės aktų reikalavimų neatitinkančios pensijų kaupimo sutarties nuostatos negalioja.

4. Priežiūros institucija tvirtina standartines pensijų fondų taisykles. Priežiūros institucijos patvirtintos standartinės pensijų fondų taisyklės yra pensijų kaupimo sutarties dalis.

5. Pensijų kaupimo bendrovė neturi teisės nutraukti pensijų kaupimo sutarties be dalyvio sutikimo, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus.

6. Sudarius pensijų kaupimo sutartį, pensijų kaupimo bendrovė, suderinusi duomenų pateikimo tvarką su VSDF valdyba, elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sutarties sudarymo pateikia VSDF valdybai pensijų kaupimo sutarčiai įregistruoti reikiamus duomenis. Pensijų kaupimo sutartys registruojamos Dalyvių ir išmokų gavėjų registre per 3 darbo dienas nuo duomenų gavimo VSDF valdyboje dienos. Pranešimas apie jų įregistravimą ar neįregistravimą, nurodžius neįregistravimo priežastis, pateikiamas pensijų kaupimo bendrovėms taip pat per 3 darbo dienas nuo duomenų gavimo VSDF valdyboje dienos. VSDF valdybai pateiktų duomenų tikslinimo tvarką ir terminus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Pensijų kaupimo bendrovė per vieną mėnesį nuo pensijų kaupimo sutarties sudarymo dienos privalo informuoti asmenis, su kuriais sudarytos pensijų kaupimo sutartys nebuvo įregistruotos, nurodydama neįregistravimo priežastis.

7. Pensijų kaupimo bendrovė, su kuria asmuo ketina sudaryti pensijų kaupimo sutartį, turi teisę VSDF valdybos nustatyta tvarka užklausti VSDF valdybą apie šio asmens teisę tapti dalyviu ir šio asmens ir kitos pensijų kaupimo bendrovės pensijų kaupimo sutarties sudarymo faktą. VSDF valdyba, gavusi tokią užklausą, atsako raštu arba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrove, elektroniniu būdu ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo užklauskos gavimo dienos.

8. Dalyvis turi teisę vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą pensijų kaupimo sutartį raštu pranešęs pensijų kaupimo bendrovei per 30 dienų nuo sutarties sudarymo. Pensijų kaupimo bendrovė, gavusi dalyvio rašytinį pranešimą, kad jis nori nutraukti sutartį, ir nustačiusi dalyvio tapatybę, privalo per 3 darbo dienas apie tai pranešti VSDF valdybai. Pensijų kaupimo sutartis laikoma nutraukta, kai VSDF valdyba ją išregistruoja iš Dalyvių ir išmokų gavėjų registro. ~~Pensijų kaupimo sutartis laikoma pirmą kartą sudaryta ir tuo atveju, jeigu dalyvis jau buvo pasinaudojęs teise nutraukti pensijų kaupimo sutartį šioje dalyje nustatytu pagrindu. Nutraukęs pensijų kaupimo sutartį šioje dalyje nustatyta tvarka, asmuo turi teisę sudaryti pensijų kaupimo sutartį su pasirinkta pensijų kaupimo bendrove ne anksčiau kaip kitų metų, einančių po pensijų kaupimo sutarties nutraukimo metų, sausio 1 dieną.~~

8 straipsnis. Pensijų įmoka

1. Pensijų įmoka mokama dalyvio ir valstybės biudžeto lėšomis. Pensijų įmokos dydis yra 3 procentai dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, iš valstybės biudžeto už dalyvį mokamos pensijų įmokos dydis – 1,5 procento Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio. Pensijų įmokų apskaičiavimo ir pervedimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Asmenims, tapusiems dalyviais nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d., pensijų įmoka kasmet didinama šio įstatymo priede nustatytais dydžiais, kol pasieks šio straipsnio 1 dalyje nustatytą dydį. 2019 m. dalyvio lėšomis mokama pensijų įmoka yra 1,8 procento jo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, iš valstybės biudžeto už dalyvį mokamos pensijų įmokos dydis – 0,3 procento Lietuvos statistikos departamento paskelbto

užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio. Dalyviui pageidaujant, į jo pensijos sąskaitą gali būti mokama šio straipsnio 1 dalyje nurodyto dydžio pensijų įmoka, netaikant šios dalies nuostatų. Apie savo pasirinkimą dėl šio straipsnio 1 ar 2 dalyse nustatyto pensijų įmokos dydžio automatiškai įtraukiamas asmuo informuoja pensijų kaupimo bendrovę ne vėliau kaip per šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą, o savo iniciatyva pensijų kaupimo sutartį sudarantis asmuo – sudarydamas pensijų kaupimo sutartį.

3. Už vieną iš tėvų, auginantį vaiką iki 3 metų ir gaunantį vaiko priežiūros išmoką arba draudžiamą pensijų socialiniu draudimu valstybės lėšomis, į pensijų fondą pervedama 1,5 procento Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio dydžio pensijų įmoka iš valstybės biudžeto lėšų. Vienam iš tėvų, auginančiam daugiau negu vieną vaiką iki 3 metų, pensijų įmoka pervedama už kiekvieną vaiką.

4. Kartu su šio straipsnio 1 dalyje nurodyta 3 procentų dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, pensijų įmoka, dalyvis į pensijos sąskaitą gali mokėti savo pasirinkto dydžio papildomą pensijų įmoką. Mokėti pensijų įmokas dalyvio naudai gali ir dalyvio darbdavys (darbdaviai). Papildomų pensijų įmokų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

9 straipsnis. Dalyvio perėjimas į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą kitą pensijų fondą

1. Dalyvis turi teisę pereiti į kitą tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą.

2. Į kitą tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą dalyvis perkeliamas jo prašymu. Jei dalyvis pageidauja kaupti pensijų įmokas ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, kartu su prašymu jis privalo raštu pateikti pensijų kaupimo bendrovei patvirtinimą apie atsisakymą kaupti pensijų įmokas jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, o pensijų kaupimo bendrovė turi pasirašytinai supažindinti dalyvį su papildomomis rizikomis, kylančiomis dėl pensijų įmokų kaupimo ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde.

3. Gavusi dalyvio prašymą perkelti į kitą pensijų fondą, pensijų kaupimo bendrovė privalo, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su VSDF valdyba, elektroniniu būdu informuoti apie tai VSDF valdybą per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos.

4. Dalyvio perėjimas iš vieno pensijų fondo į kitą turi vykti laikantis sąlygų, numatytų priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse. Dalyvis turi teisę kartą per kalendorinius metus pereiti į kitą pensijų fondą toje pačioje pensijų kaupimo bendrovėje nedarant jokių atskaitymų. Jeigu dalyvis pereina į kitą pensijų fondą toje pačioje pensijų kaupimo bendrovėje daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus, už jo perėjimą gali būti daromi tik atskaitymai, nustatyti šio įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje, jeigu pensijų kaupimo bendrovė yra priėmusi sprendimą taikyti tokius atskaitymus atsižvelgdama į priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse nustatytus leidžiamus išlaidų dydžius.

10 straipsnis. Dalyvio perėjimas į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą

1. Dalyvis turi teisę pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, kai jo vardu į pensijų fondą yra pervesta bent viena pensijų įmoka arba į pensijų fondą buvo pervestos lėšos iš Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemos.

2. Dalyvis, norintis pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, turi pateikti prašymą kitai pensijų kaupimo bendrovei.

3. Jei dalyvis, norintis pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, pageidauja kaupti pensijų įmokas ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, kartu su prašymu jis privalo raštu pateikti pensijų kaupimo bendrovei patvirtinimą apie atsisakymą kaupti pensijų įmokas jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, o pensijų kaupimo bendrovė

turi pasirašytinai supažindinti dalyvį su papildomomis rizikomis, kylančiomis dėl pensijų kaupimo ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde.

4. Pensijų kaupimo bendrovė, kuriai dalyvis pateikė prašymą pereiti į jos valdomą pensijų fondą, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su VSDF valdyba, elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos pateikia VSDF valdybai asmeniui identifikuoti ir dalyvį įregistruoti reikiamus duomenis. VSDF valdyba, gavusi visus reikiamus duomenis, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas įregistruoja dalyvio prašymą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą.

5. Asmuo tampa tos pensijų kaupimo bendrovės, į kurios valdomą pensijų fondą pereina, valdomo pensijų fondo dalyviu pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą įregistravimo Dalyvių ir išmokų gavėjų registre dienos. Padariusi atitinkamus įrašus Dalyvių ir išmokų gavėjų registre, VSDF valdyba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrovėmis, elektroniniu būdu apie tai per 3 darbo dienas informuoja abi pensijų kaupimo bendroves, nurodydama, į kokį (iš kokio) pensijų fondą (fondo) pereina dalyvis. Jei asmeniui identifikuoti ir dalyvį registruoti pateikti duomenys yra netikslūs ar jų nepakanka, VSDF valdyba turi teisę atsisakyti registruoti dalyvio prašymą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą. Atsisakiusi registruoti prašymą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, VSDF valdyba apie tai per 3 darbo dienas informuoja pensijų kaupimo bendrovę, kuriai asmuo pateikė prašymą, nurodydama atsisakymo priežastį.

6. Pensijų kaupimo bendrovei, kurios valdomo pensijų fondo dalyvis pareiškia norą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, jos akcininkams ir kitiems asmenims draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai riboti šią dalyvio teisę.

7. Dalyvio perėjimas iš vienos pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos bendrovės valdomą pensijų fondą turi vykti pagal sąlygas, numatytas priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse. Dalyvis turi teisę kartą per kalendorinius metus pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą padengdamas tik pensijų kaupimo bendrovės, iš kurios valdomo pensijų fondo pereinama, išlaidas, susijusias su asmens perėjimu į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, nurodytas šio įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje, jeigu pensijų kaupimo bendrovė yra priėmusi sprendimą taikyti tokio pobūdžio atskaitymus atsižvelgdama į priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse nustatytus leidžiamus išlaidų dydžius.

8. Jeigu pensijų kaupimo bendrovė ketina perduoti pensijų fondo valdymą kitai pensijų kaupimo bendrovei, pensijų fondas panaikinamas dėl pensijų kaupimo bendrovės bankroto ar likvidavimo arba pensijų fondai jungiami, perduodamo arba panaikinamo pensijų fondo arba jungimė dalyvaujančių pensijų fondų dalyviai per pensijų kaupimo bendrovės nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 3 mėnesiai nuo informacijos apie atitinkamo sprendimo išsiuntimo dalyviams dienos, turi teisę pereiti į kitą jų pasirinktą pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų. Jeigu per šioje dalyje nurodytą laikotarpį dalyviai neperejo į kitą pensijų kaupimo bendrovę, priežiūros institucijos nustatyta tvarka tokie dalyviai ir jiems priklausančios lėšos perkeliama į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą jų amžių atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų. Šioje dalyje nurodytą informaciją apie atitinkamą sprendimą pensijų kaupimo bendrovė privalo skelbti ir savo interneto svetainėje.

9. VSDF valdyba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrovėmis, informuoja kiekvieną pensijų kaupimo bendrovę apie visų pensijų kaupimo bendrovių valdomų pensijų fondų piniginių lėšų sąskaitų bankuose rekvizitus. Pensijų kaupimo bendrovė pateikia VSDF valdybai informaciją apie jos valdomų pensijų fondų sąskaitų bankuose rekvizitus (banko pavadinimas, filialo pavadinimas, banko kodas, sąskaitos numeris) ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo sąskaitos atidarymo banke ar sąskaitos rekvizitų pakeitimo.

10. Pensijų kaupimo bendrovė, iš kurios pereina valdomo pensijų fondo dalyvis, gavusi VSDF valdybos pranešimą apie asmens perėjimą į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, konvertuoja pensijų fondo vienetą į pinigines lėšas dalyvio prašymo pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą įregistravimo Dalyvių ir išmokų gavėjų registre

dienos pensijų fondo vienetų verte ir per 3 darbo dienas perveda dalyviui priklausančias pinigines lėšas į priimančiosios pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo piniginių lėšų sąskaitą. Pensijų kaupimo bendrovė, į kurios valdomą pensijų fondą dalyvis pereina, kai į šio pensijų fondo sąskaitą patenka perėjusio dalyvio pinigines lėšas, informuoja dalyvį apie jo pensijų sąskaitoje įrašyto pensijų turto dydį.

11 straipsnis. Pensijų turtas

1. Pensijų fondą sudarantis pensijų turtas yra pensijų fondo dalyvių bendroji dalinė nuosavybė. Dalyvio dalis pensijų fondo bendrojoje nuosavybėje nustatoma pagal jo pensijos sąskaitoje įrašytų pensijų fondo vienetų skaičių.

2. Pensijų kaupimo bendrovė pensijų turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja turto patikėjimo teisės pagrindais.

3. Kiekvieną pensijų fondą sudarantis pensijų turtas turi būti atskirtas nuo kito pensijų kaupimo bendrovės turto ir kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pensijų turto.

4. Į pensijų turtą draudžiama nukreipti išieškojimą pagal pensijų kaupimo bendrovės ir pensijų fondo dalyvių prievoles.

5. Po dalyvio mirties jam priklausanti pensijų turto dalis, išreikšta pensijų fondo vienetais, paveldima Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka. Paveldėtas turtas turi būti išmokėtas įpėdiniais pinigais, bet ne anksčiau, negu pervestos pensijų įmokos už kalendorinį mėnesį, kurį dalyvis mirė.

12 straipsnis. Pensijų įmokų mokėjimo sąlygos ir terminai

1. Dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos, nurodytos šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje, draudėjų apskaičiuojamos ir pervedamos VSDF valdybai Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. VSDF valdyba, remdamasi Dalyvių ir išmokų gavėjų registre esančia informacija apie dalyvius ir jų pasirinktus pensijų fondus, už kiekvieną dalyvį perveda pensijų įmokas atitinkamiems pensijų kaupimo bendrovių valdomiems pensijų fondams. Pensijų įmokų apskaičiavimo ir pervedimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Pensijų įmokos pervedamos per 30 dienų nuo tos dienos, iki kurios draudėjai Vyriausybės nustatyta tvarka privalo pateikti VSDF įstaigoms informaciją apie kiekvienam apdraustajam apskaičiuotas draudžiamųjų pajamų ir socialinio draudimo įmokų sumas.

4. Pensijų įmokas iki jų pervedimo pensijų kaupimo bendrovių valdomiems pensijų fondams VSDF valdyba laiko patikėjimo teisės pagrindais banke atskirai nuo kitų lėšų. Pensijų įmokų lėšos gali būti naudojamos tik pervedimui į pensijų fondus kaip pensijų įmokos.

5. Pensijų įmokos už savarankiškai dirbančius asmenis, privalomai draudžiamus valstybiniu socialiniu pensijų draudimu, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pervedamos šių asmenų pasirinktų pensijų kaupimo bendrovių valdomiems pensijų fondams pagal faktiškai šių asmenų sumokėtas pensijų įmokas.

6. Teisės aktų nustatyta tvarka patikslinus mirusio dalyvio draudžiamąsias pajamas ir valstybinio socialinio draudimo įmokas už praėjusius laikotarpius, pensijų įmokos už praėjusius laikotarpius neperskaičiuojamos.

7. VSDF valdybos veiklos sąnaudas, susijusias su pensijų įmokų surinkimu ir pervedimu, atlygina pensijų kaupimo bendrovės pagal patvirtintą kompensuojamąjį dydį Vyriausybės nustatyta tvarka. Dydis, skirtas VSDF valdybos sąnaudoms kompensuoti, tvirtinamas atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

8. VSDF valdyba, sudarydama Duomenų teikimo ir pensijų įmokų sutartyje tarp pensijų kaupimo bendrovės ir VSDF valdybos nustatyto formato elektroninę dalyvių, kurių vardu priskaičiuojamos pensijų įmokos, bylą, turi teisę likus ne daugiau kaip 4 darbo dienoms iki planuojamo pensijų įmokų pervedimo pensijų kaupimo bendrovėms sustabdyti šio įstatymo 9

straipsnio 3 dalyje ir 10 straipsnio 4 dalyje nurodytų prašymų bei 30 straipsnyje numatytų pensijų išmokų sutarčių įregistravimą, iki VSDF valdyba iš pensijų kaupimo bendrovių, tarpusavyje suderinta tvarka, gaus informaciją apie pensijų įmokų įskaitymą į dalyvio pensijos sąskaitą. ~~Prašymams ir pensijų išmokų sutartims, kurios pagal šios dalies nuostatas negalėjo būti įregistruotos arba išregistruotos, įregistravimo ar išregistravimo terminai gali būti pratęsimi tiek darbo dienų, kiek buvo sustabdytas prašymų ir pensijų išmokų sutarčių įregistravimas, bet ne daugiau kaip 4 darbo dienoms.~~

13 straipsnis. Laikinas įmokų stabdymas

1. Dalyvis turi teisę laikinai, ne daugiau kaip 12 mėnesių ir ne trumpesniam kaip 1 mėnesio laikotarpiui per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį, stabdyti pensijų įmokų pervedimą. Apie numatomą pensijų įmokų stabdymo pradžią ir stabdymo trukmę (kalendoriniais mėnesiais) dalyvis privalo informuoti pensijų kaupimo bendrovę likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų iki numatomo pensijų įmokų stabdymo pradžios. Pensijų įmokos stabdomos nuo kalendorinio mėnesio, einančio pasibaigus minėtam 30 kalendorinių dienų terminui, pirmos dienos.

2. Gavusi dalyvio prašymą stabdyti pensijų įmokų pervedimą, pensijų kaupimo bendrovė elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos pateikia VSDF valdybai informaciją apie dalyvio prašymą laikinai stabdyti pensijų įmokų pervedimą. VSDF valdyba ne vėliau kaip per 3 darbo dienas įregistruoja duomenis apie dalyvio laikiną pensijų įmokų stabdymą.

3. Pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nurodytam laikino pensijų įmokų stabdymo laikotarpiui, pensijų įmokų pervedimas atnaujinamas automatiškai, be papildomo dalyvio prašymo.

III SKYRIUS PENSIJŲ FONDŲ STEIGIMAS IR VALDYMAS

14 straipsnis. Reikalavimai pensijų fondams

1. Pensijų fondo pavadinime turi būti nurodyta, kad tai pensijų kaupimo fondas (gali būti vartojama šių žodžių junginio santrumpa), pensijų fondo rūšis (tikslinės grupės ar turto išsaugojimo pensijų fondas). Tikslinės grupės pensijų fondo pavadinime turi būti nurodytos tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės gimimo metų ribos.

2. ~~Kiekviena pensijų kaupimo bendrovė turi įsteigti ir valdyti visoms tikslinėms pensijų~~ fondų dalyvių grupėms skirtus tikslinės grupės pensijų fondus ir vieną turto išsaugojimo pensijų fondą. Pensijų kaupimo bendrovė turi įsteigti ir valdyti tiek tikslinės grupės pensijų fondų, kad kiekvienas dalyvis nuo 18 metų iki senatvės pensijos amžiaus būtų priskiriamas atitinkamai tikslinei pensijų fondų dalyvių grupei skirtam tikslinės grupės pensijų fondui. Kiekvienai tikslinei pensijų fondų dalyvių grupei priskiriamų dalyvių gimimo metų ribos prasideda atitinkamų metų sausio 1 dieną ir baigiasi septintųjų metų gruodžio 31 dieną. Tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės narių gimimo metų ribos yra vienodos ir privalomos visoms pensijų kaupimo bendrovėms.

3. Jei pensijų kaupime dalyvauja jaunesni nei 18 metų amžiaus asmenys, jų atžvilgiu tikslinės grupės pensijų fondu laikomas jauniausiai tikslinei pensijų fondų dalyvių grupei skirtas tikslinės grupės pensijų fondas. Pensijų kaupimo bendrovei įsteigus tokių dalyvių amžių atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą, dalyviai kartu su jiems priklausančiomis lėšomis perkeliami į jų amžių atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą penktą darbo dieną nuo atitinkamo tikslinės grupės pensijų fondo įsteigimo dienos nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto. Pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dalyvio perkėlimo į jo amžių atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą privalo apie tai pranešti dalyviui priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse numatytu būdu.

4. Kiekvieno tikslinės grupės pensijų fondo investavimo strategija nustatoma vadovaujantis šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalimi. Pensijų fondo veiklos laikotarpiu pensijų fondo turto sudėtis tolygiai kinta mažinant pensijų fondo prisiimamą investavimo riziką ir didinant mažiau rizikingų turto klasių dalį atitinkamo pensijų fondo investicijų portfelyje.

5. Turto išsaugojimo pensijų fondo investicijų portfelis sudaromas ir valdomas siekiant apsaugoti sukauptą pensijų turtą nuo infliacijos rizikos, kartu, kiek įmanoma labiau ribojant dalyviui tenkančią investavimo riziką. Į turto išsaugojimo pensijų fondą kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu perkeliama senatvės pensijos amžių sukakę tikslinės grupės pensijų fondo dalyviai, kurie per 1 mėnesį nuo senatvės pensijos amžiaus sukakties dienos nesudaro pensijų išmokos sutarties, taip pat mirusių dalyvių pensijų turtas, kol jis nėra paveldėtas. Dalyvių ir jiems priklausančio pensijų turto perkėlimas vykdomas penktą darbo dieną nuo šioje dalyje numatyto 1 mėnesio termino pabaigos. Mirusių dalyvių pensijų turto, kol jis nėra paveldėtas, perkėlimas vykdomas penktą darbo dieną po informacijos apie dalyvių mirtį gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos. Pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dalyvio perkėlimo į turto išsaugojimo pensijų fondą privalo apie tai pranešti dalyviui priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse numatytu būdu.

15 straipsnis. Pensijų fondų steigimas ir veikla

1. Pensijų kaupimo veikla pensijų kaupimo bendrovės valdomuose pensijų fonduose vykdoma remiantis priežiūros institucijos patvirtintomis standartinėmis pensijų fondų taisyklėmis. Pensijų fondai steigiami priežiūros institucijos nustatyta tvarka. Pensijų kaupimo bendrovė, steigianti pensijų fondą, turi patvirtinti pensijų fondo investavimo strategiją, taikomus mokesčius bei atskaitymus ir apie tai pranešti priežiūros institucijai.

2. Priežiūros institucija, gavusi pensijų kaupimo bendrovės pranešimą apie priimtą sprendimą steigti pensijų fondą, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos įvertina pensijų fondo investavimo strategijos ir numatytų taikyti mokesčių ir atskaitymų atitiktį šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų reikalavimams. Jei priežiūros institucija nenustato pensijų fondo investavimo strategijos arba numatytų taikyti mokesčių ir atskaitymų prieštaravimo šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų reikalavimams, ji priima sprendimą pritarti pensijų fondo steigimui, suteikia įsteigiamam pensijų fondui unikalų identifikavimo numerį ir tarpusavyje su VSDF valdyba ir pensijų kaupimo bendrove suderinta tvarka apie tai informuoja VSDF valdybą ir pensijų kaupimo bendrovę. Jei priežiūros institucija nustato, kad pensijų fondo investavimo strategija arba numatyti taikyti mokesčiai ir atskaitymai prieštarauja šio įstatymo ar jį įgyvendinančių teisės aktų reikalavimams, ji apie tai informuoja pensijų kaupimo bendrovę.

3. ~~Pensijų fondas laikomas įsteigtu nuo šio straipsnio 2 dalyje numatyto priežiūros institucijos sprendimo pritarti pensijų fondo steigimui priėmimo dienos.~~

16 straipsnis. Tikslinės grupės pensijų fondų investavimo strategija

1. Tikslinės grupės pensijų fondų investicijų portfelis sudaromas ir valdomas laikantis investavimo strategijos, grindžiamos rizikingų ir mažiau rizikingų turto klasių optimaliu santykiu atsižvelgiant į konkretaus tikslinės grupės pensijų fondo likusį veiklos laikotarpį.

2. Tikslinės grupės pensijų fondo investavimo strategija tvirtinama visam fondo veiklos laikotarpiui fondo steigimo metu atsižvelgiant į priežiūros institucijos nustatytus reikalavimus tikslinės grupės pensijų fondų investavimo strategijai, jos aprašymo formai, investicijų portfelio atitikties pasirinktai investavimo strategijai vertinimo būdai bei kontrolei.

3. Įsteigto naujo tikslinės grupės pensijų fondo finansinių priemonių portfeliui 24 mėnesius nuo pirmosios pensijų įmokos į pensijų fondą gavimo dienos netaikomi šio įstatymo ir priežiūros institucijos nustatyti reikalavimai turto diversifikavimui, išskyrus, kai įsteigto naujo tikslinės grupės pensijų fondo turtas viršija 100 000 eurų.

17 straipsnis. Turto išsaugojimo pensijų fondo investavimo strategija

1. Turto išsaugojimo pensijų fondo investavimo strategija grindžiama investavimu į mažiausios rizikos turto klasių finansines priemones ir kitą turtą, kuris galėtų apsaugoti sukauptą pensijų turtą nuo infliacijos rizikos. Turto išsaugojimo pensijų fondo investavimo strategija patvirtinama fondo steigimo metu atsižvelgiant į priežiūros institucijos nustatytus reikalavimus.

2. Turto išsaugojimo pensijų fondo veiklos trukmė yra neribota.

18 straipsnis. Tikslinės grupės pensijų fondų likvidavimas ir dalyvių perkėlimas

1. Tikslinės grupės pensijų fondas, kurio tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės visi nariai yra sulaukę senatvės pensijos amžiaus ir kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu yra perkelti į turto išsaugojimo pensijų fondą, likviduojamas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto likviduojamo tikslinės grupės pensijų fondo dalyviai kartu su jiems priklausančiomis lėšomis šio įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka perkeliama į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą turto išsaugojimo pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto. Į turto išsaugojimo pensijų fondą perkelti dalyviai turi teisę pereiti į tos pačios arba kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą kitą pensijų fondą – tokiais atvejais šio įstatymo 9 ir 10 straipsnių nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

3. Kai pensijų kaupimas baigiasi šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, mirusio dalyvio pensijų turtas perkeliama į turto išsaugojimo pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto.

4. Priežiūros institucija nustato tikslinės grupės pensijų fondų likvidavimo tvarką.

19 straipsnis. Investavimo principai

1. Pensijų kaupimo bendrovė privalo nuolat užtikrinti, kad:

1) pensijų turtas būtų investuojamas siekiant užtikrinti viso pensijų fondo finansinių priemonių portfelio saugumą, pelningumą ir likvidumą;

2) vykdant investicinį sprendimą ar perduodant jį vykdyti kitam subjektui būtų pasiektas geriausias įmanomas rezultatas pensijų fondui, atsižvelgiant į investavimo objektų kainą, investicinio sprendimo įvykdymo išlaidas, greitį, investicinio sprendimo įvykdymo ir atsiskaitymo tikimybę, investicinio sprendimo dydį, turinį ir kitas svarbias aplinkybes;

3) pensijų turtas nebūtų investuojamas į įmonių grupės finansines priemones ar kitus produktus siekiant spręsti pensijų kaupimo bendrovės, kitos grupės įmonės arba fondo likvidumo, mokumo ar atitikties teisės aktų reikalavimams sunkumus.

2. Priežiūros institucija turi teisę bet kada pareikalauti pensijų kaupimo bendrovės įrodyti, kad ši tinkamai vykdo šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas, o pensijų kaupimo bendrovė privalo įrodyti, kad ji laikosi šių reikalavimų.

3. Pensijų turtą investavus į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą kolektyvinio investavimo subjektą, pensijų kaupimo bendrovė privalo ne vėliau kaip per vieną mėnesį į pensijų fondo sąskaitą grąžinti už pensijų turto, kuris buvo investuotas į kolektyvinio investavimo subjektą, valdymą taikytus atskaitymus. Ši nuostata taikoma ir tiems tos pačios pensijų kaupimo bendrovės kolektyvinio investavimo subjektams, kurių valdymo funkciją ar jos dalį pensijų kaupimo bendrovė yra perdavusi kitiems asmenims.

4. Kolektyvinio investavimo subjekto, į kurį yra investuotas pensijų turtas, ar jo valdymo įmonės grąžinti su investavimu į kolektyvinio investavimo subjektą susiję atskaitymai visais atvejais turi būti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas po darbo dienos, kurią jie buvo grąžinti, įskaitomi į atitinkamą pensijų turtą.

20 straipsnis. Turto išsaugojimo pensijų fondo turto investavimas

1. Turto išsaugojimo pensijų fondo lėšos investuojamos tik į:

1) valstybės narės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių vyriausybių, centrinių bankų ir Europos centrinio banko išleistas ar jų garantuotas obligacijas ir kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius;

2) kolektyvinio investavimo subjektų, kurių lėšos investuojamos tik į šios dalies 1 punkte nurodytus investavimo objektus, akcijas ar investicinius vienetus;

3) ne ilgesniam kaip 12 mėnesių terminui padėtus indėlius, kuriuos galima atsiimti pareikalavus ir esančius kredito įstaigose, kurių registruota buveinė yra valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažiau griežta negu Europos Sąjungoje;

4) išvestines finansines priemones, naudojamas šio įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka.

2. Ne daugiau kaip 20 procentų turto išsaugojimo pensijų fondo grynujų aktyvų vertės gali būti investuojama į nuosavybės vertybinius popierius ir kolektyvinio investavimo subjektus, investuojančius į nuosavybės vertybinius popierius. Ne daugiau kaip 30 procentų turto išsaugojimo pensijų fondo grynujų aktyvų vertės gali būti investuojama į kitas nei šio straipsnio 1 dalyje nurodytas obligacijas ir kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius ir į šias priemones lėšas investuojančius kolektyvinio investavimo subjektus.

21 straipsnis. Pensijų turto investavimo ypatumai

1. Pensijų turtą gali sudaryti tik tokie perleidžiamieji vertybiniai popieriai ir pinigų rinkos priemonės, kurie nustatyti Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme ir kurie įtraukti į prekybą rinkose, pagal Finansinių priemonių rinkų įstatymą laikomose reguliuojamomis ir veikiančiose valstybėje narėje, ar kurie yra įtraukti į prekybą Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje esančioje reguliuojamoje rinkoje, veikiančioje pagal nustatytas taisykles, pripažintoje ir visuomenei prieinamoje, jeigu ši rinka yra nurodyta pensijų fondo taisyklėse. Pensijų turtą taip pat gali sudaryti išleidžiami nauji perleidžiamieji vertybiniai popieriai, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas išsipareigojimas įtraukti šiuos perleidžiamuosius vertybinius popierius į prekybą reguliuojamoje rinkoje ne vėliau kaip per vienerius metus nuo jų išleidimo (jeigu tokia rinka yra ne valstybėje narėje, ji turi būti nurodyta pensijų fondo taisyklėse).

2. Į kitą turtą, įskaitant investicijas rizikos kapitalo rinkose, pensijų turtas investuojamas Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo nustatyta tvarka.

3. Iki 20 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų gali būti investuojama į Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų neatitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ar akcijas, jeigu tokie kolektyvinio investavimo subjektai atitinka šias sąlygas:

1) kolektyvinio investavimo subjektas ir (ar) jo valdytojas yra autorizotas (licencijuotas, jam suteiktas leidimas veikti ar dėl jo atliktas analogiško pobūdžio veiksmas), o jo priežiūra, kuri turi būti ne mažiau griežta negu Lietuvos banko vykdoma specialiųjų kolektyvinio investavimo subjektų priežiūra, atlieka atitinkamos šalies priežiūros institucija;

2) priežiūros institucija dvišalio susitarimo pagrindu bendradarbiauja su atitinkama užsienio valstybės priežiūros institucija, jeigu ši valstybė nėra valstybė narė arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narė.

4. Į kiekvieną iš šio straipsnio 3 dalies sąlygas atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų gali būti investuota ne daugiau kaip 5 procentai pensijų fondo grynujų aktyvų.

5. Pensijų turtas gali būti investuotas į išvestines finansines priemones tik rizikai valdyti. Pensijų kaupimo bendrovė išvestines finansines priemones turi teisę naudoti tik tuo atveju, kai pensijų fondo taisyklėse yra nurodyta, kokiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir kokiais tikslais pensijų kaupimo bendrovė ketina naudotis. Kiekviena išvestinė finansinė priemonė turi būti pagrįsta konkrečiu investiciniu sandoriu (investicine pozicija). Toks sandoris ir jo rizikai valdyti naudojama išvestinė finansinė priemonė turi būti nurodyti pensijų kaupimo bendrovės veiklos ir finansinės būklės ataskaitose.

22 straipsnis. Atskaitymai iš pensijų turto

1. Atskaitymai iš pensijų turto pensijų kaupimo bendrovės naudai gali būti daromi tik laikantis šiame įstatyme ir pensijų fondo taisyklėse nustatytų dydžių.

2. Iš pensijų turto galima daryti tik šiame įstatyme numatytus atskaitymus, jeigu jie yra numatyti pensijų fondo taisyklėse. Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas buhalterinėje apskaitoje pripažinti pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 5 straipsnį, taip pat dengiamos iš pensijų turto. Visos kitos pensijų fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytos dydžius viršijančios išlaidos turi būti dengiamos iš pensijų kaupimo bendrovės turto.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti atskaitymai iš pensijų turto pagal kiekvieną pensijų kaupimo sutartį su pensijų kaupimo bendrove per metus gali sudaryti ne daugiau kaip:

1) nuo 2019 m. – 0,75 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės;

2) nuo 2020 m. – 0,5 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės;

3) 0,4 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės, kai pensijų kaupimo bendrovės valdomo bendro pensijų fondų turto vidutinė metinė vertė sudaro 2,5 mlrd. Eur arba daugiau;

4) 0,2 procento turto išsaugojimo pensijų fondo atveju.

4. Priežiūros institucija nustato metinių atskaitymų iš turto skaičiavimo tvarką, kad šio straipsnio 2 dalyje nustatyti atskaitymai būtų mažinami tolygiai priklausomai nuo pensijų kaupimo bendrovės valdomo bendro pensijų fondų turto vidutinės metinės vertės vadovaujantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytais maksimaliais atskaitymų iš pensijų turto dydžiais.

5. Dalyvio perėjimo į kitos ar tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą išlaidas sudaro tik pensijų kaupimo bendrovės patiriamos pensijų sąskaitos uždarymo ir lėšų pervedimo išlaidos. Šios išlaidos negali viršyti 0,05 procento dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų. Pensijų kaupimo sutarties sudarymo su šiuo dalyviu išlaidos ir kitos pensijų kaupimo bendrovės rinkodaros išlaidos neįtraukiamos į perėjimo į kitos ar tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą išlaidas.

23 straipsnis. Paslaugų siūlymas ir reklama

1. Pensijų kaupimo bendrovei, kitiems jos įgaliotiems ar kitaip su ja susijusiems asmenims draudžiama:

1) potencialų dalyvį raginti tapti pensijų fondo dalyviu ar nenutraukti dalyvavimo pensijų fonde siūlant naudą, nesusijusią su pensijų kaupimo veikla;

2) skelbti informaciją, kuri yra neteisinga, neaiški ar gali būti klaidinanti.

2. Pensijų kaupimo bendrovė, kiti jos įgalioti ar kitaip su ja susiję asmenys gali daryti pareiškimus naudodami prognozuojamus skaičius tik priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

3. Teikdama informaciją potencialiam ar esamam dalyviui apie galimas pensijų išmokas, pensijų kaupimo bendrovė, jos atstovai ar kitaip su pensijų kaupimo bendrove susiję asmenys turi teisę naudoti pensijų skaičiuoklę, kuri turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) pateikiama informacija privalo būti aiški ir neklaidinanti;

2) turi būti pateikiamos prielaidos, kuriomis remiantis atliekami skaičiavimai;

3) turi būti pateikiami paaiškinimai, kaip suprasti skaičiavimo rezultatus;

4) turi būti pateikiamas taikomų apskaičiavimo metodų aprašymas;

5) turi būti parodomas socialinio draudimo senatvės pensijos sumažėjimas dalyvavusiems pensijų kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d., kaip tai numatyta Socialinio draudimo pensijų įstatyme;

6) šalia skaičiavimo rezultatų turi būti įspėjimas, kad pensijų kaupimo bendrovė jų negarantuoja.

4. Skelbiamoje pensijų kaupimo veiklos reklamoje pensijų kaupimo bendrovės pateikiami jos valdomo pensijų fondo finansiniai rezultatai turi būti skelbiami priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

5. Pensijų kaupimo veiklos reklamoje gali būti tik pensijų fondo taisyklėse ir periodinėse ataskaitose esanti informacija. Reklamos tikslais pensijų kaupimo bendrovė gali parengti ir platinti

sutrumpintas pensijų fondo taisyklės, kuriose gali būti tik priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse numatyta informacija.

6. Priežiūros institucija turi uždrausti skelbti pastebėtą neteisimą, klaidinančią ar neaiškia reklamą ir įpareigoti paneigti, patikslinti ar papildyti jau paskelbtą tokią reklamą.

7. Pensijų kaupimo bendrovė yra atsakinga už tinkamą asmenų, teikiančių informaciją apie pensijų kaupimo veiklą ir (ar) sudarančių pensijų kaupimo sutartis, parinkimą bei apmokymą ir turi užtikrinti, kad šie asmenys turėtų atitinkamą kvalifikaciją. Priežiūros institucija turi teisę nustatyti asmenų, teikiančių informaciją apie pensijų kaupimo veiklą ir (ar) sudarančių pensijų kaupimo sutartis, kvalifikacinius reikalavimus.

8. Teikti informaciją apie pensijų kaupimo veiklą ir (ar) sudaryti pensijų kaupimo sutartis pensijų kaupimo bendrovės vardu gali tik asmenys, kurie yra nepriekaištingos reputacijos, kaip ji apibrėžta Finansinių priemonių rinkų įstatyme, ir išmano pensijų kaupimo veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

IV SKYRIUS PENSIJŲ KAUPIMO BENDROVIŲ VEIKLOS YPATUMAI

24 straipsnis. Pensijų kaupimo bendrovės likvidavimas ir bankrotas

1. Draudimo įmonės likvidavimo ir bankroto procedūros vykdomos vadovaujantis Draudimo įstatymu. Valdymo įmonių likvidavimo ir bankroto procedūros vykdomos vadovaujantis Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymu.

2. Pensijų kaupimo bendrovė turi teisę pradėti savanorišką likvidavimo procedūrą (išskyrus atitinkamų sprendimų priėmimą) tik perdavusi pensijų fondų valdymą kitai pensijų kaupimo bendrovei.

3. Priežiūros institucija, gavusi informaciją apie tai, kad pensijų kaupimo bendrovė įgijo likviduojamos įmonės statusą ar jai iškelta bankroto byla, nedelsdama – ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie tai informuoja VSDF valdybą ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją.

4. Pensijų kaupimo bendrovei įgijus likviduojamos įmonės statusą ar šiai bendrovei iškėlus bankroto bylą, pensijų įmokų mokėjimas sustabdomas ir atnaujinamas tik perdavus pensijų fondų valdymą kitai pensijų kaupimo bendrovei.

5. Iki pensijų fondų valdymo perdavimo VSDF valdyba pensijų įmokas, kurių mokėjimas yra sustabdytas pagal šio straipsnio 4 dalį, privalo laikyti patikėjimo teisės pagrindais banke atskirai nuo kitų lėšų. Šios lėšos gali būti naudojamos tik pervedimui į pensijų kaupimo bendrovę kaip pensijų įmokos.

6. Likviduojamos pensijų kaupimo bendrovės likvidatorius, likvidacinės komisijos pirmininkas ar bankrutuojančios pensijų kaupimo bendrovės bankroto administratorius privalo teikti su šia pensijų kaupimo bendrove susijusią informaciją priežiūros institucijai ir kitiems asmenims priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

7. Likviduojamos pensijų kaupimo bendrovės likvidatorius, likvidacinės komisijos pirmininkas ir bankrutuojančios pensijų kaupimo bendrovės bankroto administratorius yra atsakingi už pensijų fondų valdymo perdavimą kitoms pensijų kaupimo bendrovėms, kurį jie privalo vykdyti laikydamiesi šio įstatymo 27 straipsnio reikalavimų.

8. Likviduota pensijų kaupimo bendrovė gali būti išregistruota iš Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro tik atlikus visų jos valdomų pensijų fondų valdymo perdavimą.

25 straipsnis. Pensijų fondų jungimas

1. Pensijų kaupimo bendrovės turi teisę įvykdyti pensijų fondų jungimą (sujungimo arba prijungimo būdu) tik gavusios išankstinį priežiūros institucijos leidimą.

2. Leidžiama jungti tik tai pačiai tikslinei pensijų fondų dalyvių grupei skirtus tikslinės grupės pensijų fondus. Turto išsaugojimo pensijų fondai gali būti jungiami tik su kitais turto

išsaugojimo pensijų fondais. Draudžiama jungti pagal šį įstatymą veikiančią (veikiančius) pensijų kaupimo fondą (fondus) su pagal Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą veikiančiu (veikiančiais) papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondu (fondais).

3. Pensijų fondų jungimas vykdomas priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Pensijų kaupimo bendrovių teisė užsiimti pensijų kaupimo veikla

1. Draudimo įmonei teisę vykdyti pensijų kaupimo veiklą suteikia draudimo veiklos licencija, išduota gyvybės draudimo šakos pensijų kaupimo veiklos draudimo grupės veiklai. Pensijų kaupimo veiklą vykdančioms draudimo įmonėms Draudimo įstatymas taikomas tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

2. Pensijų kaupimo veiklą vykdančioms draudimo įmonėms *mutatis mutandis* taikomi Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnis (išskyrus 1 dalies 11 punktą), 9, 12 (išskyrus 1 dalies 2 ir 3 punktus), 13 straipsniai, 28, 29 (išskyrus 1–5 dalis), 33 ir 34 straipsniai, ketvirtasis, penktasis ir šeštasis skirsniai (išskyrus 50, 51 straipsnį, 55 straipsnio 1, 5, 6 ir 7 dalis).

3. Pensijų kaupimo bendrovė gali pradėti pensijų kaupimo veiklą tik gavusi licenciją, suteikiančią teisę užsiimti pensijų kaupimo veikla, ir kai priežiūros institucija šio įstatymo 15 straipsnyje nustatyta tvarka priima sprendimą pritarti pensijų fondo steigimui ir apie tai informuoja pensijų kaupimo bendrovę.

27 straipsnis. Pensijų fondų valdymo perdavimas

1. Pensijų kaupimo bendrovė turi teisę perduoti pensijų fondų valdymą kitai pensijų kaupimo bendrovei tik gavusi priežiūros institucijos leidimą.

2. Pensijų kaupimo bendrovė privalo perduoti pensijų fondų valdymą kitai pensijų kaupimo bendrovei šiais atvejais:

- 1) teismui priėmus sprendimą likviduoti pensijų kaupimo bendrovę;
- 2) prieš pradedant savanorišką likvidavimo procedūrą;
- 3) pensijų kaupimo bendrovei iškėlus bankroto bylą;
- 4) priežiūros institucijos reikalavimu, pareikštu pablogėjus pensijų kaupimo bendrovės finansinei būklei ar iškilus realiai finansinės padėties pablogėjimo ar pensijų kaupimo bendrovės nemokumo grėsmei;
- 5) kai panaikinamas pensijų kaupimo bendrovės veiklos licencijos galiojimas;
- 6) kai sustabdomas pensijų kaupimo bendrovės veiklos licencijos galiojimas;
- 7) priežiūros institucijos sprendimu pritaikius poveikio priemonę įpareigoti pensijų kaupimo bendrovę perduoti pensijų fondų valdymą kitai pensijų kaupimo bendrovei.

3. ~~Pensijų kaupimo bendrovė apie ketinimą perduoti pensijų fondų valdymą privalo~~ informuoti dalyvius priežiūros institucijos nustatyta tvarka ir terminais. Pensijų fondų valdymo perdavimo tvarką nustato priežiūros institucija.

4. Perduodant pensijų fondų valdymą dalyvis turi teisę iki pensijų fondų valdymo perdavimo per 3 mėnesius nuo informacijos apie ketinimą perduoti pensijų fondų valdymą išsiuntimo jam dienos pats pereiti į kitą savo pasirinktą pensijų fondą, nedarant jokių atskaitymų iš jo pensijų turto. Informaciją apie ketinimą perduoti pensijų fondų valdymą pensijų kaupimo bendrovė privalo skelbti ir savo interneto svetainėje.

5. Perduodant pensijų fondų valdymą, kartu perduodamas ir pensijų turtas.

6. Perduodant pensijų fondų valdymą kitai pensijų kaupimo bendrovei, taikomos ir šio įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nurodytos taisyklės.

V SKYRIUS PENSIJŲ IŠMOKOS

28 straipsnis. Teisė į pensijų išmokas

1. Teisę gauti pensijų išmoką iš pensijų fondų dalyviai įgyja tik sukakę senatvės pensijos amžių, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje numatytą atvejį.

2. Asmuo, įgijęs teisę į pensijų išmoką, turi teisę nukelti išmokos mokėjimo pradžią. Šio termino nukėlimo laikotarpiu toks asmuo lieka dalyviu. Jeigu dalyvis raštu nesikreipia į pensijų kaupimo bendrovę dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, laikoma, kad dalyvis pasinaudojo teise nukelti išmokos mokėjimo pradžią.

3. Teisę gauti pensijų išmoką iš pensijų fondo šio įstatymo nustatyta tvarka įgyja ir dalyviai, kuriems iki 2017 m. gruodžio 31 d. buvo paskirta išankstinė valstybinė socialinio draudimo senatvės pensija pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų išankstinio mokėjimo įstatymą ar nuo 2018 m. sausio 1 d. yra paskirta išankstinė socialinio draudimo senatvės pensija pagal Socialinio draudimo pensijų įstatymą.

4. Pensijų kaupimo bendrovė privalo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka informuoti dalyvį, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne mažiau nei 3 mėnesiai, apie:

- 1) dalyvio perkėlimą į turto išsaugojimo pensijų fondą, jam sulaukus senatvės pensijos amžiaus;
- 2) pensijų išmokų rūšis ir jų gavimo sąlygas ir tvarką.

29 straipsnis. Pensijų išmokos

1. Pensijų išmokų rūšys, mokėtinos dalyviams atsižvelgiant į jų vardą pensijų fonde sukaupą pensijų turtą, yra šios:

1) pensijų anuitetas, kurį remdamasi draudimo principais bei šiame įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka moka Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga (toliau – pensijų anuiteto mokėtojas);

2) vienkartinė pensijų išmoka;

3) periodinės pensijų išmokos.

2. Pensijų anuiteto rūšys yra šios:

1) atidėtasias pensijų anuitetas. Pensijų anuiteto mokėtojas pensijų išmokų gavėjui, sukakusiam 85 metų amžiaus, pradeda mokėti ir iki gyvos galvos periodiškai moka vienodo dydžio pensijų išmokas, kurių mokėjimas nutrūksta pensijų anuitetą įsigijusio dalyvio mirties atveju. Atidėtasias pensijų anuitetas nepaveldimas;

2) standartinis pensijų anuitetas. Pensijų anuiteto mokėtojas pensijų išmokų gavėjui iki gyvos galvos periodiškai moka vienodo dydžio pensijų išmokas, kurių mokėjimas nutrūksta pensijų anuitetą įsigijusio dalyvio mirties atveju. Standartinis pensijų anuitetas nepaveldimas.

3. Kai dalyvio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra mažesnis arba lygus 3 000 eurų, taip pat šio straipsnio 6 dalyje nustatytu atveju šio įstatymo 31 straipsnyje nustatyta tvarka mokama vienkartinė pensijų išmoka.

4. Kai dalyvio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra didesnis už 3 000 eurų, bet mažesnis už 10 000 eurų, dalyviui šio įstatymo 32 straipsnyje nustatyta tvarka mokamos periodinės pensijų išmokos.

5. Kai dalyvio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra lygus arba didesnis kaip 10 000 eurų, dalyvis privalo su pensijų anuiteto mokėtoju sudaryti pensijų anuiteto sutartį. Standartinis pensijų anuitetas privalo būti įsigytas už visą dalyvio vardu pensijų fonde sukaupą pensijų turtą, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytą išimtį. Atidėtasias pensijų anuitetas įsigijamas už dalį dalyvio vardu pensijų fonde sukaupą lėšų, kurią apskaičiuoja pensijų anuiteto mokėtojas, pateikdamas dalyviui pasiūlymą šio įstatymo 34 straipsnio nustatyta tvarka. Likusi turto dalis išmokama periodinėmis pensijų išmokomis šio įstatymo 32 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Dalyvis, kurio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra didesnis kaip 60 000 eurų, turi teisę sukaupą pensijų turto dalį, viršijančią 60 000 eurų, gauti iš pensijų kaupimo bendrovės vienkartinę pensijų išmoką.

7. Asmuo įgijęs teisę į vienkartinę ar periodines pensijų išmokas pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis įgijimas, gali vietoj vienkartinės ar periodinių pensijų išmokų šio įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka įsigyti pensijų anuitetą.

8. Šio straipsnio 3–6 dalyse nurodyti dydžiai kas 5 metus indeksuojami Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atsižvelgiant į Lietuvos statistikos departamento skaičiuojamo Lietuvos suderinto vartotojų kainų indekso ir mirtingumo kitimo tendencijas.

9. ~~Priežiūros institucija nustato periodinių pensijų išmokų dydžio apskaičiavimo tvarką ir metodiką.~~

30 straipsnis. Pensijų išmokos sutartis

1. Šiame straipsnyje nustatyta tvarka dalyvis ir pensijų kaupimo bendrovė sudaro pensijų išmokos sutartį dėl šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nurodytų pensijų išmokų mokėjimo.

2. Dalyvis, įgijęs teisę gauti pensijų išmoką, pensijų kaupimo bendrovei pateikia rašytinį prašymą dėl pensijų išmokos mokėjimo. Dalyviui mokėtina pensijų išmokų rūšis nustatoma vadovaujantis šio įstatymo 29 straipsnio 3–7 dalimis.

3. Pensijų išmokos sutartis sudaroma ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto dalyvio prašymo gavimo.

4. Pensijų išmokos sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo momento. Įsigaliojus pensijų išmokos sutarčiai, pensijų kaupimo bendrovė apie sutarties sudarymo faktą privalo per 3 darbo dienas pranešti VSDF valdybai su ja suderinta informacijos pateikimo tvarka. Šis terminas gali būti pratęstas tiek dienų, kiek šio įstatymo 12 straipsnio 8 dalyje nurodytu atveju VSDF valdyba yra sustabdžiusi pensijų kaupimo sutarčių įregistravimą ar išregistravimą, bet ne daugiau kaip 4 darbo dienoms.

5. Dalyvio su pensijų kaupimo bendrove sudarytą pensijų išmokos sutartį ir dalyvio sudarytą pensijų anuiteto sutartį registruoja VSDF valdyba Dalyvių ir išmokų gavėjų registre. Pensijų kaupimo bendrovės atsako už VSDF valdybai pateiktų duomenų teisingumą. VSDF valdyba, sužinojusi apie pensijų išmokų gavėjo mirtį, su pensijų kaupimo bendrovėmis suderinta informacijos pateikimo tvarka, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo informacijos apie pensijų išmokų gavėjo mirtį gavimo, apie tai praneša pensijų kaupimo bendrovei, su kuria yra sudaryta atitinkamų duomenų teikimo sutartis.

6. Pensijų išmokos sutartį sudariusio dalyvio vardu negali būti mokamos pensijų įmokos, išskyrus atvejį, kai po pensijų išmokos sutarties sudarymo dalyvio vardu pervedamos pensijų įmokos už laikotarpius, buvusius iki sutarties sudarymo. Paskutinis mėnuo, už kurį apskaičiuojamos ir į pensijų fondo, kuriame dalyvis kaupė pensijų įmokas iki pensijų išmokos sutarties sudarymo, sąskaitą pervedamos pensijų įmokos, yra kalendorinis mėnuo prieš kalendorinį mėnesį, kurį sudaryta pensijų išmokos sutartis. Pensijų turtas, susidaręs iš lėšų, dalyvio vardu pervestų pensijų fondui po pensijų išmokos sutarties su dalyviu sudarymo, pensijų išmokos sutartyje nustatyta tvarka turi būti išmokamas dalyviui (jeigu vienkartinė pensijų išmoka jau išmokėta) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tų lėšų gavimo dienos arba pridėdamas prie mokėtinų pensijų išmokų (jeigu jos dar neišmokėtos). Tokiais atvejais pensijų išmokų rūšis, nustatyta vadovaujantis šio įstatymo 29 straipsnio 3–6 dalimis, nesikeičia.

7. Pensijų kaupimo bendrovė, su kuria dalyvis ketina sudaryti pensijų išmokos sutartį, turi teisę VSDF valdybos nustatyta tvarka užklausti VSDF valdybą, ar už šį dalyvį VSDF valdyboje bus apskaičiuojamos ir pervedamos pensijų įmokos. VSDF valdyba, gavusi tokią užklausą, atsako raštu arba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrove, elektroniniu būdu ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo užklausos gavimo dienos.

8. Pensijų išmokos sutartis gali būti nutraukta sutarties šalių susitarimu, jeigu dalyviui nėra išmokėta pensijų išmoka (jos dalis) ir (arba) jeigu pensijų išmoka (jos dalis) nėra pervesta pensijų anuiteto mokėtojui, su kuriuo dalyvis sudarė pensijų anuiteto sutartį. Pensijų kaupimo bendrovė apie pensijų išmokos sutarties nutraukimo faktą privalo per 3 darbo dienas pranešti VSDF valdybai tarpusavyje suderinta informacijos pateikimo tvarka.

9. Pensijų kaupimo bendrovė atsako už laiku vykdomą ir teisingą pensijų išmokų mokėjimą pagal pensijų išmokos sutartyje nustatytas sąlygas. Pensijų išmokos sutarčių vykdymą prižiūri priežiūros institucija.

31 straipsnis. Vienkartinės pensijų išmokos mokėjimas

1. Dalyvio, įgijusio teisę į vienkartinę pensijų išmoką, pensijos sąskaitoje esantys pensijų fondo vienetai konvertuojami į pinigines lėšas kitos darbo dienos, einančios po rašytinio prašymo dėl pensijų išmokos mokėjimo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos, pensijų fondo vienetų verte. Jei dalyvis, pateikęs rašytinį prašymą dėl pensijų išmokos mokėjimo, nepasirašo parengtos pensijų išmokos sutarties, pensijų kaupimo bendrovė, pasibaigus šio įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje numatytam terminui, dalyviui mokėtinas pinigines lėšas konvertuoja atgal į pensijų fondo vienetus paskutinės termino, per kurį turi būti pasirašyta pensijų išmokos sutartis, dienos pensijų fondo vienetų verte.

2. Vienkartinė pensijų išmoka pensijų išmokos gavėjui išmokama pensijų išmokos sutartyje nurodytą dieną, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pensijų išmokos sutarties sudarymo dienos. Vienkartinė pensijų išmoka pervedama į pensijų išmokos sutartyje nurodytą asmeninę pensijų išmokos gavėjo sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje. Jei dalyvio pageidavimu pensijų išmoka pervedama į sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje, esančioje ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, mokėjimo pavedimo išlaidas padengia dalyvis.

3. Vienkartinė pensijų išmoka, neišmokėta dėl pensijų išmokos gavėjo mirties, paveldima Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

32 straipsnis. Periodinių pensijų išmokų mokėjimas

1. Pensijų kaupimo bendrovės dalyviui per mėnesį mokėtinos periodinės išmokos dydis yra nustatomas priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

2. Periodinės pensijų išmokos pradedamos mokėti nuo pensijų išmokos sutartyje nurodytos dienos, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pensijų išmokos sutarties sudarymo. Pensijų išmokos sutartyje turi būti nurodyta mėnesio diena, kurią pensijų kaupimo bendrovė mokės dalyviui periodinę pensijų išmoką, bei mokėjimo periodiškumas. Pensijų išmokos yra mokamos dalyviui ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius. Pensijų išmokos yra pervedamos į pensijų išmokos sutartyje nurodytą asmeninę šių išmokų gavėjo sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje. Jei dalyvio pageidavimu pensijų išmoka pervedama į sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje, esančioje ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, mokėjimo pavedimo išlaidas padengia dalyvis.

3. Periodinių pensijų išmokų suma, neišmokėta dėl gavėjo mirties, yra paveldima Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

4. Sudarius pensijų išmokos sutartį, dalyviui priklausantis pensijų turtas lieka jo asmeninėje pensijos sąskaitoje. Dalyvis, gaunantis periodines išmokas, turi teisę pereiti į tos pačios arba kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą kitą pensijų fondą – tokiais atvejais šio įstatymo 9 ir 10 straipsnių nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

33 straipsnis. Pensijų anuiteto įsigijimas ir mokėjimas

1. Dalyvis, kuriam pagal šio įstatymo 29 straipsnio 5 dalį pensijų anuiteto įsigijimas yra privalomas arba kuris pensijų anuitetą įsigyja savo iniciatyva pagal šio įstatymo 29 straipsnio 7 dalį, su pensijų anuiteto mokėtoju sudaro pensijų anuiteto sutartį. Pensijų anuitetas mokamas šios sutarties, apmokėtos vienkartinė įmoka iš dalyvio vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto, pagrindu. Šią vienkartinę įmoką pensijų anuiteto mokėtojui perveda pensijų kaupimo bendrovė su dalyviu sudarytos pensijų išmokos sutarties pagrindu.

2. Dalyvis, kuriam pensijų anuiteto įsigijimas yra privalomas arba kuris pensijų anuitetą įsigyja savo iniciatyva šio įstatymo 29 straipsnio 7 dalyje nustatytu atveju, turi teisę pasirinkti vieną iš šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje nurodytų pensijų anuiteto rūšių.

3. Pensijų anuiteto mokėtojui *mutatis mutandis* yra taikomi Draudimo įstatymo reikalavimai, reglamentuojantys aktuarinę funkciją, techninius atidėjinius, jų skaičiavimą, turto, dengiančio techninius atidėjinius investavimą. Priežiūros institucija nustato draudimo techninių atidėjinių skaičiavimo, atsižvelgiant į išpareigojimus pagal pensijų anuitetų sutartis, tvarką ir metodiką. Turtas, dengiantis techninius atidėjinius, turi būti atskirtas, valdomas ir saugomas atskirai nuo kito pensijų anuiteto mokėtojo turto ir gali būti naudojamas tik išpareigojimams pagal pensijų anuiteto

sutartis vykdyti. Priežiūros institucija *mutatis mutandis* vykdo šių reikalavimų laikymosi priežiūrą Draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

4. Pensijų anuiteto mokėtojai draudžiama atsisakyti sudaryti ar kitaip vengti sudaryti pensijų anuiteto sutartį su dalyviu, šio įstatymo nustatyta tvarka įgijusiu teisę į pensijų išmoką. Sudarant pensijų anuiteto sutartį, draudžiama bet kokia forma reikalauti dalyvio sveikatos patikrinimo duomenų ir juos naudoti.

5. Pensijų anuiteto sutartys sudaromos vadovaujantis šiuo įstatymu, Civiliniu kodeksu, Draudimo įstatymu ir priežiūros institucijos patvirtintomis standartinėmis pensijų anuitetų draudimo taisyklėmis.

6. Pensijų anuiteto mokėtojas, su kuriuo dalyvis sudarė pensijų anuiteto sutartį, apie sutarties sudarymą ne vėliau kaip per vieną darbo dieną raštu (ar tarpusavyje suderinus informacijos pateikimo tvarką – elektroniniu būdu) turi pranešti pensijų kaupimo bendrovei, kurios valdomame pensijų fonde yra sukauptas dalyvio pensijų turtas. Pensijų kaupimo bendrovė, gavusi pranešimą apie pensijų anuiteto sutarties sudarymą, pensijų išmokos sutartyje nustatyta tvarka perveda dalyviui priklausančias lėšas (ar jų dalį) kaip vienkartinę įmoką į pensijų anuiteto mokėtojo nurodytą sąskaitą.

7. Pensijų anuitetas mokamas buvusiam dalyviui ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius iki gyvos galvos. Pensijų anuitetas pervedamas į pensijų anuiteto sutartyje nurodytą asmeninę pensijų išmokos gavėjo sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje.

8. Pensijų anuitetas pradedamas mokėti pensijų anuiteto sutartyje nurodytą dieną. Pensijų anuiteto sutarties vykdymą prižiūri priežiūros institucija.

9. Pensijų anuiteto sutarčiai *mutatis mutandis* taikomos Draudimo įstatymo nuostatos, reglamentuojančios draudimo sutarties nutraukimą lengvatinėmis sąlygomis.

34 straipsnis. Pensijų anuiteto rūšies pasirinkimas

1. Dalyvis pateikia pensijų anuiteto mokėtojai duomenis, reikalingus pensijų anuiteto rūšiai pasirinkti ir pensijų anuiteto dydžiui apskaičiuoti. Teiktinų duomenų turinį, jų pateikimo formą ir sąlygas tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

2. Pensijų anuiteto mokėtojas per 3 darbo dienas nuo informacijos apie dalyvio ketinimą įsigyti pensijų anuitetą gavimo dienos dalyvio nurodytu būdu ir adresu pateikia pasiūlymą dėl dalyviui mokėtino pensijų anuiteto dydžio pagal kiekvieną pensijų anuiteto rūšį, taip pat nurodo datą, iki kurios pasiūlymas galioja. Pasiūlymo galiojimo terminas yra 30 dienų. Pensijų anuiteto mokėtojo pasiūlymų, teikiamų dalyviams, ketinantiems įsigyti pensijų anuitetą, turinį, formą ir jų pateikimo sąlygas tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Dalyvis, gavęs šiame straipsnyje nurodytą pensijų anuiteto mokėtojo pasiūlymą, turi pasirinkti pensijų anuiteto rūšį ir iki pasiūlymo galiojimo laikotarpio pabaigos kreiptis į jį dėl pensijų anuiteto sutarties sudarymo.

4. Dalyvis, per šio straipsnio 3 dalyje numatytą pasiūlymo galiojimo terminą nesudaręs pensijų anuiteto sutarties arba sudarytą pensijų anuiteto sutartį nutraukęs lengvatinėmis sąlygomis Draudimo įstatymo nustatyta tvarka, turi teisę sudaryti sutartį vėliau šio straipsnio nustatyta tvarka.

35 straipsnis. Pensijų išmokos migruojantiems asmenims

Asmenys, išvykstantys nuolat gyventi į kitą valstybę, teisę į pensijų išmokas įgyja šio įstatymo nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

VALSTYBINĖ PRIEŽIŪRA IR ATSAKOMYBĖ UŽ ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

36 straipsnis. Išieškojimas iš pensijų išmokų

Išieškojimas iš periodinių pensijų išmokų ir pensijų anuiteto vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko

pensijos, nustatyta tvarka. Išieškojimas iš vienkartinės pensijų išmokos vykdomas Civilinio proceso kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko piniginių lėšų, nustatyta tvarka.

37 straipsnis. Apskaita ir atskaitomybė

1. Pensijų kaupimo bendrovių ir pensijų fondo apskaita tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų rinkinio rengimą, nustatyta tvarka.

2. Depozitoriumas, su kuriuo pensijų kaupimo bendrovė yra sudariusi pensijų fondo turto saugojimo sutartį, privalo pensijų kaupimo bendrovei pateikti visus dokumentus, reikalingus finansinių ataskaitų rinkiniams sudaryti.

38 straipsnis. Priežiūros institucijos teisės ir pareigos

1. Priežiūros institucija, vykdydama pensijų kaupimo bendrovių ir depozitoriumų veiklos priežiūrą, turi Lietuvos banko įstatyme, šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas teises ir pareigas.

2. Priežiūros institucija, be kituose įstatymuose nustatytų poveikio priemonių ir privalomų nurodymų, turi teisę duoti šiuos privalomus nurodymus:

- 1) įpareigoti pensijų kaupimo bendrovę perduoti pensijų fondų valdymą;
- 2) įpareigoti pensijų kaupimo bendrovę pakeisti depozitoriumą;
- 3) Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo nustatyta tvarka apriboti arba uždrausti pensijų turto investicijas arba kitaip apriboti disponavimo pensijų turtu teises.

3. Priežiūros institucija turi teisę taikyti valdymo įmonėms Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme numatytas poveikio priemones ir privalomus nurodymus. Draudimo įmonėms, vykdančioms pensijų kaupimo veiklą, priežiūros institucija turi teisę taikyti Draudimo įstatyme nustatytas poveikio priemones ir privalomus nurodymus. Poveikio priemonių ir privalomų nurodymų taikymo tvarką nustato Lietuvos banko įstatymas. Taikydama poveikio priemones ir privalomus nurodymus, priežiūros institucija taip pat vadovaujasi Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymu ir Draudimo įstatymu tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

4. Priežiūros institucija teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją apie pensijų kaupimo bendrovių veiklos rezultatus, šiame straipsnyje nurodytų privalomų nurodymų, susijusių su teisės užsiimti pensijų kaupimo veikla apribojimu, taikymą pensijų kaupimo bendrovėms ir kitą informaciją, nustatytą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei priežiūros institucijos susitarime dėl pasikeitimo informacija. VSDF valdybai priežiūros institucija teikia informaciją apie pensijų kaupimo bendrovių rekvizitus, pensijų kaupimo bendrovėms išduotas pensijų kaupimo veiklos licencijas, poveikio priemonių, susijusių su teisės užsiimti pensijų kaupimo veikla apribojimu, taikymą, pensijų kaupimo bendrovės reorganizavimą, pertvarkymą, likvidavimą, bankrotą, pensijų fondų valdymo perdavimą kitai pensijų kaupimo bendrovei ir kitą su pensijų kaupimo veikla susijusią informaciją, būtiną tvarkant Dalyvių ir išmokų gavėjų registrą. Duomenų teikimo tvarka ir terminai nustatomi priežiūros institucijos ir VSDF valdybos susitarime dėl pasikeitimo informacija.

5. VSDF valdyba teikia priežiūros institucijai informaciją apie konkrečios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų dalyvius, į pensijų fondo sąskaitą pervestas pinigines lėšas ir kitus duomenis, reikalingus priežiūros institucijai. Duomenų teikimo tvarka ir terminai nustatomi šio straipsnio 4 dalyje nurodytame susitarime.

39 straipsnis. Atsakomybė įmokų mokėjimo vėlavimo atveju

1. VSDF valdyba pensijų kaupimo bendrovių valdomiems pensijų fondams moka delspinigius už lėšas, pervestas joms pavėluotai dėl savo kaltės. Delspinigių dydį ir skaičiavimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo įstatymas. Priskaičiuotus delspinigius pensijų kaupimo bendrovės paskirsto savo valdomų pensijų fondų dalyviams, už kuriuos laiku nebuvo sumokėtos pensijų įmokos.

2. Draudėjų atsakomybę už pavėluotai pervestas lėšas ar neteisėtai sumažintų įmokų mokėjimą nustato Valstybinio socialinio draudimo įstatymas.

3. Pensiju ģimēņu mokējimo pensiju kaupimo bendrovēm nutraukimas ar kiti mokējimo pazeidimai negali būt pagrindas nutraukti dalyvavimą pensiju kaupime ar apriboti dalyviu nuosavybės ar kitas teises.

**Lietuvos Respublikos pensijų
kaupimo įstatymo
priedas**

PENSIJŲ KAUPIMO ĮMOKOS DYDŽIAI

Metai	Pensijų įmokos nuo pensijų fondo dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo, dydis, procentais	Iš valstybės biudžeto už pensijų fondo dalyvį mokamos pensijų įmokos dydis, procentais nuo Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio
2019	1,8	0,3
2020	2,1	0,6
2021	2,4	0,9
2022	2,7	1,2
2023 ir vėlesni	3	1,5 %

Teisės skyriaus
vedėjas pavaduot.

Milda Pareišaitė

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

2018-05-22

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2, 3, 6–8 dalis ir šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo 29, 30, 31, 32, 33, ir 34 straipsnius, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 29, 30, 31, 32, 33, ir 34 straipsniai įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir Lietuvos bankas iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos Seimui teikdama Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, nustato 1,55 procentinio punkto mažesnę pensijų socialinio draudimo įmokos tarifą.

4. Asmenys, tapę pensijų fondų dalyviais iki 2018 m. gruodžio 31 d., nuo šio įstatymo įsigaliojimo moka šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnyje nustatyto dydžio įmokas. Jei už asmenis, tapusiais pensijų fondo dalyviais iki 2018 m. gruodžio 31 d., į pensijos sąskaitą buvo pervedama tik valstybinio socialinio draudimo įmokos dalis, nuo 2019 m. sausio 1 d. jiems taikomos šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalies nuostatos.

5. Asmenys, tapę pensijų fondų dalyviais iki 2018 m. gruodžio 31 d., iki 2019 m. kovo 1 d. pensijų kaupimo bendrovei gali pateikti prašymą nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime arba stabdyti pensijų įmokų pervedimą:

1) prašymą nutraukti pensijų kaupimo sutartį pateikusių asmenų pensijos sąskaitoje sukauptos lėšos pervedamos į Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) biudžetą. Pensijų fondo dalyvio pensijos sąskaitoje esantys pensijų fondo vienetai konvertuojami į pinigines lėšas šio prašymo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos pensijų fondo vienetų verte. Šiems asmenims už dalyvavimo pensijų kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d. laikotarpius Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytas socialinio draudimo senatvės pensijų mažinimas netaikomas. Pervedamų lėšų suma (įskaitant dalyvio lėšomis sumokėtas pensijų įmokas, jei dalyvis jas mokėjo, ir už dalyvį iš valstybės biudžeto sumokėtas įmokas), viršijanti iš VSDF biudžeto už asmenį pervedtų valstybinio socialinio draudimo įmokų sumą, įskaitoma kaip pervedimo metais VSDF biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai. Jei į VSDF biudžetą pervedama lėšų suma (įskaitant dalyvio lėšomis sumokėtas pensijų įmokas, jei dalyvis jas mokėjo, ir už dalyvį iš valstybės biudžeto sumokėtas įmokas) yra mažesnė už iš VSDF biudžeto už asmenį pervedtų valstybinio socialinio draudimo įmokų sumą, šiam asmeniui Socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytas socialinio draudimo senatvės pensijų mažinimas už dalyvavimo pensijų kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d. laikotarpius taip pat netaikomas. Papildomos dalyvio lėšomis sumokėtos pensijų įmokos dalyviams nėra gražinamos;

2) prašymą stabdyti pensijų įmokų pervedimą pateikusių pensijų fondų dalyvių sukauptos lėšos lieka jų pensijos sąskaitoje iki tol, kol jų pensijų kaupimas pasibaigia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nustatytais pagrindais, netaikant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 13 straipsnio nuostatų. Šiems asmenims, nepriklausomai nuo jų amžiaus, ne daugiau kaip 3 kartus taikoma šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnyje nustatyta automatinio įtraukimo procedūra. Jei automatinio įtraukimo procedūros metu asmuo nepareiškia noro atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime, pensijų įmokų pervedimas į šio pensijų fondo dalyvio pensijos sąskaitą atnaujinamas. Sustabdę įmokų pervedimą asmenys bet kuriuo metu gali savo iniciatyva pateikti pensijų kaupimo bendrovei prašymą atnaujinti pensijų kaupimo įmokų pervedimą. Pensijų įmokų pervedimas už šiuos asmenis atnaujinamas nuo trečio mėnesio, skaičiuojant nuo prašymo atnaujinti pensijų kaupimo įmokų pervedimo įregistravimo Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo dalyvių ir išmokų gavėjų registre mėnesio, pirmos dienos. Nepareiškę noro atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime arba savo iniciatyva pateikę prašymą atnaujinti pensijų kaupimo įmokų pervedimą

asmenys tęsia dalyvavimą kaupime iki tol, kol jų pensijų kaupimas pasibaigia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nustatytais pagrindais.

6. Pensijų kaupimo bendrovė iki šio įstatymo įsigaliojimo įsteigia pensijų turto išsaugojimo pensijų fondą ir tikslinės grupės pensijų fondus šioms tikslinėms pensijų fondo dalyvių grupėms:

- 1) 1954 – 1960 gimimo metų dalyvių;
- 2) 1961 – 1967 gimimo metų dalyvių;
- 3) 1968 – 1974 gimimo metų dalyvių;
- 4) 1975 – 1981 gimimo metų dalyvių;
- 5) 1982 – 1988 gimimo metų dalyvių;
- 6) 1989 – 1995 gimimo metų dalyvių;
- 7) 1996 – 2002 gimimo metų dalyvių.

7. Lietuvos bankas įgyvendinant šio straipsnio 6 dalį įsteigtiems pensijų turto išsaugojimo ir tikslinės grupės pensijų fondams suteikia unikalius identifikavimo numerius ir apie tai per 3 darbo dienas nuo pensijų fondo įsteigimo informuoja VSDF valdybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir šiuos pensijų fondus valdančią pensijų kaupimo bendrovę.

8. Įgyvendinant šio straipsnio 6 dalį įsteigtiems turto išsaugojimo pensijų fondui ir tikslinės grupės pensijų fondams 3 mėnesius nuo atitinkamo pensijų fondo įsteigimo dienos, bet ne ilgiau kaip iki 2019 m. kovo 31 d., netaikomi reikalavimai investavimo strategijai.

9. Iki turto išsaugojimo pensijų fondo ir tikslinės grupės pensijų fondų įsteigimo veikę pensijų fondai likviduojami ne vėliau kaip 2019 m. birželio 30 d. Iki šių pensijų fondų likvidavimo jų dalyviai kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu Lietuvos banko nustatyta tvarka perkeliami į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondų dalyvių amžių atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto. Šioje dalyje numatytas pensijų fondų likvidavimas vykdomas laikantis Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo nuostatų dėl pensijų fondų panaikinimo. Įsigaliojus šiam įstatymui, likviduojamiems pensijų fondams šio įstatymo ir Lietuvos banko nustatyti turto diversifikavimo reikalavimai netaikomi.

10. Pensijų fondų dalyviai, gimę iki 1954 metų sausio 1 d., ir per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo nesudarę pensijų išmokos sutarties, ne vėliau kaip iki 2019 m. birželio 30 d. kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu perkeliami į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą turto išsaugojimo pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto.

11. Apie šio straipsnio 9 ir 10 dalyse nustatyta tvarka atliktą pensijų fondo dalyvio ir jam priklausančio pensijų turto perkėlimą pensijų kaupimo bendrovė pensijų fondo dalyviui praneša priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse numatytu būdu pateikdama Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą.

12. Pensijų anuitetus pagal sutartis, sudarytas iki 2019 m. gruodžio 31 d., gyvybės draudimo bendrovės moka pagal sudarytų sutarčių sąlygas iki tol, kol pasibaigs jų mokėjimo terminas.

13. Apskaičiuojant iš valstybės biudžeto už dalyvį mokamos pensijų įmokos dydį 2019 m. ir 2020 m., Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkis dauginamas 1,289 karto.

3 straipsnis. Pensijų išmokų rūšys ir pensijų išmokų mokėjimas iki 2019 metų gruodžio 31 d.

Nuo šio įstatymo įsigaliojimo iki 2019 m. gruodžio 31 d. pensijų išmokų rūšys nustatomos ir pensijų išmokos mokamos pagal teisės aktų nuostatas, galiojusias iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedančiojo

Albida Bareišaitė

2018-05-22

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. IX-1691 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą Nr. IX-1691 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS
PENSIJŲ KAUPIMO
Į S T A T Y M A S

PIRMASIS SKIRSNIS I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo Šis įstatymas (toliau – šis įstatymas) nustato valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies, papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos ir papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos pensijų įmokos kaupimo (toliau – pensijų kaupimas) ir pensijų išmokų mokėjimo organizavimo sąlygas ir bei tvarką Lietuvos Respublikoje.

2 straipsnis. Kitų įstatymų taikymas

Šio įstatymo nustatytiems pensijų kaupimo ir pensijų išmokų mokėjimo santykiams Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymas (toliau – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymas), Lietuvos Respublikos draudimo įstatymas (toliau – Draudimo įstatymas), Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (toliau – Akcinių bendrovių įstatymas) ir kiti įstatymai taikomi tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. ~~Dalyvavimas pensijų kaupime~~ **Pensijų kaupimas – pensijų įmokų kaupimas pensijų fonde šio įstatymo nustatyta tvarka.** valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies, papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos ir papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos įmokos kaupimas, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatyme (toliau – Pensijų sistemos reformos įstatymas), šio įstatymo nustatyta tvarka sudarius ir įregistravus pensijų kaupimo sutartį.

2. Finansinės priemonės – Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo (toliau – Finansinių priemonių rinkų įstatymas) 3 straipsnio 4 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytos finansinės priemonės, taip pat indėliai.

3. Gyvybės draudimo įmonė (toliau – draudimo įmonė) – įmonė, įsteigta ir veikianti Akcinių bendrovių ir Draudimo įstatymų nustatyta tvarka.

3. Pensijų anuitetas – pensijų fondo dalyviui iki gyvos galvos mokama periodinė pensijos išmoka, kurios visa išmokėjimo rizika tenka pensijų anuiteto mokėtojui.

4. Pensijų fondas – pensijas kaupiantiems fiziniams asmenims, pagal Pensijų sistemos reformos įstatymą dalyvaujantiems pensijų kaupime, taip pat šiame įstatyme nustatytais pagrindais kitiems asmenims bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausantis pensijų turtas, kurio valdymas perduotas pensijų kaupimo bendrovei ir kuris investuojamas pagal to pensijų fondo taisykles. Gali būti tikslinių pensijų fondų dalyvių grupių pensijų fondai ir pensijų turto išsaugojimo pensijų fondai.

5. Pensijų fondo lyginamasis indeksas – pensijų kaupimo bendrovės pasirinktas rodiklis, su kurio reikšmės kitimu lyginama pensijų fondo investicijų grąža.

Pensijų fondo dalyvis (toliau – dalyvis) – fizinis asmuo, pagal šį įstatymą kaupiantis pensijos įmokas ir šio įstatymo nustatyta tvarka įregistruotas Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo dalyvių ir pensijų išmokų gavėjų registre (toliau – Dalyvių ir išmokų gavėjų registras), taip pat asmuo, šio ir kitų pensijų kaupimo sritį reguliuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įgijęs reikalavimo teisę į pensijų fondo turto dalį.

6. Pensijų kaupimo bendrovė – pensijų fondų valdymo įmonė, veikianti pagal Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą ar Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą (toliau – valdymo įmonė), ar arba gyvybės draudimo įmonė (toliau – draudimo įmonė), veikianti pagal Akcinių bendrovių įstatymą ir Draudimo įstatymą, turinti turinčios priežiūros institucijos išduotą licenciją Lietuvos Respublikos teritorijoje užsiimti šio įstatymo nustatyta pensijų kaupimo veikla. Pensijų kaupimo bendrovę gali įsteigti valstybė.

7. Pensijų skaičiuoklė – kompiuterio programa, skirta suskaičiuoti dalyvio būsimosios valstybinės socialinio draudimo pensijos dalies ir anuiteto, numatyto šio įstatymo 24 straipsnyje, dydžius pagal dalyvio pasirinktus ekonominius rodiklius.

7. Pensijos sąskaita – pensijų kaupimo bendrovėje nustatyta tvarka atidaryta asmeninė pensijų fondo dalyvio sąskaita, į kurią to dalyvio vardu įrašomi jam tenkantys apskaitos vienetai.

8. Pensijų turtas – už pensijų įmokų lėšas įsigyto turto (įskaitant laikinai neinvestuotą šių lėšų dalį) bei investicijų pajamų (sąnaudų), gautų iš šio turto (lėšų), suma.

9. Pensijų turto išsaugojimo pensijų fondas (toliau – turto išsaugojimo pensijų fondas) – pensijų fondas, kuris sudaromas ir valdomas siekiant apsaugoti dalyvio sukauptą pensijų turtą nuo infliacijos rizikos ir, kiek įmanoma, labiau apriboti dalyviui tenkančią investavimo riziką.

10. Priežiūros institucija – Lietuvos bankas, šio įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo ir kitų finansų rinkų priežiūrą reguliuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka atliekantis pensijų fondų valdymo įmonių ir draudimo įmonių veiklos priežiūros funkcijas.

11. Tikslinė pensijų fondų dalyvių grupė – šio įstatymo nustatytas gimimo metų ribas atitinkantys pensijų fondų dalyviai, kaupiantys pensijų įmokas jų amžių atitinkančiame pensijų fonde.

12. Tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondas (toliau – tikslinės grupės pensijų fondas) – tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės gyvenimo ciklo investavimo strategiją įgyvendinantis pensijų fondas, kurio investicijų portfelis sudaromas ir valdomas siekiant užtikrinti optimalų rizikingų ir mažiau rizikingų turto klasių santykį atsižvelgiant į likusią šio fondo dalyvių dalyvavimo pensijų kaupime trukmę, kad dalyvis gautų didžiausią investicijų naudą visu kaupimo laikotarpiu.

13. Valstybė narė – Europos Sąjungos valstybė narė, arba Europos ekonominės erdvės valstybė arba Šveicarijos Konfederacija.

14. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme (toliau – Valstybinio socialinio draudimo

įstatymas), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme, Pensijų sistemos reformos įstatyme, Lietuvos Respublikos kolektyvinio **Kolektyvinio** investavimo subjektų įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme (toliau – Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas).

ANTRASIS SKIRSNIS II SKYRIUS DALYVAVIMAS PENSIJŲ KAUPIME

4 straipsnis. Dalyvavimas pensijų kaupime **Pensijų kaupimas**

1. Teisę tapti pensijų kaupimo dalyviu šio įstatymo ir Pensijų sistemos reformos įstatymo numatyta ~~pensijų kaupime~~ turi asmenys, kurie turi draudžiamųjų pajamų, nuo kurių privalomai skaičiuojamos valstybinio socialinio **pensijų** draudimo įmokos pagrindinei ir papildomai pensijos daliai gauti, taip pat asmenys, pagal Lietuvos Respublikos Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymą (toliau – Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymas) turintys teisę pervesti lėšas iš Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemos, išskyrus asmenis, kurie jau yra sukakę Valstybinių socialinio **Socialinio** draudimo pensijų įstatyme nustatytą senatvės pensijos amžių (toliau – senatvės pensijos amžius).

2. Dalyvavimas pensijų kaupime **Pensijų kaupimas** prasideda **asmenį įtraukus į pensijų kaupimą automatiškai šio įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka ir jam nepareiškus atsisakymo arba asmenį jo iniciatyva sudarytos sudarius pensijų kaupimo sutartį sutarties pagrindu ir ją įregistravus Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VSDF valdyba) įsteigtame ir tvarkomame pensijų kaupimo sutarčių **Dalyvių ir išmokų gavėjų** registre (toliau – Sutarčių registras). Pensijų kaupimo bendrovė per vieną mėnesį nuo pensijų kaupimo sutarties sudarymo informuoja dalyvį apie pensijų kaupimo sutarties įregistravimą.**

3. Pensijų kaupimo bendrovė neturi teisės atsisakyti sudaryti pensijų kaupimo sutarties su asmeniu, kuris pagal šį įstatymą turi teisę dalyvauti pensijų kaupime.

4. Sudarant pensijų kaupimo sutartį, pensijų kaupimo bendrovė privalo pasirašytinai supažindinti pensijų kaupime ketinantį dalyvauti asmenį su visų jos valdomų pensijų fondų investavimo rizikos palyginimu.

5. Sudarant pensijų kaupimo sutartį, pensijų kaupimo bendrovė privalo informuoti asmenį, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus yra likę mažiau kaip 7 metai, apie galimybę kaupti pensiją konservatyvaus investavimo pensijų fonde. Tokiu atveju sutartis dėl pensijų kaupimo kitame negu konservatyvaus investavimo pensijų fonde gali būti sudaroma tik tuo atveju, jeigu asmuo raštu patvirtina, kad yra supažindintas su visų pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų investavimo rizikos palyginimu, ir atsisako sudaryti pensijų kaupimo sutartį dėl pensijų kaupimo konservatyvaus investavimo pensijų fonde.

3. Pensijų kaupimo bendrovė automatiškai įtraukiamam arba savo iniciatyva sutartį sudarančiam asmeniui privalo pasiūlyti kaupti pensijų įmokas dalyvio amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde.

4. Jei asmuo pageidauja kaupti pensijų įmokas ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, jis privalo raštu pateikti pensijų kaupimo bendrovei patvirtinimą apie atsisakymą kaupti pensijų įmokas jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, o pensijų kaupimo bendrovė turi pasirašytinai supažindinti pensijų kaupime ketinantį dalyvauti asmenį su papildomomis rizikomis, kylančiomis dėl pensijų įmokų kaupimo ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde.

65. Vienu metu dalyvis gali kaupti pensijų įmokas tik viename pensijų fonde. Pensijų kaupimo bendrovė privalo kiekvienam jos valdomame pensijų fonde pensijų įmokas **kaupiančiam** dalyviui, sudariusiam su ja pensijų kaupimo sutartį, atidaryti pensijų pensijos sąskaitą.

~~76. Pensijų kaupimo sutartis~~ **Duomenys apie dalyvius ir jų sudarytas pensijų išmokų sutartis registruoja registruojami VSDF valdyba** ~~Sutarčių~~ **Dalyvių ir išmokų gavėjų** registre, kurio valdytoja ir tvarkytoja yra VSDF valdyba. ~~Sutarčių~~ **Dalyvių ir išmokų gavėjų** registro nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė) ar jos įgaliota institucija. Jeigu pensijų kaupimo bendrovė atsisako pateikti ar priimti duomenis, būtinus pensijų kaupimo sutartims **dalyviams** registruoti ir (ar) **pensijų** įmokoms pervesti pagal patvirtintas duomenų pateikimo sąlygas, sustabdomas pensijų įmokų pervedimas į tokios pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus iki duomenų pateikimo ir (ar) priėmimo atnaujinimo pagal šias duomenų pateikimo sąlygas. Šio įstatymo ~~32~~ **39** straipsnyje nustatytų delspinigių mokėjimo prievolė tenka reikalavimų nevykdančiai pensijų kaupimo bendrovei. Atnaujinus **pensijų** įmokų pervedimą, **pensijų** įmokos pervedamos šio įstatymo ~~10~~ **12** straipsnyje nustatyta tvarka. Pensijų kaupimo bendrovės atsako už VSDF valdybai pateiktų duomenų teisingumą.

~~87. VSDF valdyba, tvarkydama~~ **Sutarčių** ~~Dalyvių ir išmokų gavėjų~~ registrą ir registruodama ~~pensijų kaupimo sutartis ir jų pabaigą~~ **dalyvius**, privalo užtikrinti kiekvieno dalyvio dalyvavimo pensijų kaupime nepertraukiamumą.

~~9 8. Dalyvavimas pensijų kaupime~~ **Pensijų kaupimas** baigiasi, kai:

- 1) ~~pensijų fondo dalyvis (toliau – dalyvis)~~ sukanka senatvės pensijos amžių ir pagal išmokų mokėjimo **pensijos išmokos** sutartį jam išmokama visa pensijų išmoka;
- 2) dalyvis miršta;
- 3) dalyvis šio įstatymo ~~6 7~~ straipsnio ~~11~~ **8** dalyje nustatyta tvarka nutraukia pensijų kaupimo sutartį;
- 4) teismo sprendimu pensijų kaupimo sutartis pripažįstama negaliojančia;
- 5) Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo nustatyta tvarka dalyvio vardu sukauptos piniginės lėšos pervedamos į Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemą.

~~5 straipsnis. Pensijų fondo dalyvio~~ **Dalyvio ir automatiškai į kaupimą įtraukto asmens** teisės

~~1. Pensijų fondo dalyvis~~ **Dalyvis** turi teisę:

~~1) šio įstatymo nustatyta tvarka nutraukti pensijų kaupimo sutartį su pensijų kaupimo bendrove ir sudaryti pensijų kaupimo sutartį su kita pensijų kaupimo bendrove, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus rinktis kitą negu jo gimimo datą atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą ar kitą pensijų kaupimo bendrovę;~~

~~2) savo iniciatyva sudaręs pensijų kaupimo sutartį asmuo - nutraukti pensijų kaupimo sutartį savo iniciatyva šio įstatymo ~~6 7~~ straipsnio ~~11~~ **8** dalyje nustatyta tvarka;~~

~~3) gauti iš pensijų kaupimo bendrovės informaciją apie jo pensijų pensijos sąskaitoje įrašytus pensijų fondo vienetų ir jų vertę, lėšų investavimo strategiją ir pagal ją gautą investicinę grąžą, pensijų kaupimo bendrovės ir pensijų fondo audito išvadą ir kitą šio įstatymo nustatytą informaciją;~~

~~4) ne ilgiau kaip 12 mėnesių (iškart ar dalimis) per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį stabdyti pensijų įmokų pervedimus į pensijos sąskaitą šio įstatymo 13 straipsnio nustatyta tvarka;~~

~~5) gauti šiame įstatyme nustatytas pensijų išmokas pagal savo vardu sukaupto pensijų turto dydį;~~

~~5 6) šio įstatymo nustatyta tvarka nukelti pensijų išmokos mokėjimo pradžią;~~

~~6-7) testamentu palikti jam priklausančią pensijų turto dalį;~~

~~7-8) kitas šiame ir kituose įstatymuose, standartinėse pensijų fondo fondų taisyklėse ir pensijų kaupimo sutartyje nustatytas teises.~~

2. Automatiškai į kaupimą įtrauktas asmuo turi teisę per šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą atsisakyti dalyvauti ir šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą teisę rinktis kitą negu jo gimimo datą atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą ar kitą pensijų kaupimo bendrovę.

23. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas teises dalyvis turi ir tuo atveju, kai jo vardu nemokamos pensijų įmokos.

6 straipsnis. Automatinis dalyvių įtraukimas

1. Nuo 2019 m. sausio 1 d. kas trejus metus pilnamečiai asmenys, kurie įtraukimo metų sausio 1 d. nėra sukakę 40 metų amžiaus ir Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir socialinio draudimo išmokų gavėjų registre yra duomenys apie jų draustumą, automatiškai įtraukiami į pensijų kaupimą. Su automatiškai į pensijų kaupimą įtraukiamais asmenimis pensijų kaupimo sutartys nesudaromos. Pensijų įmokos už šiuos asmenis pradedamos skaičiuoti nuo įtraukimo metų kovo 1 d.

2. Automatiškai į pensijų kaupimą įtrauktus dalyvius VSDF valdyba atsitiktine tvarka paskirsto po lygiai visoms automatinio įtraukimo dieną veikiančioms pensijų kaupimo bendrovėms. Kiekvienas asmuo tampa tos kaupimo bendrovės, kuriai jis priskirtas, valdomo jo gimimo datą atitinkančio tikslinės grupės pensijų fondo dalyviu. Dalyviai priskiriami tik toms pensijų kaupimo bendrovėms, kurioms per praėjusius 3 metus nebuvo taikytos poveikio priemonės už šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pensijų kaupimo bendrovių veiklą, pažeidimus. Informaciją apie pensijų kaupimo bendroves, kurioms gali būti priskiriami dalyviai, priežiūros institucija pateikia VSDF valdybai ne vėliau kaip metų, einančių prieš įtraukimo metus, spalio 31 d.

3. Pensijų kaupimo bendrovė, į kurios valdomą pensijų fondą asmuo įtraukiamas, ir VSDF valdyba ne vėliau kaip iki įtraukimo metų sausio 15 dienos raštu ar elektroniniu būdu informuoja asmenį apie įtraukimo į pensijų kaupimą faktą, jo teisę atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime, dalyvavimo pradžios datą ir sąlygas, galimybę rinktis kitą negu jo gimimo datą atitinkančią tikslinės grupės pensijų fondą ar kitą pensijų kaupimo bendrovę, bei pateikia standartines tikslinės grupės pensijų fondo, kuriam asmuo priskirtas, taisykles.

4. Automatiškai į pensijų kaupimą įtraukti asmenys iki įtraukimo metų kovo 1 d. gali informuoti pensijų kaupimo bendrovę apie atsisakymą dalyvauti pensijų kaupime. Pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo asmens atsisakymo dalyvauti pensijų kaupime gavimo dienos privalo informuoti VSDF valdybą apie asmens pateiktą atsisakymą dalyvauti pensijų kaupime. VSDF valdyba, gavusi informaciją apie asmens atsisakymą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo dienos įregistruoja atsisakymą dalyvauti pensijų kaupime Dalyvių ir išmokų gavėjų registre. Nuo atsisakymo įregistravimo Dalyvių ir išmokų registre dienos asmenys atsisakė dalyvauti pensijų kaupime nėra dalyviai iki jie apsispręs kaupti pensijų įmokas arba bus šio straipsnio nustatyta tvarka automatiškai įtraukti į pensijų kaupimą ir nepasinaudos teise atsisakyti kaupti pensijų įmokas. Nepareiškę noro atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime asmenys yra dalyviai ir kaupia pensijų įmokas šio įstatymo ir standartinių tikslinės grupės pensijų fondų, kuriems dalyviai yra priskirti, taisyklių nustatyta tvarka iki tol, kol jų pensijų kaupimas pasibaigia šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nustatytais pagrindais.

5. 40 metų amžiaus nesukakusiems asmenims, kurie atsisakė dalyvauti pensijų kaupime, automatinio įtraukimo procedūra taikoma ne daugiau kaip 3 kartus.

6. Tarp šio straipsnio 1 dalyje nurodytų automatinio įtraukimo laikotarpių atsisakė dalyvauti pensijų kaupime ir vyresni kaip 40 metų asmenys gali tapti dalyviais, sudarydami pensijų kaupimo sutartis su pasirinkta pensijų kaupimo bendrove savo iniciatyva.

6-7 straipsnis. Pensijų kaupimo sutartis

1. Pensijų kaupimo sutarties šalys yra savo iniciatyva pensijų kaupimo sutartį sudaręs dalyvis ir pensijų kaupimo bendrovė. Pensijų kaupimo sutartis dalyvio naudai negali būti sudaryta su jo darbdaviu ar kitais asmenimis.

2. Pirmą kartą sudaryta pensijų kaupimo sutartis įsigalioja trečio mėnesio, skaičiuojant nuo šios sutarties įregistravimo Dalyvių ir išmokų gavėjų registre mėnesio, pirmą dieną. Asmenų, turinčių teisę perkelti pensines teises iš Europos Sąjungos institucijų pensijų

sistemos pagal Lietuvos Respublikos Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymą, sudarytos pensijų kaupimo sutartys įsigalioja nuo įregistravimo Dalyvių ir išmokų gavėjų registre. ~~Pensijų sistemos reformos įstatymo nustatyta tvarka. Pereinant į kitą pensijų kaupimo bendrovę, sudarytos naujos pensijų kaupimo sutartys įsigalioja šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka. Pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą dalyvis gali tik šio įstatymo nustatyta tvarka nutraukęs sudarytą pensijų kaupimo sutartį. Pereinant į kitą pensijų fondą, valdomą tos pačios pensijų kaupimo bendrovės, sudarytos naujos pensijų kaupimo sutartys įsigalioja šio įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka.~~

~~3. Jeigu to paties asmens vardu yra sudarytos kelios pensijų kaupimo sutartys, galioja ta sutartis, kurią pirmą gauna ir įregistruoja VSDF valdyba.~~

43. Pensijų kaupimo sutartis sudaroma rašytine forma. Pensijų kaupimo sutarties šalys negali šioje sutartyje nustatyti tokių pensijų kaupimo sutarties sąlygų, kurios pablogintų dalyvio padėtį, palyginti su ta, kurią nustato šis ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai **įstatymas**. Šio įstatymo ar su juo susijusių teisės aktų reikalavimų neatitinkančios pensijų kaupimo sutarties nuostatos negalioja.

~~5. Standartinės pensijų kaupimo sutarties sąlygas tvirtina priežiūros institucija. Pensijų kaupimo bendrovė privalo priežiūros institucijai pateikti jos naudojamos tipinės pensijų kaupimo sutarties ir jos pakeitimo projektą.~~

64. **Priežiūros institucija tvirtina standartines pensijų fondų taisykles.** Priežiūros institucijos patvirtintos **standartinės** pensijų fondo ~~fondų~~ taisyklės yra pensijų kaupimo sutarties dalis.

75. Pensijų kaupimo bendrovė neturi teisės nutraukti pensijų kaupimo sutarties be dalyvio sutikimo, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus.

86. Sudarius pensijų kaupimo sutartį, pensijų kaupimo bendrovė, suderinusi duomenų pateikimo tvarką su VSDF valdyba, elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sutarties sudarymo pateikia VSDF valdybai pensijų kaupimo sutarčiai įregistruoti reikiamus duomenis. Pensijų kaupimo sutartys registruojamos **Sutarčių Dalyvių ir išmokų gavėjų** registre per 3 darbo dienas nuo duomenų gavimo VSDF valdyboje dienos. Pranešimas apie jų įregistravimą ar neįregistravimą, nurodžius neįregistravimo priežastis, pateikiamas pensijų kaupimo bendrovėms taip pat per 3 darbo dienas nuo duomenų gavimo VSDF valdyboje dienos. VSDF valdybai pateiktų duomenų tikslinimo tvarką ir terminus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Pensijų kaupimo bendrovė per vieną mėnesį nuo pensijų kaupimo sutarties sudarymo dienos privalo informuoti asmenis, su kuriais sudarytos pensijų kaupimo sutartys nebuvo įregistruotos, nurodydama neįregistravimo priežastis.

97. Pensijų kaupimo bendrovė, su kuria asmuo ketina sudaryti pensijų kaupimo sutartį, turi teisę VSDF valdybos nustatyta tvarka užklausti VSDF valdybą apie šio asmens teisę tapti ~~pensijų kaupimo~~ dalyviu ir šio asmens ir kitos pensijų kaupimo bendrovės pensijų kaupimo sutarties sudarymo faktą. VSDF valdyba, gavusi tokią užklausą, atsako raštu arba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrove, elektroniniu būdu ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo užklausos gavimo dienos.

~~10. Pensijų kaupimo sutartys ir jų pabaiga registruojamos VSDF valdybos tvarkomame Sutarčių registre ir informacija apie tai saugoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta laikotarpį.~~

118. Dalyvis turi teisę vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą pensijų kaupimo sutartį raštu pranešęs pensijų kaupimo bendrovei per 30 dienų nuo sutarties sudarymo. Pensijų kaupimo bendrovė, gavusi dalyvio rašytinį pranešimą, kad jis nori nutraukti sutartį, **ir nustačiusi dalyvio tapatybę**, privalo per 3 darbo dienas apie tai pranešti VSDF valdybai. Pensijų kaupimo sutartis laikoma nutraukta, kai VSDF valdyba ją išregistruoja iš **Sutarčių Dalyvių ir išmokų gavėjų** registro. Pensijų kaupimo sutartis laikoma pirmą kartą sudaryta ir tuo atveju, jeigu dalyvis jau buvo pasinaudojęs teise nutraukti pensijų kaupimo sutartį šioje dalyje nustatytu pagrindu. Nutraukęs pensijų kaupimo sutartį šioje dalyje nustatyta tvarka, asmuo turi teisę sudaryti pensijų kaupimo sutartį su pasirinkta pensijų kaupimo bendrove ne anksčiau kaip kitų metų, einančių po pensijų

kaupimo sutarties nutraukimo metų, sausio 1 dieną.

8 straipsnis. Pensijų įmoka

1. Pensijų įmoka mokama dalyvio ir valstybės biudžeto lėšomis. Pensijų įmokos dydis yra 3 procentai dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, iš valstybės biudžeto už dalyvį mokamos pensijų įmokos dydis – 1,5 procento Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio. Pensijų įmokų apskaičiavimo ir pervedimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Asmenims, tapusiems dalyviais nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d., pensijų įmoka kasmet didinama šio įstatymo priede nustatytais dydžiais, kol pasieks šio straipsnio 1 dalyje nustatytą dydį. 2019 m. dalyvio lėšomis mokama pensijų įmoka yra 1,8 procento jo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, iš valstybės biudžeto už dalyvį mokamos pensijų įmokos dydis – 0,3 procento Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio. Dalyviui pageidaujant, į jo pensijos sąskaitą gali būti mokama šio straipsnio 1 dalyje nurodyto dydžio pensijų įmoka, netaikant šios dalies nuostatų. Apie savo pasirinkimą dėl šio straipsnio 1 ar 2 dalyse nustatyto pensijų įmokos dydžio automatiškai įtraukiamas asmuo informuoja pensijų kaupimo bendrovę ne vėliau kaip per šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą, o savo iniciatyva pensijų kaupimo sutartį sudarantis asmuo – sudarydamas pensijų kaupimo sutartį.

3. Už vieną iš tėvų, auginantį vaiką iki 3 metų ir gaunantį vaiko priežiūros išmoką arba draudžiamą pensijų socialiniu draudimu valstybės lėšomis, į pensijų fondą pervedama 1,5 procento Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio dydžio pensijų įmoka iš valstybės biudžeto lėšų. Vienam iš tėvų, auginančiam daugiau negu vieną vaiką iki 3 metų, pensijų įmoka pervedama už kiekvieną vaiką.

4. Kartu su šio straipsnio 1 dalyje nurodyta 3 procentų dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, pensijų įmoka, dalyvis į pensijos sąskaitą gali mokėti savo pasirinkto dydžio papildomą pensijų įmoką. Mokėti pensijų įmokas dalyvio naudai gali ir dalyvio darbdavys (darbdaviai). Papildomų pensijų įmokų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

~~7-9 straipsnis. Dalyvio perėjimas į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą kitą pensijų fondą~~

~~1. Dalyvis turi teisę pereiti į kitą tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą.~~

~~2. Pereinant į kitą tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, sudaroma nauja pensijų kaupimo sutartis. Į kitą tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą dalyvis perkeliamas jo prašymu. Jei dalyvis pageidauja kaupti pensijų įmokas ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, kartu su prašymu jis privalo raštu pateikti pensijų kaupimo bendrovei patvirtinimą apie atsisakymą kaupti pensijų įmokas jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, o pensijų kaupimo bendrovė turi pasirašytinai supažindinti dalyvį su papildomomis rizikomis, kylančiomis dėl pensijų įmokų kaupimo ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde.~~

~~3. Sudarius naują pensijų kaupimo sutartį, Gavusi dalyvio prašymą perkelti į kitą pensijų fondą, pensijų kaupimo bendrovė privalo, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su VSDF valdyba, elektroniniu būdu informuoti apie tai ir apie ankstesnės sutarties nutraukimą VSDF valdybą per 3 darbo dienas nuo pensijų kaupimo sutarties sudarymo prašymo gavimo dienos. Jeigu pirmoji pensijų kaupimo sutartis neįsigaliojusi, nauja sudaryta pensijų kaupimo sutartis įsigalioja trečio mėnesio, skaičiuojant nuo jos įregistravimo Sutarčių registre mėnesio, pirmą dieną, o jeigu~~

pirmoji pensijų kaupimo sutartis įsigaliojusi, nauja sudaryta pensijų kaupimo sutartis įsigalioja jos registravimo Sutarčių registre dieną.

34. Dalyvio perėjimas iš vieno pensijų fondo į kitą turi vykti laikantis sąlygų, numatytų pensijų kaupimo bendrovės nustatytose **priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse** pensijų fondo iš kurio jis pereina, taisyklėse ir pensijų fondo, į kurį pereina, **fondų** taisyklėse. Dalyvis turi teisę kartą per kalendorinius metus pereiti į kitą pensijų fondą toje pačioje pensijų kaupimo bendrovėje nedarant jokių atskaitymų. Jeigu dalyvis pereina į kitą pensijų fondą toje pačioje pensijų kaupimo bendrovėje daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus, už jo perėjimą gali būti daromi tik atskaitymai, nustatyti šio įstatymo 46 22 straipsnio 4 5 dalyje, jeigu tai yra numatyta atitinkamo pensijų fondo taisyklėse **pensijų kaupimo bendrovė yra priėmusi sprendimą taikyti tokius atskaitymus atsižvelgdama į priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse nustatytus leidžiamus išlaidų dydžius.**

4. Pensijų kaupimo bendrovė, pateikdama artimiausią Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą, privalo informuoti dalyvį, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus yra likę mažiau negu 7 metai, apie galimybę kaupti pensiją konservatyvaus investavimo pensijų fonde. Kartu su šia informacija turi būti pateikiama:

1) išsami informacija apie galimą riziką dalyvaui kitos rūšies negu konservatyvaus investavimo pensijų fonde ir pensijų fondo, kurio dalyvis yra šioje dalyje nurodytas asmuo, ir konservatyvaus investavimo pensijų fondo investavimo rizikos palyginimas;

2) informacija, kur galima gauti konservatyvaus investavimo pensijų fondo taisyklės arba su jomis susipažinti.

8-10 straipsnis. Dalyvio perėjimas į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą

1. Dalyvis turi teisę pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, kai jo vardu į pensijų fondą yra pervesta bent viena pensijų įmoka arba į pensijų fondą buvo pervestos lėšos iš Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemos.

2. Dalyvis, norintis pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, turi **pateikti prašymą kitai pensijų kaupimo bendrovei**. sudaryti naują pensijų kaupimo sutartį su kita pensijų kaupimo bendrove ir per 14 dienų nuo naujos sutarties sudarymo pateikti ją pensijų kaupimo bendrovei, kurios valdomame pensijų fonde jis kaupia pensijų įmokas, kartu su prašymu nutraukti pensijų kaupimo sutartį.

3. Jei dalyvis, norintis pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, pageidauja kaupti pensijų įmokas ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, kartu su prašymu jis privalo raštu pateikti pensijų kaupimo bendrovei patvirtinimą **apie atsisakymą kaupti pensijų įmokas jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde, o pensijų kaupimo bendrovė turi pasirašytinai supažindinti dalyvį su papildomomis rizikomis, kylančiomis dėl pensijų kaupimo ne jo amžių atitinkančiame tikslinės grupės pensijų fonde.**

4. Pensijų kaupimo bendrovė, su kuria dalyvis sudarė naują pensijų kaupimo sutartį, kuriai dalyvis pateikė prašymą pereiti į jos valdomą pensijų fondą, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su VSDF valdyba, elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sutarties sudarymo **prašymo gavimo dienos** pateikia VSDF valdybai sutarčiai asmeniui identifikuoti ir dalyvį įregistruoti reikiamus duomenis. Pensijų kaupimo bendrovė, gavusi dalyvio prašymą nutraukti pensijų kaupimo sutartį ir nustačiusi dalyvio tapatybę, per pensijų fondo, iš kurio pereina dalyvis, taisyklėse nurodytą įspėjimo apie pensijų kaupimo sutarties nutraukimą laikotarpį, bet ne ilgesnį kaip 14 dienų, turi, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su VSDF valdyba, elektroniniu būdu informuoti apie tai VSDF valdybą. **VSDF valdyba, gavusi visus reikiamus duomenis, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas įregistruoja dalyvio prašymą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą.**

35. Asmuo tampa tos pensijų kaupimo bendrovės, į kurios valdomą pensijų fondą pereina, valdomo pensijų fondo dalyviu Pereinant į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, naujai sudaryta pensijų kaupimo sutartis įsigalioja nuo jos ir nuo pranešimo

prašymo apie ankstesnės pensijų kaupimo sutarties nutraukimą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą įregistravimo Sutarčių Dalyvių ir išmokų gavėjų registre dienos. Padariusi atitinkamus įrašus Sutarčių Dalyvių ir išmokų gavėjų registre, VSDF valdyba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrovėmis, elektroniniu būdu apie tai per 3 darbo dienas informuoja abi pensijų kaupimo bendroves, nurodydama, į kokį (iš kokio) pensijų fondą (fondo) pereina dalyvis. **Jei asmeniui identifikuoti ir dalyvį registruoti pateikti duomenys yra netikslūs ar jų nepakanka, VSDF valdyba turi teisę atsisakyti registruoti dalyvio prašymą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą.** Atsisakiusi registruoti naują pensijų kaupimo sutartį, arba prašymą nutraukti pensijų kaupimo sutartį, **prašymą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, VSDF valdyba apie tai per 3 darbo dienas informuoja pensijų kaupimo bendrovę, kuriai asmuo pateikė prašymą su kuria pensijų kaupimo dalyvis sudarė naują pensijų kaupimo sutartį, nurodydama atsisakymo priežastį.**

46. Pensijų kaupimo bendrovei, kurios valdomo pensijų fondo dalyvis pareiškia norą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, jos akcininkams ir kitiems asmenims draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai riboti šią dalyvio teisę.

57. Dalyvio perėjimas iš vienos pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos bendrovės valdomą pensijų fondą turi vykti pagal sąlygas, numatytas pensijų fondo, iš kurio jis pereina, taisyklėse ir pensijų fondo, į kurį pereina, **priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse.** Dalyvis turi teisę kartą per kalendorinius metus pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą padengdamas tik pensijų kaupimo bendrovės, iš kurios valdomo pensijų fondo pereinama, išlaidas, susijusias su asmens perėjimu į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, nurodytas šio įstatymo 46 22 straipsnio 4 5 dalyje, jeigu **pensijų kaupimo bendrovė yra priėmusi sprendimą taikyti tokio pobūdžio atskaitymus atsižvelgdama į priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse nustatytus leidžiamus išlaidų dydžius** šios išlaidos yra numatytos atitinkamo pensijų fondo taisyklėse.

68. Jeigu pensijų kaupimo bendrovė su jos valdomu pensijų fondu susijusias teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, ketina perduoti **pensijų fondo valdymą** kitai pensijų kaupimo bendrovei, pensijų fondas panaikinamas dėl pensijų kaupimo bendrovės bankroto ar likvidavimo arba pensijų fondai jungiami, perduodamo arba panaikinamo pensijų fondo arba jungime dalyvaujančių pensijų fondų dalyviai per pensijų kaupimo bendrovės nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 3 mėnesiai nuo informacijos apie atitinkamo sprendimo išsiuntimo dalyviams dienos, turi teisę pereiti į kitą jų pasirinktą pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų. Jeigu per šioje dalyje nurodytą laikotarpį dalyviai nesudarė pensijų kaupimo sutarčių su **neperėjo į kita** **kitą pensijų kaupimo bendrovę bendrovę, teisės aktu Priežiūros institucijos** nustatyta tvarka tokie dalyviai ir jiems priklausančios lėšos perkeliama į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą **jų amžių atitinkantį tikslinės grupės** pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų. Šioje dalyje nurodytą informaciją apie atitinkamą sprendimą pensijų kaupimo bendrovė privalo skelbti ir savo interneto svetainėje.

79. VSDF valdyba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrovėmis, informuoja kiekvieną pensijų kaupimo bendrovę apie visų pensijų kaupimo bendrovių valdomų pensijų fondų piniginių lėšų sąskaitų bankuose rekvizitus. Pensijų kaupimo bendrovė pateikia VSDF valdybai informaciją apie jos valdomų pensijų fondų sąskaitų bankuose rekvizitus (banko pavadinimas, filialo pavadinimas, banko kodas, sąskaitos numeris) ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo sąskaitos atidarymo banke ar sąskaitos rekvizitų pakeitimo.

810. Pensijų kaupimo bendrovė, iš kurios pereina valdomo pensijų fondo dalyvis, gavusi VSDF valdybos pranešimą apie pensijų kaupimo sutarties su to pensijų fondo pensijų kaupimo bendrove nutraukimą ir naujos pensijų kaupimo sutarties įsigaliojimą asmens perėjimą į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, konvertuoja pensijų fondo vienetą į pinigines lėšas dalyvio prašymo pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą įregistravimo Dalyvių ir išmokų gavėjų registre dienos pensijų fondo vienetų verte ir per 3 darbo dienas perveda dalyviui priklausančias pinigines lėšas į priimančiosios pensijų kaupimo

bendrovės valdomo pensijų fondo piniginių lėšų sąskaitą. Pensijų kaupimo bendrovė, į kurios valdomą pensijų fondą dalyvis pereina, kai į šio pensijų fondo sąskaitą patenka perėjusio dalyvio piniginės lėšos, informuoja dalyvį apie jo pensijų sąskaitoje įrašyto pensijų turto dydį.

9 11 straipsnis. Pensijų turtas

1. Pensijų fondą sudarantis pensijų turtas yra **pensijų fondo** dalyvių bendroji dalinė nuosavybė. Dalyvio dalis **pensijų fondo** bendrojoje nuosavybėje nustatoma pagal jo **pensijų pensijos** sąskaitoje įrašytų pensijų fondo vienetų skaičių.

2. Pensijų kaupimo bendrovė pensijų turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja turto patikėjimo teisės pagrindais.

3. Kiekvieną pensijų fondą sudarantis pensijų turtas turi būti atskirtas nuo kito pensijų kaupimo bendrovės turto ir kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pensijų turto.

4. Į pensijų turtą draudžiama nukreipti išieškojimą pagal pensijų kaupimo bendrovės ir pensijų fondo dalyvių prievoles.

5. Po dalyvio mirties jam priklausanti pensijų turto dalis, **išreikšta pensijų fondo vienetais**, paveldima Lietuvos Respublikos ~~įstatymų~~ **civilinio kodekso** nustatyta tvarka. Paveldėtas turtas turi būti išmokėtas įpėdiniams pinigais, bet ne anksčiau, negu pervestos pensijų įmokos už kalendorinį mėnesį, kurį dalyvis mirė.

10-12 straipsnis. Pensijų įmokų mokėjimo sąlygos ir terminai

1. ~~Valstybinio socialinio draudimo įmokos, kurių sudedamoji dalis yra pensijų įmoka, ir papildomos dalyvio~~ **Dalyvio** lėšomis mokamos **pensijų įmokos**, nurodytos ~~Pensijų sistemos reformos įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje~~, draudėjų apskaičiuojamos ir pervedamos VSDF biudžetui ~~valdybai~~ Lietuvos Respublikos **Valstybinio socialinio draudimo įstatymo** nustatyta tvarka.

2. VSDF valdyba, remdamasi ~~Sutarčių~~ **Dalyvių ir išmokų gavėjų** registre esančia informacija apie dalyvių sudarytas ~~pensijų kaupimo sutartis dalyvius~~, ir jų pasirinktus pensijų fondus ir Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro informacija apie priskaičiuotas valstybinio socialinio draudimo įmokas, už kiekvieną dalyvį pveda pensijų įmokas atitinkamiems pensijų kaupimo bendrovių valdomiems pensijų fondams. Pensijų įmokų apskaičiavimo ir pvedimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Pensijų įmokos pvedamos per 30 dienų nuo tos dienos, iki kurios draudėjai Vyriausybės nustatyta tvarka privalo pateikti VSDF įstaigoms informaciją apie kiekvienam apdraustajam apskaičiuotas draudžiamųjų pajamų ir socialinio draudimo įmokų sumas.

4. Pensijų įmokas iki jų pvedimo pensijų kaupimo bendrovių valdomiems pensijų fondams VSDF valdyba laiko patikėjimo teisės pagrindais banke atskirai nuo kitų lėšų. Pensijų įmokų lėšos gali būti naudojamos tik pvedimui į pensijų fondus kaip pensijų įmokos.

5. Pensijų įmokos už savarankiškai dirbančius asmenis, privalomai draudžiamus valstybiniu socialiniu pensijų draudimu ~~pagrindinei ir papildomai pensijos daliai gauti~~, Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka pvedamos šių asmenų pasirinktų pensijų kaupimo bendrovių valdomiems pensijų fondams pagal faktiškai šių asmenų sumokėtas ~~valstybinio socialinio draudimo~~ **pensijų įmokas**.

6. Teisės aktų nustatyta tvarka patikslinus mirusio dalyvio draudžiamąsias pajamas ir valstybinio socialinio draudimo įmokas už praėjusius laikotarpius, pensijų įmokos už praėjusius laikotarpius neperskaičiuojamos.

7. VSDF valdybos veiklos sąnaudas, susijusias su pensijų ~~draudimo įmokų ir papildomų dalyvio lėšomis mokamų~~ įmokų surinkimu ir pvedimu, atlygina pensijų kaupimo bendrovės pagal patvirtintą kompensuojamąjį dydį Vyriausybės nustatyta tvarka. Dydis, skirtas VSDF valdybos sąnaudoms kompensuoti, tvirtinamas atitinkamų metų Lietuvos Respublikos ~~Valstybinio valstybinio~~ socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

8. VSDF valdyba, sudarydama Duomenų teikimo ir pensijų įmokų sutartyje tarp pensijų kaupimo bendrovės ir VSDF valdybos nustatyto formato elektroninę dalyvių, kurių vardu priskaičiuojamos pensijų įmokos, bylą, turi teisę likus ne daugiau kaip 4 darbo dienoms iki planuojamo pensijų įmokų pervedimo pensijų kaupimo bendrovėms sustabdyti šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje ir 8 10 straipsnio –2 4 dalyje numatytų pensijų kaupimo sutarčių nurodytų prašymų bei 30 straipsnyje numatytų pensijų išmokų sutarčių įregistravimą ar išregistravimą, iki VSDF valdyba iš pensijų kaupimo bendrovių, tarpusavyje suderinta tvarka, gaus informaciją apie pensijų įmokų įskaitymą į dalyvio pensijų pensijos sąskaitą. ~~Pensijų kaupimo sutartims~~ **Prašymams ir pensijų išmokų sutartims**, kurios pagal šios dalies nuostatas negalėjo būti įregistruotos arba išregistruotos, įregistravimo ar išregistravimo terminai gali būti pratęsiami tiek darbo dienų, kiek buvo sustabdytas ~~pensijų kaupimo prašymų ir pensijų išmokų sutarčių~~ įregistravimas ar išregistravimas, bet ne daugiau kaip 4 darbo dienoms.

13 straipsnis. Laikinas įmokų stabdymas

1. Dalyvis turi teisę laikinai, ne daugiau kaip 12 mėnesių ir ne trumpesniam kaip 1 mėnesio laikotarpiui per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį, stabdyti pensijų įmokų pervedimą. Apie numatomą pensijų įmokų stabdymo pradžią ir stabdymo trukmę (kalendoriniais mėnesiais) dalyvis privalo informuoti pensijų kaupimo bendrovę likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų iki numatomo pensijų įmokų stabdymo pradžios. Pensijų įmokos stabdomos nuo kalendorinio mėnesio, einančio pasibaigus minėtam 30 kalendorinių dienų terminui, pirmos dienos.

2. Gavusi dalyvio prašymą stabdyti pensijų įmokų pervedimą, pensijų kaupimo bendrovė elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos pateikia VSDF valdybai informaciją apie dalyvio prašymą laikinai stabdyti pensijų įmokų pervedimą. VSDF valdyba ne vėliau kaip per 3 darbo dienas įregistruoja duomenis apie dalyvio laikiną pensijų įmokų stabdymą.

3. Pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nurodytam laikino pensijų įmokų stabdymo laikotarpiui, pensijų įmokų pervedimas atnaujinamas automatiškai, be papildomo dalyvio prašymo.

TREČIASIS SKIRSNIS III SKYRIUS

BENDROSIOS PENSIJŲ KAUPIMO BENDROVIŲ VEIKLOS NUOSTATOS

PENSIJŲ FONDŲ STEIGIMAS IR VALDYMAS

~~11-14~~ 14 straipsnis. ~~Saugumo reikalavimai pensijų kaupimo bendrovėms~~ **Reikalavimai pensijų fondams**

1. Draudimo įmonė privalo:

1) nuolat vykdyti mokumo kapitalo reikalavimus;

2) sudaryti pakankamus pensijų kaupimo techninius atidėjinius, jeigu pagal pensijų fondo taisykles prisiima išpareigojimus garantuoti dalyviams tam tikrą pajamingumą;

2. Valdymo įmonė privalo:

1) nuolat vykdyti priežiūros institucijos nustatytus kapitalo pakankamumo reikalavimus;

2) sudaryti pakankamą garantijų rezervą dalyviams garantuotam pajamingumui tenkinti, jeigu pagal pensijų fondo taisykles valdymo įmonė prisiima išpareigojimus dalyviams garantuoti tam tikrą pajamingumą;

3. Draudimo įmonė mokumo kapitalą skaičiuoja priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

4. ~~Draudimo įmonė pensijų kaupimo techninius atidėjinius sudaro pagal priežiūros institucijos nustatytą draudimo techninių atidėjinių dydžių apskaičiavimo metodiką. Pensijų~~

kaupimo techninių atidėjinių investavimui keliami tokie pat reikalavimai kaip ir draudimo techninių atidėjinių investavimui.

~~5. Garantijų rezervas turi būti sudaromas, investuojamas ir naudojamas valdymo įmonės nustatyta, su priežiūros institucija suderinta tvarka. Priežiūros institucija turi teisę duoti nurodymus pakeisti ir (ar) papildyti garantijų rezervo sudarymo, investavimo ir naudojimo tvarką. Garantijų rezervas investuojamas į diversifikuotą finansinių priemonių portfelį, kuriam taikomi tokie patys kaip ir pensijų turtui reikalavimai, nustatyti Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 45, 47 ir 49 straipsniuose.~~

~~6. Draudimo įmonei ir valdymo įmonei šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti saugumo reikalavimai turi būti, kiek galima, tapatūs savo esme ir dydžiu.~~

1. Pensijų fondo pavadinime turi būti nurodyta, kad tai pensijų kaupimo fondas (gali būti vartojama šių žodžių junginio santrumpa), pensijų fondo rūšis (tikslinės grupės ar turto išsaugojimo pensijų fondas). Tikslinės grupės pensijų fondo pavadinime turi būti nurodytos tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės gimimo metų ribos.

2. Kiekviena pensijų kaupimo bendrovė turi įsteigti ir valdyti visoms tikslinėms pensijų fondų dalyvių grupėms skirtus tikslinės grupės pensijų fondus ir vieną turto išsaugojimo pensijų fondą. Pensijų kaupimo bendrovė turi įsteigti ir valdyti tiek tikslinės grupės pensijų fondų, kad kiekvienas dalyvis nuo 18 metų iki senatvės pensijos amžiaus būtų priskiriamas atitinkamai tikslinei pensijų fondų dalyvių grupei skirtam tikslinės grupės pensijų fondui. Kiekvienai tikslinei pensijų fondų dalyvių grupei priskiriamų dalyvių gimimo metų ribos prasideda atitinkamų metų sausio 1 dieną ir baigiasi septintųjų metų gruodžio 31 dieną. Tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės narių gimimo metų ribos yra vienodos ir privalomos visoms pensijų kaupimo bendrovėms.

3. Jei pensijų kaupime dalyvauja jaunesni nei 18 metų amžiaus asmenys, jų atžvilgiu tikslinės grupės pensijų fondu laikomas jauniausiai tikslinei pensijų fondų dalyvių grupei skirtas tikslinės grupės pensijų fondas. Pensijų kaupimo bendrovei įsteigus tokių dalyvių amžių atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą, dalyviai kartu su jiems priklausančiomis lėšomis perkeliama į jų amžių atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą penktą darbo dieną nuo atitinkamo tikslinės grupės pensijų fondo įsteigimo dienos nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto. Pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dalyvio perkėlimo į jo amžių atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą privalo apie tai pranešti dalyviui priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse numatytu būdu.

~~4. Kiekvieno tikslinės grupės pensijų fondo investavimo strategija nustatoma vadovaujantis šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalimi. Pensijų fondo veiklos laikotarpiu pensijų fondo turto sudėtis tolygiai kinta mažinant pensijų fondo prisiimamą investavimo riziką ir didinant mažiau rizikingų turto klasių dalį atitinkamo pensijų fondo investicijų portfelyje.~~

5. Turto išsaugojimo pensijų fondo investicijų portfelis sudaromas ir valdomas siekiant apsaugoti sukaupą pensijų turtą nuo infliacijos rizikos, kartu, kiek įmanoma labiau ribojant dalyviui tenkančią investavimo riziką. Į turto išsaugojimo pensijų fondą kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu perkeliama senatvės pensijos amžių sukakę tikslinės grupės pensijų fondo dalyviai, kurie per 1 mėnesį nuo senatvės pensijos amžiaus sukakties dienos nesudaro pensijų išmokos sutarties, taip pat mirusių dalyvių pensijų turtas, kol jis nėra paveldėtas. Dalyvių ir jiems priklausančio pensijų turto perkėlimas vykdomas penktą darbo dieną nuo šioje dalyje numatyto 1 mėnesio termino pabaigos. Mirusių dalyvių pensijų turto, kol jis nėra paveldėtas, perkėlimas vykdomas penktą darbo dieną po informacijos apie dalyvių mirtį gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos. Pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dalyvio perkėlimo į turto išsaugojimo pensijų fondą privalo apie tai pranešti dalyviui priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse numatytu būdu.

1. Pensijų kaupimo veikla pensijų kaupimo bendrovės valdomuose pensijų fonduose vykdoma remiantis priežiūros institucijos patvirtintomis standartinėmis pensijų fondų taisyklėmis. Pensijų fondai steigiami priežiūros institucijos nustatyta tvarka. Pensijų kaupimo bendrovė, steigianti pensijų fondą, turi patvirtinti pensijų fondo investavimo strategiją, taikomus mokesčius bei atskaitymus ir apie tai pranešti priežiūros institucijai.

2. Priežiūros institucija, gavusi pensijų kaupimo bendrovės pranešimą apie priimtą sprendimą steigti pensijų fondą, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos įvertina pensijų fondo investavimo strategijos ir numatytų taikyti mokesčių ir atskaitymų atitiktį šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų reikalavimams. Jei priežiūros institucija nenustato pensijų fondo investavimo strategijos arba numatytų taikyti mokesčių ir atskaitymų prieštaravimo šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų reikalavimams, ji priima sprendimą pritarti pensijų fondo steigimui, suteikia įsteigtam pensijų fondui unikalų identifikavimo numerį ir tarpusavyje su VSDF valdyba ir pensijų kaupimo bendrove suderinta tvarka apie tai informuoja VSDF valdybą ir pensijų kaupimo bendrovę. Jei priežiūros institucija nustato, kad pensijų fondo investavimo strategija arba numatyti taikyti mokesčiai ir atskaitymai prieštarauja šio įstatymo ar jį įgyvendinančių teisės aktų reikalavimams, ji apie tai informuoja pensijų kaupimo bendrovę.

3. Pensijų fondas laikomas įsteigtu nuo šio straipsnio 2 dalyje numatyto priežiūros institucijos sprendimo pritarti pensijų fondo steigimui priėmimo dienos.

16 straipsnis. Tikslinės grupės pensijų fondų investavimo strategija

1. Tikslinės grupės pensijų fondų investicijų portfelis sudaromas ir valdomas laikantis investavimo strategijos, grindžiamos rizikingų ir mažiau rizikingų turto klasių optimaliu santykiu atsižvelgiant į konkretaus tikslinės grupės pensijų fondo likusį veiklos laikotarpį.

2. Tikslinės grupės pensijų fondo investavimo strategija tvirtinama visam fondo veiklos laikotarpiui fondo steigimo metu atsižvelgiant į priežiūros institucijos nustatytus reikalavimus tikslinės grupės pensijų fondų investavimo strategijai, jos aprašymo formai, investicijų portfelio atitikties pasirinktai investavimo strategijai vertinimo būdai bei kontrolei.

3. Įsteigto naujo tikslinės grupės pensijų fondo finansinių priemonių portfeliui 24 mėnesius nuo pirmosios pensijų įmokos į pensijų fondą gavimo dienos netaikomi šio įstatymo ir priežiūros institucijos nustatyti reikalavimai turto diversifikavimui, išskyrus, kai įsteigto naujo tikslinės grupės pensijų fondo turtas viršija 100 000 eurų.

17 straipsnis. Turto išsaugojimo pensijų fondo investavimo strategija

1. Turto išsaugojimo pensijų fondo investavimo strategija grindžiama investavimu į mažiausios rizikos turto klasių finansines priemones ir kitą turtą, kuris galėtų apsaugoti sukauptą pensijų turtą nuo infliacijos rizikos. Turto išsaugojimo pensijų fondo investavimo strategija patvirtinama fondo steigimo metu atsižvelgiant į priežiūros institucijos nustatytus reikalavimus.

2. Turto išsaugojimo pensijų fondo veiklos trukmė yra neribota.

18 straipsnis. Tikslinės grupės pensijų fondų likvidavimas ir dalyvių perkėlimas

1. Tikslinės grupės pensijų fondas, kurio tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės visi nariai yra sulaukę senatvės pensijos amžiaus ir kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu yra perkelti į turto išsaugojimo pensijų fondą, likviduojamas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto likviduojamo tikslinės grupės pensijų fondo dalyviai kartu su jiems priklausančiomis lėšomis šio įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka perkeliama į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą turto išsaugojimo pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto. Į turto išsaugojimo pensijų fondą perkelti dalyviai turi teisę pereiti į tos pačios arba kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą kitą pensijų fondą – tokiais atvejais šio įstatymo 9 ir 10 straipsnių nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

3. Kai pensijų kaupimas baigiasi šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, mirusio dalyvio pensijų turtas perkeliamas į turto išsaugojimo pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto.

4. Priežiūros institucija nustato tikslinės grupės pensijų fondų likvidavimo tvarką.

~~1219~~ straipsnis. Investavimo principai

1. Pensijų kaupimo bendrovė privalo nuolat užtikrinti, kad:

1) pensijų turtas būtų investuojamas siekiant užtikrinti viso pensijų fondo finansinių priemonių portfelio saugumą, pelningumą ir likvidumą;

2) vykdant investicinį sprendimą ar perduodant jį vykdyti kitam subjektui būtų pasiektas geriausias įmanomas rezultatas pensijų fondui, atsižvelgiant į investavimo objektų kainą, investicinio sprendimo įvykdymo išlaidas, greitį, investicinio sprendimo įvykdymo ir atsiskaitymo tikimybę, investicinio sprendimo dydį, turinį ir kitas svarbias aplinkybes;

3) pensijų turtas nebūtų investuojamas į įmonių grupės finansines priemones ar kitus produktus siekiant spręsti pensijų kaupimo bendrovės, kitos grupės įmonės arba fondo likvidumo, mokumo ar atitikties teisės aktų reikalavimams sunkumus.

2. Priežiūros institucija turi teisę bet kada pareikalauti pensijų kaupimo bendrovės įrodyti, kad ši tinkamai vykdo šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas, o pensijų kaupimo bendrovė privalo įrodyti, kad ji laikosi šių reikalavimų.

3. Pensijų turtą investavus į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą kolektyvinio investavimo subjektą, pensijų kaupimo bendrovė privalo ne vėliau kaip per vieną mėnesį į pensijų fondo sąskaitą grąžinti už pensijų turto, kuris buvo investuotas į kolektyvinio investavimo subjektą, valdymą taikytus atskaitymus. Ši nuostata taikoma ir tiems tos pačios pensijų kaupimo bendrovės kolektyvinio investavimo subjektams, kurių valdymo funkciją ar jos dalį pensijų kaupimo bendrovė yra perdavusi kitiems asmenims.

4. Kolektyvinio investavimo subjekto, į kurį yra investuotas pensijų turtas, ar jo valdymo įmonės grąžinti su investavimu į kolektyvinio investavimo subjektą susiję atskaitymai visais atvejais turi būti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas po darbo dienos, kurią jie buvo grąžinti, įskaitomi į atitinkamą pensijų turtą.

~~1320~~ straipsnis. ~~Konservatyvaus investavimo~~ **Turto išsaugojimo pensijų fondas fondo turto investavimas**

~~1. Pensijų kaupimo bendrovė privalo sudaryti galimybę asmenims kaupti pensijų įmokas konservatyvaus investavimo pensijų fonde. Šio Turto išsaugojimo pensijų fondo lėšos investuojamos tik į:~~

1) valstybės narės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių vyriausybių, centrinių bankų ir Europos centrinio banko išleistas ar jų garantuotas obligacijas ir kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius;

2) kolektyvinio investavimo subjektų, kurių lėšos investuojamos tik į šios dalies 1 punkte nurodytus investavimo objektus, akcijas ar investicinius vienetus;

3) ne ilgesniam kaip 12 mėnesių terminui padėtus indėlius, kuriuos galima atsiimti pareikalavus ir esančius kredito įstaigose, kurių registruota buveinė yra valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažiau griežta negu Europos Sąjungoje;

4) išvestines finansines priemones, naudojamas šio įstatymo ~~14~~ **21** straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka.

2. ~~Pensijų kaupimo bendrovė turi teisę kreiptis dėl kitų pensijų fondų taisyklių patvirtinimo tik pateikusi tvirtinti šio straipsnio 1 dalyje nurodyto pensijų fondo taisykles ar jas jau patvirtinus.~~ **Ne daugiau kaip 20 procentų turto išsaugojimo pensijų fondo grynujų aktyvų vertės gali būti investuojama į nuosavybės vertybinius popierius ir kolektyvinio investavimo subjektus, investuojančius į nuosavybės vertybinius popierius. Ne daugiau kaip 30 procentų turto išsaugojimo pensijų fondo grynujų aktyvų vertės gali būti investuojama į kitas nei šio**

straipsnio 1 dalyje nurodytas obligacijas ir kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius ir į šias priemones lėšas investuojančius kolektyvinio investavimo subjektus.

14 21 straipsnis. Pensijų turto investavimo ypatumai

1. Pensijų turtą gali sudaryti tik tokie perleidžiamieji vertybiniai popieriai ir pinigų rinkos priemonės, kurie nustatyti Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme ir kurie įtraukti į prekybą rinkose, pagal Finansinių priemonių rinkų įstatymą laikomose reguliuojamomis ir veikiančiose valstybėje narėje, ar kurie yra įtraukti į prekybą Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje esančioje reguliuojamoje rinkoje, veikiančioje pagal nustatytas taisykles, pripažintoje ir visuomenei prieinamoje, jeigu ši rinka yra nurodyta pensijų fondo taisyklėse. Pensijų turtą taip pat gali sudaryti išleidžiami nauji perleidžiamieji vertybiniai popieriai, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos perleidžiamuosius vertybinius popierius į prekybą reguliuojamoje rinkoje ne vėliau kaip per ~~vienus~~ **vienerius** metus nuo jų išleidimo (jeigu tokia rinka yra ne valstybėje narėje, ji turi būti nurodyta pensijų fondo taisyklėse).

2. Į kitą turtą, įskaitant investicijas rizikos kapitalo rinkose, pensijų turtas investuojamas Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo nustatyta tvarka.

3. Iki 20 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų gali būti investuojama į Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų neatitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ar akcijas, jeigu tokie kolektyvinio investavimo subjektai atitinka šias sąlygas:

1) kolektyvinio investavimo subjektas ir (ar) jo valdytojas yra autorizotas (licencijuotas, jam suteiktas leidimas veikti ar dėl jo atliktas analogiško pobūdžio veiksmas), o jo priežiūra, kuri turi būti ne mažiau griežta negu Lietuvos banko vykdoma specialiųjų kolektyvinio investavimo subjektų priežiūra, atlieka atitinkamos šalies priežiūros institucija;

2) priežiūros institucija dvišalio susitarimo pagrindu bendradarbiauja su atitinkama užsienio valstybės priežiūros institucija, jeigu ši valstybė nėra valstybė narė arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narė.

4. Į kiekvieną iš šio straipsnio 3 dalies sąlygas atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų gali būti investuota ne daugiau kaip 5 procentai pensijų fondo grynujų aktyvų.

5. Pensijų turtas gali būti investuotas į išvestines finansines priemones tik rizikai valdyti. Pensijų kaupimo bendrovė išvestines finansines priemones turi teisę naudoti tik tuo atveju, kai pensijų fondo taisyklėse yra nurodyta, kokiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir kokiais tikslais pensijų kaupimo bendrovė ketina naudotis. Kiekviena išvestinė finansinė priemonė turi būti pagrįsta konkrečiu investiciniu sandoriu (investicine pozicija). Toks sandoris ir jo rizikai valdyti naudojama išvestinė finansinė priemonė turi būti nurodyti pensijų kaupimo bendrovės veiklos ir finansinės būklės ataskaitose.

~~6. Sukurto naujo pensijų fondo finansinių priemonių portfelis 6 mėnesius nuo pirmosios įmokos į pensijų fondą gavimo dienos gali neatitikti Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 47, 48 ir 49 straipsnių reikalavimų.~~

15 straipsnis. Pensijų fondo lyginamasis indeksas

~~1. Pensijų fondas privalo turėti lyginamąjį indeksą. Pensijų fondo lyginamasis indeksas turi sudaryti galimybę visuomenei tinkamai vertinti pensijų fondo finansinius rezultatus. Pensijų fondo lyginamasis indeksas turi būti pasirenkamas atsižvelgiant į to pensijų fondo investavimo strategiją.~~

~~2. Priežiūros institucija turi teisę nustatyti pensijų fondo lyginamojo indekso pasirinkimo ir jo naudojimo reikalavimus.~~

~~3. Skelbdama pensijų fondo finansinius rezultatus, pensijų kaupimo bendrovė privalo juos lyginti su to pensijų fondo lyginamuoju indeksu priežiūros institucijos nustatyta tvarka.~~

~~4. Pensijų kaupimo bendrovė privalo patvirtinti taisykles, nustatančias jos valdomų pensijų fondų lyginamųjų indeksų pasirinkimo ir keitimo kriterijus bei tvarką, ir pateikti jas priežiūros~~

institucijai. Pensijų fondo lyginamasis indeksas taip pat turi būti nurodytas pensijų kaupimo bendrovių veiklos ir finansinės būklės ataskaitose.

~~1622~~ straipsnis. Atskaitymai iš pensijų turto

1. Atskaitymai iš pensijų turto pensijų kaupimo bendrovės naudai gali būti daromi tik laikantis šiame įstatyme ir pensijų fondo taisyklėse nustatytų dydžių.

2. Iš pensijų turto galima daryti tik šiame įstatyme numatytus atskaitymus, jeigu jie yra numatyti pensijų fondo taisyklėse. Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas buhalterinėje apskaitoje pripažinti pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 5 straipsnį, taip pat dengiamos iš pensijų turto. Visos kitos pensijų fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytus dydžius viršijančios išlaidos turi būti dengiamos iš pensijų kaupimo bendrovės turto.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti atskaitymai iš pensijų turto pagal kiekvieną pensijų kaupimo sutartį su pensijų kaupimo bendrove per metus iki 2013 m. sausio 1 d. gali sudaryti ne daugiau kaip: 1 procentą dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės, nuo 2013 m. sausio 1 d. – ne daugiau kaip 0,65 procento konservatyvaus investavimo pensijų fonde ir ne daugiau kaip 1 procentą kitokiame pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės. Atskaitymai nuo dalyvio vardu įmokėtų įmokų iki 2013 metų sudaro ne daugiau kaip 10 procentų, 2013 metais sudaro ne daugiau kaip 2 procentus ir kiekvienais metais mažinami po 0,5 procentinio punkto, iki pasieks 0 procentų.

1) nuo 2019 m. – 0,75 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės;

2) nuo 2020 m. – 0,5 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės;

3) 0,4 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės, kai pensijų kaupimo bendrovės valdomo bendro pensijų fondų turto vidutinė metinė vertė sudaro 2,5 mlrd. Eur arba daugiau;

4) 0,2 procento turto išsaugojimo pensijų fondo atveju.

4. Priežiūros institucija nustato metinių atskaitymų iš turto skaičiavimo tvarką, kad šio straipsnio 2 dalyje nustatyti atskaitymai būtų mažinami tolygiai priklausomai nuo pensijų kaupimo bendrovės valdomo bendro pensijų fondų turto vidutinės metinės vertės vadovaujantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytais maksimaliais atskaitymų iš pensijų turto dydžiais.

~~4. 5. Dalyvio perėjimo į kitos ar tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą išlaidas sudaro tik pensijų kaupimo bendrovės patiriamos pensijų sąskaitos uždarymo ir lėšų pervedimo išlaidos. Šios išlaidos negali viršyti 0,05 procento dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų. Pensijų kaupimo sutarties sudarymo su šiuo dalyviu išlaidos ir kitos pensijų kaupimo bendrovės rinkodaros išlaidos neįtraukiamos į perėjimo į kitos ar tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą išlaidas.~~

~~1723~~ straipsnis. Paslaugų siūlymas ir reklama

1. Pensijų kaupimo bendrovei, kitiems jos įgaliotiems ar kitaip su ja susijusiems asmenims draudžiama:

1) potencialų dalyvį raginti tapti pensijų fondo dalyviu ar nenutraukti dalyvavimo pensijų fonde siūlant naudą, nesusijusią su pensijų kaupimo veikla;

2) skelbti informaciją, kuri yra neteisinga, neaiški ar gali būti klaidinanti.

2. Pensijų kaupimo bendrovė, kiti jos įgaliojami ar kitaip su ja susiję asmenys gali daryti pareiškimus naudodami prognozuojamus skaičius tik priežiūros institucijos teisės aktais nustatyta tvarka.

3. Teikdama informaciją potencialiam ar esamam dalyviui apie galimas pensijų išmokas, pensijų kaupimo bendrovė, jos atstovai ar kitaip su pensijų kaupimo bendrove susiję asmenys turi teisę naudoti pensijų skaičiuoklę, kuri turi atitikti šiuos reikalavimus:

- 1) pateikiama informacija privalo būti aiški ir neklaidinanti;
 - 2) turi būti pateikiamos prielaidos, kuriomis remiantis atliekami skaičiavimai;
 - 3) turi būti pateikiami paaiškinimai, kaip suprasti skaičiavimo rezultatus;
 - 4) turi būti pateikiamas taikomų apskaičiavimo metodų aprašymas;
 - 5) turi būti parodomas ~~valstybinės~~ socialinio draudimo senatvės pensijos sumažėjimas ~~dalyvaujantiems dalyvavusiems~~ pensijų kaupime **iki 2018 m. gruodžio 31 d.**, kaip tai numatyta ~~Valstybinių socialinio~~ **Socialinio** draudimo pensijų įstatyme;
 - 6) šalia skaičiavimo rezultatų turi būti įspėjimas, kad pensijų kaupimo bendrovė jų negarantuoja.
- ~~4. Pensijų kaupimo bendrovė, kuri prisiima įsipareigojimus dalyviams garantuoti tam tikrą pajamingumą, turi teisę daryti pareiškimus naudodama prognozuojamus skaičius, skelbti informaciją apie numatomas investicines pajamas ir kitas su tuo susijusias prognozes neviršydama prisiimtų įsipareigojimų.~~
54. Skelbiamoje pensijų kaupimo veiklos reklamoje pensijų kaupimo bendrovės pateikiami jos valdomo pensijų fondo finansiniai rezultatai **turi būti skelbiami** priežiūros institucijos nustatyta tvarka ~~privalo būti lyginami su to pensijų fondo lyginamuoju indeksu.~~
65. Pensijų kaupimo veiklos reklamoje gali būti tik pensijų fondo taisyklėse ir periodinėse ataskaitose esanti informacija. Reklamos tikslais pensijų kaupimo bendrovė gali parengti ir platinti sutrumpintas pensijų fondo taisykles, kuriose gali būti tik priežiūros institucijos patvirtintose **standartinėse** pensijų ~~fondo~~ **fondų** taisyklėse numatyta informacija.
76. Priežiūros institucija turi uždrausti skelbti pastebėtą neteisingą, klaidinančią ar neaiškią reklamą ir įpareigoti paneigti, patikslinti ar papildyti jau paskelbtą tokią reklamą.
87. Pensijų kaupimo bendrovė yra atsakinga už tinkamą asmenų, teikiančių informaciją apie pensijų kaupimo veiklą ir (ar) sudarančių pensijų kaupimo sutartis, parinkimą bei apmokymą ir turi užtikrinti, kad šie asmenys turėtų atitinkamą kvalifikaciją. Priežiūros institucija turi teisę nustatyti asmenų, teikiančių informaciją apie pensijų kaupimo veiklą ir (ar) sudarančių pensijų kaupimo sutartis, kvalifikacinius reikalavimus.
98. Teikti informaciją apie pensijų kaupimo veiklą ir (ar) sudaryti pensijų kaupimo sutartis pensijų kaupimo bendrovės vardu gali tik asmenys, kurie yra nepriekaištingos reputacijos, **kaip ji apibrėžta Finansinių priemonių rinkų įstatyme**, ir išmano pensijų kaupimo veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

IV SKYRIUS

PENSIJŲ KAUPIMO BENDROVIŲ VEIKLOS YPATUMAI

~~1824~~ straipsnis. Pensijų kaupimo bendrovės likvidavimas ir bankrotas

1. Draudimo įmonės likvidavimo ir bankroto procedūros vykdomos vadovaujantis Draudimo įstatymu. Valdymo įmonių likvidavimo ir bankroto procedūros vykdomos vadovaujantis Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymu.

2. Pensijų kaupimo bendrovė turi teisę pradėti savanorišką likvidavimo procedūrą (išskyrus atitinkamų sprendimų priėmimą) tik perdavusi teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, **pensijų fondų valdymą** kitai pensijų kaupimo bendrovei.

3. Priežiūros institucija, gavusi informaciją apie tai, kad pensijų kaupimo bendrovė įgijo likviduojamos įmonės statusą ar jai iškelta bankroto byla, nedelsdama – ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie tai informuoja VSDF valdybą ir Lietuvos Respublikos Socialinės socialinės apsaugos ir darbo ministeriją.

4. Pensijų kaupimo bendrovei įgijus likviduojamos įmonės statusą ar šiai bendrovei iškėlus bankroto bylą, pensijų įmokų mokėjimas sustabdomas ir atnaujinamas tik perdavus teises ir pareigas pagal pensijų kaupimo sutartis **pensijų fondų valdymą** kitai pensijų kaupimo bendrovei.

5. Iki **pensijų fondų valdymo** teisių ir pareigų pagal pensijų kaupimo sutartis perdavimo VSDF valdyba pensijų įmokas, kurių mokėjimas yra sustabdytas pagal šio straipsnio 4 dalį,

privalo laikyti patikėjimo teisės pagrindais banke atskirai nuo kitų lėšų. Šios lėšos gali būti naudojamos tik pervedimui į pensijų kaupimo bendrovę kaip pensijų įmokos.

6. Likviduojamos pensijų kaupimo bendrovės likvidatorius, likvidacinės komisijos pirmininkas ar bankrutuojančios pensijų kaupimo bendrovės bankroto administratorius privalo teikti su šia pensijų kaupimo bendrove susijusią informaciją priežiūros institucijai ir kitiems asmenims priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

7. Likviduojamos pensijų kaupimo bendrovės likvidatorius, likvidacinės komisijos pirmininkas ir bankrutuojančios pensijų kaupimo bendrovės bankroto administratorius yra atsakingi už ~~neperduotą~~ **pensijų fondų valdymo perdavimą** kitoms pensijų kaupimo bendrovėms ~~teisių ir pareigų, atsirandančių iš likviduojamos ar bankrutuojančios bendrovės pensijų kaupimo sutarčių, perdavimą~~, kurį jie privalo vykdyti laikydamiesi šio įstatymo ~~21 ar 22~~ **27** straipsnio reikalavimų.

8. Likviduota pensijų kaupimo bendrovė gali būti išregistruota iš **Lietuvos Respublikos juridinių** ~~Juridinių~~ asmenų registro tik atlikus visų jos **valdomų pensijų fondų valdymo teisių ir pareigų, atsirandančių iš pensijų kaupimo sutarčių, perdavimą**.

~~19-25~~ straipsnis. Pensijų fondų jungimas

1. Pensijų kaupimo ~~bendrovė~~ **bendrovės** turi teisę įvykdyti jos ~~valdomų~~ pensijų fondų jungimą (sujungimo arba prijungimo būdu) tik ~~gavusi~~ **gavusios** išankstinį priežiūros institucijos leidimą.

2. **Leidžiama jungti tik tai pačiai tikslinei pensijų fondų dalyvių grupei skirtus tikslinės grupės pensijų fondus. Turto išsaugojimo pensijų fondai gali būti jungiami tik su kitais turto išsaugojimo pensijų fondais.** Draudžiama jungti:

~~fondą (fondus) su papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondu (fondais);~~

1) **pagal šį įstatymą veikiančią (veikiančius) valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų kaupimo fondą (fondus) su pagal Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą veikiančiu (veikiančiais) papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondu (fondais);**

2) ~~konservatyvaus investavimo pensijų fondą (fondus) su ne konservatyvaus investavimo pensijų fondu (fondais).~~

3. Pensijų fondų jungimas vykdomas **priežiūros institucijos** ~~Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme~~ nustatyta tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PENSIJŲ KAUPIMO BENDROVIŲ VEIKLOS YPATUMAI

~~2026~~ straipsnis. **Valdymo įmonių Pensijų kaupimo bendrovių teisė užsiimti pensijų kaupimo veikla**

1. ~~Teisę užsiimti pensijų kaupimo veikla turi valdymo įmonė, veikianči pagal Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą arba Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą, turinti buveinę Lietuvos Respublikoje ir atitinkanti šio įstatymo nustatytus papildomus reikalavimus. Draudimo įmonei teisę vykdyti pensijų kaupimo veiklą suteikia draudimo veiklos licencija, išduota gyvybės draudimo šakos pensijų kaupimo veiklos draudimo grupės veiklai. Pensijų kaupimo veiklą vykdančioms draudimo įmonėms Draudimo įstatymas taikomas tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.~~

2. Pensijų kaupimo veiklą vykdančioms draudimo įmonėms *mutatis mutandis* taikomi Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnis (išskyrus 1 dalies 11 punktą), 9, 12 (išskyrus 1 dalies 2 ir 3 punktus), 13 straipsniai, 28, 29 (išskyrus 1–5 dalis), 33 ir 34 straipsniai, ketvirtasis, penktasis ir šeštasis skirsniai (išskyrus 50, 51 straipsnį, 55 straipsnio 1, 5, 6 ir 7 dalis).

23. ~~Valdymo įmonė Pensijų kaupimo bendrovė gali pradėti pensijų kaupimo veiklą tik gavusi licenciją, suteikiančią teisę užsiimti pensijų kaupimo veikla Kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme nustatyta tvarka, ir kai priežiūros institucija savo šio įstatymo 15 straipsnyje~~

nustatyta tvarka **priima sprendimą pritarti pensijų fondo steigimui ir apie tai informuoja pensijų kaupimo bendrovę** patvirtina atitinkamas pensijų fondo taisykles. Pensijų fondo taisyklių pavadinime turi būti nurodyta, kad tai valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas (gali būti vartojama šių žodžių junginio santrumpa).

21 straipsnis. Draudimo įmonių teisė vykdyti pensijų kaupimo veiklą

1. Draudimo įmonei teisę vykdyti pensijų kaupimo veiklą suteikia draudimo veiklos licencija, išduota gyvybės draudimo šakos pensijų kaupimo veiklos draudimo grupės veiklai.

2. Tik patvirtinusi pensijų fondo taisykles priežiūros institucijoje šios nustatyta tvarka, draudimo įmonė gali pradėti pensijų kaupimo veiklą. Pensijų fondo taisyklių pavadinime turi būti nurodyta, kad tai valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas (gali būti vartojama šių žodžių junginio santrumpa).

3. Pensijų kaupimo veiklą vykdančioms draudimo įmonėms taikomas Draudimo įstatymas tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

4. Pensijų kaupimo veiklą vykdančioms draudimo įmonėms *mutatis mutandis* taikomi Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnis (išskyrus 1 dalies 11 punktą), 9, 12 (išskyrus 1 dalies 2 ir 3 punktus), 13 straipsniai, 21, 22, 29 (išskyrus 1-6 dalis), 32, 33 ir 34 straipsniai, ketvirtasis, penktasis ir šeštasis skirsniai (išskyrus 51 straipsnį, 55 straipsnio 1, 5, 6 ir 7 dalis).

2227 straipsnis. Pensijų kaupimo bendrovės teisių ir pareigų, atsirandančių iš pensijų kaupimo sutarčių, **fondų valdymo** perdavimas

1. Pensijų kaupimo bendrovė turi teisę perduoti **pensijų fondų valdymą** kitai pensijų kaupimo bendrovei teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, tik gavusi priežiūros institucijos leidimą.

2. Pensijų kaupimo bendrovė privalo perduoti **pensijų fondų valdymą** teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, kitai pensijų kaupimo bendrovei šiais atvejais:

1) teismui priėmus sprendimą likviduoti pensijų kaupimo bendrovę;

2) prieš pradedant savanorišką likvidavimo procedūrą;

3) pensijų kaupimo bendrovei iškėlus bankroto bylą;

4) priežiūros institucijos reikalavimu, pareikštu pablogėjus pensijų kaupimo bendrovės finansinei būklei ar iškėlus realiai finansinės padėties pablogėjimo ar pensijų kaupimo bendrovės nemokumo grėsmę;

5) kai panaikinamas valdymo įmonės **pensijų kaupimo bendrovės** veiklos licencijos, o draudimo įmonei draudimo veiklos licencijos galiojimas;

6) kai sustabdomas valdymo įmonės **pensijų kaupimo bendrovės** veiklos licencijos, o draudimo įmonei draudimo veiklos licencijos galiojimas;

7) priežiūros institucijos sprendimu pritaikius poveikio priemonę įpareigoti pensijų kaupimo bendrovę perduoti **pensijų fondų valdymą** teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, kitai pensijų kaupimo bendrovei.

3. Pensijų kaupimo bendrovė apie ketinimą perduoti **pensijų fondų valdymą** teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, privalo informuoti dalyvius priežiūros institucijos nustatyta tvarka ir terminais. Teisių ir pareigų pagal pensijų kaupimo sutartis **Pensijų fondų valdymo** perdavimo tvarką nustato priežiūros institucija.

4. Perduodant **pensijų fondų valdymą** teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, dalyvis turi teisę iki **pensijų fondų valdymo** šių teisių ir pareigų perdavimo per 3 mėnesius nuo informacijos apie ketinimą perduoti **pensijų fondų valdymą** teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, išsiuntimo jam dienos pats pereiti į kitą savo pasirinktą pensijų fondą, nedarant jokių atskaitymų iš jo pensijų turto. Informaciją apie ketinimą perduoti **pensijų fondų valdymą** teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, pensijų kaupimo bendrovė privalo skelbti ir savo interneto svetainėje.

5. Perduodant **pensijų fondų valdymą** teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, kartu perduodamas ir pensijų turtas.

6. Perduodant **pensijų fondų valdymą** pensijų kaupimo bendrovės teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, kitai pensijų kaupimo bendrovei, taikomos ir šio įstatymo 108 straipsnio 86 dalyje nurodytos taisyklės.

PENKTASIS SKIRSNIS V SKYRIUS PENSIJŲ IŠMOKOS

2328 straipsnis. Teisė į pensijų išmokas

1. Teisę gauti pensijų išmoką iš pensijų fondų dalyviai įgyja tik sukakę senatvės pensijos amžių, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje numatytą atvejį.

2. Asmuo, įgijęs teisę į pensijų išmoką, turi teisę nukelti išmokos mokėjimo pradžią. Šio termino nukėlimo laikotarpiu toks asmuo lieka pensijų kaupimo dalyviu. Jeigu dalyvis raštu nesikreipia į pensijų kaupimo bendrovę dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, laikoma, kad dalyvis pasinaudojo teise nukelti išmokos mokėjimo pradžią.

3. Teisę gauti pensijų išmoką iš pensijų fondo šio įstatymo nustatyta tvarka įgyja ir dalyviai, kuriems yra iki 2017 m. gruodžio 31 d. buvo paskirta išankstinė valstybinė socialinio draudimo senatvės pensija pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų išankstinio mokėjimo įstatymą ar nuo 2018 m. sausio 1 d. yra paskirta išankstinė socialinio draudimo senatvės pensija pagal Socialinio draudimo pensijų įstatymą.

4. Pensijų kaupimo bendrovė privalo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka informuoti dalyvį, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne mažiau nei 3 mėnesiai, apie:

- 1) dalyvio perkėlimą į turto išsaugojimo pensijų fondą, jam sulaukus senatvės pensijos amžiaus;
- 2) pensijų išmokų rūšis ir jų gavimo sąlygas ir tvarką.

2429 straipsnis. Pensijų išmokos

1. Pensijų išmokos gali būti mokamos šiais būdais:

1) šio įstatymo nustatyta tvarka nuperkant pensijų anuitetą draudimo įmonėje, vykdančioje gyvybės draudimo veiklą;

2) išmokant vienu kartu (vienkartinę pensijų išmoką) ar dalimis (periodinę pensijų išmoką).

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos išmokos mokamos, kai dalyvis ir pensijų kaupimo bendrovė sudaro pensijų išmokos sutartį dėl pensijų išmokų mokėjimo būdo ir terminų. Pensijų išmokos sutartis sudaroma po to, kai dalyvis pensijų kaupimo bendrovei pateikia rašytinį prašymą dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo ir pensijų kaupimo bendrovė apskaičiuoja bazinio pensijų anuiteto dydį šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Gavus dalyvio prašymą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas sudaroma rašytinė pensijų išmokos sutartis. Pensijų išmokos sutartyje, be kitų sąlygų, turi būti nurodyta suma, už kurią dalyvis privalo įsigyti pensijų anuitetą pagal šio įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje numatytas sąlygas, jeigu pensijų anuiteto įsigijimas yra privalomas. Pensijų kaupimo bendrovė apie pensijų išmokos sutarties sudarymo faktą privalo per 3 darbo dienas elektroniniu būdu pranešti VSDF valdybai suderinta informacijos pateikimo tvarka. Šis terminas gali būti pratęstas tiek dienų, kiek VSDF valdyba yra sustabdžiusi pensijų kaupimo sutarčių įregistravimą ar išregistravimą, bet ne daugiau kaip 4 darbo dienoms. Pensijų išmokos sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo momento.

3. Gavus dalyvio prašymą dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, dalyvio pensijų sąskaitoje įrašyti pensijų fondo vienetai konvertuojami į pinigus kitą dieną po rašytinio dalyvio prašymo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos, pastarojo prašymo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos pensijų fondo vienetų verte.

4. Pensijų išmokos pradėdamos mokėti nuo pensijų išmokos sutartyje nurodytos dienos, bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo pensijų išmokos sutarties sudarymo, išskyrus atvejus, kai pensijų

išmokos sutartyje nustatyta pensijų išmoką ar jos dalį išmokėti nuperkant pensijų anuitetą. Tokiu atveju pensijų išmokos išmokamos ne anksčiau kaip po 35 dienų, bet ne vėliau kaip per 40 dienų po to, kai pensijų kaupimo bendrovė iš draudimo įmonės gauna informaciją apie dalyvio sudarytą pensijų anuiteto sutartį.

5. Pensijų kaupimo bendrovė atsako už laiku ir teisingą pensijų išmokų mokėjimą pagal pensijų išmokos sutartyje nustatytas sąlygas. Pensijų išmokų mokėjimą prižiūri priežiūros institucija.

6. Pensijų išmokos sutartį sudariusio dalyvio vardu negali būti mokamos pensijų įmokos. Kalendorinis mėnuo prieš kalendorinį mėnesį, kurį sudaryta pensijų išmokos sutartis, yra paskutinis mėnuo, už kurį apskaičiuojamos ir pervedamos pensijų įmokos į atitinkamo pensijų fondo sąskaitą. Pensijų turtas, susidaręs iš lėšų, dalyvio vardu pervestų pensijų fondui po pensijų išmokos sutarties su dalyviu sudarymo, pensijų išmokos sutartyje nustatyta tvarka turi būti išmokamas dalyviui (jeigu pensijų išmokos jau išmokėtos) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tų lėšų gavimo arba pridedamas prie mokėtinų pensijų išmokų (jeigu jos dar neišmokėtos).

7. Vienkartinė ar periodinės pensijų išmokos, kurias turėjo sumokėti pensijų kaupimo bendrovė, su kuria dalyvis sudarė pensijų išmokos sutartį, nesumokėtos dėl gavėjo mirties, paveldimos įstatymų nustatyta tvarka.

8. Pensijų kaupimo bendrovė, su kuria dalyvis ketina sudaryti pensijų išmokos sutartį, turi teisę VSDF valdybos nustatyta tvarka užklausti VSDF valdybą, ar už šį dalyvį VSDF valdyboje bus apskaičiuojamos ir pervedamos pensijų įmokos. VSDF valdyba, gavusi tokią užklausą ir suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrove, atsako elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo užklausos gavimo dienos.

9. Pensijų išmokos sutartis gali būti nutraukta pensijų išmokos sutarties šalių susitarimu, jeigu dalyviui nėra išmokėta pensijų išmoka (ar jos dalis) ir (ar) *nenupirktas pensijų anuitetas*. Pensijų kaupimo bendrovė apie pensijų išmokos sutarties nutraukimo faktą privalo per 3 darbo dienas elektroniniu būdu pranešti VSDF valdybai suderinta informacijos pateikimo tvarka.

1. Pensijų išmokų rūšys, mokėtinoms dalyviams atsižvelgiant į jų vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą, yra šios:

1) pensijų anuitetas, kurį remdamasi draudimo principais bei šiame įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka moka Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga (toliau – pensijų anuiteto mokėtojas);

2) vienkartinė pensijų išmoka;

3) periodinės pensijų išmokos.

2. Pensijų anuiteto rūšys yra šios:

1) atidėtasias pensijų anuitetas. Pensijų anuiteto mokėtojas pensijų išmokų gavėjui, sukačiusiam 85 metų amžiaus, pradeda mokėti ir iki gyvos galvos periodiškai moka vienodo dydžio pensijų išmokas, kurių mokėjimas nutrūksta pensijų anuitetą įsigijusio dalyvio mirties atveju. Atidėtasias pensijų anuitetas nepaveldimas;

2) standartinis pensijų anuitetas. Pensijų anuiteto mokėtojas pensijų išmokų gavėjui iki gyvos galvos periodiškai moka vienodo dydžio pensijų išmokas, kurių mokėjimas nutrūksta pensijų anuitetą įsigijusio dalyvio mirties atveju. Standartinis pensijų anuitetas nepaveldimas.

3. Kai dalyvio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra mažesnis arba lygus 3 000 eurų, taip pat šio straipsnio 6 dalyje nustatytu atveju šio įstatymo 31 straipsnyje nustatyta tvarka mokama vienkartinė pensijų išmoka.

4. Kai dalyvio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra didesnis už 3 000 eurų, bet mažesnis už 10 000 eurų, dalyviui šio įstatymo 32 straipsnyje nustatyta tvarka mokamos periodinės pensijų išmokos.

5. Kai dalyvio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra lygus arba didesnis kaip 10 000 eurų, dalyvis privalo su pensijų anuiteto mokėtoju sudaryti pensijų anuiteto sutartį. Standartinis pensijų anuitetas privalo būti įsigytas už visą dalyvio vardu pensijų fonde

sukauptą pensijų turtą, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytą išimtį. Atidėtas pensijų anuitetas įsigijamas už dalį dalyvio vardu pensijų fonde sukauptų lėšų, kurią apskaičiuoja pensijų anuiteto mokėtojas, pateikdamas dalyviui pasiūlymą šio įstatymo 34 straipsnio nustatyta tvarka. Likusi turto dalis išmokama periodinėmis pensijų išmokomis šio įstatymo 32 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Dalyvis, kurio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra didesnis kaip 60 000 eurų, turi teisę sukauptą pensijų turto dalį, viršijančią 60 000 eurų, gauti iš pensijų kaupimo bendrovės vienkartinę pensijų išmoką.

7. Asmuo įgijęs teisę į vienkartinę ar periodines pensijų išmokas pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis įgijimas, gali vietoj vienkartinės ar periodinių pensijų išmokų šio įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka įsigyti pensijų anuitetą.

8. Šio straipsnio 3–6 dalyse nurodyti dydžiai kas 5 metus indeksuojami Vyriausybės įgalios institucijos nustatyta tvarka atsižvelgiant į Lietuvos statistikos departamento skaičiuojamo Lietuvos suderinto vartotojų kainų indekso ir mirtingumo kitimo tendencijas.

9. Priežiūros institucija nustato periodinių pensijų išmokų dydžio apskaičiavimo tvarką ir metodiką.

2530 straipsnis. Pensijų išmokų pasirinkimas išmokos sutartis

1. ~~Pensijų kaupimo bendrovė kiekvienam dalyviui, įgijusiam teisę gauti pensijų išmoką ir raštu pareiškusiam valią dėl jos išmokėjimo, apskaičiuoja jo bazinio pensijų anuiteto (anuiteto be paveldėjimo, mokamo lygiomis dalimis ir nutraukiamo mokėti po dalyvio mirties) dydį pagal dalyvio sukauptą pensijų turtą dalyvio rašytinio prašymo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dieną. Bazinio pensijų anuiteto skaičiavimo metodiką tvirtina priežiūros institucija.~~

2. ~~Pensijų anuitetas yra privalomas, kai dalyviui apskaičiuoto bazinio pensijų anuiteto dydis yra ne mažesnis kaip pusė valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio. Pensijų anuitetas privalo būti nupirktas už visą dalyvio vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą, išskyrus šiame straipsnyje nurodytas išimtis.~~

3. ~~Dalyvis, kuriam apskaičiuotas bazinio pensijų anuiteto dydis yra mažesnis negu pusė valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio, atleidžiamas nuo prievolės įsigyti pensijų anuitetą. Šis dalyvis turi teisę gauti iš pensijų kaupimo bendrovės periodinę ar vienkartinę pensijų išmoką.~~

4. ~~Dalyvis, kuriam apskaičiuotas bazinio pensijų anuiteto dydis viršija trigubą valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydį, turi teisę sukauptą pensijų turto dalį, viršijančią vienkartinę išmoką trigubos valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio baziniam pensijų anuitetui įsigyti, gauti iš pensijų kaupimo bendrovės periodinės ar vienkartinės pensijų išmokos būdu.~~

5. ~~Teisės į periodinę ar vienkartinę pensijų išmoką pagal šio straipsnio 3 dalį įgijimas neužkerta kelio dalyviui vietoj periodinės ar vienkartinės pensijų išmokos įsigyti pensijų anuitetą.~~

6. ~~Dalyvis, kuriam pensijų anuiteto įsigijimas yra privalomas, turi teisę pasirinkti pensijų anuiteto mokėtoją ir, kiek tai neprieštarauja šiam įstatymui, pensijų anuiteto rūšį.~~

7. ~~Pensijų anuitetai gali būti mokami pensijų anuiteto sutartyje numatytą laikotarpį dalyvio įpėdiniais po jo mirties.~~

1. Šiame straipsnyje nustatyta tvarka dalyvis ir pensijų kaupimo bendrovė sudaro pensijų išmokos sutartį dėl šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nurodytų pensijų išmokų mokėjimo.

2. Dalyvis, įgijęs teisę gauti pensijų išmoką, pensijų kaupimo bendrovei pateikia rašytinį prašymą dėl pensijų išmokos mokėjimo. Dalyviui mokėtina pensijų išmokų rūšis nustatoma vadovaujantis šio įstatymo 29 straipsnio 3–7 dalimis.

3. Pensijų išmokos sutartis sudaroma ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto dalyvio prašymo gavimo.

4. Pensijų išmokos sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo momento. Įsigaliojus pensijų išmokos sutarčiai, pensijų kaupimo bendrovė apie sutarties sudarymo faktą privalo per 3

darbo dienas pranešti VSDF valdybai su ja suderinta informacijos pateikimo tvarka. Šis terminas gali būti pratęstas tiek dienų, kiek šio įstatymo 12 straipsnio 8 dalyje nurodytu atveju VSDF valdyba yra sustabdžiusi pensijų kaupimo sutarčių įregistravimą ar išregistravimą, bet ne daugiau kaip 4 darbo dienoms.

5. Dalyvio su pensijų kaupimo bendrove sudarytą pensijų išmokos sutartį ir dalyvio sudarytą pensijų anuiteto sutartį registruoja VSDF valdyba Dalyvių ir išmokų gavėjų registre. Pensijų kaupimo bendrovės atsako už VSDF valdybai pateiktų duomenų teisingumą. VSDF valdyba, sužinojusi apie pensijų išmokų gavėjo mirtį, su pensijų kaupimo bendrovėmis suderinta informacijos pateikimo tvarka, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo informacijos apie pensijų išmokų gavėjo mirtį gavimo, apie tai praneša pensijų kaupimo bendrovei, su kuria yra sudaryta atitinkamų duomenų teikimo sutartis.

6. Pensijų išmokos sutartį sudariusio dalyvio vardu negali būti mokamos pensijų įmokos, išskyrus atvejį, kai po pensijų išmokos sutarties sudarymo dalyvio vardu pervedamos pensijų įmokos už laikotarpius, buvusių iki sutarties sudarymo. Paskutinis mėnuo, už kurį apskaičiuojamos ir į pensijų fondo, kuriame dalyvis kaupė pensijų įmokas iki pensijų išmokos sutarties sudarymo, sąskaitą pervedamos pensijų įmokos, yra kalendorinis mėnuo prieš kalendorinį mėnesį, kurį sudaryta pensijų išmokos sutartis. Pensijų turtas, susidaręs iš lėšų, dalyvio vardu pervestų pensijų fondui po pensijų išmokos sutarties su dalyviu sudarymo, pensijų išmokos sutartyje nustatyta tvarka turi būti išmokamas dalyviui (jeigu vienkartinė pensijų išmoka jau išmokėta) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tų lėšų gavimo dienos arba pridedamas prie mokėtinų pensijų išmokų (jeigu jos dar neišmokėtos). Tokiais atvejais pensijų išmokų rūšis, nustatyta vadovaujantis šio įstatymo 29 straipsnio 3–6 dalimis, nesikeičia.

7. Pensijų kaupimo bendrovė, su kuria dalyvis ketina sudaryti pensijų išmokos sutartį, turi teisę VSDF valdybos nustatyta tvarka užklausti VSDF valdybą, ar už šį dalyvį VSDF valdyboje bus apskaičiuojamos ir pervedamos pensijų įmokos. VSDF valdyba, gavusi tokią užklausą, atsako raštu arba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrove, elektroniniu būdu ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo užklauskos gavimo dienos.

8. Pensijų išmokos sutartis gali būti nutraukta sutarties šalių susitarimu, jeigu dalyviui nėra išmokėta pensijų išmoka (jos dalis) ir (arba) jeigu pensijų išmoka (jos dalis) nėra pervesta pensijų anuiteto mokėtojui, su kuriuo dalyvis sudarė pensijų anuiteto sutartį. Pensijų kaupimo bendrovė apie pensijų išmokos sutarties nutraukimo faktą privalo per 3 darbo dienas pranešti VSDF valdybai tarpusavyje suderinta informacijos pateikimo tvarka.

9. Pensijų kaupimo bendrovė atsako už laiku vykdomą ir teisingą pensijų išmokų mokėjimą pagal pensijų išmokos sutartyje nustatytas sąlygas. Pensijų išmokos sutarčių vykdymą prižiūri priežiūros institucija.

31 straipsnis. Vienkartinės pensijų išmokos mokėjimas

1. Dalyvio, įgijusio teisę į vienkartinę pensijų išmoką, pensijos sąskaitoje esantys pensijų fondo vienetai konvertuojami į pinigines lėšas kitos darbo dienos, einančios po rašytinio prašymo dėl pensijų išmokos mokėjimo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos, pensijų fondo vienetų verte. Jei dalyvis, pateikęs rašytinį prašymą dėl pensijų išmokos mokėjimo, nepasirašo parengtos pensijų išmokos sutarties, pensijų kaupimo bendrovė, pasibaigus šio įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje numatytam terminui, dalyviui mokėtinas pinigines lėšas konvertuoja atgal į pensijų fondo vienetus paskutinės termino, per kurį turi būti pasirašyta pensijų išmokos sutartis, dienos pensijų fondo vienetų verte.

2. Vienkartinė pensijų išmoka pensijų išmokos gavėjui išmokama pensijų išmokos sutartyje nurodytą dieną, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pensijų išmokos sutarties sudarymo dienos. Vienkartinė pensijų išmoka pervedama į pensijų išmokos sutartyje nurodytą asmeninę pensijų išmokos gavėjo sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje. Jei dalyvio

pageidavimu pensijų išmoka pervedama į sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje, esančioje ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, mokėjimo pavedimo išlaidas padengia dalyvis.

3. Vienkartinė pensijų išmoka, neišmokėta dėl pensijų išmokos gavėjo mirties, paveldima Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

32 straipsnis. Periodinių pensijų išmokų mokėjimas

1. Pensijų kaupimo bendrovės dalyviui per mėnesį mokėtinos periodinės išmokos dydis yra nustatomas priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

2. Periodinės pensijų išmokos pradedamos mokėti nuo pensijų išmokos sutartyje nurodytos dienos, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pensijų išmokos sutarties sudarymo. Pensijų išmokos sutartyje turi būti nurodyta mėnesio diena, kurią pensijų kaupimo bendrovė mokės dalyviui periodinę pensijų išmoką, bei mokėjimo periodiškumas. Pensijų išmokos yra mokamos dalyviui ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius. Pensijų išmokos yra pervedamos į pensijų išmokos sutartyje nurodytą asmeninę šių išmokų gavėjo sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje. Jei dalyvio pageidavimu pensijų išmoka pervedama į sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje, esančioje ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, mokėjimo pavedimo išlaidas padengia dalyvis.

3. Periodinių pensijų išmokų suma, neišmokėta dėl gavėjo mirties, yra paveldima Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

4. Sudarius pensijų išmokos sutartį, dalyviui priklausantis pensijų turtas lieka jo asmeninėje pensijos sąskaitoje. Dalyvis, gaunantis periodines išmokas, turi teisę pereiti į tos pačios arba kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą kitą pensijų fondą – tokiais atvejais šio įstatymo 9 ir 10 straipsnių nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

2633 straipsnis. Pensijų anuiteto įsigijimas ir mokėjimas

1. Dalyvis, kuriam pagal šio įstatymo 29 straipsnio 5 dalį pensijų anuiteto įsigijimas yra privalomas arba kuris pensijų anuitetą įsigyja savo iniciatyva pagal šio įstatymo 29 straipsnio 7 dalį, su pensijų anuiteto mokėtoju sudaro pensijų anuiteto sutartį. Pensijų anuitetas yra mokamas pensijų anuiteto šios sutarties, apmokėtos vienkartinė įmoka iš dalyvio vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto, pagrindu. Ši vienkartinė įmoka mokama. Šią vienkartinę įmoką pensijų anuiteto mokėtojui pveda pensijų kaupimo bendrovė su dalyviu sudarytos pensijų išmokos sutarties pagrindu draudimo įmonei, su kuria dalyvis sudarė pensijų anuiteto sutartį dėl pensijų anuiteto mokėjimo sąlygų.

2. Dalyvis, kuriam pensijų anuiteto įsigijimas yra privalomas arba kuris pensijų anuitetą įsigyja savo iniciatyva šio įstatymo 29 straipsnio 7 dalyje nustatytu atveju, turi teisę pasirinkti vieną iš šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje nurodytų pensijų anuiteto rūšių.

23. Draudimo įmonei Pensijų anuiteto mokėtojui *mutatis mutandis* yra taikomi Draudimo įstatymo reikalavimai, reglamentuojantys aktuarinę funkciją, techninius atidėjinius, jų skaičiavimą, turto, dengiančio techninius atidėjinius investavimą. Priežiūros institucija nustato draudimo techninių atidėjinių skaičiavimo, atsižvelgiant į įsipareigojimus pagal pensijų anuitetų sutartis, tvarką ir metodiką. Turtas, dengiantis techninius atidėjinius, turi būti atskirtas, valdomas ir saugomas atskirai nuo kito pensijų anuiteto mokėtojo turto ir gali būti naudojamas tik įsipareigojimams pagal pensijų anuiteto sutartis vykdyti. Priežiūros institucija *mutatis mutandis* vykdo šių reikalavimų laikymosi priežiūrą Draudimo įstatymo nustatyta tvarka. teisę vykdyti pensijų anuitetų veiklą suteikia draudimo veiklos licencija, išduota Draudimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytos draudimo grupės veiklai. Pensijų anuiteto sutarčių draudimo taisyklėse turi būti nurodyta Draudimo įstatyme numatyta informacija ir šiame įstatyme nurodyta informacija, susijusi su pensijų anuitetu ir jo mokėjimu. Priežiūros institucija turi teisę nustatyti ir kitą informaciją, kuri turi būti nurodyta pensijų anuiteto sutarčių draudimo taisyklėse.

34. Pensijų anuitetų ~~anuiteto mokėtojai~~ veiklą vykdančiai draudimo įmonei draudžiama atsisakyti sudaryti ar kitaip vengti sudaryti pensijų anuiteto sutartį su dalyviu, šio įstatymo nustatyta tvarka įgijusiu teisę į pensijų išmoką. Sudarant pensijų anuiteto sutartį, draudžiama bet kokia forma reikalauti dalyvio sveikatos patikrinimo duomenų ir juos naudoti.

5. Pensijų anuiteto sutartys sudaromos vadovaujantis šiuo įstatymu, Civiliniu kodeksu, Draudimo įstatymu ir priežiūros institucijos patvirtintomis standartinėmis pensijų anuitetų draudimo taisyklėmis.

46. Draudimo įmonė **Pensijų anuiteto mokėtojas**, su kuria kuriuo dalyvis sudarė pensijų anuiteto sutartį, apie sutarties sudarymą ne vėliau kaip per vieną darbo dieną raštu (ar tarpusavyje suderinus informacijos pateikimo tvarką – elektroniniu būdu) turi pranešti pensijų kaupimo bendrovei, kurios valdomame pensijų fonde yra sukauptas dalyvio pensijų turtas. Pensijų kaupimo bendrovė, gavusi pranešimą apie pensijų anuiteto sutarties sudarymą, pensijų išmokos sutartyje nustatyta tvarka perveda dalyviui priklausančias lėšas (ar jų dalį) **kaip vienkartinę įmoką į draudimo įmonės pensijų anuiteto mokėtojo** nurodytą sąskaitą.

57. Pensijų anuitetas mokamas buvusiam dalyviui ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius iki gyvos galvos. **Pensijų anuitetas pervedamas į pensijų anuiteto sutartyje nurodytą asmeninę pensijų išmokos gavėjo sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje.** ~~Draudžiama nustatyti mažėjantį anuitetą.~~

68. Pensijų anuitetas pradedamas mokėti nuo pensijų anuiteto sutartyje nurodytos dienos **nurodytą dieną.** Pensijų anuiteto sutarties vykdymą mokėjimo teisingumą prižiūri priežiūros institucija.

7. Pensijų anuiteto sutartį galima nutraukti tik tais atvejais, kai kita šalis neįvykdo ar netinkamai įvykdo pensijų anuiteto sutartį ir tai yra esminis sutarties pažeidimas arba kai sutartis pripažįstama negaliojančia, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje numatytą atvejį. Įsigaliojus teismo sprendimui pripažinti pensijų anuiteto sutartį negaliojančia arba ją nutraukus dėl esminio pažeidimo, draudimo įmonė gautą vienkartinę įmoką (atėmus išmokėtų pensijų anuitetų sumą, jeigu jie jau buvo pradėti mokėti) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pranešimo apie naujos pensijų anuiteto sutarties sudarymą gavimo dienos perveda kitai draudimo įmonei, su kuria dalyvis sudarė naują pensijų anuiteto sutartį. Draudimo įmonė, su kuria dalyvis sudarė naują pensijų anuiteto sutartį, apie sutarties sudarymą ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo naujos pensijų anuiteto sutarties sudarymo raštu praneša draudimo įmonei, laikančiai pervestinas lėšas. Draudimo įmonė pervestinas lėšas iki jų pervedimo kitai draudimo įmonei laiko patikėjimo teisės pagrindais banke atskirai nuo kitų lėšų. Šios lėšos gali būti naudojamos tik pervedimui kitai draudimo įmonei, su kuria dalyvis sudarė naują sutartį, kaip vienkartinę įmoką pensijų anuiteto sutarčiai apmokėti, į jas negali būti nukreipiami išieškojimai pagal kitas draudimo įmonės prievoles. Šios lėšos, nepervestos kitai draudimo įmonei dėl dalyvio mirties, yra paveldimos įstatymų nustatyta tvarka.

89. Pensijų anuiteto sutarčiai *mutatis mutandis* taikomos Draudimo įstatymo nuostatos, reglamentuojančios draudimo sutarties nutraukimą lengvatinėmis sąlygomis. Kai draudėjas šiuo pagrindu nutraukia pensijų anuiteto sutartį, gyvybės draudimo įmonė ne vėliau kaip per vieną darbo dieną raštu (ar tarpusavyje suderinus informacijos pateikimo tvarką – elektroniniu būdu) apie tai turi pranešti pensijų kaupimo bendrovei, kurios valdomame pensijų fonde yra sukauptas dalyvio pensijų turtas.

34 straipsnis. Pensijų anuiteto rūšies pasirinkimas

1. Dalyvis pateikia pensijų anuiteto mokėtojai duomenis, reikalingus pensijų anuiteto rūšiai pasirinkti ir pensijų anuiteto dydžiui apskaičiuoti. Teiktinų duomenų turinį, jų pateikimo formą ir sąlygas tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

2. Pensijų anuiteto mokėtojas per 3 darbo dienas nuo informacijos apie dalyvio ketinimą įsigyti pensijų anuitetą gavimo dienos dalyvio nurodytu būdu ir adresu pateikia pasiūlymą dėl dalyviui mokėtino pensijų anuiteto dydžio pagal kiekvieną pensijų anuiteto rūšį, taip pat nurodo datą, iki kurios pasiūlymas galioja. Pasiūlymo galiojimo terminas yra 30

dienų. Pensijų anuiteto mokėtojo pasiūlymų, teikiamų dalyviams, ketinantiems įsigyti pensijų anuitetą, turinį, formą ir jų pateikimo sąlygas tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Dalyvis, gavęs šiame straipsnyje nurodytą pensijų anuiteto mokėtojo pasiūlymą, turi pasirinkti pensijų anuiteto rūšį ir iki pasiūlymo galiojimo laikotarpio pabaigos kreiptis į jį dėl pensijų anuiteto sutarties sudarymo.

4. Dalyvis, per šio straipsnio 3 dalyje numatytą pasiūlymo galiojimo terminą nesudaręs pensijų anuiteto sutarties arba sudarytą pensijų anuiteto sutartį nutraukęs lengvatinėmis sąlygomis Draudimo įstatymo nustatyta tvarka, turi teisę sudaryti sutartį vėliau šio straipsnio nustatyta tvarka.

~~27~~straipsnis. Valstybinių socialinio draudimo pensijų ir pensijų išmokų santykis

~~1. Asmenims, dalyvavusiems pensijų kaupime, valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų dydis Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta tvarka proporcingai mažinamas.~~

~~2. Už laikotarpį, kai asmenys nedalyvavo pensijų kaupime, valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijų dydis nemažinamas.~~

~~3. Dalyviams, kuriems paskirta ir mokama valstybinė socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. invalidumo) pensija, sukakus senatvės pensijos amžių, skiriama valstybinė socialinio draudimo senatvės pensija vadovaujantis šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatomis.~~

~~28~~35 straipsnis. **Pensijų išmokos išmokos** migruojantiems asmenims

Asmenys, išvykstantys nuolat gyventi į kitą valstybę, teisę į pensijų išmokas įgyja šio įstatymo nustatyta tvarka.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS VI SKYRIUS

VALSTYBINĖ PRIEŽIŪRA IR ATSAKOMYBĖ UŽ ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

~~36~~ straipsnis. **Išieškojimas iš pensijų išmokų**

~~Išieškojimas iš periodinių pensijų išmokų ir pensijų anuiteto vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko pensijos, nustatyta tvarka. Išieškojimas iš vienkartinės pensijų išmokos vykdomas Civilinio proceso kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko piniginių lėšų, nustatyta tvarka.~~

~~29~~37 straipsnis. Apskaita ir atskaitomybė

~~1. Pensijų kaupimo bendrovių ir pensijų fondo apskaita tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos Lietuvos Respublikos įstatymų buhalterinės apskaitos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų rinkinio rengimą, nustatyta tvarka.~~

~~2. Depozitoriumas, su kuriuo pensijų kaupimo bendrovė yra sudariusi pensijų fondo turto saugojimo sutartį, privalo pensijų kaupimo bendrovei pateikti visus dokumentus, reikalingus finansinių ataskaitų rinkiniams sudaryti.~~

~~30~~38 straipsnis. Priežiūros institucijos teisės ir pareigos

~~1. Priežiūros institucija, be kituose įstatymuose nustatytų teisių, turi teisę: vykdydama pensijų kaupimo bendrovių ir depozitoriumų veiklos priežiūrą, turi Lietuvos banko įstatyme, šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas teises ir pareigas.~~

~~1) priimti šiame įstatyme nustatytus teisės aktus, reglamentuojančius pensijų kaupimo bendrovių veiklą;~~

2) taikyti poveikio priemones pensijų kaupimo bendrovėms ir kitiems asmenims, pažeidusiems šį įstatymą ir (ar) kitus teisės aktus, reglamentuojančius pensijų kaupimo bendrovių veiklą, arba pažeidusiems dalyvių interesus, ar iškilus tokio pažeidimo grėsmei;

3) taikyti administracines nuobaudas asmenims, pažeidusiems šį įstatymą ir (ar) kitus teisės aktus, reglamentuojančius pensijų kaupimo bendrovių veiklą;

4) gauti duomenis (tarp jų ir asmens duomenis), dokumentus arba jų nuorašus, reikalingus pensijų kaupimo bendrovių veiklos priežiūrai, iš valstybės, savivaldybių institucijų, įstaigų, kitų asmenų;

5) priežiūros institucija draudimo įmonių depozitoriumų atžvilgiu vykdo funkcijas ir turi teises, numatytas Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 57 straipsnio 1 dalies 2, 3, 7 ir 8 punktuose, 58 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse ir 59 straipsnio 1 dalies 3 punkte. Priežiūros institucijos atliekamiems depozitoriumų patikrinimams *mutatis mutandis* taikomas Draudimo įstatymo 205 straipsnis.

2. Priežiūros institucija, be kituose įstatymuose nustatytų poveikio priemonių ir **privalomų nurodymų**, turi teisę **duoti šiuos privalomus nurodymus**:

1) įpareigoti pensijų kaupimo bendrovę perduoti teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių **pensijų fondų valdymą**;

2) įpareigoti pensijų kaupimo bendrovę pakeisti depozitoriumą;

3) Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo nustatyta tvarka apriboti arba uždrausti pensijų turto investicijas arba kitaip apriboti disponavimo pensijų turtu teises.

3. Priežiūros institucija turi teisę taikyti valdymo įmonėms Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme numatytas poveikio priemones **ir privalomus nurodymus**. Draudimo įmonėms, vykdančioms pensijų kaupimo veiklą, priežiūros institucija turi teisę taikyti Draudimo įstatyme nustatytas poveikio priemones **ir privalomus nurodymus**. **Poveikio priemonių ir privalomų nurodymų taikymo tvarką nustato Lietuvos banko įstatymas**. Taikydama poveikio priemones **ir privalomus nurodymus**, priežiūros institucija **taip pat** vadovaujasi Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymu ir Draudimo įstatymu tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

4. Priežiūros institucija teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją apie pensijų kaupimo bendrovių veiklos rezultatus, šiame straipsnyje nurodytų **poveikio priemonių privalomų nurodymų**, susijusių su teisės užsiimti pensijų kaupimo veikla apribojimu, taikymą pensijų kaupimo bendrovėms ir kitą informaciją, nustatytą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei priežiūros institucijos susitarime dėl pasikeitimo informacija. VSDF valdybai priežiūros institucija teikia informaciją apie pensijų kaupimo bendrovių rekvizitus, pensijų kaupimo bendrovėms išduotas pensijų kaupimo veiklos licencijas, poveikio priemonių, susijusių su teisės užsiimti pensijų kaupimo veikla apribojimu, taikymą, pensijų kaupimo bendrovės reorganizavimą, pertvarkymą, likvidavimą, bankrotą, **teisių ir pareigų, atsirandančių iš pensijų kaupimo sutarčių, pensijų fondų valdymo** perdavimą kitai pensijų kaupimo bendrovei ir kitą su pensijų kaupimo veikla susijusią informaciją, būtiną tvarkant **Sutarčių Dalyvių ir išmokų gavėjų** registrą. Duomenų teikimo tvarka ir terminai nustatomi priežiūros institucijos ir VSDF valdybos susitarime dėl pasikeitimo informacija.

5. VSDF valdyba teikia priežiūros institucijai informaciją apie konkrečios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų dalyvius, į pensijų fondo sąskaitą pervestas pinigines lėšas ir kitus duomenis, reikalingus priežiūros institucijai. Duomenų teikimo tvarka ir terminai nustatomi šio straipsnio 4 dalyje nurodytame susitarime.

31 straipsnis. Pensijų kaupimo bendrovių atsakomybė

1. Už šio bei kitų įstatymų ir teisės aktų, reglamentuojančių pensijų kaupimą, pažeidimus pensijų kaupimo bendrovės atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

2. Asmenys turi teisę apskusti priežiūros institucijai pensijų kaupimo bendrovių veiksmus.

32 39 straipsnis. Atsakomybė įmokų mokėjimo vėlavimo atveju

1. VSDF valdyba pensijų kaupimo bendrovių valdomiems pensijų fondams moka delspinigius už lėšas, pervestas joms pavėluotai dėl savo kaltės. Delspinigių dydį ir skaičiavimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo įstatymas. Priskaičiuotus delspinigius pensijų kaupimo bendrovės paskirsto savo valdomų pensijų fondų dalyviams, už kuriuos laiku nebuvo sumokėtos pensijų įmokos.

2. Draudėjų atsakomybę už pavėluotai pervestas lėšas ar neteisėtai sumažintų įmokų mokėjimą nustato ~~įstatymai~~ **Valstybinio socialinio draudimo įstatymas**.

3. Pensijų įmokų mokėjimo pensijų kaupimo bendrovėms nutraukimas ar kiti mokėjimo pažeidimai negali būti pagrindas nutraukti ~~pensijų kaupimo sutartį~~ **dalyvavimą pensijų kaupime** ar apriboti dalyvių nuosavybės ar kitas teises.

Lietuvos Respublikos pensijų
kaupimo įstatymo
priedas

PENSIJŲ KAUPIMO ĮMOKOS DYDŽIAI

Metai	Pensijų įmokos nuo pensijų fondo dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo, dydis, procentais	Iš valstybės biudžeto už pensijų fondo dalyvį mokamos pensijų įmokos dydis, procentais nuo Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio
2019	1,8	0,3
2020	2,1	0,6
2021	2,4	0,9
2022	2,7	1,2
2023 ir vėlesni	3	1,5 %

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja

Milda Kareišaitė

2018-05-22

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2, 3, 6–8 dalis ir šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo 29, 30, 31, 32, 33, ir 34 straipsnius, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 29, 30, 31, 32, 33, ir 34 straipsniai įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir Lietuvos bankas iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos Seimui teikdama Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, nustato 1,55 procentinio punkto mažesnę pensijų socialinio draudimo įmokos tarifą.

4. Asmenys, tapę pensijų fondų dalyviais iki 2018 m. gruodžio 31 d., nuo šio įstatymo įsigaliojimo moka šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnyje nustatyto dydžio įmokas. Jei už asmenis, tapusiais pensijų fondo dalyviais iki 2018 m. gruodžio 31 d., į pensijos sąskaitą buvo pervedama tik valstybinio socialinio draudimo įmokos dalis, nuo 2019 m. sausio 1 d. jiems taikomos šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalies nuostatos.

5. Asmenys, tapę pensijų fondų dalyviais iki 2018 m. gruodžio 31 d., iki 2019 m. kovo 1 d. pensijų kaupimo bendrovei gali pateikti prašymą nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime arba stabdyti pensijų įmokų pervedimą:

1) prašymą nutraukti pensijų kaupimo sutartį pateikusių asmenų pensijos sąskaitoje sukauptos lėšos pervedamos į Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) biudžetą. Pensijų fondo dalyvio pensijos sąskaitoje esantys pensijų fondo vienetai konvertuojami į pinigines lėšas šio prašymo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos pensijų fondo vienetų verte. Šiems asmenims už dalyvavimo pensijų kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d. laikotarpius Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytas socialinio draudimo senatvės pensijų mažinimas netaikomas. Pervedamų lėšų suma (įskaitant dalyvio lėšomis sumokėtas pensijų įmokas, jei dalyvis jas mokėjo, ir už dalyvį iš valstybės biudžeto sumokėtas įmokas), viršijanti iš VSDF biudžeto už asmenį pervedtų valstybinio socialinio draudimo įmokų sumą, įskaitoma kaip pervedimo metais VSDF biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai. Jei į VSDF biudžetą pervedama lėšų suma (įskaitant dalyvio lėšomis sumokėtas pensijų įmokas, jei dalyvis jas mokėjo, ir už dalyvį iš valstybės biudžeto sumokėtas įmokas) yra mažesnė už iš VSDF biudžeto už asmenį pervedtų valstybinio socialinio draudimo įmokų sumą, šiam asmeniui Socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytas socialinio draudimo senatvės pensijų mažinimas už dalyvavimo pensijų kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d. laikotarpius taip pat netaikomas. Papildomos dalyvio lėšomis sumokėtos pensijų įmokos dalyviams nėra gražinamos;

2) prašymą stabdyti pensijų įmokų pervedimą pateikusių pensijų fondų dalyvių sukauptos lėšos lieka jų pensijos sąskaitoje iki tol, kol jų pensijų kaupimas pasibaigia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nustatytais pagrindais, netaikant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 13 straipsnio nuostatų. Šiems asmenims, nepriklausomai nuo jų amžiaus, ne daugiau kaip 3 kartus taikoma šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnyje nustatyta automatinio įtraukimo procedūra. Jei automatinio įtraukimo procedūros metu asmuo nepareiškia noro atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime, pensijų įmokų pervedimas į šio pensijų fondo dalyvio pensijos sąskaitą atnaujinamas. Sustabdę įmokų pervedimą asmenys bet kuriuo metu gali savo iniciatyva pateikti pensijų kaupimo bendrovei prašymą atnaujinti pensijų kaupimo įmokų pervedimą. Pensijų įmokų pervedimas už šiuos asmenis atnaujinamas nuo trečio mėnesio, skaičiuojant nuo prašymo atnaujinti pensijų kaupimo įmokų pervedimo įregistravimo Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo dalyvių ir išmokų gavėjų registre mėnesio, pirmos dienos. Nepareiškę noro atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime arba savo

iniciatyva pateikę prašymą atnaujinti pensijų kaupimo įmokų pervedimą asmenys tęsia dalyvavimą kaupime iki tol, kol jų pensijų kaupimas pasibaigia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nustatytais pagrindais.

6. Pensijų kaupimo bendrovė iki šio įstatymo įsigaliojimo įsteigia pensijų turto išsaugojimo pensijų fondą ir tikslinės grupės pensijų fondus šioms tikslinėms pensijų fondo dalyvių grupėms:

- 1) 1954 – 1960 gimimo metų dalyvių;
- 2) 1961 – 1967 gimimo metų dalyvių;
- 3) 1968 – 1974 gimimo metų dalyvių;
- 4) 1975 – 1981 gimimo metų dalyvių;
- 5) 1982 – 1988 gimimo metų dalyvių;
- 6) 1989 – 1995 gimimo metų dalyvių;
- 7) 1996 – 2002 gimimo metų dalyvių.

7. Lietuvos bankas įgyvendinant šio straipsnio 6 dalį įsteigtiems pensijų turto išsaugojimo ir tikslinės grupės pensijų fondams suteikia unikalius identifikavimo numerius ir apie tai per 3 darbo dienas nuo pensijų fondo įsteigimo informuoja VSDF valdybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir šiuos pensijų fondus valdančią pensijų kaupimo bendrovę.

8. Įgyvendinant šio straipsnio 6 dalį įsteigtiems turto išsaugojimo pensijų fondui ir tikslinės grupės pensijų fondams 3 mėnesius nuo atitinkamo pensijų fondo įsteigimo dienos, bet ne ilgiau kaip iki 2019 m. kovo 31 d., netaikomi reikalavimai investavimo strategijai.

9. Iki turto išsaugojimo pensijų fondo ir tikslinės grupės pensijų fondų įsteigimo veikę pensijų fondai likviduojami ne vėliau kaip 2019 m. birželio 30 d. Iki šių pensijų fondų likvidavimo jų dalyviai kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu Lietuvos banko nustatyta tvarka perkeliama į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondų dalyvių amžių atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto. Šioje dalyje numatytas pensijų fondų likvidavimas vykdomas laikantis Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo nuostatų dėl pensijų fondų panaikinimo. Įsigaliojus šiam įstatymui, likviduojamiems pensijų fondams šio įstatymo ir Lietuvos banko nustatyti turto diversifikavimo reikalavimai netaikomi.

10. Pensijų fondų dalyviai, gimę iki 1954 metų sausio 1 d., ir per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo nesudarę pensijų išmokos sutarties, ne vėliau kaip iki 2019 m. birželio 30 d. kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu perkeliama į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomą turto išsaugojimo pensijų fondą nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto.

11. Apie šio straipsnio 9 ir 10 dalyse nustatyta tvarka atliktą pensijų fondo dalyvio ir jam priklausančio pensijų turto perkėlimą pensijų kaupimo bendrovė pensijų fondo dalyviui praneša priežiūros institucijos patvirtintose standartinėse pensijų fondų taisyklėse numatytu būdu pateikdama Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą.

12. Pensijų anuitetus pagal sutartis, sudarytas iki 2019 m. gruodžio 31 d., gyvybės draudimo bendrovės moka pagal sudarytų sutarčių sąlygas iki tol, kol pasibaigs jų mokėjimo terminas.

13. Apskaičiuojant iš valstybės biudžeto už dalyvį mokamos pensijų įmokos dydį 2019 m. ir 2020 m., Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkis dauginamas 1,289 karto.

3 straipsnis. Pensijų išmokų rūšys ir pensijų išmokų mokėjimas iki 2019 metų gruodžio 31 d.

Nuo šio įstatymo įsigaliojimo iki 2019 m. gruodžio 31 d. pensijų išmokų rūšys nustatomos ir pensijų išmokos mokamos pagal teisės aktų nuostatas, galiojusias iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėjos pavaduotoja

Milda Marcisaitė

2018-05-22

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1, 2, 6, 7, 8 IR 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO VI¹ SKYRIUMI
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas nustato šalpos pensijų rūšis, šių pensijų finansavimo šaltinį, teisę į šalpos pensijas turinčius asmenis, šių pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei tvarką. Šio įstatymo nustatyta tvarka taip pat skiriamos ir mokamos šalpos kompensacijos, socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemokos (toliau – pensijos priemoka) bei mokamos šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, paskirtos iki 2004 m. balandžio 1 d., ir socialinės pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. **Šalpos išmokos** – šio įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka skiriamos ir (ar) mokamos šalpos pensijos, šalpos kompensacijos, šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, paskirtos iki 2004 m. balandžio 1 d., ir socialinės pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos senatvės pensiją

Teisę gauti šalpos senatvės pensiją turi senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, atitinkantys šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytas sąlygas.“

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

1. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijos skiriamos ir mokamos asmenims, neturintiems teisės gauti didesnių arba tokio paties dydžio socialinio draudimo pensijų (kartu su pensijos priemoka), valstybinių pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių signataro rentų, valstybinių signataro našlių ir našlaičių rentų, rentų buvusiems sportininkams, kompensacinių išmokų profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniams darbuotojams ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų, mokamų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar valstybės biudžeto lėšų, pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą gaunamų pensijų išmokų, užsienio valstybių pensijų ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų (toliau – pensijos ar pensijų išmokos), išskyrus:

1) šio įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos neįgalumo pensijomis turi teisę gauti socialinio draudimo našlaičių ar našlių pensijas, ar valstybines našlaičių pensijas;

2) šio įstatymo 5 straipsnio 3, 4 ir 5 punktuose ir šio įstatymo 6 straipsnyje nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos pensijomis turi teisę gauti socialinio draudimo našlių pensijas;

3) šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ir šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus.

2. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnyje, turintiems teisę į pensiją (išskyrus socialinio draudimo našlių pensiją) ar pensiją išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) (kartu su pensijos priemoka) mažesnis už šalpos pensiją, mokamas šalpos pensijos ir pensijos ar pensijų išmokos (bendros jų sumos) (kartu su pensijos priemoka) skirtumas.

3. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnyje nurodytiems asmenims šalpos pensijos skiriamos ir mokamos, jeigu jie nėra privalomai draudžiami valstybiniu pensijų socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą, išskyrus asmenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnyje.“

5 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šalpos senatvės pensijos yra 1 šalpos pensijų bazės dydžio.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas VI¹ skyriumi

Papildyti įstatymą VI¹ skyriumi:

„VI¹ SKYRIUS PENSIJOS PRIEMOKA

22¹ straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti pensijos priemoką

Socialinio draudimo senatvės pensijų, išskyrus išankstinių, gavėjai ir socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijų gavėjai, netekę 60 procentų ar daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti I ar II grupės invalidais), jeigu jų gaunamų socialinio draudimo pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių pensijų, užsienio valstybių pensijų (toliau kartu – pensijos) suma per mėnesį yra mažesnė nei 95 procentai Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoto minimalių vartojimo poreikių dydžio (toliau – MVPD), turi teisę gauti pensijos priemoką. Pensijos priemoka skiriama ir mokama, jeigu šiame straipsnyje nurodyti asmenys yra deklaravę gyvenamąją vietą arba įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka.

22² straipsnis. Pensijos priemokos apskaičiavimas

1. Pensijos priemokos dydis asmenims, kuriems mokama socialinio draudimo senatvės arba socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensija, apskaičiuota turint būtinąją pensijų socialinio draudimo stažą, euro cento tikslumu yra apskaičiuojamas pagal formulę $PD = 0,95 \cdot MVPD - P$, kurioje:

1) PD – pensijos priemokos dydis;

2) MVPD – tą mėnesį, už kurį mokama pensijos priemoka, galiojęs minimalių vartojimo poreikių dydis;

3) P – visų asmeniui mokamų pensijų suma.

2. Pensijos priemokos dydis asmenims, kuriems mokama socialinio draudimo senatvės arba socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensija, apskaičiuota neturint būtinojo pensijų socialinio draudimo stažo, euro cento tikslumu apskaičiuojamas pagal formulę $PD = (0,95 \cdot MVPD - P) \cdot (S / BS)$, kurioje:

1) PD – pensijos priemokos dydis;

2) MVPD – tą mėnesį, už kurį mokama pensijos priemoka, galiojęs minimalių vartojimo poreikių dydis;

3) S – asmens įgytas pensijų socialinio draudimo stažas, pagal kurį apskaičiuota mokama socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensija;

4) BS – asmeniui nustatytas būtinas pensijų socialinio draudimo stažas socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijai gauti (atsižvelgiant į gaunamos pensijos rūšį);

5) P – visų asmeniui mokamų pensijų suma.

3. Nustatant, ar asmuo yra įgijęs būtinąjį pensijų socialinio draudimo stažą socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijai gauti (atsižvelgiant į gaunamos pensijos rūšį), atsižvelgiama į stažą, už kurį paskirta (gali būti paskirta) pensija užsienio valstybėje, taikant Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentus arba Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas dėl pensijų mokėjimo.

22³ straipsnis. Pensijos priemokų mokėjimo ir administravimo šaltinis

Pensijos priemokos mokamos bei jų skyrimo ir mokėjimo administravimo išlaidos apmokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

22⁴ straipsnis. Pensijos priemokos skyrimas ir mokėjimas

1. Pensijos priemoką be atskiros asmens prašymo skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga, mokanti asmeniui socialinio draudimo pensiją.

2. Asmenys, kurie gauna užsienio valstybės pensiją, gavę Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliotos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos pranešimą apie jiems paskirtą pensijos priemoką, privalo pateikti duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį, jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga neturi šių duomenų. Gavusi informaciją apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga perskaičiuoja asmeniui paskirtos pensijos priemokos dydį ir nuo teisės gauti pensijos priemoką atsiradimo dienos, bet ne daugiau kaip už 6 mėnesius nuo informacijos apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį pateikimo dienos, išmoka pensijos priemokos nepriemoką. Duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį asmuo privalo teikti kas ketvirtį, jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga negauna šių duomenų.

3. Pensijos priemoka mokama už praėjusį mėnesį, atsižvelgiant į už tą mėnesį priskaičiuotą pensijų sumą ir tą mėnesį galiojusį MVPD.

4. Tais atvejais, kai šio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pensijos priemoka yra mažesnė kaip 1,45 euro, apskaičiuota pensijos priemokos suma už praėjusius metus išmokama vieną kartą metuose pirmą kalendorinių metų mėnesį.

5. Jeigu mokant pensijos priemoką paaiškėja, kad už tą laikotarpį, už kurį ši priemoka išmokėta, jos gavėjas turėjo teisę gauti (gavo) kitas pensijas ar didesnę socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, kurios jam skiriamos nuo datų, buvusių iki pensijos priemokos paskyrimo, arba nuo pensijos priemokos paskyrimo dienos, asmens teisė gauti pensijos priemoką nustatoma iš naujo. Šiais atvejais pensijos priemokos permoka išieškoma socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją asmeniui mokančios Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos sprendimu Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka iš bet kurios gavėjo gaunamos pensijos, kurios mokėjimas pavestas Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms.

6. Pensijos priemokai taip pat taikomos šio įstatymo 15 straipsnio 11–12 dalių nuostatos. Šiuo įstatymu nereguliuotais pensijos priemokos skyrimo ir mokėjimo atvejais taikomas

Socialinio draudimo pensijų įstatymas bei Socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatyta socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarka.“

7 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Slaugos namuose laikotarpių nustatymas

1. Nustatant asmens teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 punktą vaikų invalidų, I ar II grupės invalidų nuo vaikystės arba tapusių I ar II grupės invalidais iki 18 metų, taip pat visiškos negalios invalidų, pripažintų tokiais iki 2005 m. liepos 1 d., slaugos namuose laikas prilyginamas neįgalųjų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, slaugos namuose laikui.

2. Skiriant šalpos neįgalumo pensiją pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 punktą arba šalpos kompensaciją pagal šio įstatymo 12 straipsnio 1 punktą slaugomais namuose taip pat laikomi neįgalieji, gydomi stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus asmenis, kurie pagal šį įstatymą laikomi slaugomais palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse) ar gaunantys socialines paslaugas nestacionariose socialinės globos įstaigose.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuras

Teisės skyriaus
vedėja vyriausioji

Milda Bareišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1, 2, 6, 7, 8 IR 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO VI¹ SKYRIUMI
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas nustato šalpos pensijų rūšis, šių pensijų finansavimo šaltinį, teisę į šalpos pensijas turinčius asmenis, šių pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei tvarką. Šio įstatymo nustatyta tvarka taip pat skiriamos ir mokamos ~~šio įstatymo 12 straipsnyje nurodytos~~ šalpos kompensacijos, **socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemokos (toliau – pensijos priemoka)** bei mokamos šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, paskirtos iki 2004 m. balandžio 1 d., ir socialinės pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šalpos išmokos – mėnesinės piniginės išmokos, ~~skiriamos ir (ar) mokamos~~ šio įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka **skiriamos ir (ar) mokamos šalpos pensijos, šalpos kompensacijos, šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, paskirtos iki 2004 m. balandžio 1 d., ir socialinės pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d.**“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos senatvės pensiją

Teisę gauti šalpos senatvės pensiją turi:

~~1) tėvai (itėviai), globėjai ar rūpintojai, kurie yra sukakę Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių (toliau – senatvės pensijos amžius) ir ne mažiau kaip 15 metų slaugę namuose neįgaliuosius, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Už vieno neįgalaus asmens slaugą šalpos pensija gali būti paskirta tik vienam asmeniui;~~

~~2) motinos, pagimdžiusios ir išauginusios iki 8 metų penkis ar daugiau vaikų ir sukakusios senatvės pensijos amžių;~~

~~3) senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, išskyrus asmenis, nurodytus šio straipsnio 1 ir 2 punktuose senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, atitinkantys šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytas sąlygas.“~~

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

1. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijos skiriamos ir mokamos asmenims, neturintiems teisės gauti didesnių arba tokio paties dydžio ~~valstybinių~~ socialinio draudimo pensijų (**kartu su pensijos priemoka**), valstybinių pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių signataro rentų, valstybinių signataro našlių ir našlaičių rentų, rentų

buvusiems sportininkams, kompensacinių išmokų ~~teatrų ir koncertinių~~ **profesionaliojo scenos meno** įstaigų kūrybiniams darbuotojams ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų, mokamų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar valstybės biudžeto lėšų, pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą gaunamų pensijų išmokų, užsienio valstybių pensijų ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų (toliau – pensijos ar pensijų išmokos), išskyrus:

1) šio įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos neįgalumo pensijomis turi teisę gauti ~~valstybines~~ socialinio draudimo našlaičių ar našlių pensijas, ar valstybines našlaičių pensijas;

2) šio įstatymo 5 straipsnio 3, 4 ir 5 punktuose ir šio įstatymo 6 straipsnyje nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos pensijomis turi teisę gauti ~~valstybines~~ socialinio draudimo našlių pensijas;

3) šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ir šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus.

2. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 ~~straipsnio 3 punkte~~ **straipsnyje**, turintiems teisę į pensiją (išskyrus ~~valstybinę~~ socialinio draudimo našlių pensiją) ar pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) (**kartu su pensijos priemoka**) mažesnis už šalpos pensiją, mokamas šalpos pensijos ir pensijos ar pensijų išmokos (bendros jų sumos) (**kartu su pensijos priemoka**) skirtumas.

3. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 ~~straipsnio 3 punkte~~ **straipsnyje** nurodytiems asmenims šalpos pensijos skiriamos ir mokamos, jeigu jie nėra privalomai draudžiami valstybiniu pensijų socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą, išskyrus asmenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnyje.“

5 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šalpos senatvės pensijos yra šių dydžių:

1) ~~šio įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytiems asmenims, 1 šalpos pensijų bazės dydžio;~~

2) ~~šio įstatymo 6 straipsnio 3 punkte nurodytiems asmenims, 0,9 1 šalpos pensijų bazės dydžio.~~“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas VI¹ skyriumi

Papildyti įstatymą VI¹ skyriumi:

„VI¹ SKYRIUS PENSIJOS PRIEMOKA

22¹ straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti pensijos priemoką

Socialinio draudimo senatvės pensijų, išskyrus išankstinių, gavėjai ir socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijų gavėjai, netekę 60 procentų ar daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti I ar II grupės invalidais), jeigu jų gaunamų socialinio draudimo pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių pensijų, užsienio valstybių pensijų (toliau kartu – pensijos) suma per mėnesį yra mažesnė nei 95 procentai Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoto minimalių vartojimo poreikių dydžio (toliau – MVPD), turi teisę gauti pensijos priemoką. Pensijos priemoka skiriama ir mokama, jeigu šiame straipsnyje nurodyti asmenys yra deklaravę gyvenamąją vietą arba įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka.

22² straipsnis. Pensijos priemokos apskaičiavimas

1. Pensijos priemokos dydis asmenims, kuriems mokama socialinio draudimo senatvės arba socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensija, apskaičiuota turint būtinąjį pensijų socialinio draudimo stažą, euro cento tikslumu yra apskaičiuojamas pagal formulę $PD = 0,95 \cdot MVPD - P$, kurioje:

- 1) PD – pensijos priemokos dydis;
- 2) MVPD – tą mėnesį, už kurį mokama pensijos priemoka, galiojės minimalių vartojimo poreikių dydis;
- 3) P – visų asmeniui mokamų pensijų suma.

2. Pensijos priemokos dydis asmenims, kuriems mokama socialinio draudimo senatvės arba socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensija, apskaičiuota neturint būtinojo pensijų socialinio draudimo stažo, euro cento tikslumu apskaičiuojamas pagal formulę $PD = (0,95 \cdot MVPD - P) \cdot (S / BS)$, kurioje:

- 1) PD – pensijos priemokos dydis;
- 2) MVPD – tą mėnesį, už kurį mokama pensijos priemoka, galiojės minimalių vartojimo poreikių dydis;
- 3) S – asmens įgytas pensijų socialinio draudimo stažas, pagal kurį apskaičiuota mokama socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensija;
- 4) BS – asmeniui nustatytas būtinas pensijų socialinio draudimo stažas socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijai gauti (atsižvelgiant į gaunamos pensijos rūšį);
- 5) P – visų asmeniui mokamų pensijų suma.

3. Nustatant, ar asmuo yra įgijęs būtinąjį pensijų socialinio draudimo stažą socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijai gauti (atsižvelgiant į gaunamos pensijos rūšį), atsižvelgiama į stažą, už kurį paskirta (gali būti paskirta) pensija užsienio valstybėje, taikant Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentus arba Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas dėl pensijų mokėjimo.

22³ straipsnis. Pensijos priemokų mokėjimo ir administravimo šaltinis

Pensijos priemokos mokamos bei jų skyrimo ir mokėjimo administravimo išlaidos apmokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

22⁴ straipsnis. Pensijos priemokos skyrimas ir mokėjimas

1. Pensijos priemoką be atskiro asmens prašymo skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga, mokanti asmeniui socialinio draudimo pensiją.

2. Asmenys, kurie gauna užsienio valstybės pensiją, gavę Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliotos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos pranešimą apie jiems paskirtą pensijos priemoką, privalo pateikti duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį, jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga neturi šių duomenų. Gavusi informaciją apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga perskaičiuoja asmeniui paskirtos pensijos priemokos dydį ir nuo teisės gauti pensijos priemoką atsiradimo dienos, bet ne daugiau kaip už 6 mėnesius nuo informacijos apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį pateikimo dienos, išmoka pensijos priemokos nepriemoką. Duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį asmuo privalo teikti kas ketvirtį, jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga negauna šių duomenų.

~~3. Pensijos priemoka mokama už praėjusį mėnesį, atsižvelgiant į asmeniui už tą mėnesį priskaičiuotų pensijų sumą ir tą mėnesį galiojusį MVPD.~~

4. Tais atvejais, kai šio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pensijos priemoka yra mažesnė kaip 1,45 euro, apskaičiuota pensijos priemokos suma už praėjusius metus išmokama vieną kartą metuose pirmą kalendorinių metų mėnesį.

5. Jeigu mokant pensijos priemoką paaiškėja, kad už tą laikotarpį, už kurį ši priemoka išmokėta, jos gavėjas turėjo teisę gauti (gavo) kitas pensijas ar didesnę socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, kurios jam skiriamos nuo datų, buvusių iki pensijos priemokos paskyrimo, arba nuo pensijos priemokos paskyrimo dienos, asmens teisė gauti pensijos priemoką nustatoma iš naujo. Šiais atvejais pensijos priemokos permoka išieškoma socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją asmeniui mokančios Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos sprendimu Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka iš bet kurios gavėjo gaunamos pensijos, kurios mokėjimas pavestas Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms.

6. Pensijos priemokai taip pat taikomos šio įstatymo 15 straipsnio 11–12 dalių nuostatos. Šiuo įstatymu nesureguliuotais pensijos priemokos skyrimo ir mokėjimo atvejais taikomas Socialinio draudimo pensijų įstatymas bei Socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatyta socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarka.“

7 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Slaugos namuose laikotarpių nustatymas

1. Nustatant asmens teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 punktą arba šalpos senatvės pensiją pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 punktą, vaikų invalidų, I ar II grupės invalidų nuo vaikystės arba tapusių I ar II grupės invalidais iki 18 metų, taip pat visiškos negalios invalidų, pripažintų tokiais iki 2005 m. liepos 1 d., slaugos namuose laikas prilyginamas neįgalųjų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, slaugos namuose laikui.

2. Skiriant šalpos neįgalumo pensiją pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 punktą, šalpos senatvės pensiją pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 punktą arba šalpos kompensaciją pagal šio įstatymo 12 straipsnio 1 punktą slaugomais namuose taip pat laikomi neįgalieji, gydomi stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus asmenis, kurie pagal šį įstatymą laikomi slaugomais palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse) ar gaunantys socialines paslaugas nestacionariose socialinės globos įstaigose.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėjas / vaduotoja
Milda Bareišaitė
2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
~~ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO~~
~~IR 17, 18 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO NR. XIII-~~
~~882 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 3 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU~~
~~GALIOS~~
~~ĮSTATYMAS~~

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 3 straipsnį.

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„15 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka

1. Šalpos išmokas skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota (įgalios) Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga (įstaigos) (toliau – šalpos išmokas mokanti įstaiga).

2. Kreipimosi dėl šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo, šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarką, taip pat šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarką asmenims, kuriems taikomi Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai, nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

3. Šalpos išmokos skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, arba jų įgaliotų asmenų, arba globėjų, jeigu šie asmenys pripažinti neveiksniais atitinkamoje srityje, arba jų sutuoktinių ar artimųjų giminaičių (kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse), arba socialinių paslaugų įstaigos darbuotojų prašymu. Šalpos išmokos asmenims iki 18 metų skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) jų tėvų (tėvių) arba globėjų ar rūpintojų, arba artimųjų giminaičių (kaip ši sąvoka apibrėžta Civiliniame kodekse), arba socialinių paslaugų įstaigos darbuotojų prašymu. Paskirtos šalpos išmokos mokamos asmenims, turintiems teisę gauti šias išmokas, arba jų atstovams.

4. Šalpos išmokas mokanti įstaiga per 10 darbo dienų nuo prašymo skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) šalpos išmokos mokėjimą kartu su visais reikiamais dokumentais arba papildomų dokumentų gavimo šalpos išmokas mokančioje įstaigoje dienos privalo priimti sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo ar atnaujinimo (pratęsimo) ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.

5. Asmenims, kuriems paskirtos šalpos išmokos, išduodami pažymėjimai, kurių formas ir išdavimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

6. Asmenims, turintiems teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją ir šalpos senatvės pensiją arba šalpos neįgalumo ar senatvės pensiją ir šalpos kompensaciją, jų pasirinkimu mokama tik viena iš šių šalpos išmokų.

7. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims, šalpos kompensacijos šio įstatymo 12 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos tik tuo atveju, jeigu jų vaikams nebuvo nustatyta nuolatinė globa ar rūpyba.

8. Šalpos našlaičių pensija neskiriama, o paskirtosios mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos asmenims, teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais už tyčinį asmenį, už kurį ši pensija skiriama ir mokama, gyvybės atėmimą.

9. Asmenims iki 18 metų, gyvenantiems švietimo įstaigoje, o likusiems be tėvų globos vaikams ir (ar) vaikams, patiriantiems socialinę riziką, – ir socialinės globos įstaigoje, šalpos išmokos neskiriamos, o paskirtųjų mokėjimas sustabdomas nuo kitos dienos po to, kai jie buvo apgyvendinti šiose įstaigose.

10. Kai šio straipsnio 9 dalyje nurodyti asmenys laikinai ar visam laikui išvyksta iš socialinės globos ar švietimo įstaigos, šalpos išmokos skiriamos, o paskirtųjų mokėjimas atnaujinamas nuo kitos dienos po to, kai jie išvyko iš šių įstaigų. Jeigu šie asmenys vėl grįžta į nurodytas įstaigas, šalpos išmokų mokėjimas sustabdomas nuo kitos dienos po to, kai jie vėl buvo apgyvendinti šiose įstaigose.

11. Šalpos išmokos neskiriamos, o paskirtųjų mokėjimas sustabdomas asmenims:

1) kuriems paskirta kardomoji priemonė – suėmimas;

2) atliekantiems laisvės atėmimo bausmės laisvės atėmimo bausmę vykdančiose pataisos įstaigose, išskyrus atviras kolonijas ir pataisos įstaigų ar kardomojo kalinimo vietų specialiuosius padalinius (Pusiaukelės namus);

3) kuriems paskirtos Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatytos priverčiamosios medicinos priemonės stacionarinio stebėjimo bendro, sustiprinto ar griežto stebėjimo sąlygomis specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose ar auklėjamojo poveikio priemonė – atidavimas į specialią auklėjimo įstaigą.

12. Šio straipsnio 11 dalyje nurodytiems asmenims paskirtų šalpos išmokų mokėjimas sustabdomas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai jie buvo suimti, nuteisti, pradėti priverstinai gydyti ar auklėti. Paskirtos šalpos išmokos mokėjimas atnaujinamas išnykus šio straipsnio 11 dalyje nurodytoms aplinkybėms ir pateikus prašymą atnaujinti šalpos išmokos mokėjimą.

13. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka, įgijus teisę gauti didesnio dydžio, negu jam mokama šalpos išmoka, pensiją ar pensijų išmoką (išskyrus šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytus atvejus), šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai paskiriama pensija ar pensijų išmoka. Asmenims, gaunantiems pensiją ar pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) lygus šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensijai, šalpos našlaičių pensijai ar šalpos kompensacijai arba yra už jas (bendrą šių šalpos išmokų sumą) mažesnis, šios šalpos išmokos skiriamos ir mokamos nuo tos dienos, nuo kurios nutrauktas pensijos ar pensijų išmokos mokėjimas, išskyrus šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytą atvejį.

14. Kai šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte arba 6 straipsnyje nurodytas asmuo tampa asmeniu, kuris privalomai draudžiamas valstybiniu pensijų socialiniu draudimu pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą (išskyrus asmenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnyje), jam paskirtos šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensijos mokėjimas sustabdomas nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį ši aplinkybė atsirado, pirmos dienos. Šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensijos mokėjimas, gavus šio straipsnio 3 dalyje nurodyto asmens prašymą, atnaujinamas nuo dienos, kurią šioje dalyje nurodytos aplinkybės išnyksta, jeigu asmuo turi teisę gauti šias išmokas.

15. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka, Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravus išvykimą iš Lietuvos Respublikos, paskirtos šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai atsirado ši aplinkybė, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip.

16. Pasibaigus šalpos išmokos skyrimo laikotarpiui, šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai pasibaigė šalpos išmokos skyrimo laikotarpis. Jeigu asmens teisė gauti šalpos išmoką išlieka, bet prašymą pratęsti šios išmokos mokėjimą asmuo pateikia po to, kai šalpos išmokos mokėjimas jau nutrauktas, šalpos išmokos

mokėjimas atnaujinamas ir šalpos išmoka išmokama už praėjusį laikotarpį, bet ne daugiau kaip už 12 mėnesių nuo tos dienos, kai buvo pateikti prašymas pratęsti šalpos išmokos mokėjimą ir reikiami dokumentai.

17. Asmuo, kuriam mokama šalpos išmoka, privalo pranešti šalpos išmokas mokančiai įstaigai apie aplinkybes, nurodytas šio straipsnio 8–15 dalyse, per 10 dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Šalpos išmokas mokanti įstaiga, informuodama asmenį, kuriam paskirta šalpos išmoka, apie priimtą sprendimą paskirti šalpos išmoką, kartu privalo informuoti apie šio straipsnio 8–15 dalyse nurodytas aplinkybes, turinčias įtakos mokant paskirtą šalpos išmoką.

18. Dėl asmens, kuriam mokama šalpos išmoka, kaltės permokėta šalpos išmokos suma grąžinama šalpos išmokas mokančios įstaigos nustatyta tvarka. Permokėta, tačiau negrąžinta šalpos išmokos suma išskaičiuojama iš asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka, priklausančios šalpos išmokos. Išskaičiuojamos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios šalpos išmokos. Jeigu yra rašytinis asmens, kuriam mokama šalpos išmoka, prašymas ar sutikimas, gali būti išskaičiuojama daugiau kaip 20 procentų, tačiau ne daugiau kaip 50 procentų mokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį. Jeigu šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėta šalpos išmokos suma neišskaičiuota, likusi skola šalpos išmokas mokančios įstaigos nustatyta tvarka išskaičiuojama iš bet kurios kitos šalpos išmokas mokančios įstaigos mokamos išmokos. Jeigu asmuo negauna kitų išmokų, likusi skola išieškoma teismo tvarka. Jeigu šalpos išmoka permokama dėl šalpos išmokas mokančios įstaigos kaltės, nereikalaujama, kad asmuo, kuriam paskirta šalpos išmoka, permokėtą sumą grąžintų, ir permokėta suma iš jo neišskaičiuojama.

19. Mirus šalpos išmokos gavėjui, pirmajam jį laidojusiam asmeniui, kuris kreipiasi, išmokama mirusio šalpos išmokos gavėjo negauta praėjusio mėnesio šalpos išmoka, šalpos išmoka už tą mėnesį, kurį šalpos išmokos gavėjas mirė, ir dar viena viso šalpos išmokos dydžio suma. Kitos šalpos išmokos gavėjui priklausančios apskaičiuotos šalpos išmokos sumos, kurios jam nebuvo išmokėtos dėl mirties, išmokamos mirusiojo įpėdiniams, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio asmens turtas, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą, ir (ar) mirusįjį pergyvenusiam sutuoktiniui, pateikusiam nuosavybės teisės į sutuoktinių bendro turto dalį liudijimą.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraius

Teisės skyriaus
vedėjo pavaduotoja

Milda Barcišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS

**ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR 17, 18 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO NR. XIII-
882 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 3 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU
GALIOS
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 3 straipsnį.

~~„3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas~~

~~Pakeisti 7 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:~~

~~„3. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnio 3 punkte nurodytiems asmenims šalpos pensijos skiriamos ir mokamos, jeigu jie nėra privalomai draudžiami valstybiniu pensijų socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą, išskyrus asmenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnyje.“~~

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

~~„4 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas~~

~~Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip:~~

~~„15 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka~~

~~1. Šalpos išmokas skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota (įgaliotos) Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga (įstaigos) (toliau – šalpos išmokas mokanti įstaiga).~~

~~2. Kreipimosi dėl šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo, šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarką, taip pat šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarką asmenims, kuriems taikomi Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai, nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.~~

~~3. Šalpos išmokos skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, arba jų įgaliotų asmenų, arba globėjų, jeigu šie asmenys pripažinti neveiksniais atitinkamoje srityje, arba jų sutuoktinių ar artimųjų giminaičių (kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse), arba socialinių paslaugų įstaigos darbuotojų prašymu. Šalpos išmokos asmenims iki 18 metų skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) jų tėvų (įtėvių) arba globėjų ar rūpintojų, arba artimųjų giminaičių (kaip ši sąvoka apibrėžta Civiliniame kodekse), arba socialinių paslaugų įstaigos darbuotojų prašymu. Paskirtos šalpos išmokos mokamos asmenims, turintiems teisę gauti šias išmokas, arba jų atstovams.~~

~~4. Šalpos išmokas mokanti įstaiga per 10 darbo dienų nuo prašymo skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) šalpos išmokos mokėjimą kartu su visais reikiamais dokumentais arba papildomų dokumentų gavimo šalpos išmokas mokančioje įstaigoje dienos privalo priimti sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo ar atnaujinimo (pratęsimo) ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.~~

~~5. Asmenims, kuriems paskirtos šalpos išmokos, išduodami pažymėjimai, kurių formas ir išdavimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.~~

6. Asmenims, turintiems teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją ir šalpos senatvės pensiją arba šalpos neįgalumo ar senatvės pensiją ir šalpos kompensaciją, jų pasirinkimu mokama tik viena iš šių šalpos išmokų.

~~7. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims, šalpos senatvės pensijos šio įstatymo 6 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims ir šalpos kompensacijos šio įstatymo 12 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos tik tuo atveju, jeigu jų vaikams nebuvo nustatyta nuolatinė globa ar rūpyba..~~

8. Šalpos našlaičių pensija neskiriama, o paskirtosios mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos asmenims, teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais už tyčinį asmens, už kurį ši pensija skiriama ir mokama, gyvybės atėmimą.

9. Asmenims iki 18 metų, gyvenantiems švietimo įstaigoje, o likusiems be tėvų globos vaikams ir (ar) vaikams, patiriantiems socialinę riziką, – ir socialinės globos įstaigoje, šalpos išmokos neskiriamos, o paskirtųjų mokėjimas sustabdomas nuo kitos dienos po to, kai jie buvo apgyvendinti šiose įstaigose.

10. Kai šio straipsnio 9 dalyje nurodyti asmenys laikinai ar visam laikui išvyksta iš socialinės globos ar švietimo įstaigos, šalpos išmokos skiriamos, o paskirtųjų mokėjimas atnaujinamas nuo kitos dienos po to, kai jie išvyko iš šių įstaigų. Jeigu šie asmenys vėl grįžta į nurodytas įstaigas, šalpos išmokų mokėjimas sustabdomas nuo kitos dienos po to, kai jie vėl buvo apgyvendinti šiose įstaigose.

11. Šalpos išmokos neskiriamos, o paskirtųjų mokėjimas sustabdomas asmenims:

1) kuriems paskirta kardomoji priemonė – suėmimas;

2) atliekantiems laisvės atėmimo bausmės laisvės atėmimo bausmę vykdančiose patalysose įstaigose, išskyrus atviras kolonijas ir patalysas įstaigų ar kardomojo kalinimo vietų specialiuosius padalinius (Pusiaukelės namus);

3) kuriems paskirtos Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatytos priverčiamosios medicinos priemonės stacionarinio stebėjimo bendro, sustiprinto ar griežto stebėjimo sąlygomis specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose ar auklėjamojo poveikio priemonė – atidavimas į specialią auklėjimo įstaigą.

12. Šio straipsnio 11 dalyje nurodytiems asmenims paskirtų šalpos išmokų mokėjimas sustabdomas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai jie buvo suimti, nuteisti, pradėti priverstinai gydyti ar auklėti. Paskirtos šalpos išmokos mokėjimas atnaujinamas išnykus šio straipsnio 11 dalyje nurodytoms aplinkybėms ir pateikus prašymą atnaujinti šalpos išmokos mokėjimą.

13. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka, įgijus teisę gauti didesnio dydžio, negu jam mokama šalpos išmoka, pensiją ar pensijų išmoką (išskyrus šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytus atvejus), šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai paskiriama pensija ar pensijų išmoka. Asmenims, gaunantiems pensiją ar pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) lygus šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensijai, šalpos našlaičių pensijai ar šalpos kompensacijai arba yra už jas (bendrą šių šalpos išmokų sumą) mažesnis, šios šalpos išmokos skiriamos ir mokamos nuo tos dienos, nuo kurios nutrauktas pensijos ar pensijų išmokos mokėjimas, išskyrus šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytą atvejį.

14. Kai šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte arba 6 straipsnio 3 punkte **straipsnyje** nurodytas asmuo tampa asmeniu, kuris privalomai draudžiamas valstybiniu pensijų socialiniu draudimu pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą (išskyrus asmenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnyje), jam paskirtos šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensijos mokėjimas sustabdomas nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį ši aplinkybė atsirado, pirmos dienos. Šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensijos mokėjimas, gavus šio straipsnio 3 dalyje nurodyto asmens prašymą, atnaujinamas nuo dienos, kurią šioje dalyje nurodytos aplinkybės išnyksta, jeigu asmuo turi teisę gauti šias išmokas.

15. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka, Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravus išvykimą iš Lietuvos Respublikos, paskirtos šalpos išmokos

mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai atsirado ši aplinkybė, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip.

16. Pasibaigus šalpos išmokos skyrimo laikotarpiui, šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai pasibaigė šalpos išmokos skyrimo laikotarpis. Jeigu asmens teisė gauti šalpos išmoką išlieka, bet prašymą pratęsti šios išmokos mokėjimą asmuo pateikia po to, kai šalpos išmokos mokėjimas jau nutrauktas, šalpos išmokos mokėjimas atnaujinamas ir šalpos išmoka išmokama už praėjusį laikotarpį, bet ne daugiau kaip už 12 mėnesių nuo tos dienos, kai buvo pateikti prašymas pratęsti šalpos išmokos mokėjimą ir reikiami dokumentai.

17. Asmuo, kuriam mokama šalpos išmoka, privalo pranešti šalpos išmokas mokančiai įstaigai apie aplinkybes, nurodytas šio straipsnio 8–15 dalyse, per 10 dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Šalpos išmokas mokanti įstaiga, informuodama asmenį, kuriam paskirta šalpos išmoka, apie priimtą sprendimą paskirti šalpos išmoką, kartu privalo informuoti apie šio straipsnio 8–15 dalyse nurodytas aplinkybes, turinčias įtakos mokant paskirtą šalpos išmoką.

18. Dėl asmens, kuriam mokama šalpos išmoka, kaltės permokėta šalpos išmokos suma gražinama šalpos išmokas mokančios įstaigos nustatyta tvarka. Permokėta, tačiau negražinta šalpos išmokos suma išskaičiuojama iš asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka, priklausančios šalpos išmokos. Išskaičiuojamos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios šalpos išmokos. Jeigu yra rašytinis asmens, kuriam mokama šalpos išmoka, prašymas ar sutikimas, gali būti išskaičiuojama daugiau kaip 20 procentų, tačiau ne daugiau kaip 50 procentų mokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį. Jeigu šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas, o visą permokėta šalpos išmokos suma neišskaičiuota, likusi skola šalpos išmokas mokančios įstaigos nustatyta tvarka išskaičiuojama iš bet kurios kitos šalpos išmokas mokančios įstaigos mokamos išmokos. Jeigu asmuo negauna kitų išmokų, likusi skola išieškoma teismo tvarka. Jeigu šalpos išmoka permokama dėl šalpos išmokas mokančios įstaigos kaltės, nereikalaujama, kad asmuo, kuriam paskirta šalpos išmoka, permokėtą sumą gražintų, ir permokėta suma iš jo neišskaičiuojama.

19. Mirus šalpos išmokos gavėjui, pirmajam jį laidojusiam asmeniui, kuris kreipiasi, išmokama mirusio šalpos išmokos gavėjo negauta praėjusio mėnesio šalpos išmoka, šalpos išmoka už tą mėnesį, kurį šalpos išmokos gavėjas mirė, ir dar viena viso šalpos išmokos dydžio suma. Kitos šalpos išmokos gavėjui priklausančios apskaičiuotos šalpos išmokos sumos, kurios jam nebuvo išmokėtos dėl mirties, išmokamos mirusiojo įpėdiniais, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio asmens turtas, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą, ir (ar) mirusįjį pergyvenusiam sutuoktiniui, pateikusiam nuosavybės teises į sutuoktinių bendro turto dalį liudijimą.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
vedėja vaduotoja

Milda Bareišaitė

2018-05-21

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KŪNO KULTŪROS IR SPORTO
ĮSTATYMO NR. I-1151 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Sportininkas, Lietuvos Respublikos pilietis, baigęs sportininko karjerą, nedalyvaujantis olimpinėse žaidynėse, pasaulio ir Europos čempionatuose, turi teisę gauti 1,1637 Lietuvos statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) dydžio rentą per mėnesį, jeigu jis, turėdamas Lietuvos Respublikos pilietybę ir atstovaudamas Lietuvai, tapo arba iki 2009 m. sausio 1 d. įgijo Lietuvos Respublikos pilietybę ir iki pilietybės įgijimo yra tapęs:

- 1) olimpinių žaidynių čempionu ar prizininku (aukso, sidabro ar bronzos medalių laimėtoju);
- 2) olimpinės sporto šakos olimpinės rungties Europos ar pasaulio čempionu;
- 3) rungties, kuri iki rezultato pasiekimo buvo išbraukta iš olimpinių žaidynių programos arba įtraukta į ją po rezultato pasiekimo, pasaulio ar Europos čempionu iki 1990 m. kovo 11 d.;
- 4) olimpinės sporto šakos olimpinės rungties Europos ar pasaulio, olimpinių žaidynių rekordininku;
- 5) parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių nugalėtoju;
- 6) olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties ir pasaulio čempionu, ir pasaulio rekordininku;
- ~~7) olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties pasaulio čempionu ne mažiau kaip tris kartus.“~~

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. birželio 1 d.
2. Iki 2019 m. gegužės 31 d. paskirtos rentos sportininkams nuo 2019 m. birželio mėnesio mokamos šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nurodyto dydžio.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukutaitis

Teisės skyriaus
vedėja / vaduotoja
Milda Bareišaitė
2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KŪNO KULTŪROS IR SPORTO
ĮSTATYMO NR. I-1151 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Sportininkas, Lietuvos Respublikos pilietis, baigęs sportininko karjerą, nedalyvaujantis olimpinėse žaidynėse, pasaulio ir Europos čempionatuose, turi teisę gauti ~~4,5~~ **1,1637** Lietuvos statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio **bruto** darbo užmokesčio **(neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų)** dydžio rentą per mėnesį, jeigu jis, turėdamas Lietuvos Respublikos pilietybę ir atstovaudamas Lietuvai, tapo arba iki 2009 m. sausio 1 d. įgijo Lietuvos Respublikos pilietybę ir iki pilietybės įgijimo yra tapęs:

- 1) olimpinių žaidynių čempionu ar prizininku (aukso, sidabro ar bronzos medalių laimėtoju);
- 2) olimpinės sporto šakos olimpinės rungties Europos ar pasaulio čempionu;
- 3) rungties, kuri iki rezultato pasiekimo buvo išbraukta iš olimpinių žaidynių programos arba įtraukta į ją po rezultato pasiekimo, pasaulio ar Europos čempionu iki 1990 m. kovo 11 d.;
- 4) olimpinės sporto šakos olimpinės rungties Europos ar pasaulio, olimpinių žaidynių rekordininku;
- 5) parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių nugalėtoju;
- 6) olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties ir pasaulio čempionu, ir pasaulio rekordininku;
- 7) olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties pasaulio čempionu ne mažiau kaip tris kartus.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. birželio 1 d.
2. Iki 2019 m. gegužės 31 d. paskirtos rentos sportininkams nuo 2019 m. birželio mėnesio mokamos šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nurodyto dydžio.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraičius

Teisės skyriaus
vedėjas
Milda Bareikaitė

2018-05-21

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-730 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Kiekvienos šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nustatytos valstybinės pensijos dydis (pareigūnų ir karių valstybinių pensijų – kartu su mokamu priedu už tarnybą) bei šios pensijos dydžio (pareigūnų ir karių valstybinių pensijų – kartu su mokamu priedu už tarnybą) ir tam pačiam asmeniui paskirtų pagal šio straipsnio 1 dalį valstybinių pensijų ir socialinio draudimo pensijų bendra suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Lietuvos statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) 1,1637 dydžio. Pensijos dydžio ribojimą taiko valstybinę pensiją mokanti institucija.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.
2. Valstybinės pensijos dydis už 2019 m. birželio mėnesį ribojamas pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje galiojusią tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kupčaitis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja

Milda Bareišaitė

2018DF-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-730 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Kiekvienos šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nustatytos valstybinės pensijos dydis (**pareigūnų ir karių valstybinių pensijų – kartu su mokamu priedu už tarnybą**) bei šios pensijos dydžio (**pareigūnų ir karių valstybinių pensijų – kartu su mokamu priedu už tarnybą**) ir tam pačiam asmeniui paskirtų pagal šio straipsnio 1 dalį valstybinių pensijų ir socialinio draudimo pensijų bendra suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Lietuvos statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio **bruto** darbo užmokesčio (**neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų**) ~~4,5~~ **1,1637** dydžio. Pensijos dydžio ribojimą taiko valstybinę pensiją mokanti institucija.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.
2. Valstybinės pensijos dydis už 2019 m. birželio mėnesį ribojamas pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje galiojusią tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
vedėjos vaduotoja

Milda Bareišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) pensijos, pensijos priemokos, pensijų išmokos ir vietoj pensijų mokamos kompensacijos, rentos;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kalvaitis

Teisės skyriaus
vedėjo pavaduotoja

Milda Barčišaitė

2018 01 21

Projekto

lyginamasis variantas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) pensijos, **pensijos priemokos**, pensijų išmokos ir vietoj pensijų mokamos kompensacijos, rentos;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėjos paduotoja

Milda Bareišaitė

2018-05-21

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-549 11 IR 12 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Už kiekvienus kalendorinius pensijų socialinio draudimo metus asmeniui apskaičiuojami apskaitos vienetai dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu. Per kalendorinius metus įgytų apskaitos vienetų skaičius negali būti didesnis kaip 5, išskyrus šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nustatytą išimtį.“

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Apskaitos vienetų sumos apskaičiavimas

1. Apskaitos vienetų skaičius, asmens įgytas per kalendorinius metus ar per kalendorinių metų dalį (pensijos skyrimo metais – iki pensijos skyrimo mėnesio), nustatomas padalijus asmens sumokėtų ir (ar) už jį priskaičiuotų pensijų socialinio draudimo įmokų sumą (iki 2018 m. gruodžio 31 d. – neįskaitant kaupiamosios pensijų įmokų dalies sumos, išskyrus šio įstatymo numatytus atvejus) iš pensijų socialinio draudimo įmokų sumos, kurią per tuos kalendorinius metus pagal teisės aktų nustatytą pensijų socialinio draudimo įmokų tarifą apdraustasis ir jo draudėjas privalo sumokėti nuo vidutinio šalies darbo užmokesčio, taikomo apdraustųjų asmenų atitinkamų metų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti (toliau – vidutinis darbo užmokestis). Tais atvejais, kai pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatas pensija Lietuvoje turi būti skiriama pagal kitoje valstybėje įgytą stažą, laikoma, kad asmuo per kalendorinius metus įgijo vieną apskaitos vienetą, o už kalendorinių metų dalį – proporcingai mažesnę apskaitos vieneto dalį.

2. Jeigu asmuo kalendoriniais metais gavo socialinio draudimo išmokas, nurodytas šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, laikoma, kad nuo šių išmokų buvo skaičiuojamos pensijų socialinio draudimo įmokos pagal pensijų socialinio draudimo įmokų tarifą (iki 2018 m. gruodžio 31 d. įskaitant kaupiamąją pensijų įmoką). Įmokų sumai apskaičiuoti šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytų socialinio draudimo išmokų suma dauginama 1,289 karto. Šioje dalyje nustatyta tvarka apskaičiuota įmokų suma sudedama su šio straipsnio 1 dalyje nurodyta įmokų suma, pagal kurią nustatomas įgytas apskaitos vienetų skaičius.

3. Jeigu iki 2018 m. gruodžio 31 d. pensijų kaupime dalyvavęs ir pensijos išmokos sutarties nesudaręs ar išmokos iš pensijų kaupimo bendrovės negavęs asmuo, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnyje nustatyta tvarka nutraukia dalyvavimą pensijų kaupime, jo pensijų sąskaitoje sukauptos lėšos pervedamos į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą ir įskaitomos kaip Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai. Dalyvavimą kaupime nutraukusio asmens iki 2017 m. gruodžio 31 d. įgytų apskaitos vienetų skaičius apskaičiuojamas šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.

asmens įgytų apskaitos vienetų skaičius apskaičiuojamas šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka įskaitant šiuo laikotarpiu į pensijų fondą pervestą kaupiamosios pensijų įmokos sumą. Pervedamų lėšų suma (įskaitant dalyvio lėšomis sumokėtas pensijų įmokas, jei dalyvis jas mokėjo, ir už dalyvį iš valstybės biudžeto sumokėtas įmokas), viršijanti iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto už asmenį pervestų kaupiamųjų pensijos įmokų sumą, įskaitoma kaip pervedimo metais Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai. Už šią sumą apskaitos vienetai apskaičiuojami šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, netaikant 5 apskaitos vienetų per metus ribos.

4. Apskaitos vienetai sumuojami už visus metus, kai asmuo buvo draustas pensijų socialiniu draudimu ar gavo šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas išmokas.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Asmenims, kurie Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnyje nustatyta tvarka nutraukia dalyvavimą pensijų kaupime ir jų pensijų sąskaitoje sukauptos lėšos pervedamos į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą bei įskaitomos kaip Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai, iki 2018 m. gruodžio 31 d. paskirtos socialinio draudimo senatvės ir išankstinės senatvės pensijos perskaičiuojamos nuo socialinio draudimo senatvės ir išankstinės senatvės pensijų skyrimo datų, nebetaikant pensijų kaupimo dalyviams nustatyto šių pensijų dydžio mažinimo. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba socialinio draudimo senatvės ir išankstines senatvės pensijas perskaičiuoja ir nepriemokas išmoka ne vėliau kaip 2019 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus
vedėjas, vaduotoja

Milda Barcišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-549 11 IR 12 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Už kiekvienus kalendorinius pensijų socialinio draudimo metus asmeniui apskaičiuojami apskaitos vienetai dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu. Per kalendorinius metus įgytų apskaitos vienetų skaičius negali būti didesnis kaip 5, išskyrus šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nustatytą išimtį.“

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Apskaitos vienetų sumos apskaičiavimas

1. Apskaitos vienetų skaičius, asmens įgytas per kalendorinius metus ar per kalendorinių metų dalį (pensijos skyrimo metais – iki pensijos skyrimo mėnesio), nustatomas padalijus asmens sumokėtų ir (ar) už jį priskaičiuotų pensijų socialinio draudimo įmokų ~~individualiajai pensijos daliai~~ sumą **(iki 2018 m. gruodžio 31 d. – neįskaitant kaupiamosios pensijų įmokų dalies sumos, išskyrus šio įstatymo numatytus atvejus)** iš pensijų socialinio draudimo įmokų ~~individualiajai pensijos daliai~~ sumos, kurią per tuos kalendorinius metus pagal teisės aktų nustatytą pensijų socialinio draudimo įmokų ~~individualiajai pensijos daliai~~ tarifą apdraustasis ir jo draudėjas privalo sumokėti nuo vidutinio šalies darbo užmokesčio, taikomo apdraustųjų asmenų atitinkamų metų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazės skaičiuoti (toliau – vidutinis darbo užmokestis). Tais atvejais, kai pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatas pensija Lietuvoje turi būti skiriama pagal kitoje valstybėje įgytą stažą, laikoma, kad asmuo per kalendorinius metus įgijo vieną apskaitos vienetą, o už kalendorinių metų dalį – proporcingai mažesnę apskaitos vieneto dalį.

2. Jeigu asmuo kalendoriniais metais gavo socialinio draudimo išmokas, nurodytas šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, laikoma, kad nuo šių išmokų buvo skaičiuojamos pensijų socialinio draudimo įmokos pagal pensijų socialinio draudimo įmokų tarifą **(iki 2018 m. gruodžio 31 d. įskaitant kaupiamąją pensijų įmoką) individualiajai pensijos daliai. Įmokų sumai apskaičiuoti šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytų socialinio draudimo išmokų suma dauginama 1,289 karto. Taip šioje dalyje nustatyta tvarka apskaičiuota įmokų suma sudedama su šio straipsnio 1 dalyje nurodyta įmokų suma, pagal kurią nustatomas įgytas apskaitos vienetų skaičius.**

3. Jeigu iki 2018 m. gruodžio 31 d. pensijų kaupime dalyvavęs ir pensijos išmokos sutarties nesudaręs ar išmokos iš pensijų kaupimo bendrovės negavęs asmuo, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnyje nustatyta tvarka nutraukia dalyvavimą pensijų kaupime, jo pensijų sąskaitoje sukauptos lėšos pervedamos į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą ir įskaitomos kaip Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai. Dalyvavimą kaupime nutraukusio asmens iki 2017 m. gruodžio 31 d. įgytų

apskaitos vienetų skaičius apskaičiuojamas šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. asmens įgytų apskaitos vienetų skaičius apskaičiuojamas šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka įskaitant šiuo laikotarpiu į pensijų fondą pervestą kaupiamosios pensijų įmokos sumą. Pervedamų lėšų suma (įskaitant dalyvio lėšomis sumokėtas pensijų įmokas, jei dalyvis jas mokėjo, ir už dalyvį iš valstybės biudžeto sumokėtas įmokas), viršijanti iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto už asmenį pervestų kaupiamųjų pensijos įmokų sumą, įskaitoma kaip pervedimo metais Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai. Už šią sumą apskaitos vienetai apskaičiuojami šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, netaikant 5 apskaitos vienetų per metus ribos.

3 4. Apskaitos vienetai sumuojami už visus metus, kai asmuo buvo draustas pensijų socialiniu draudimu ar gavo šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas išmokas.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Asmenims, kurie Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnyje nustatyta tvarka nutraukia dalyvavimą pensijų kaupime ir jų pensijų sąskaitoje sukauptos lėšos pervedamos į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą bei įskaitomos kaip Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai, iki 2018 m. gruodžio 31 d. paskirtos socialinio draudimo senatvės ir išankstinės senatvės pensijos perskaičiuojamos nuo socialinio draudimo senatvės ir išankstinės senatvės pensijų skyrimo datų, nebetaikant pensijų kaupimo dalyviams nustatyto šių pensijų dydžio mažinimo. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba socialinio draudimo senatvės ir išankstinės senatvės pensijas perskaičiuoja ir nepriemokas išmoka ne vėliau kaip 2019 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėja pavaduotoja

Milda Bareišaitė

2018 05 21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PENSIJŲ SISTEMOS REFORMOS ĮSTATYMO NR. IX-1215
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatymą Nr. IX-1215 su visais pakeitimais ir papildymais.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kleiza

Teisės skyriaus
vedėjų vadovė
Milda Boreišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SIGNATARŲ IR LIETUVOS LAISVĖS
KOVOS SĄJŪDŽIO TARYBOS 1949 M. VASARIO 16 D. DEKLARACIJĄ PASIRAŠIUSIŲ
ASMENŲ STATUSO ĮSTATYMO NR. IX-1789 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Signataras turi teisę gauti valstybinę signataro rentą. Valstybinės signataro rentos dydis yra 38,79 procentų Seimo nario pareiginės algos per mėnesį.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Valstybinės signataro rentos ir valstybinės signataro našlių ir našlaičių rentos už 2018 m. gruodžio mėnesį apskaičiuojamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje galiojusią tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Lukšaitis

Teisės skyriaus
vedėjas / vaduotoja

Milda Bareišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SIGNATARŲ IR LIETUVOS LAISVĖS
KOVOS SAJŪDŽIO TARYBOS 1949 M. VASARIO 16 D. DEKLARACIJĄ PASIRAŠIUSIŲ
ASMENŲ STATUSO ĮSTATYMO NR. IX-1789 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Signataras turi teisę gauti valstybinę signataro rentą. Valstybinės signataro rentos dydis yra ~~50 procentų~~ **38,79 procentų** Seimo nario pareiginės algos per mėnesį.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Valstybinės signataro rentos ir valstybinės signataro našlių ir našlaičių rentos už 2018 m. gruodžio mėnesį apskaičiuojamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje galiojusią tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linus Kykuraitis

Teisės skyriaus
vedėjas / vaduotoja

Anda Bareikaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PREZIDENTO VALSTYBINĖS RENTOS ĮSTATYMO NR. X-980 3 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Respublikos Prezidento valstybinė renta skiriama 38,79 procentų Respublikos Prezidento darbo užmokesčio dydžio per mėnesį.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėjų pavaduotoja
Milda Bareišaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PREZIDENTO VALSTYBINĖS RENTOS ĮSTATYMO NR. X-980
3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Respublikos Prezidento valstybinė renta skiriama ~~50~~ 38,79 procentų Respublikos Prezidento darbo užmokesčio dydžio per mėnesį.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėjo pavaduotoja
Milda Bäreišaitė
20180521

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAREIGŪNŲ IR KARIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-693 3, 7, 9 IR 16
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ištarnavusiems prokuratūroje 20 ir daugiau metų ir sukakusiems Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių;“.

2. Pakeisti 3 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Pareigūnams, kurie dėl pačių kaltės buvo pašalinti iš prokuratūros sistemos, valstybinė pensija skiriama tik tada, kai jie yra ištarnavę 20 ar daugiau metų ir yra sukakę Socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pareigūnų ir karių valstybinė pensija už tarnybą skiriama pagal pareigūno ar kario nurodytą paeiliui ištarnautą 5 tarnybos metų palankiausių nuosekliai einančių 12 mėnesių jam nustatyto darbo užmokesčio vidurkį. Pareigūnams ir kariams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir ištarnavusiems vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros sistemose, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Kalėjų departamente ar jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse, muitinės sistemoje (dirbusiems muitinės mobiliosiose grupėse ar muitinės postuose arba atlikusiems kriminalinę žvalgybą ir (arba) ikiteisminį tyrimą) mažiau negu 12 mėnesių, pareigūnų ir karių valstybinės netekto darbingumo pensijos skiriamos pagal pareigūno ar kario ištarnautą mėnesių jam nustatyto darbo užmokesčio vidurkį. Jeigu į pareigūno ar kario nurodytą laikotarpį darbo užmokesčio vidurkiui apskaičiuoti patenka ir laikotarpis nuo 2019 m. sausio 1 d., šio laikotarpio darbo užmokestis mažinamas dalijant jį iš 1,289. Į darbo užmokestį įskaitoma pareiginė alga (tarnybinis atlyginimas), taip pat priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, laipsnį (tarnybinį rangą), kvalifikacinę kategoriją (kvalifikacinį rangą), kai šie priedai mokami įstatymų nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Privalomosios karo tarnybos kariams, netekusiems darbingumo tarnybos, mokymų, pratybų ar užduočių vykdymo metu dėl priežasčių, susijusių su tarnyba, mokymais, pratybomis ar užduočių vykdymu, mokama pareigūnų ir karių valstybinė netekto darbingumo pensija:

1) asmenims, netekusiems 75-100 procentų darbingumo, – 2 socialinio draudimo bazinių pensijų dydžio;

2) asmenims, netekusiems 60-70 procentų darbingumo, – 1,5 socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio;

3) asmenims, netekusiems 45-55 procentų darbingumo, – 0,75 socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio.“

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1) apskaičiuojama socialinio draudimo pensija pagal Socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą tvarką naujai skiriamoms pensijoms. Ši pensija apskaičiuojama perskaičiavimo metu arba kai pareigūnui ar kariui atsiranda teisė gauti socialinio draudimo pensiją;

2) apskaičiuojama pareigūnų ir karių valstybinė pensija pagal šį įstatymą (su šio įstatymo 15 straipsnyje nurodytu priedu);

3) jei šio straipsnio 7 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų pensijų suma didesnė už pareigūno ar kario valstybinę pensiją, gautą 1994 metų gruodžio mėnesį, arba didesnė kaip 144,81 euro, skiriamos ir toliau mokamos abi apskaičiuotosios pensijos. Priešingu atveju pareigūnui arba kariui mokama 1994 metų gruodžio mėnesio dydžio pensija, bet ne didesnė kaip 144,81 euro, ir ji neindeksuojama bei niekaip kitaip nedidinama. Abi apskaičiuotosios pensijos indeksuojamos įstatymų nustatyta tvarka. Kai jų suma ima viršyti pareigūno ar kario valstybinę pensiją, gautą 1994 metų gruodžio mėnesį, 144,81 euro, skiriamos ir toliau mokamos abi apskaičiuotosios pensijos ir jų dydis neribojamas. Apskaičiuotoji socialinio draudimo pensija mokama iš valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuras

Teisės skyriaus
vedė, pavaduotoja

Milda Barcišaitė

20180521

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAREIGŪNŲ IR KARIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-693 3, 7, 9 IR 16
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ištarnavusiems prokuratūroje 20 ir daugiau metų ir sukakusiems Lietuvos Respublikos Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių;“.

2. Pakeisti 3 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Pareigūnams, kurie dėl pačių kaltės buvo pašalinti iš prokuratūros sistemos, valstybinė pensija skiriama tik tada, kai jie yra ištarnavę 20 ar daugiau metų ir yra sukakę Valstybinio socialinio Socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pareigūnų ir karių valstybinė pensija už tarnybą skiriama pagal pareigūno ar kario nurodytą paeiliui ištarnautų 5 tarnybos metų palankiausių nuosekliai einančių 12 mėnesių jam nustatyto darbo užmokesčio vidurkį. Pareigūnams ir kariams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir ištarnavusiems vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros sistemose, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Kalėjinų departamente ar jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse, muitinės sistemoje (dirbusiems muitinės mobiliosiose grupėse ar muitinės postuose arba atlikusiems kriminalinę žvalgybą ir (arba) ikiteisminį tyrimą) mažiau negu 12 mėnesių, pareigūnų ir karių valstybinės netekto darbingumo pensijos skiriamos pagal pareigūno ar kario ištarnautų mėnesių jam nustatyto darbo užmokesčio vidurkį. **Jeigu į pareigūno ar kario nurodytą laikotarpį darbo užmokesčio vidurkiui apskaičiuoti patenka ir laikotarpis nuo 2019 m. sausio 1 d., šio laikotarpio darbo užmokestis mažinamas dalijant jį iš 1,289.** Į darbo užmokestį įskaitoma pareiginė alga (tarnybinis atlyginimas), taip pat priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, laipsnį (tarnybinį rangą), kvalifikacinę kategoriją (kvalifikacinį rangą), kai šie priedai mokami įstatymų nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Privalomosios karo tarnybos kariams, netekusiems darbingumo tarnybos, mokymų, pratybų ar užduočių vykdymo metu dėl priežasčių, susijusių su tarnyba, mokymais, pratybomis ar užduočių vykdymu, mokama pareigūnų ir karių valstybinė netekto darbingumo pensija:

1) asmenims, netekusiems 75-100 procentų darbingumo, – 2 valstybinių socialinio draudimo bazinių pensijų dydžio;

2) asmenims, netekusiems 60-70 procentų darbingumo, – 1,5 valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio;

3) asmenims, netekusiems 45-55 procentų darbingumo, – 0,75 valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio.“

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1) apskaičiuojama valstybinė socialinio draudimo pensija pagal Valstybinių socialinio Socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą tvarką naujai skiriamoms pensijoms. Ši pensija apskaičiuojama perskaičiavimo metu arba kai pareigūnui ar kariui atsiranda teisė gauti valstybinę socialinio draudimo pensiją;

2) apskaičiuojama pareigūnų ir karių valstybinė pensija pagal šį įstatymą (su šio įstatymo 15 straipsnyje nurodytu priedu);

3) jei šio straipsnio 7 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų pensijų suma didesnė už pareigūno ar kario valstybinę pensiją, gautą 1994 metų gruodžio mėnesį, arba didesnė kaip 144,81 euro, skiriamos ir toliau mokamos abi apskaičiuotosios pensijos. Priešingu atveju pareigūnui arba kariui mokama 1994 metų gruodžio mėnesio dydžio pensija, bet ne didesnė kaip 144,81 euro, ir ji neindeksuojama bei niekaip kitaip nedidinama. Abi apskaičiuotosios pensijos indeksuojamos įstatymų nustatyta tvarka. Kai jų suma ima viršyti pareigūno ar kario valstybinę pensiją, gautą 1994 metų gruodžio mėnesį, 144,81 euro, skiriamos ir toliau mokamos abi apskaičiuotosios pensijos ir jų dydis neribojamas. Apskaičiuotoji valstybinė socialinio draudimo pensija mokama iš valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišs

Teisės skyriaus
vedėjas

Milda Šureiškaitė

2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
~~PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS~~
ĮSTATYMO NR. IX-1675 8, 10 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XIII-949 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIII-949 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 8, 10, 17, 18, 19, 21, 23 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) asmenys yra įsiregistravę Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) ar kitos valstybės valstybinėje įdarbinimo tarnyboje;“.

2. Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) vaikai (įvaikiai) nuo 16 iki 18 metų: mokosi; dirba; yra įsiregistravę Užimtumo tarnyboje ar kitos valstybės valstybinėje įdarbinimo tarnyboje; nustatytas neįgalumas; neštumo metu (sukakus 18 metų teisė į piniginę socialinę paramą išlieka iki šios dalies 7 punkte nustatytos sąlygos atsiradimo); augina savo vaiką (įvaikį) ar vaikus (įvaikius).“

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Socialinės pašalpos papildomo skyrimo ir socialinės pašalpos mažinimo pagrindai

1. Bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui papildomai skiriama socialinė pašalpa, kurios dydis lygus 50 procentų socialinės pašalpos, mokėtos per praėjusius 6 mėnesius iki įsidarbinimo, vidutinio dydžio, už kiekvieną pagal darbo sutartį ar darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindų dirbtą mėnesį, bet ne ilgiau kaip 6 mėnesius, jeigu vienas gyvenantis asmuo arba bendrai gyvenantys asmenys atitinka visas šias sąlygas:

1) vienas gyvenantis asmuo arba bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų įsidarbina ir dirba (dirbo) šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą darbo laiko trukmę ir jam darbo užmokesčio apskaičiuojama ne mažiau už minimaliąją mėnesinę algą arba minimalųjį valandinį

atlygį proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui, bet ne daugiau už dvi minimaliąsias mėnesines algas ar du minimaliuosius valandinius atlygius proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui;

~~2) prieš įsidarbinimą šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyti asmenys buvo įsiregistravę Užimtumo tarnyboje ar kitos valstybės valstybinėje įdarbinimo tarnyboje ne trumpiau kaip 6 mėnesius iš eilės ir per šį laikotarpį nedirbo arba dirbo mažiau, negu nustatyta šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte, arba dirbo užimtumo didinimo programoje numatytus darbus;~~

3) bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo buvo socialinės pašalpos gavėjai bent vieną mėnesį per paskutinius 3 mėnesius prieš įsidarbinimą;

4) vienas gyvenantis asmuo ar kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą;

5) prašymas-paraiška skirti papildomą socialinės pašalpos dalį įsidarbinus pateiktas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo įsidarbinimo.

2. Darbingo amžiaus darbingiems, bet nedirbantiems (taip pat savarankiškai nedirbantiems) asmenims (išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus) socialinės pašalpos, apskaičiuotos pagal šio įstatymo 9 straipsnį, dydis yra mažinamas:

1) 20 procentų – kai socialinė pašalpa mokama nuo 12 mėnesių iki 24 mėnesių;

2) 30 procentų – kai socialinė pašalpa mokama nuo 24 mėnesių iki 36 mėnesių;

3) 40 procentų – kai socialinė pašalpa mokama nuo 36 mėnesių iki 48 mėnesių;

4) 50 procentų – kai socialinė pašalpa mokama nuo 48 mėnesių iki 60 mėnesių;

5) gavusiems socialinę pašalpą ilgiau kaip 60 mėnesių šios dalies 4 punkte nustatyto dydžio socialinė pašalpa skiriama nepinigine forma, kol šioje dalyje nurodyti asmenys nedirbs (taip pat savarankiškai nedirbs) arba nedalyvaus savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje 12 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius.

3. Darbingo amžiaus darbingiems, bet nedirbantiems (taip pat savarankiškai nedirbantiems) asmenims socialinės pašalpos dydis nemažinimas esant bent vienam iš šių atvejų, kai jie:

1) nedirba dėl priežasčių, nurodytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 punktuose;

~~2) šio straipsnio 2 dalies 1–5 punktuose nurodytu socialinės pašalpos teikimo laikotarpiu negavo Užimtumo tarnybos ar kitos valstybės valstybinės įdarbinimo tarnybos pasiūlymo dirbti arba dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse;~~

3) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka dalyvauja savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje ir (ar) parengtoje užimtumo didinimo programoje.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti socialinės pašalpos mokėjimo laikotarpiai skaičiuojami sudedant laikotarpius, kuriais buvo mokama socialinė pašalpa. Jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys dirbo (savarankiškai dirbo) arba dalyvavo savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje ir (ar) parengtoje užimtumo didinimo programoje 12 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius, šio straipsnio 2 dalyje numatyti socialinės pašalpos mokėjimo laikotarpiai pradedami skaičiuoti iš naujo nuo mėnesio, kurį šios aplinkybės atsirado, pirmos dienos.“

2. Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Socialinės pašalpos papildomo skyrimo ir socialinės pašalpos mažinimo pagrindai

1. Bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui papildomai

skiriama socialinė pašalpa, kurios dydis lygus 50 procentų socialinės pašalpos, mokėtos per praėjusius 6 mėnesius iki įsidarbinimo, vidutinio dydžio, už kiekvieną pagal darbo sutartį ar darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindą dirbtą mėnesį, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių, jeigu ~~vienas gyvenantis asmuo arba bendrai gyvenantys asmenys atitinka visas šias sąlygas:~~

1) vienas gyvenantis asmuo arba bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų įsidarbina ir dirba (dirbo) šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą darbo laiko trukmę ir jam darbo užmokesčio apskaičiuojama ne mažiau už minimaliąją mėnesinę algą arba minimalųjį valandinį atlygį proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui, bet ne daugiau už dvi minimaliąsias mėnesines algas ar du minimaliuosius valandinius atlygius proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui;

2) prieš įsidarbinimą šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyti asmenys buvo įsiregistravę Užimtumo tarnyboje ar kitos valstybės valstybinėje įdarbinimo tarnyboje ne trumpiau kaip 6 mėnesius iš eilės ir per šį laikotarpį nedirbo arba dirbo mažiau, negu nustatyta šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte, arba dirbo užimtumo didinimo programoje numatytus darbus;

3) bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo buvo socialinės pašalpos gavėjai bent vieną mėnesį per paskutinius 3 mėnesius prieš įsidarbinimą;

4) vienas gyvenantis asmuo ar kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą;

5) prašymas-paraiška skirti papildomą socialinės pašalpos dalį įsidarbinus pateiktas ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo įsidarbinimo.

2. Darbingo amžiaus darbingiems, bet nedirbantiems (taip pat savarankiškai nedirbantiems) asmenims (išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus) socialinės pašalpos, apskaičiuotos pagal šio įstatymo 9 straipsnį, dydis yra mažinamas:

1) 20 procentų – kai socialinė pašalpa mokama nuo 12 mėnesių iki 24 mėnesių;

2) 30 procentų – kai socialinė pašalpa mokama nuo 24 mėnesių iki 36 mėnesių;

3) 40 procentų – kai socialinė pašalpa mokama nuo 36 mėnesių iki 48 mėnesių;

4) 50 procentų – kai socialinė pašalpa mokama nuo 48 mėnesių iki 60 mėnesių;

5) gavusiems socialinę pašalpą ilgiau kaip 60 mėnesių šios dalies 4 punkte nustatyto dydžio ~~socialinė pašalpa skiriama nepinigine forma, kol šioje dalyje nurodyti asmenys nedirbs (taip pat savarankiškai nedirbs) arba nedalyvaus savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje 12 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius.~~

3. Darbingo amžiaus darbingiems, bet nedirbantiems (taip pat savarankiškai nedirbantiems) asmenims socialinės pašalpos dydis nemažinimas esant bent vienam iš šių atvejų, kai jie:

1) nedirba dėl priežasčių, nurodytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 punktuose;

2) šio straipsnio 2 dalies 1–5 punktuose nurodytu socialinės pašalpos teikimo laikotarpiu negavo Užimtumo tarnybos ar kitos valstybės valstybinės įdarbinimo tarnybos pasiūlymo dirbti arba dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse;

3) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka dalyvauja savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje ir (ar) parengtoje užimtumo didinimo programoje.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti socialinės pašalpos mokėjimo laikotarpiai skaičiuojami sudedant laikotarpius, kuriais buvo mokama socialinė pašalpa. Jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys dirbo (savarankiškai dirbo) arba dalyvavo savivaldybės administracijos organizuojamoje

visuomenei naudingoje veikloje ir (ar) parengtoje užimtumo didinimo programoje 12 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius, šio straipsnio 2 dalyje numatyti socialinės pašalpos mokėjimo laikotarpiai pradedami skaičiuoti iš naujo nuo mėnesio, kurį šios aplinkybės atsirado, pirmos dienos.“

3 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) pensijos, socialinio draudimo senatvės, netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemokos (toliau – pensijos priemoka) ir (ar) pensijų išmokos (išskyrus senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensuojamąją sumą, mokamą pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymą, taip pat senatvės ir valstybinių pensijų kompensuojamąją sumą, mokamą pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymą), šalpos išmokos;“.

2. Papildyti 17 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Nustatant šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų neįskaitomų pajamų dalį, vyresni kaip 18 metų pilnamečiai vaikai (įvaikiai) įskaitomi į bendrai gyvenančių asmenų sudėtį pagal šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalį.“

3. Buvusias 17 straipsnio 3–12 dalis laikyti atitinkamai 4–13 dalimis.

4. Pakeisti 17 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Darbo užmokestis, užmokestis už prastovas ne dėl darbuotojo kaltės, užmokestis už kasmetines atostogas, pensijos, pensijų išmokos, šalpos išmokos, kas mėnesį gaunamos išmokos ir (ar) pašalpos, ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos, statutiniams valstybės tarnautojams (pareigūnams) ir krašto apsaugos sistemos kariams laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti laikotarpiais išmokėtos išmokos, taip pat kitos kas mėnesį gaunamos pajamos įskaitomos į pajamas tų mėnesių, už kuriuos jos paskirtos, išskyrus šio straipsnio 9 dalyje numatytą atvejį.“

5. Pakeisti 17 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Darbo užmokestis, užmokestis už prastovas ne dėl darbuotojo kaltės, užmokestis už kasmetines atostogas, pensijos, pensijos priemokos, pensijų išmokos, šalpos išmokos, kas mėnesį gaunamos išmokos ir (ar) pašalpos, ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos, statutiniams valstybės tarnautojams (pareigūnams) ir krašto apsaugos sistemos kariams laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti laikotarpiais išmokėtos išmokos, taip pat kitos kas mėnesį gaunamos pajamos įskaitomos į pajamas tų mėnesių, už kuriuos jos paskirtos, išskyrus šio straipsnio 9 dalyje numatytą atvejį.“

6. Pakeisti 17 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Darbo užmokestis, užmokestis už prastovas ne dėl darbuotojo kaltės, užmokestis už kasmetines atostogas, pensijos, pensijos priemokos, pensijų išmokos, šalpos išmokos, kas mėnesį gaunamos išmokos ir (ar) pašalpos, ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos, statutiniams valstybės tarnautojams (pareigūnams) ir krašto apsaugos sistemos kariams laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti laikotarpiais išmokėtos išmokos, taip pat kitos kas mėnesį gaunamos pajamos, kurios buvo išmokėtos ne mažiau kaip vieną mėnesį pavėluotai, taip pat vienkartinės bei už du ar daugiau mėnesių iš karto išmokėtos kas mėnesį gaunamos pajamos ir piniginės lėšos, gautos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai), išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą, įskaitomos į pajamas tų mėnesių, kuriais jos buvo išmokėtos.“

4 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

~~„3. Jeigu vienam iš bendrai gyvenančių asmenų socialinė pašalpa pagal šio įstatymo 8 straipsnio 5 dalies 2 ar 6 punktą neteikiama, apskaičiuojant bendrai gyvenančių asmenų vidutines mėnesio pajamas, jam tenkanti pajamų dalis iš bendrai gyvenančių asmenų pajamų atimama ir socialinė pašalpa skiriama likusiems bendrai gyvenantiems asmenims.“~~

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Jeigu vienam iš bendrai gyvenančių asmenų būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos pagal šio įstatymo 8 straipsnio 5 dalies 2 ar 6 punktą neteikiamos, apskaičiuojant bendrai gyvenančių asmenų vidutines mėnesio pajamas, jam tenkanti pajamų dalis iš bendrai gyvenančių asmenų pajamų atimama ir kompensacijos skiriamos likusiems bendrai gyvenantiems asmenims.“

6 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Jeigu vienas gyvenantis asmuo arba vienas iš bendrai gyvenančių asmenų laikotarpiu, už kurį skiriama ir (ar) mokama pinigine socialine parama, nutraukė registraciją Užimtumo tarnyboje ar kitos valstybės valstybinėje įdarbinimo tarnyboje, išskyrus įsidarbinimo atvejį, arba registracija Užimtumo tarnyboje ar kitos valstybės valstybinėje įdarbinimo tarnyboje jam buvo nutraukta, pinigine socialine parama bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui neskiriama arba paskirtosios mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio po šių aplinkybių atsiradimo. Šiems asmenims, kai jie yra šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyti asmenys, pinigine socialine parama skiriama, jeigu jie ne trumpiau kaip 3 mėnesius registruoti Užimtumo tarnyboje ar kitos valstybės valstybinėje įdarbinimo tarnyboje. Ši nuostata netaikoma, jeigu per šioje dalyje nurodytą laikotarpį vienas gyvenantis asmuo arba vienas iš bendrai gyvenančių asmenų įsidarbina ar pradeda dirbti savarankiškai ir dirba ne trumpiau kaip 1 mėnesį arba dėl piniginės socialinės paramos kreipiasi praėjus ne mažiau kaip 6 mėnesiams po paskutinio piniginės socialinės paramos gavimo laikotarpio.“

7 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) darbingus nedirbančius (taip pat savarankiškai nedirbančius) ar dirbančius (taip pat savarankiškai dirbančius), atsižvelgiant į darbo laiko ar veiklos trukmę, nesimokančius darbingo amžiaus asmenis, gaunančius piniginę socialinę paramą bendra šio įstatymo nustatyta tvarka arba gaunančius piniginę socialinę paramą, nustatytą šioje dalyje ir (ar) šio straipsnio 3 dalyje, ir nedalyvaujančius aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse ir (ar) savivaldybės administracijos parengtoje užimtumo didinimo programoje, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pasitelkti visuomenei naudingai veiklai atlikti;“.

2. Papildyti 23 straipsnio 2 dalį nauju 6 punktu:

„6) 3 mėnesius neteikti piniginės socialinės paramos ar 3 mėnesiams nutraukti jos teikimą, jeigu bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienas gyvenantis asmuo nevykdo šio įstatymo 25 straipsnio 7 punkte nustatytos pareigos. Šiuo atveju socialinė pašalpa skiriama vaikams (įvaikiams), įskaitant pilnamečius vaikus (įvaikius), kai jie mokosi pagal bendrojo ugdymo

programą ir laikotarpiu nuo bendrojo ugdymo programos baigimo dienos iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos, pasirenkant ar derinant jos teikimo formą (formas) (pinigais ir (ar) nepinigine forma);“.

3. Buvusius 23 straipsnio 2 dalies 6–14 punktus laikyti atitinkamai 7–15 punktais.

~~4. Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 15 punktą ir jį išdėstyti taip:~~

„15) pasitelkti bendruomeninių organizacijų ir (ar) religinių bendruomenių, ir (ar) religinių bendrijų, ir (ar) kitų nevyriausybinių organizacijų atstovus ir (ar) gyvenamosios vietovės bendruomenės narius, ir (ar) seniūnaičius, ir (ar) kitus suinteresuotus asmenis dalyvauti svarstant klausimus dėl piniginės socialinės paramos skyrimo ir teikti socialines paslaugas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte, šios dalies 2, 3, 4, 5, 6 punktuose ir 3 dalyje numatytais atvejais.“

8 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 25 straipsnio 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka dalyvauti savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje;“.

2. Papildyti 25 straipsnį 7 punktu:

„7) dalyvauti savivaldybės administracijos parengtoje užimtumo didinimo programoje.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10, 17, 18, 19, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalį, 3 straipsnio 1, 5, 6 dalis ir šio straipsnio 4–6 dalis, įsigalioja 2018 m. spalio 1 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10, 17, 18, 19, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalis ir 3 straipsnio 1, 5, 6 dalys įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

3. Piniginės socialinės paramos skyrimas nuo 2018 m. spalio 1 d.:

1) jeigu sprendimas dėl piniginės socialinės paramos skyrimo priimtas iki šio įstatymo įsigaliojimo, piniginės socialinės paramos dydis neperskaičiuojamas;

2) jeigu dėl piniginės socialinės paramos buvo kreiptasi iki 2018 m. spalio 1 d., skiriant piniginę socialinę paramą, taikomos iki 2018 m. spalio 1 d. galiojusios Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatos;

3) jeigu dėl piniginės socialinės paramos buvo kreiptasi po 2018 m. spalio 1 d. ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 21 straipsnio 2, 4, 5 ir (ar) 6 dalimis skiriama piniginė socialinė parama už mėnesius iki šio įstatymo įsigaliojimo, taikomos šio įstatymo nuostatos.

4. Jeigu papildoma socialinės pašalpos dalis įsidarbinus paskirta iki 2018 m. gruodžio 31 d. ir jos mokėjimo laikotarpis nepasibaigęs, po 2019 m. sausio 1 d. papildomos socialinės pašalpos dalies įsidarbinus mokėjimas pratęsiamas be atskiuro nurodytos pašalpos gavėjo prašymo šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10, 17, 18, 19, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, bet ne ilgiau kaip iki 12 mėnesių termino pabaigos.

5. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras ir savivaldybių institucijos iki 2018 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus dėl šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10, 17, 18, 19, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo nuostatų, įsigaliosiančių 2018 m. spalio 1 d.

6. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras ir savivaldybių institucijos iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus dėl šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10, 17, 18, 19, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo nuostatų, įsigaliosiančių 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėja paduotoja
Milda Bareišaitė

20180521

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS POLITIKŲ, TEISĖJŲ, VALSTYBĖS
PAREIGŲNŲ, VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ BEI VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ
BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ PAREIGINĖS ALGOS (ATLYGINIMO)
BAZINIO DYDŽIO, TAIKOMO 2019 METAIS,
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymas (toliau – šis įstatymas) nustato Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų finansuojamų iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų (toliau – valstybės ir savivaldybių biudžetinės įstaigos), darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

Šiuo įstatymu nustatytas bazinis dydis taikomas valstybės politikų, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginėms algoms, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų atlyginimams, karių tarnybiniams atlyginimams ir kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms apskaičiuoti 2019 metais.

3 straipsnis. Pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis 2019 metais – 170,79 eurai.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės skyriaus
vedėjas / paradautoja

Milda Bareišaitė

2018-05-21

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukurauskas

Teisės skyriaus vyriausioji specialistė

Ingrida Kliukienė
2018-05-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
POSĖDŽIO
PROTOKOLAS

2018 m. d. Nr.

**Dėl įstatymų, skirtų struktūrinei reformai įgyvendinti pensijų srityje projektų
(TAP-18-5602(3))**

Pavesti kiekvienai ministerijai įvertinti ministro valdymo sričiai priskirtus įstatymus, kuriuose numatytas minimaliosios mėnesinės algos, vidutinio darbo užmokesčio, įvairių bazinių dydžių taikymas, kurie galėtų keistis perdavus socialinio draudimo įmokų mokėjimą iš darbdavio darbuotojui, ir esant poreikiui, per 2 savaites pateikti Vyriausybei šių įstatymų pakeitimo projektus.

Ministras Pirmininkas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus
vedėjos pavaduotoja

(Milda Bareišaitė)

2018-05-21